

Kitabın adı: **Gerçeğin Muhabiri: Nazım BABAOĞLU**
Hazırlayan: **Ali Aydın**

Kayıpsın Diyorlar

Çıkmışsın özgürlük avına
Tutsak diyarlarda sen
Arıyorsun biliyorum
Senden esirgeneni
Soruyorsun kapı kapı
Ey insanlar
 Gelin el ele
 Yürek yüreğe
Gelin güzel
 Özgür günlere
 Diyorsun
Biliyorum, diyorsun
Sormasınlar artık
Nerdesin diye
Umudun yüce kapısını çalıp
Beklemeyin beni, de!
De ki, boş durmasın kalemin
 Fotoğraf makinen
 On parmak daktilon
De ki aksın haberin
 Kara mürekkep kokulu makinelerden
 ak kağıtlara
 Ve ulaşsın insanlığa

Kayıpsın diyorlar sana
Kayıplar ülkesinde
 Arıyorlar seni
Oysaki, şehitsin
Çılgıksın mazlumun dilinde
Işıksın karanlığın ortasında
Ve kurşunsun
 Şarkısın
 Zılgıtsın...

Ama soruyorlar yine de:
Nerdesin, diye
Toprağın suya erdiği
Tohumun çatlayıp göverdiği
Sesinin milyonlara karıştığı
Gün ışığının açtığı yerdesin

Biliyorum...
Sen,
Güneş çocuğu
Şehitsin...

Nazım vardı...

Sana büyük caddelerin birinde rastlasam
Elimi uzatsam tutsam götürsem
Gözlerine baksam gözlerine
Konuşmasak ah anlasan

Gülten Akın

Nazım, Goethe'nin "Çözümde görev almayan ve sorumluluk paylaşmayanlar sorunun bir parçası olurlar" sözünü bir yerlerden okumuş muydu bilmiyoruz. Ama Nazım'ın çok genç yaşına rağmen, halkın özgürlük ihtiyacını çok iyi tespit ettiğini, bu talebin karşılanması için de görev ve sorumluluk yüklenmenin zorunlu olduğunu çok iyi anladığını biliyoruz. Sadece bilmek de değil, bu zorunlulukların gereklerini yerine getirmek, Nazım'ın bu konudaki ikirciksiz duruşunun ifadesidir.

İçinde yaşadığı koşulları, yapılması gerekenleri, kuşağının sorumluluklarını el yordamı ve yaşayarak öğrenmek yerine, okuyarak, tartışarak ve kendisini eğiterek öğrendi. Çok okuması, okudukları ve biriktirdikleri üzerine çok az konuşması, Nazım'ın ayırıcı özelliklerinin başında geliyor. Ancak bu durum, kesinlikle onun edilgen ve tutuk olduğu anlamına gelmez. Çünkü sabırla ve sessizce başkalarını dinleme, Nazım'ın günlük yaşamındaki en keskin tercihidir. O, hep başkalarının ne düşündüğünü merak eden, dinleyen, anlamaya çalışan yönü ile dikkat çekti.

Yüzünde, yaşını yadırgatacak resmiyet ve ciddiyet, Nazım'ın çalıştığı ortama da olduğu gibi yansır. Ancak kıvrak zekası, Siverek'in kaynaklık ettiği zengin esprilerle buluştuğunda, Nazım bazen çok görmüş geçirmiş bir derviş gibidir, bazen de genç bir gülmece ustası.

Düşündüklerini başkalarına öğretme ve kendi düşüncelerini başkalarına aktarma Nazım Babaoğlu'nun tercih ettiği bir diyalog tarzı değildir. Nadiren yaptığı derin ve uzun tartışmaları ise, istediği zamanda ve yerde hep kendisi başlatır. Özgür Gündem'deki çalışma arkadaşları, onun bu özelliğini iyi bilirler. Ancak onunla daha "özel" arkadaşlığı olanlar, Nazım'ın sessiz, sakin ve hep dinleyen yanı kadar; onun polemikçi yönünü de bilirler. Onunla ev arkadaşlığı da yapan Müslüm Yücel, Hıdır Çiçek, Faysal Dağlı, Bayram Balcı ve Hüseyin Kaytan'ın bu konuda daha zengin anıları ve yazacakları şeyler olduğunu biliyorum.

Kürt halkının özgürlük ve demokrasi mücadelesi, sadece inkar ve imha politikalarından kendini korumayı değil; bütün uygar toplumların ihtiyacı olan kurumların yaratılması ve örnek aydın tipinin oluşmasının da mücadele tarihidir.

Eğer A.Camus'un "Bir insanın tek başına mutlu olması utanılacak bir şeydir" sözlerini onaylıyorsak, Nazım Babaoğlu'nun gencecik yaşında, sıradan ve bayağı bir aydın olma karşısındaki keskin duruşunu da anlayabiliriz. Aydın sadece bilen ve dünyanın gidişatından, ortalama bir insandan daha fazla bilgi ve birikime sahip olan kişi değildir. Sorumlu aydın, bin bir dereden su getirmek yerine düşündüklerini, anladıklarını gerçekleştirme tereddütü geçirmeyen kişidir. Tıpkı Nazım gibi.

Nazım Babaoğlu gençliğinin başlangıcını, bilgilenmenin ve pratikleştirmenin başlangıcı yapmayı becermiştir. O, sözü ile adımın birleştirmek yerine, verilene razı olan; karşıtları tarafından evcilleştirilmiş "aydın"ın maskesini yırtıp almıştır. Bu anlamıyla "kaybedilen", sadece genç bir gazeteci değil; özgürlük ve demokrasi mücadelesinin ortaya çıkardığı özgür basına, alternatif aydına yönelik köklü bir saldırdır. Çünkü Nazım, halkın özgürlük mücadelesine karşı, kendine yabancılaşmanın, çeteleşmenin ve koruculuğun örgütlendirilmeye çalışıldığı Siverek'te; yükseklerde uçmak ve bahar suyu gibi yatağına sığmayan coşkusu ile, herkes gibi yaşamaya isyandır. Bu asil isyanın ve köklü kültürün modern temsilcileri olan Ali İhsan Üçkardeş, Orhan Tekinek, Çetin Sonkurt, Hüseyin Taşkaya kuşağındandır.

Nazım, özgür basın tarihinin yazıcıları ile çok yakın arkadaşlık etti. Onlarla birlikte haberler yaptı, fotoğraflar çekti, onlarla sancılı, yorucu ama onur verici bir çalışmayı paylaştı. Hüseyin Deniz'in, Hafız Akdemir'in, Yahya Orhan'ın, Kemal Kılıç'ın devletin beslemeleri tarafından katledilişine tanıklık etti. Ferhat Tepe ile Aysel Malkaç'ın kaçırılarak kaybedilişini de gördü. O, hem katilleri hem bu kayıpları gerçekleştirenleri iyi tanıyordu. Onların eşgallerini verdi, fotoğraflarını çekti, teşhir etti.

Adına "faili meçhul" denilen ama gün ortasında, karakollara elli metre uzaklıkta, bazen karkollardaki işkence seanslarında binlerce sivil insanın, devletin ve yetkililerin bilgisi dahilinde katledildiği; bu katliamların da direk veya dolaylı savunulduğu ateşten günlerdi. Devlet-Mafya-Çete ilişkisinin Siverek'teki resmi temsilcisi ise Sedat Bucak isimli çetebaşı idi. Bu politikanın hayata geçirilmesi için, Urfa'da devleti Ziyaeddin Akbulut isimli Vali temsil ediyordu.

'94 yılı mart ayına Nazım Urfa bürosunda çalışmakta iken, Siverek'ten bir telefon geldi. Telefon eden kişi Murat Yoğunlu isimli bir şahıstı. Nazım gidemeyeceğini belirtiyor, Sedat Bucak'ın ve Siverek Emniyet Müdürü'nün maşası olduğu açık olan Murat Yoğunlu ısrarla Nazım'ı çağırıyordu. Nazım sonunda bürodan çıktı ve Siverek'e gitmeye karar verdi.

Sonra bilinen açıklamalar. Hepsi ezberlenmiş, inandırıcılığını çoktan yitirmiş resmi yalanlar... Devlet makamlarının bütün benzer olaylardaki utanmaz pişkinliği. O günlerde sıkça yaptığımız şeyleri yapmaya çalıştık. İçişleri Bakanlığı'na, Emniyet Müdürlüğü'ne, Urfa Valisi'ne başvurduk. "Kayıp arıyorduk". İstanbul'dan Zülküf Kışanakile birlikte yola çıktık. Özgür Gündem Urfa temsilcisi Bayram balcı ile birlikte, Urfa ve Siverek'te "kayıp arama" çalışması başlattık.

Ziyaeddin Akbulut ve Sedat Bucak Urfa ve Siverek'te devleti temsil ediyordu. Mahkeme, yargı, adalet, hak, hukuk o günlerde bu iki kişiden sorulurdu. Ziyaeddin Akbulut'la konuştuğumuz günü; Valinin yüzünü, mimiklerini o gün konuştuklarını şimdiki gibi hatırlıyorum. Konuşurken, arkadaşlarını kaybetmiş, üzüntülü, kaygılı gazetecilerle değil de sanki intikamını almış düşmanları ile konuşuyordu. Yüzünde insani diyebileceğimiz en küçük

bir umut kırıntısı yoktu. Çünkü o, yıllar sonra, devletin resmi raportörü Kutlu Savaş'ın raporunda kabul edildiği üzere, "faili meçhul cinayetlere karışan devlet görevlisi" idi. Onun için bir insandan daha çok bir beton büste benziyordu. Ziyaeddin Akbulut'a bu olayı araştıracağımızı ve Siverek'e gideceğimizi belirttiğimizde, yalnız başımıza gidemeyeceğimizi bildirdi. Arabalı bir polis ekibinin bizimle birlikte hareket edeceğini belirtti. Bir tek bu konuda tedirgin olduğunu gördük. Herkesin bilgisi dahilinde gitmiştik. Ama Vali, Urfa ve Siverek'te devlet adına faaliyet yürüten ve Nazım'ı da kaçıran çetenin, bize yönelik herhangi bir eyleminden kaygı duyuyordu.

Sonra Siverek'e gittik. Sedat Bucak'ın kullandığı Murat Yoğunlu ve ailesine ulaşamadık. Emniyet müdürlüğü onu bir gece gözaltına almış ondan sonra ise bilinmeyen bir yerde saklı tutuluyordu. Ancak Murat Yoğunlu polisin ve Bucak çetesinin bilgisi dahilinde Nazım'ı Siverek'e çağırmıştı. Yani o şahıs planın içindeydi. Emniyet müdür ve Siverek Savcısı da Vali Akbulut gibi davrandılar. Görevlerini ve sorumluluklarını yerine getiremeyen devlet görevlisinin mahcubiyetinden daha ziyade, bizi, gazetemizi ve Nazım'ı suçlayan bir yaklaşım içindeydiler.

Karanlığın en koyu olduğu anın, tan vaktine en yakın zaman olduğunu biliyoruz. Onlar, bütün bu yaptıkları kötülüklerle, işledikleri cinayetlerle, işkencelerle tarihin çöplüğünde hak ettikleri yeri buldular bile.

Kim kayıp? Kim kimi kaybetti?

Nazım Babaoğlu'nun, halkımızın özgürlük mücadelesinde sonsuza kadar yaşamasına kim, hangi güç engel olabilir ki?

Nazım, yaptığı gazeteciliği ve yürüttüğü mücadeleyi toplumsal amaçlara hizmet ettiği için tercih etmişti. Ama o, bu mücadeleyi zindandaki tutsaklar ve ağabeyinin özgürlüğü içinde yürütüyordu elbet. Gazete çalışmaları yürütürken yaptığı izinlerin bir bölümünü Bartın Cezaevi'nde İrfan'ı ve arkadaşlarını ziyaret için ayırıyordu. İrfan Babaoğlu, kardeşi Nazım'ın bu "vefasına" bir ağabey gibi, bir arkadaş gibi bağlı kaldı. Şimdi yanıt veriyor işte.

Nazım iyi bir gazeteci, güzel bir dost, sıcak bir arkadaştı. Şiiri sevdiğini ve arada bir şiirler yazdığını da biliyorum. Gülten Akın'ın şu dizelerini okusaydı çok beğenirdi eminim:

Yitirmeli ne varsa
Başlamalı yeniden

Bu Allahsız bu yağmur
İşlemez karanlıkta
Garipliğe yan
Yan yürek yan
Gitti giden gitti giden...

İtiraz ediyor İrfan Babaoğlu. Yansa da yürek, gitmek, unutmak, unutulmak öyle kolay değil diyor İrfan.

28 Ocak 2004

Ferda Çetin

Artık yazmalıyım...

Yirmi gün oldu. Kalleşçe ve korkakça kaçırılıp izi kaybettirilen küçük kardeşim, büyük yoldaşım Nazım için bir şeyler yazmalıyım. Yirmi gün boyunca hep düşündüm. Nasılların, niçinlerin peşinde değildim. Nasıl kaçırıldığını bilmem için gazetede ki habere ihtiyacım yoktu. Aysel'i, Ferhat'ı nasıl kaçırmışlardıysa, Musa Anter'e, Kemal Kılıç'a ne tuzaklar kurmuşlardıysa sana da öyle bir tuzak kurmuş, seni de öyle kaçırmışlardı. Niçinlere gelince, zaten belliydi. Binlerce insanımızı arkadan kalleşçe vurup adına "faali meçhul" dedikleri cinayetler zincirini niçin yaptıkları kentlerimizin top ateşine tutup köylerimizi havadan bombaladıkları ve insanımızı uzun sürece yayılmış "düşük şiddete" ile bir katliamdan niçin geçirdikleri de belliydi.

Hiç üzerinde durmadım.

Kim olduklarını da biliyordum. Senin Siverek'e gittiğini, falanca yerden filanca yere hızlıca yürüdüğünü gören ve gazetenin can güvenliği nedeniyle adlarını vermediği tanıkların tanıklıklarına da ihtiyaç yok aslında. Seni kaçıranları çok eskiden beri biliyorum, biliyoruz. Bitmiş düzenin temsilcileri kim ise, doğan ve gelişen bir ulusal diriliş ve kurtuluş mücadelesi karşısında eski "cennet"lerini yitirmenin telaş ve öfkesiyle Kürt halkının üstüne vahşet kusan kimdiyse odur seni kaçıran. Adı devlet olur, kontra olur, korucu olur, bucak eşkıyası olur fark etmez. Seni kaçıranı bilmek için dedektif gibi iz sürmeye de gerek yoktu. Gün gibi ortada.

Yirmi gün boyunca bunları düşünmedim.

Ama seni düşündüm.

Çocukluğunu, uzun boylu gözlüklü gençliğini, gazeteciliğini, ülke sorunları karşısındaki duyarlılığını...

Sahi seninle tanışmış mıydım? Dışarıda 1980 Kasım'ında, beni evden alırlarken, ağlamayan ama büyüyen gözlerle bana bakışını anımsıyorum sadece. Altı yaşındaydın. Aradan çok zaman geçince gözlüklerinle uzun mu uzun boyunla çıktın karşıma bir görüş günü. Anam bizi tanıştırmıştı! Garip değil aslında ülkemizin bir gerçeğiydi bu durum. O küçük Nazım büyümüştü. Hem de kaçırılarak "faili meçhul"ler listesine, "kayıplar" listesine dahil olup düşmanını korkutacak kadar...

En son Diyarbakır'da gelmiştin. İstanbul'a gitmeden az önce Gazeteciliğe ısındığını söylemiştin. Sana sadece "dikkatli ol" demiştim. "Dikkatli ol" demenin faydasızlığını bile bile. Tahliye olduğu gün (Amed, 27. Koşuş, 1992), uzun, güzel ve ders çıkarıcı konuşma yapan ve sonra da alkışlarla dışarıya uğurladığımız Yahya Orhan'a da "dikkatli ol" demiştim. Gitti. Beş ay geçmeden katledildi.

Bu sözümün sana da etki etmeyeceği açıktı. Bir insanlık ve onur görevi olarak bildiğin gazeteciliğe tutkuyla bağlandığını okuyordum kalın numaralı gözlüğünün ardındaki gözlerinde. Sendeki bu tutku ve heyecanı fark etmiştim Nazım. Oysa biz diğer kardeşlerde böyle bir meslek tutku ve heyecanı yoktu. Sen, iş-çalışma ile yurtsever-siyasal duyarlılığı birleştirmiştin gazetecilikte. Faili hiç de meçhul olmayan cinayete kurban giden çalışma arkadaşın Kemal Kılıç'ı anlatmıştın bana. Bir gün seni de götürebileceklerini düşündüm. Düşündüm ama söyleyemedim sana. O güzel tutkuna engel olmaya ne gerek vardı, ne de bende bunu ifade edecek bir dil... Devrimin ateşi veya dünyayı değiştirme istek ve heyecanı genç insanı sarmaya görsün kimse alıkoymaz onu.

Bunu ben, kendimden biliyordum.

Sonra bir süre İstanbul'dan gönderdin mektuplarını. Ardından yine Urfa'ya geldin. Urfa'ya geldiğin hafta İhsan ziyaretime gelmişti. Seni sordum. İyiydin, çalışıyordun. Biz de yine eski "ceza"ımızı (idam) almış, sürgün olmak için gün sayıyorduk. Ve seninle görüşmeden Bartın'a sürgün oldum.

Bir buçuk ay sonra sen ve Müslim(Yücel) görüşüme geldiniz. Onca yol, onca masraftan sonra gelmiş ama bir talihsizlik sonucu seninle görüşememiştim. O gün çok üzülmuştüm. Ama şimdi, seni hiçbir zaman göremeyeceğim gerçeği karşısında o günkü üzüntüm şimdi daha derin... Müslüm bir not bırakmıştı. “Nazım’la beraber geldik” diyordu. Bir de baklava göndermiştiniz.

Görüşmek için geldiğin 12 ocak 1994 Çarşamba günü günlüğe şu notu düşmüşüm:

Bugün görüş günüydü. Bartın’a getirilişimizden bu yana ilk kez görüşçüm gelmişti. B-1’in kapısına ulaştığımızda oradaki arkadaşlar idarenin sorun çıkarması yüzünden görüşe çıkmadıklarını söylediler. Biz de çıkmadık. Bu bir görüş protestosuydu. Ziyarete gelen az sayıdaki görüşçü, getirdikleri eşya, yiyecek ve not’larını bırakarak gittiler. Benim görüşüme Nazım ve Müslüm gelmişti. Nazım neyse ama, uzun süreden beri bildiğim, mektuplaştığım bir arkadaş olan Müslüm ile görüşmemek benim için bir talihsizlik oldu.

Son günlerde bölgede üst rütbeliler sıklıkla vurulmaya başlandı. Bugün Sivas’ta daha önce bölgede vurulan bir üsteğmenin cenaze töreni yapılırken, Bingöl’de Elazığ komando Tabur Komutanı bir binbaşı da gerillanın hedefi oldu.

Tırmanan bu eylemler toplumsal muhalefeti de arttırmaktadır. Hemen her kesim hükümeti eleştiriyor. Fakat, devletin bu sorunda ortaya koyacağı bir çözümü yok. Bir şiddettir tutturmuş gidiyor. Sonuç ta, galiba devlet topyekün çökecek. Çöküşün ilk belirtileri Kürdistan’da görülüyor. Oradan başlayarak Batı’ya doğru yayılıyor.

O savaş hala devam ediyor Nazım. Müslüm’ü hala da görmemişim. Günlükte “Nazım’a neyse ama,uzun süreden beri bildiğim ama görmediğim Müslüm ile görüşememe” talihsizliğinden bahsederken, sanki seninle her zaman görüşebileceğimin garantisi varmış gibi, saf bir duyguya kapılmışım... Oysa sen savaşın içindeydin. O savaş seni her an yakabilirdi.

Gittin...

Uzun süre ses çıkmadı senden. Mektuplar göndermedin. Herhalde işlerinin yoğunluğundan olacak ki, cevap yazmadın bana. Bu arada Burhan da yanıma, Bartın’a geldi.

Mart ayına girince bir mektup kaleme aldın. Bana ve Burhan’a hitaben yazmıştın. 3 Mart tarihliydi mektubun. Belki de DEP’li Milletvekillerinin mecliste 2 mart günü yaka-paça gözaltına alınmalarına tepki olsun diye bizi, zindandaki ağabeylerini hatırlamış ve tez elden yazmıştın. Siyah tükenmez kalemle. Yazın üsten alta doğru eğikti. Bu mektubun 8 mart tarihinde elime geçti. Mektubunda hem evden haberler veriyordun, hem de Cemal’in görüşüme geleceğini belirtiyordun.

Mektubunu aldığım gün, milletvekillerine yapılanları ve bölgemizde halkımıza karşı yapılan katliamları, cinayetleri protesto etmek için açlık grevindeydik. Mektubun aç karına zengin bir ikinci sofrası gibi gelmişti.

Şöyle diyordun mektubunda!

03.03.1994

Mektubuma başlamadan önce sonsuz sevgi ve selamlarımı iletirim.

Merhaba irfan ve Burhan.

Birbirlerimizden çok uzakta olmamız üzücü olsa da aynı koşuğa olmanız ve görüş gününde ikinizi de görme imkanının olması sevindirici olsa gerek. Sizlere uzun zamandır mektup yazmayı düşünüyordum. Gönderdiğiniz mektupları alıyoruz. Bizlerin durumunu soracak olursanız bizler çok iyiyiz. İkinizin de Urfa’dan uzak bir yere düşmesi gerçekten

büyük bir şanssızlıktır. En şansız olanı da görüşe gelip de görüşememektir. Burhan hiç olmazsa Diyarbakır'daydı. Görüşüne gidiyorduk az çok. Şimdi artık üç-dört ayda bir belki de daha sık yanınıza geliriz. Çünkü buradan Bartın'a gitmek için en az 700-800 bin lira gerektiriyor. Bartın çok sessiz sakin bir yer, insanları iyiliksever. En solcuları CHP'li. İrfan abi geçen aylarda Bartın'a uğramadan önce İstanbul'a gitmiştim. Orda Müslüm Yücel'le beraber Bartın'a gelmiştik. Notta yazıyordu zaten. İstanbul Bartın arası, Ankara Bartın'dan 150 kilometre daha uzaktı. Müslüm daha yanına geliyor mu bilmiyorum. Cemal Çorum'da çalışıyor. En son telefon açtığımda Çarşamba günü görüşünüze gidebileceğini söylüyordu. Bayrama buraya geliyor Cemal. Gelmeden önce sizleri görür her halde. Zaten Çorum'la Bartın yakın sayılır.

Fatime'nin durumu bu yıl iyi gitmedi. Geçen ay onun görevine son verdiler. Ama mahkemeye başvurarak tekrar göreve gelmesi söz konusudur. Mahkemenin lehte karar vermesi kesin yani. Herhalde iki üç ay içinde sürer mahkeme, belki de daha fazla. Fatime'nin görevden alınmasından bir hafta sonra bu sefer beklemekte olan İhsan'ın göreve başlaması için bir kağıt geldi. İhsan bir davasından dolayı bekletiliyordu. Şu anda İhsan Kars'ın bir köyünde çocuklarla oyun oynuyordu.

Baba ve Aba'nın durumu iyidir. Aba(anne) oruç tutuyor. Ve oruç sağlığını etkilemiyor değil. Ama ne desen fayda etmiyor.

Şimdilik sizlere yazacaklarım bu kadar. Yine birbirimizden uzak düştük. Artık bundan sonra kalemlere sarılıp mektup yazma dönemine tekrar başlayacağız.

Tüm arkadaşlara selamlar, saygılar.

Nazım

Evet,kalemlere sarılıp seninle mektuplaşma dönemine giriyorduk.

Ertesi gün çarşambaydı.Yani görüş günümüz. Mektubunu yanıtlamak için cebime koydum. Açlık grevimizin ikinci ve son günü olduğundan sabah öğlene kadar uyumayı düşündüm. Ancak saat 9 sıralarında arkadaşların gürültülü bağrıışlarıyla uyandım.Görüşçüm gelmişti. Düşündüğüm gibi çıkmıştı. Bartın'a ilk gelen sen olmuştun. Ama ilk görüşmem bugün olacaktı. Gelenin kim olduğunu anlamada zorlanmadım. Sen haberi vermiştin ya: Cemal'di. Çorum'dan geliyordu. Ekmek kavgası nereden nereye savurmuştu zavallıyı.

Görüş kabininde Cemal'le saat 14'e kadar konuştuk. Benle Burhandık. Her şeyi konuştuk. Ailenin, evin, kardeşlerin, ülkenin, savaşın durumunu konuştuk, senden bahsettik. Cemal'e biraz, ülkedeki özel savaşın aldığı biçimleri anlattım.Ülkede gerilla öncülüğünde gelişen, yükselen ve artık Kürt halkı adına somut kazanımlar elde eden Ulusal demokratik harekete karşı egemenlerin karşı-devrimci özel savaşını ve bu savaşın "düşük yoğunlukta şiddeti"nin ne anlama geldiğini anlattım. Oligarşik çeteci güçler öyle bir aşamaya gelmişlerdi ki artık kural, kaide,hukuk, demokrasi, yasa tanımıyorlardı. İç kamuoyunu yanıltmak, dış kamuoyunu aldatmak için hukuk devletini bir maske olarak kullanıyorlardı. Öte yandan en değme kanlı faşist diktatörlüklerde yapıldığı gibi, küçük çaplı katliamlar, yurtsever eğilimli insanları kaçırıp imha etmeler, devrimci, gerilla veya tutsakların aile ve yakınlarına terör estirmeler gerçekleştiriyorlar. Bunu yaparken de korku ve paniğin her yana hakim olmasını amaçlıyorlardı. Böylelikle hem yurtsever devrimcileri bu yolla cezalandırıyor, hem de yurtsever potansiyele gözdağı vermiş oluyordu. Bu amaç için faili belli cinayetlere gidenler, kaçırılanlar, evleri kundaklananlar, gözaltına alınanlar bu amaçla seçilmişlerdi. Eskiden, yani 1990-91'lerde hedef bu kadar geniş değildi. O zaman, seçkin,toplum içerisinde sivrilmiş, öncü-örgütleyici insanlara yönelirlerdi. Ancak toplumsal muhalefetin ve bu muhalefetin gerillada dile gelen aktif savaşını engelleyemeyince hedef genişletildi. Silvanlar, Batmanlar, Liceler çoğaltıldı. Şimdi de Diyarbakır'a yükleniyorlar. Günde, sistemli ve planlı olarak iki üç

kişinin faili belli cinayete gitmesi bu “düşük yoğunlukta savaş”ın bir taktiği, bir uygulamasıydı. Tıpkı Latin-Amerika ülkelerindeki gibi.

Bu sebeple kimse rahat hareket edemezdi. Bana kimse karışamaz diyemezdi. Bu yaygın hedef içinde tutsak yakınları, DEP üye ve adayları vardı. Sizler de özel savaşın hedefleri arasındaydınız Nazım. Bunları anlattım görüşte Cemal’e. Dikkatli olunmasını istedim ondan. Bunu yapan öyle ne olduğu belli olmayan karanlık güçler değil, devlettir. Onun polisi, bekçisi, askeri, memuru, MİT’idir. Resmisi, gayri-resmisi kalmamıştı bu işin. Topyekün savaş demek, devletin tüm kurum ve kuruluşların bu savaşta üzerine düşen görevi tam bir amir-memur disiplini içinde yerine getirmesinden başka bir şey değildi.

İşte, siz de böyle bir ortamdaydınız. Çevreniz tuzaklarla doluydu. En ufak bir dikkatsizlik, en ufak bir hafife alma veya normal zamanlarda yaşıyormuşsunuz gibi davranmanız, zebanilerin tuzağına çekerti sizi.

Hele Nazım için bu çok geçerliydi. Sekiz yazarı öldüren onlarca muhabiri ve okuyucusu katledilen, binlerce yıllık ceza davaları açılan bir gazetenin, özel savaşın tüm öfkelerini üzerine çeken bir gazetenin, muhabiri olmak çok daha uyanık, özel savaşın kurduğu tuzakları çok daha iyi boşa çıkaran bir dikkatlilik göstermeyi gerektirirdi.

Tüm bunlar benim uyarımdı size. Dışarı, dışarıdan pek iyi görülüyor veya anlaşılmıyor herhalde. Dört duvar arasında bu görülüyordu. Gördüklerimi söyledim Cemal’e.

Benzer bir uyarıyı ’92 baharında Burhan için yapmıştım. Ama Burhan kör denecek kadar etrafından, bulunduğu ortamdan habersizdi. Düşmanın kurduğu tuzağın içindeydi, haberi yoktu. Görüşte Cemal, Burhan için gönderdiğim uyarılara Burhan’ın, “onlar içerde, dışarının durumunu bilmiyorlar” dediğini aktardı bana. Çok geçmeden Burhan’da kaybedilmişti. Bir hafta sonra sorguda olduğu anlaşıldı.

Cemal hak veriyordu bana.

Bayram’da Urfa’ya gideceğini belirtiyordu. Ama sen arife günü kaçırılmışsın. Görüşte aktardıklarımı Cemal sana aktaramamıştır. Hem aktarmış olsaydı bile, sonucun değişeceğini sanmıyorum. Sen tutkuyla bu işe sarılmış, ama o tutkunu o genç yaştan coşkusuyla yoğurmuşsun. Gerekli deneyimden ve özel savaşın, özel oyunlarını bilince çıkarmaktan uzaktın. Nasıl iki yıl orada çalıştın, sağ kalmayı başardın hayret!

Cemal’e “Bayram’da gelmene gerek yok” dedim. Ve gitti.

Günler çabuk geçiyordu.

Önümüzde Bayram ve Newroz hazırlıklarımız vardı. Tiyatro, skeç, koro, folklor, makaleler, araştırma-inceleme yazıları... Ve Newroz kartları...

Kayıplara karıştırıldığın, kaçırıldığın gündür 12 Mart. Zaten oldum olası bu 12 mart tarihlerini pek sevmedim. 12 mart 1971’de bir darbe olmuştu. O zaman da babamız zindana alınmıştı. Ben 12 yaşındaydım. Ve babama yemek götürüyordum. Çok soğuktu. Akşam ayazında buz tutan Siverek küçelerinde kayıp, elimdeki sıcak yemekleri dökmek için özel bir dikkat sarf ediyordum. 12 mart denince ben hala o soğukluğu hissederim içimde. Sen henüz dünyaya gelmemiştin Nazım.

Şimdi, 23 yıl önceki o 12 martın soğukluğu yok ama, 12 mart 1994’de düşük yoğunluklu savaşın sıcaklığı ve kirli özel savaşın kanlı izleri vardı. Bu kanlı iz seni de vurdu Nazım.

12 mart Bayram Arifesi idi. Ama katiller Bayram dinler mi?

12 mart günü senden habersizdik. 12 martların kanlı izlerini bir kenara bırakmış tüm tutsak arkadaşlar olarak, Belçika’da toplanan Kuzey Kürdistan İnsan Hakları Konferans’ına sunulacak olan “Barış Planı”nda yoğunlaştık.

İşte o günün notu :

Belçika'daki Kürdistan İnsan Hakları Konferansı bu gün başladı. Çok büyük bir ilgi ve katılım vardı. Türk TV'leri bu konferansı farklı yansıttı. Konferans hakkında bu sınırlı bilgiler bile, Konferans'ın çok iyi ve etkili geçtiğini gösteriyordu. Bu etki yarın daha da artacak. Çünkü Başkan'ın TV'lerdeki deyimle bir "barış planı" sunulacak. Bu barış planı ne olabilir diye az da olsa ayaküstü tartıştık. Ben, bir iyi niyet adımı olarak süreli ve koşullu bir ateşkes olabileceğini ileri sürdüm. Dönem ve gelinen aşama, gerillanın dağa tutunması, sorunu yok sayan ve çözüme yanaşmayan hükümete yönelik uluslararası baskının artması, devletin tıkanıklığı bunu gerektiriyordu. Öyle sanıyorum devlet, böylesi bir ateşkes süreci içinde akliselime uyardı. Böyle düşündüm.

Mart ayı Kürt ayı olma özelliğini sürdürüyor.

Bugün TV haber bültenleri anti-PKK ve anti-DEP haber propagandalarıyla doluydu. İstanbul'da yakalanan 37 kişi TV'ye çıkarıldı. Aralarında Tuzla olayını gerçekleştirdikleri iddiasıyla yakalanan kişiler de vardı. İstanbul polisinin "sağ" ele geçirdik diye övünmesi, ben de, bu insanları yargısız değil, sahte yargılı bir infaza götürebilecekleri düşüncesini doğurdu. Eğer şiddet kararı alınır ve devlet şu ya da bu şekilde yumuşamazsa bu gün TV'de Tuzla olayı sanığı diye gösterdiği kişileri asmaları için çok geçerli gerekçeleri hazır olacak ellerinde.

Evet Nazım, Avrupa'da toplanan konferansın etkilerini yok etmek için 12 mart günü televizyonlar psikolojik savaş gereği anti PKK, anti DEP haber ve yorumlarla doldurmuştu programlarını. Bir de Tuzla olayı sanıkları diye yakalanan 20-30 kişi ile. Böyle bir gün sana, yargısız infaz yolunu seçerlerken, televizyonlarda gösterdikleri kişilere de yargılı infaz yolunu seçmiş gibiler. Her ikisi de aynı.

12 mart günü, hem devrimi hem de karşı devrimi net renkleriyle yansıtan bir gündü. Ama devrimin ak rengi, karşı devrimin karasına daha baskındı.

Kaçırıldığın gün emek verdiğin gazeteni okudun mu? Eğer öğleden sonra Siverek'e gittiysen mutlaka bir göz atmışsındır. Kürt konferansı ile ilgili haberler vardı. DEP'in Avrupa'daki siyasi atağını büyük başlıklarla vermişti. DEP milletvekilleri hala gözaltında... Diyarbakır'da iki saldırıda iki kişi öldürülmüş. Adıyaman da DEP il delegesi vurulmuş. Kapatılmak istenen DEP yerine yeni bir parti düşünülüyor. Gazetenin arka sayfasında da, özel savaş yetkililerince düşünülen ve gerilla saflarına bir ajan olarak gönderilen Kürt kızı Leyla'nın ayağa kalkışının, gerilla olup halkı için savaşmaya karar verişinin bir romanı vardı. Düşürülen, daha güçlü olarak ayağa kaldırılıyor. Kapatılmak istenen yeniden kuruluyor. Sırtından keleşçe vurulmanın yerini onlarca alıyor. Senin gibi kaçırılıp kayıplar ülkesinin onurlu konuğu olanların silahı, kalemi binlerin elindeki silaha, kaleme dönüşüyor. İşte ölümlerde dirilmek, işte külleri üzerine doğmak, işte bir halkı yeniden yaratmak bu olsa gerek Nazım. Ne ilginç bir şey değil mi? Devrimin önemli bir gerçeği... Bunlar hep tarihtir Nazım...

Sen de bugün tarih oldun be Nazım...

Bugün bayramdı. Geleneksel dini bayramımız olmasına karşın halkımıza bağlılığın gereği, ciddiyetle bu bayramı karşıladık, kutladık. Senin ise o zebanilerin elinde bir günün dolmuştu. Hani söylerler ya, bayram günü kırgınlıkların unutulduğu gün diye. Yalan... Bayram günü savaş günüdür. Vahşet günü de yapabilirler. Nitekim 13 mart günlü gazete, ağır dağının bombalandığını, Botan'a askeri sevkıyatın sürdüğünü, Güçlükönak'taki operasyonda 63 evin yakılıp-yıkıldığını, köylülere işkence yapıldığını, Digor'da halk zorla PKK aleyhtarı gösteriye çağrıldığını yazıyordu. Açık ki, bu bayram bizim değildi. Bizim de bayramlarımız

olacak Nazım, hem de tarihin en güzel bayramları gibi şen ve coşkulu. Senin gibileri işte o günlerin bedelidir kardeşim. Bedelsiz özgürlük olmaz. O bedel özgürlüğe ulaşmada bir hamle olacak.

Belçika'daki konferans sonuçlandı bugün. PKK, bir çözüm paketi sundu tüm Dünyaya. Gazete, haberi, “Öcalan’dan Çözüm Paketi” manşetiyle vermişti.

İşte, kayıplara karıştırıldığından habersiz, o gün için yazdığım günlük:

13. 3.1994. Bugün ramazan bayramıydı. Bu vesileyle bir grup arkadaşla birlikte diğer koğuşlarımıza gitme olanağımız doğdu. Hareketliydik. Koğuşlarımıza bir çekidüzen verdik. Tıraş olduk. Bazılarımız yeni elbiselerini bile giyinmişti. Belli belirsiz bir sevincimiz de vardı. Bu sevinç ve coşku ne bayram sevinciydi, ne de bu vesileyle herhangi bir açık görüşten kaynaklanıyordu. Bu sevinç, binlerce kilometre uzakta, Belçika’nın başkenti Brüksel’de toplanan Kuzey-Batı Kürdistan konferansından kaynaklanıyordu. Konferansın bugünkü bölümünde Başkanın bir mesajı okunacaktı. Kani arkadaş başkanın mesajını okudu. Mesaj koşullu ateşkes dahil bir barış planı sunuyordu. Türkiye’nin bütünlüğü, ateşkesin iki taraflılığı, Avrupa’nın TC’ye silah vs. yardımını kesmesi vb. vurgulanan konular arasındaydı. Bu mesajla, uyguladığı katı şiddet, ret ve inkar politikasıyla bir süredir Avrupa’da sıkışan devlet biraz daha sıkışacağı benziyor.

Hükümetin tavrı hazır gibiydi. Başbakan, Cumhurbaşkanı ve diğer bazı parti başkanları bu çağrıyı görünürde ret eden demeçler verdiler. Geçen yıldan çıkardıkları tecrübeden olsa gerek tek ses çıktı hepsinden. Ama Altan alta ne var onu bilemiyoruz. Bildiğimiz tek şey devletin güvendiği müttefikleri de bu barış mesajı üzerine devleti sıkıştıracaklardır. İnisiyatif Partide ve hakkını arayan Kürt halkında. Deyim uygunsa top Ankara’da. Önümüzdeki günler televizyonlar, basın, partiler, askerler bu ‘top’la çok meşgul olacaklar.

Başkanın, Kürt halkı adına TC sahasına yönelik attığı bu top hala o sahada. Gerçi görünürde, başta Demirel olmak üzere tüm belli başlı yetkililer o topa bir tekme savurdu, ama, ayakları boşa gitti. Kapalı kapılar ardında, şimdi, ‘top’u ne yapacaklarını düşünüp duruyorlardır.

İnsan avcısı hayvanların elinde bulunuşunun üçüncü gününde senin gazeten Özgür Gündem, senin fotoğrafınla süslenmişti Nazım. “Arkadaşımız Nazım Babaoğlu iki gündür kayıp!” diyen bir başlıkla, Abdullah Öcalan’ın resminin altına yerleşmiştin. Senin kaçırılış ve kaybedilişini konu alan resimli haber, gazetenin üst manşetinde yer alan PKK genel sekreterinin konferansa sunduğu barış paketini değerlendiren “Yeni Bir İmkan” başlıklı habere TC’nin verdiği olumsuz yanıtın simgesi gibiydi. Senin kaçırılışının haberi sanki bu yeni imkana cevaptı. Devlet Yeni imkanı reddetmişti.

Bunun yanında gazete Konferans haber ve izlenimleriyle doluydu. “Konferansta çözüm çabası”, “konferans kararlarında barış çağrısı yapıldı”, “PKK lideri A. Öcalan: tüm çözüm önerilerine hazırız.”, “A. Öcalan, uluslararası gözlem çerçevesinde karşılıklı bir ateşkes ve ardından çözüm görüşmeleri başlatılacaksa bundan kaçınmayacaklarını ve zorlaştırıcı bir tutum sahibi olmayacaklarını açıkladı.”, “Çözümü savaşta aramıyoruz”, “Silahlı savaş sona erer” gibi başlıklarla konferans sonuçları duyuruluyordu gazete sayfalarında.

Sunulan barış planı şu 5 maddede şöyle özetleniyordu:

1-Tüm çözüm önerilerine açığız.

2-Mutlak anlamda Türkiye’yi bölme gibi bir anlayışımız yoktur.

3-Demokrasi içinde halkımızın meşru taleplerini dile getirme ve bu konuda bir süreç başlatılırsa buna taraf olacağımızı belirtiriz. Federasyon dahil, alternatifleri de bu temelde tartışmaya hazırız.

4-Uluslararası gözlem çerçevesinde karşılıklı bir ateşkes ve ardından çözüm görüşmeleri başlatılacaksa zorlaştırıcı bir tutum sahibi olmayacağız.

5-En önemlisi de Konferans'ta çözüme ilişkin alınacak kararları kabul ediyor, siyasi çözüm ve serbest siyasi faaliyetler için zemin oluşturulursa silahlı savaşım tamamen sona erdirilmesinin önünü açacağız.

Bu barış planına devletin üçlüsü, Demirel-Çiller-Karayalçın olumsuz yanıt verirken, aklı başında insanlar barış planını şöyle değerlendirdiler:

Mahir KAYNAK: Olumlu ve yapıcı buldum.

Mihri BELLİ: Olumsuz karşılamak Türk halkına ihanettir.

Vedat TÜRKALİ: Büyük bir mutlulukla karşıladım.

Melik FIRAT: Bundan daha yumuşak teklif olmaz.

Christione MORE: Artık Türkiye'nin bir bahanesi olamaz.

Kerim YILDIZ: Doğrusu böylesi bir mesaj beklemiyorduk.

Michel MAERTENS AGALEV: PKK'yi desteklememiz gerekir.

Remzi KARTAL: Mesaj olumludur.

John AUSTİN YALKER: Savaş devam ederse sorumluluk Türkiye'nindir.

Amel KADER: Türkiye'nin yanıt vermesi gerekir.

Gazetenin birinci sayfalarını bunlar süslerken üçüncü sayfasında çeteci özel savaş güçlerinin barbarlıkları sergileniyordu. Binbaşı "koruculuktan istifa edeni yaşatmam" dedi. "Askerlik şubesine gitti, ölüsü bulundu" (Erdoğan Başar bir süre önce Amed cezaevinden tahliye olmuştu), "göç ettirmek için trafuyu yaktılar", "Asker sevkıyatı tam hız"

Yine gazetenin yedinci sayfasında "Seçim vaatleri boş çıktı, köy hizmetlerine işçi alınmıyor" başlıklı senin hazırladığın haber vardı. Sen o alçak katillerin elindeyken kim bilir ne zorluklarla hazırladığın bu haber okuyucunun önündeydi. Ama bu haberinden önce, sen haberdin Nazım, hem de birinci sayfada.

Ve bir ibret belgesi:

DEMOKRASİ BU MU?

MGK hükümetten sonra parlamentoya emir vermeye başlıyor. Parlamento demokrasiyi kendi elleriyle boğuyor. Sistem kendi yasalarını ayaklar altına alıyor.

Anayasa, "milletvekili, konuşmalarından sorumlu tutulamaz" diyor. DEP'li milletvekilleri ve iki bağımsız dokunulmazlıkları kaldırılarak bir bölümü idam istemiyle DGM'ye teslim edildiler. Meclis, bedeninin bir bölümünü kendi eleriyle kesti. Siviller darbeyi kendi elleriyle hazırlıyorlar.

DGM savcısı Demiral meclisi abluka altına aldırdı. Emniyet Genel Müdürü AĞAR, "gerekirse meclisin içine girer milletvekillerini ahrım" dedi. Polis devleti, parlamentonun üzerinde olduğunu ilan etti. DEP binaları bombalandı, partinin adayları gözaltına alındı. Olağanüstü hal bölgesine özel seçim hukuku biçildi. Kürt halkının kendini ifade etmesini engelleyen bir seçim yapılıyor. Hepimiz adil ve demokratik olmayan bir seçime zorlanıyoruz. Biz aşağıda imzası olanlar bütün bu gelişmeler karşısında susmayacağız. Demokratik hakları ayaklar altına alınan DEP ile dayanışma için sadece bu kadar da değil hepimiz için önemli olan demokrasi ve özgürlük için birbirimize düşman etmek isteyenler inat kardeşlik için DEP'E bayram ziyaretine gidiyoruz.

(İ. Hakları savunucuları, Yazarlar, Hukukçular, Sendikacılar vb. gibi kişi, kurum ve kuruluş imzaları...)

İkinci sayfada haftalık gündem yazısı köşesinde gazetenin yayın koordinatörü Mehmet OĞUZ, senin için şunları yazmıştı, duyarlı sözcüklerle:

(...)

Bir vahşet daha mı yaşatacaklar bize?

Urfa'nın Siverek ilçesine bir haber için giden muhabirimiz Nazım Babaoğlu'ndan haber alamıyoruz.

Ferhat bir yaz günü gitti, kendi değil cesedi döndü.

Aysel, bir yaz günü gitti, bir daha dönmedi.

Nazım'ı da bir arife günü alıp işkence hanelerine mi götürdüler, yaksa Allahım, mezbahanelerine mi?

Hangi boyutta sonuçlanırsa sonuçlansın, önceki arkadaşlarımızın katledilmesinde de olduğu gibi suçlu, bizi hedef gösteren devlet ve hükümet yetkilileridir. Bizi koruyacağına kendimizi korumanın bile önüne geçen polistir, kontrgerillanın basındaki uzantıları muhabirleri, katil ruhlu danışmanlarıdır.

Bu tür olayların bizi yolumuzdan alıkoyamayacağını gördünüz ve göreceksiniz.

Elimiz ağızlarına hiç yakışmayan “kamu vicdanı” ifadesine yalan ve demagogilerine malzeme yapan bu vicdansızların yakasındadır.

(...)

Evet, elimiz bu vicdansızların yakasında olacak Nazım...

Seninle ilgili haberler de şöyleydi:

ARKADAŞIMIZ NAZIM BABAOĞLU İKİ GÜNDÜR KAYIP

Haber Merkezi- Urfa'nın Siverek ilçesinde önceki gün bir haber için giden muhabirimiz Nazım Babaoğlu'ndan haber alınamıyor. Urfa valiliği arkadaşımızın gözaltında olmadığını açıklarken, Babaoğlu'nun ailesi çocuklarının gözaltında olup olmadığını açıklanması için Urfa emniyet müdürlüğü terörle mücadele şubesine başvurdu.

Bir haber için önceki gün öğlen saatlerinde Urfa'dan Siverek'e hareket eden muhabirimiz Nazım Babaoğlu'ndan haber alınamıyor. Arkadaşımız Babaoğlu'nun bürodan ayrılması olayı şöyle gerçekleşti: Önceki gün sabah saat ondan itibaren Siverek'ten çeşitli gazete ve ajanslara haber geçen Murat Yoğunlu isimli haber kaynağının, gazetemiz Urfa bürosuna birkaç kez telefon ederek “mutlaka biriniz Siverek'e gelin. Mutlaka gelmelisiniz çok önemli bir haber var” demesi üzerine muhabirimiz Nazım Babaoğlu Siverek'e gitmek üzere yola çıktı. Saat sabah 11 sıralarında Siverek'e gitmek üzere bürodan ayrılan arkadaşımızdan akşam saatlerine kadar haber alınamayınca Urfa temsilcimiz Bayram Balcı Urfa valiliğine başvurdu. Vali Ziyaeddin Akbulut'un konuyla ilgileceğini söylemesi üzerine gece saat 23 sıralarında Balcı'nın evini telefonla arayan Urfa Emniyet Müdürlüğü Terörle mücadele şube müdürü konuyu araştırdıklarını ve Murat Yoğunlu'nun evinde olduğu ancak Nazım Babaoğlu'ndan haber almadığını bildirdi. Balcı'nın “Ben de Murat Yoğunlu'nun babasıyla görüştim. Ancak bana evde olmadığını söyledi.” demesi üzerine sinirlenen Terörle mücadele müdürü, “muhabiriniz hakkında yazılı müracaatta bulunun” yanıtını verdi.

Bunun üzerine dün ilk önce vali Z. Akbulut ile görüşen Urfa temsilcimiz Bayram Balcı ile Nazım Babaoğlu'nun ailesi, daha sonra da Urfa Emniyet Müdürlüğü TM şubesine resmi başvuruda bulundular.

Bu arada gazetemiz imtiyaz sahibi Zübeyir Aydar, arkadaşımız Babaoğlu'nun durumu konusunda İçişleri Bakanlığı Müsteşar yardımcısı Metin Yasaksoy'la görüşti. Aydar'a yaptıkları araştırmaya göre arkadaşımızın poliste olmadığını bildiren müsteşar yardımcısı Yasaksoy, polisin arkadaşımız Babaoğlu'nu telefonla arayarak Siverek'e çağıran M.

Yoğunlu'nun evinde olduğunu tutanakla saptadığını, Yoğunlu'nun polise verdiği ifadede, Nazım Babaoğlu'nu Siverek'te görmediğini ve Siverek'e gelip gelmediği konusunda bir fikrinin olmadığını söylediğini kaydetti.

10 mart gecesi saat 20.45 sıralarında Urfa büromuza telefon eden ve son derece düzgün Türkçe konuşan tiz sesli bir kişi büroda bulunan muhabirimiz Halil Işık'ı tehdit ederek şöyle demişti: Büronuzu yerle bir edeceğiz. Başınızı koparacağız. Sizin o temsilciniz Bayram gelsin büroda yatsın. Bak büronuz nasıl yerle bir olacak. Benim telefonumu tespit edemezsiniz, sizi Tatvan'dan arıyoruz. Bir süre önce aynı kişi temsilcimiz Bayram Balcı'yı telefonla arayarak tehdit etmişti.

Nasıl gidersin o eşkıyaların, şimdilik her köşesini tuttuğu Siverek'e.? Neye güvendin? Bir telefon... Hiç mi ders çıkarmadın senden önce kaçırılanlardan? Unuttun mu Musa Anter'i de bir telefon oyunuyla kaçırıp katledişlerini, unuttun mu Nazım... Sen kendini normal bir ülkede, normal bir gazeteci mi sandın Nazım... Haber alma özgünlüğünün var olduğunu mu düşündün... Urfa bürosu olarak tehdit üstüne tehdit aldığınız halde, çok değil, bir yıl önce büronuzda beraber çalıştığınız Kemal Kılıç'ı yine böyle kaçırmaya teşebbüs edip başaramayınca Kemal'i katlettikleri halde, daha uyanık, daha deneyimli olman, olmanız gerekmez miydi? Murat Yoğunlu da kim? Anadolu ajansına mensupmuş... AA'nın bir ajans değil, devletin bir ajan örgütlenmesi olduğunu bilmiyor muydun? Kontranın gönüllü sosyal dayanağı olan Bucaklı eşkıyaların senden önce üç-dört kişiyi kaçırdıklarını gazeten gündemden okumamış mıydın? O Bucaklar ki, Siverek'le yetinmeyip Urfa, Hilvan, Viranşehir, Ceylanpınar, Suruç gibi yerlere de el attıkları halde, sen, bir haber var diye kalkıp tuzağa gidiyorsun, olur mu Nazım...

Sorular. Sorular, sorular... Daha çok şey... Ama ben sormuyorum bunları sana. Sen görevini yapıyordun. Kanlı kirli savaş insanı evinde uyurken, yolda yürürken de yakalıyor. Evet, küçük kardeş Nazım, 14 mart günü Gündem kaçırılış haberini tüm dünyaya duyururken, o gün gazete gelmediğinden o günkü gazetenin yazdıklarından ve senin kaçırılışından habersizdik. Bayramın ikinci günüydü. Şekerlerimizi yiyor, uzun sigaralarımız tüttürüyorduk. Top oynayanlarımız davardı. Yarını bekliyorduk. Yarın, yani bayramın üçüncü günü görüş vardı. Bir çok arkadaş eve telgraf çekmişti.

14 mart günü günlüğe şunları yazmışım:

Basın,TV gibi iletişim araçlarında bayram havasının ağır çekimi var. Dün, Boğaz'da çarpışan tankerin çıkardığı alevler tüm gündemi işgal etti. Bu kaza, Belçika'daki Kürt Konferansı ve Başkan'ın sunduğu "barış planı"nı, gözlerden uzak tutmaya, bunun etkisini küçümsemeye çalışan devlet yetkilileri için can simidi oldu adeta. Hükümetin aldırılmaz görünen tavrı, yarın da süreceğe benziyor. Bu tavır, elbetteki bayram keyiflerinin kaçmasını istemediklerinden değil, politik yaklaşım gereğidir. Bu yaklaşımı, Cengiz CANDAR bu akşam BBC'de ifade etti. Seçim atmosferinde olduğundan Konferans'taki barış çağrısına zaten yüksek ve açık sesle yanıt verilemezdi. Alttan alta bir şeyler olabilir.Biz de dünkü notumuzda aynı şeyi dile getirmiştik. Yine PKK'nin barış planı devletten ziyade Batılı ülkelere, NATO'ya ve ABD'ye yönelik olduğu da açıktı.

Konferans'ta Melik FIRAT'ın açıklaması ilginçti. Acaba M.FIRAT Türkiye'ye gelir mi? Gelirse başına bir şeyler getirebilirler mi? Merak konusu. Türkiye şu anda seçim ve bayram havasında rehavet yaşıyor. Bu rehavetin ortasında Newroz var.

Evet, Newroz geliyor. Tüm şehitlerin, tüm kayıpların, meydanları doldurduğu gün...

Bayramın ikinci günü. Görüş listeleri okundu. Epey arkadaşın görüşçüsü gelmişti. Benim de görüşe çıkma olanağım oldu. Kabinlerin hepsinin dolu oluşu Diyarbakır görüş günlerini hatırlattı bana. Birkaç kabin dolaştım. M. DAĞ'ın çağırmasıyla Özgür'ün bulunduğu kabine yöneldim. Özgür'ün kardeşi Zafer gelmişti. Zafer canlı canlı anlatıyordu. Bir Antep'ten, bir Diyarbakır'dan, bir İstanbul'dan bahsederken nerden gerek duyduysa Özgür Gündem'in Urfa muhabirinin kaçırılışından, bu muhabirin bir abisinin bu cezaevinde (Bartın'da) olduğundan bahsetti. Üsteledim. Akla ilk gelen soruları sordum. İlk düşündüğüm gibiydi. Kaçırılan sendin Nazım. Zafer'de senin gibi bir Gündem'ciydi. Adını bilmiyordu. "Bizim Nazım'dır" dedim ciddi yüz ifadesiyle. Ayrıntıyı sormaya gerek yoktu. Zaten Zafer alışıkta böyle şeylere. Öldürmeler, kaçırmalar, tehditler, gözaltında kaybolmalar...

O gün gazete vermemişlerdi bize. Ancak Zafer, kendisiyle birlikte iki de Gündem Gazetesi getirmişti. Gazeteyi arkadaşlar içeri almışlardı. Koğuşa uğradığım bir sırada B-1 koğuş mazgalından gelen gazeteyi istedim. Doğruydum. 14 Mart günlü gazete başlıkları yukarıda anlattığım gibiydi ve sen ön sayfada yer almıştın. Resmin gözlüksüz bir resimdi. Oysa ben seni en son gözlüklü olarak görmüştüm.

Kaldığım B-2 koğuşuna geldim. Arkadaşlar gazetenin başına üşüşmüşlerdi. Çok daha önemli gelişmeler olduğu halde, arkadaşların, içlerinden birinin kardeşinin kaçırılması olayıyla daha fazla ilgilenmeleri ve bu yönlü soru sormaları doğaldı. Bir üzüntü dalgası esiyordu. Bu dalgayı dağıtamadım. Savaşı anımsattım sadece. Ben de fazla ayrıntı bilmediğimden sadece olabilir böyle şeyler, bekliyordum vb. sözler ediyordum. Kaçırılışını duyduğum bu ilk gün, günlüğe şu notları düşmüştüm:

14. 3. 1994 Bayram nedeniyle bugün görüş yaptık. 16 arkadaşın görüşçüsü gelmişti. Gelenler yüklü haberler ve eşyalar getirmişti. Öyle ki, hem yoğun haberlerden hem de gelip gitmelerden yorulduk. Tüm bunlar bir yana Nazım'ın kaçırılış haberi beni epey yordu. Görüşe gittiğim ilk anda bu olayı öğrenmem ile kafam hep bu olayla doldu. Nasıl olmuştu, niçin olduğunu zaten biliyordum ve açıkcası bekliyordum böyle bir şeyi. Zaten her ziyarete gidişte böyle bir haber duyacağım diye hazırlıklı ve beklenti içinde gidiyordum. Ve nihayet bugün duydum. Dün gazete yazmıştı ama gazete bize vermediklerinden ilk anda Zafer'den duydum olayı. Sonra Gündem'de okudum. Ey küçük kardeş ey! Sen bizden daha iyi bir yol seçtin her halde. Ailenin ilk şehidi olmak sana nasip oldu. Aferin... Günlük uğraşı bir yana Nazım bir yana... Görüşçülerle konuşurken, eşya taşıırken, arkadaşlarla konuşurken, eşyaları bölüştürüp dağıtırken aklımda hep Nazım vardı... Bartın'a kadar gelip görüşemediğim Nazım... Son gönderdiği mektup hala cebimde. Şimdi kontralar tarafından kaçırılmış ama öldürüleceği kesin gibi.

Öldürüleceğin kesin gibi demiş ve son vermişim günlüğe. Çok mu acımasızdım? _ Çok mu umutsuzdum? Hayır. Beni bu kesinliğe götüren çeteci güçlerin niteliği ve insanın üzerinde yürüttüğü vahşet politikasıdır. Seni bu şekilde ele geçirmeleri, arayıp bulamadıkları fırsattı onlar için. Bu fırsatı kaçırmaları mı?.. Acımasız olan ben değilim. Savaşın eşitsiz koşullarıdır. Umutsuz olan da ben değilim. Ülke gerçekliğimizin bilince vurulmuş bir yansımasıdır.

Günlükte de belirtildiği gibi 15 mart günü kafam seninle doldu. Çalışırken, yürürken, konuşurken hep kafamdaydın. Oysa ne kadar da az görmüştüm seni . 6 yaşına kadarki çocukluğunu hatırlıyorum sadece. Gençliğine dair ise de hiçbir tanıklığım yok. Bu sebeple Burhan'a benden iki küçük senden iki büyük kardeş ama şimdi yoldaş Burhan'a başvurup biraz seni anlatmasını istedim. Yazacak ve senin anına düzenlediğim bu kitapta yerini alacak.

Gazete 20 yaşında olduğunu yazıyordu. Oysa henüz 20'ye girmemişsin. İyi hatırlıyorum 1974 yılının sıcak bir yaz gününde dünyaya geldin. Sıcaktı. Siverek Hacı Ömer Mahallesi Cazzi sokak 25 nolu evimizde. Ne garip. Doğduğun ve 6 yaşına kadar içinde büyüdüğün Siverek yıllar sonra kaçırıldığın ve şehitler kervanına katıldığın yer oldu. -Kalleş Siverek alacağın olsun!-

Sen yine bir savaş sırasında doğmuştun Nazım. Kıbrıs işgali savaşı. O zaman şimdiki gibi ordu Kürdistan'da değil, Kıbrıs'ı ele geçirmekle meşguldü. Bu savaş bizim savaşımız değildi. Ama orada ölen yine bizim insanımızdı. Sen doğduğun yıl Kürt gençleri askerlik şubelerinde Kıbrıs' a savaşa gitmek için sıraya giriyor, çelimsiz esmer pazılarına Kıbrıs haritasını dövme yapıyorlardı. Ve çocuklar, "çatla patla Makaryos Kıbrıs bizim olacak" şarkısını söylüyorlardı. İşte halkımız adına böyle bir talihsizliğin, kadersizliğin hakim olduğu bir dönemde doğmuştun.

Ya kaçırılıp kaybettirildiğin dönem?..

Yine bir savaş vardı. Ama bizim... Bu bizim savaşımızdı. Özgürlük, kardeşlik, eşitlik , demokrasi savaşıydı bu, bizimdi. Sen bu savaşın eli kalem tutan cesaretli bir neferiydin. Ve bu dönemde gençler değil askerlik şubelerinin önünde haksız ve bize yabancı bir savaşa gitmek için sıraya girmek, askerlik şubesinin önünden bile seçmiyorlardı. Gençlerimizin yüzünün dağlara, yüreğinin Kürt ve Türk halklarıyla, bilincinin özgürlük önderine dönük olduğu, çocukların ellerinde zafer işareti, ağızlarında "berxwedan xweş doze" şarkılarının seslendirildiği bir dönemde şehit düştün.

Çok ağlıyordun çocukken Nazım. Çok da güldürüyordun bizi. Senin ağlama sesinden korkardık. Öyle bir bağırdın ki, annem çoğu kez seni susturmak için sana taviz üstüne taviz verir öyle susardın. Senin doğduğun 1974 yılında ben 16 yaşındaydım. Zindana atıldığım 1980 yılına kadar geçen altı yıllık süreyi düşündüğümde hiç de beraber geçirmediğimi anlıyorum. 1974 yazında İzmir'deydim. Sonra Dersim Öğretmen Lisesi ve 1978 yılına dek süren gidip gelmeler. 1978'de Urfa Eğitim Enstitüsü, sonra da devrimci görevler... '79 da, şimdi seni kaçırın ilkel güçlere karşı Siverek'te ilk başkaldırı olurken sen tüm olup bitenlerden habersiz aileyle birlikte Diyarbakır'a göç ediyordun. Ama senden ayrıldım. Diyarbakır Alipaşa ve İskender paşa sokaklarındaki çocukluğunu hiç görmedim. Ama sen benden habersiz büyüyordun. 1980 yılıyla birlikte 6 yaşına girmiştin. 12 Eylül'ü altı yaşında karşıladın. Anlam veremedin askerin her yana hakim olmasına.

Bir kasım günü evdeyken beni uzun sürecek zindan yolculuğuna çıkarmak üzere evden alırlarken sen sadece büyüyen gözlerinle bana bakakalmıştın... Çocukluğun boyunca olur olmaz ağlarken yakalanışım esnasında polis ve jandarmaya karşı ağlamamış, sanki gün gelir hesabını sorarım der gibi soğukkanlı bakmıştın sadece.

O bakışların hala bilincimde capcanlı.

Ve zaten sen bilincimde hep o görüntüyle kaldın Nazım...

Gazetede ki haberler beni daha fazla gerilere gitmede alıkoyuyor. En üstte senle ilgili haber manşetten veriliyor.

"Arkadaşımızdan hala haber yok"

"Urfa muhabirimiz Nazım Babaoğlu üç gündür kayıp. Devlet yetkilileri sessiz. Zubeyir Aydar hükümeti göreve çağırdı"

Haberin ayrıntısı şöyle.

Urfa 'da AA(Anadolu Ajansı) gibi ajanslara haber geçen Murat Yoğunlu'nun Urfa büromuzu arayarak 'Siverek'e mutlaka gelin, sizinle mutlaka görüşmem lazım' demesi üzerine

Siverek'e gitmek üzere yola çıkan Urfa büromuz muhabirlerinden Nazım Babaoğlu'ndan üç gündür haber alamıyoruz.

Babaoğlu'nun nerede olduğu konusunda bilgi almak için başvurduğumuz Urfa Valisi ve Emniyet Müdürlüğü yetkililerinin çelişkili cevaplar vermeleri ardından büro temsilcimiz Bayram balcı 13 mart günü Urfa valiliğine yeniden başvurdu.

Vali Ziyaeddin Akbulut'la evinde görüşen temsilcimiz Bayram Balcı, Vali Akbulut'a muhabirimizin durumunu araştırmak için Babaoğlu'nun babasıyla birlikte Siverek'e gideceğini, daha önce Bucak korucuları tarafından tehdit edildiği için can güvenliğinin bulunmadığını belirterek güvenliklerinin sağlanmasını istedi. Vali Akbulut'un güvence sağlamasıyla Bayram Balcı ve Nazım Babaoğlu'nun babası Urfa Emniyet Müdürlüğü ve Terörle Mücadele şube müdürü Alaattin Aygün tarafından koruma amacıyla bir ekip otosu verildi. Aygün, ayrıca Siverek'e gidecek olan temsilcimize "Siverek'te doğruca Emniyet müdürlüğüne gidin, Siverek emniyet müdürü Kemal Özakan sizleri Murat Yoğunlu ile görüştürecektir" dedi.

Önceki gün saat 16.30 sıralarında Siverek'e giden temsilcimiz ve muhabirimiz babası, Siverek emniyet müdürlüğünde Murat Yoğunlu ile yüzleştirildiler. Bir tutanakla da tespit edilen görüşmede Urfa temsilcimizi yaklaşık bir buçuk yıldır tanıyan ve zaman zaman temsilcimiz Bayram Balcı'ya Siverek'te gazetemizin muhabirliğini yapmak istediğini de belirten Murat Yoğunlu, temsilcimizi tanımadığını söyleyerek söz konusu telefon görüşmesini de reddetti.

Nazım Babaoğlu ile her türlü ilişkisini reddeden Murat Yoğunlu 9 mart 1994 tarihinde de yanında AA rozeti taşıyan bir başka arkadaşıyla Urfa büromuza geldiğini ve muhabirimiz Ramazan Ötünç ve Nazım Babaoğlu'na "Siverek'te satmak için bana gazete gönderin" diyerek gazete dağıtım isteğinde bulunduğunu da inkar etti. Murat Yoğunlu'nun büromuza geldiğine tanıklık edebilecek ve M.Yoğunlu'yu teşhis edebilecek bir çok kişi bulunduğu halde her şeyi reddetmesi, muhabirimiz Nazım Babaoğlu'nun kaçırılmasıyla ilgili kuşkularımızı arttırıyor.

Ve bütün kuşkuları Murat Yoğunlu üzerinde topluyor. M. Yoğunlu'nun emniyet tarafından sorgulanmaması ise muhabirimizin yaşamı konusundaki endişelerimizi daha da arttırıyor. Gazetemiz imtiyaz sahibi ve DEP Siirt milletvekili Zübeyir Aydar, muhabirimiz Nazım Babaoğlu'nun Özgür Gündem'in yayınlarından rahatsız olanlar tarafından hazırlanan bir komplo sonucu kaçırıldığını belirterek, Nazım Babaoğlu'nun bir an önce bulunmasını istedi.

Nazım Babaoğlu'nun hayatından endişe ettiğini ifade eden Zübeyir Aydar, devlet yetkililerinin olay karşısında umursamaz tavır içinde olduklarının bildirdi.

Aydar şunları söyledi:

"Bence bu kontrgerillanın bir eylemidir. Toplumu bilgilendirme amacıyla görevini yapan muhabirimizin bir an önce bulunmasının istiyoruz. Girişimlerimize karşı devlet yetkilileri umursamaz tavırlar içinde. Devlet gazetecilerin can güvenliğini sağlamak zorundadır. Hükümeti, olayın üzerine giderek, sorumluları ortaya çıkarmaya çağırıyoruz"

Bu haberin hemen üst kısmında sana yönelik cinayetin bir benzerinin başlığı şöyle: ---
-Askerlik şubesine gitti, ölüsü bulundu!..

Sen ne ilksin ne de son...

Zübeyir Aydar hükümetin sorumluları ortaya çıkarmasını istiyor. Sorumlular ortada. Hiç aramaya gerek yok. Zaten bu yüzden değil mi ki, gerilla sayısı 30 bin sınırına dayanmış. Devleti sıkıştıran, esas senin kaçırılışında gösterilen çelişkiler, M. Yoğunlu'nun birbirini tutmayan ifadeleri, seni gören tanıkların varlığı değil, devleti sıkıştıran şey Belçika'daki konferansta sunulan çağrıydı. Gazete bu gerçeği; "Şimdi top devlette" manşetiyle duyuruyor. Bu tren de kaçmamalı. 26 ülkeden 291 kişinin katıldığı ve 41 kişinin konuştuğu konferans iki gün sürdü. Gazete başlıkları şöyle:

- Konferanstan barış çağrısı
- Avrupa basınında geniş ilgi
- Hiddet bulvarı çıkmaz yol
- Karar ciddiye alınmalı

Bu başlıklar altında dile geliyordu Konferans haber, yorum ve yankıları, sen, bu gelişmelerin sevincini göremeden gittin. Hep böyle olur zaten. Şehitler, uğruna şehit düştükleri zaferlerin meyvesini tatmazlar.

15 mart günü, senin kaçırılışını duyduğum günün akşamı eve, babaya bir mektup yazdım. Bilmem ellerine ulaşmış mıydı? Çünkü bir süredir ülkeyi kasıp kavuran kontra cinayetleri bizim aileyi de bulmuştu. Annem nasıldı acaba, dayanabilecek miydi bu sancıya? Gerçi Makbule Ana devrim coşkusunun aileyi sardığından beri hep bir evladının ölüm haberini beklemişti. Uykuları kaçmış, zindan kapılarında sürünmüş, sorgu evlerinde oğlunu aramıştır. Ama kayıp işi başka... Ne öldüğü belli, ne de yaşadığı... Ölümünün daha acısı olsa gerek ki, böyle yöntemlere başvuruyorlar. Peki ama, önce bir, sonra iki oğlunu zindana yollayan annenin üçüncü oğlunun kaçırılması karşısında ne hisseder ki? Hep ağlıyor mu şimdi? Yoksa o engin ve hiç tükenmeyen umuda sarılıp durur muydu? Namaz kılariken beş vakit tanrıya yalvarıp yakardığı kesin. Kesin olan başka bir şey de, yerinde duramayıp çare diye bildiği her yere başvurmasıdır. O gün eve yazdığım mektupta senin bu durumuna alışmak, dayanmak gerektiğini vurguladım Nazım. Ne yapabilirdim başka?..

Bartın/15 mart 1994/Salı

Merhaba baba...

Size nasılsınız demiyorum. Şu anda içinde bulunduğunuz durumu tahmin ediyorum. Nazım'ın olayını gazeteden okudum. Sizler gibi biz de üzüldük. Bu olay da yıllardan beri halkımıza karşı sürdürülen kirli savaşın bir parçası. Bugüne kadar nice insanımız böyle alçakça katledildi. Nazım'ın başına gelenler de farklı bir şey değil. Bugün BBC radyosu da bu olaydan bahsetti. Olayı Nazım'ın şu hatasına, bu hatasına bağlamak doğru değil. O, cesaretli bir görevin başında, kalemiyle kirli ve kötü düzenin çirkinliklerini gözler önüne seren bir gazetenin onurlu çalışanıydı. Şu ana dek sadece kaçırıldığı söyleniyor. Ama onu kaçıran güçler gözü kan bürümüş çeteler olduğundan hayatından fazla ümitli olmamak gerekir. Eğer böyle olursa ailemizin ve halkımızın onur duyacağı bir şehidimiz olacak ve binlerce onun gibi şehitlerimizle birlikte özgür ve demokratik bir toplumun yaratılmasında temel taşlar olacaktır. Yarınlarımızın teminatı olacaklar. Belki şimdi yaşlısınız, belki şimdi yüreğiniz sızlıyor, ama buna da dayanmak gerekir. Nazım'ı bulmak için çabanıza devam edin ama, sabırla, inatla, inançla buna dayanmasını bilin. Nazım'ın şehit olduğunu duyarsanız bile aynı dirayeti göstermeniz bize en yakışır olandır. Siz yalnız değilsiniz. Nazım sadece sizin oğlunuz değildir. O bir halkın oğluydu ve öyle anılacaktır. Nazım ülkemizin ne ilk ne de son şehididir. Yüreğiniz acıyla dolmasın. Oğlu şehit düşen bilerce anayı, babayı düşünün.

Belki sizin fazla üzüldüğünüzü düşünüyorum. İnaniyorum ki, sizler burada yazdıklarımın daha fazla dirayetlisiniz. Ben uzun süredir cezaevindeyim ve olaylardan uzağım. Ama siz olayların içindesiniz. Nice şehit analarını, babalarını bizzat görmüş ve onlara teselli vermişsiniz. Şimdi aynı teselliyi yüreğinizin inancını da katarak kendinize verin ve dayanın diyorum. Size başınız sağ olsun demiyorum, halkımız ve mücadelemiz sağ olsun...

Anama selam söyler ellerinden öperim. Anama bir görüşte "ana gel benden vazgeç, daha altı çocuğun daha var" demiştim. O da "oğlum her parmağın acısı nasıl ayrıysa her oğlumun da öyle acısı var" demişti. Şimdi annemin bir parmağı acıyor. Ama daha altı parmağı var. Kürt anaları yiğittir. Artık bugünden sonra Kürt analarının güzelliği, yiğitliği, saygınlığı için insanca, özgür, eşit ve demokratik bir ülke için savaşan, düşünen ve bunun için gerektiğinde şehit düşen oğullar, kızlar yetiştirmeye ölçülür.

Değerli abim ve kardeşlerim, sizlerde bu durumdan elbetteki etkileneceksiniz. Ama inanıyorum ki sizler ülkenin içinde bulunduğu durumu iyi anlayan, bu sebeple Nazım'ı anlayan, yaşam ve mücadelesine anlam veren insanlar durumundasınız. Sizler de Nazım gibi bir kardeşe sahip olmaktan gurur duymalısınız.

Nazım hakkında bildiklerim 14-15 Mart tarihli gazetedeki bilgilerdir. Bu konuda Cemal veya Fatime bana genişçe yazarsa sevinirim. Geçen hafta Cemal ziyaretime gelmişti. Böyle bir olayın Nazım'ın, hatta sizlerden birisinin başına gelebileceğini tahmin ettiğimden Cemal'e 'Nazım dikkatli olsun' demiştim. Umarım şimdi Cemal'de oradadır. Bayramınız zehir oldu sanmayın. Asıl bayramınız altı gün sonradır. Yani Newroz'dur. Nazım'da bir mart ayı şehididir. Newroz şehididir. Newroz şehidi olmak herkes nasip olmayan kutsal bir mevkidir. Bu duygularla hepinize en sıcak selamlarımızı sunar sabır ve metanetinizin bol olmasını diler, sizlerin halkımızın ve tüm ilerici insanlığın başı sağ olsun diyorum.

Mektubum burada son verirken durumu detaylıca anlatan mektuplarınızı beklerim. Benle Burhan'ı merak etmeyin biz iyiyiz.

İrfan /Bartın

Hala evden detaylı mektup alamamışım. Bu dört duvar yerden beni üzme (!) istemiyorlar herhalde. Senin gazeteci olduğunu unutuyorlar.

Bugün bizim normal görüş günümüz. Beklediğimizin aksine görüşçüler ortalıkta yok. Yalnız Mehmet Dağ'ın annesi ve bir de kız kardeşi gelmişti. Nazım'ı benden öğrendiler. "vah vah!" dediler. Kaçırılan, öldürülen bir tanıdık olunca, her ne dense üzüntüler artar.

Gazete senin için;

"4.gün: Sonuç yok!" başlığını atmıştı en üstte, birinci sayfada. Kaçırılışının dördüncü gününde gazetenin Özgür Gündem Şunları yazmıştı:

"Gazetemizin Genel Yayın yönetmen yardımcısı F. Ferda Çetin Siverek'e giderek savcılığa; gazetemiz avukatları da uluslararası kuruluşlara baş vurarak muhabirimizin yaşamından endişe ettiğimizi belirttiler. Urfa büro temsilcimiz Bayram Balcı ile Nazım Babaoğlu'nun babası da Urfa Cumhuriyet Savcılığına baş vurarak Murat Yoğunlu hakkında suç duyurusunda bulundular. Devlet yetkilileri sessizliklerini korurken, Murat Yoğunlu'nun dört gündür evine gitmediği ve Siverek Emniyet Müdürlüğünde kaldığı öne sürülüyor.

12 mart günü büromuzu arayan M. Yoğunlu isimli kişinin 'mutlaka biriniz Siverek'e gelin, çok önemli bir haber var' demesi üzerine Siverek'e gitmek için yola çıkan Urfa büro muhabirimiz Nazım Babaoğlu'ndan 4 gündür hiçbir haber alınamıyor. Konuyla ilgili olarak yetkili makamlara yaptığımız tüm başvuruların sonuçsuz kalması üzerine dün, Babaoğlu'nun akıbeti konusunda bilgi sahibi olmak için gazetemiz genel yayın yönetmen yardımcısı F. Ferda Çetin ve İdare amirimiz Zülküf Kışanak burada Ziaettin Akbulut'la görüştüktan sonra kendilerine Emniyet tarafından tahsis edilen bir koruma ekibi ve Adana bürosu avukatlarından Ramazan Özkaya, büro temsilcimiz Bayram Balcı ve muhabirimiz Nazım Babaoğlu'nun babası İbrahim Babaoğlu 14 mart günü Cumhuriyet savcılığına baş vurarak suç duyurusunda bulundular. Suç duyurusunda daha önce Özgür Gündem bürosuna gelen ve muhabirimizi tanıyan ancak bunları reddeden Murat Yoğunlu'nun gerekli soruşturmasının yapılmasını ve Nazım Babaoğlu'na ait tüm bilgilerin açığa çıkarılmasını istediler.

Gazetemiz hukuk bürosu tarafından da uluslararası yazarlar birliği (Uluslararası PEN), Uluslararası Gazeteciler Federasyonu(IPC), Sınır Tanımayan Gazeteciler(RSP) ve Article 19 a Babaoğlu ile ilgili olarak başvuru yapıldı. Başvuruda, arkadaşımızın Siverek'e gittikten sonra kendisinden haber alınamadığı belirtilerek "gerek gazetemiz üzerindeki baskılar ve gerekse daha önce kaybolan gazete çalışanlarımızın ölü olarak bulunması karşısında

arkadaşımızın can güvenliğınden endişe etmekteyiz” denildi.

Bucaklar: Kesinlikle biz de yok

Siverek’i denetimleri altında tutan ve sık sık yol ve kimlik kontrolleri yapan Bucak aşiretinden çeşitli kaynaklar vasıtasıyla kendisine ulaştığımız korucu başı Ahmet Bucak, Babaoğlu’nun kendi ellerinde bulunup bulunmadığı, konusundaki sorumuza, ‘bize bağlı olan tüm korucu birimlerimizi aradım, Nazım Babaoğlu kesinlikle bizde değil. Şayet olsaydı söylerdim. Ama Özel Timler ve Emniyet güçleri almış olabilir. Orasını bilmiyorum” şeklinde cevap verdi.

Bucak aşiret reisi ve DYP millet vekili Sedat Edip Bucak’la görüşme isteklerimiz de sonuçsuz kalırken telefona çıkanlar: Ağa burada değil, niye bu kadar arıyorsunuz? Şeklinde yanıt verdiler. Sedat Bucak’ın ise bayram dolayısıyla her zaman evde olduğu ve bayram ziyaretlerine gelenlerle ilgilendiğı belirtiliyor.

Ayrıca Siverek minibüs şoförleri 12 mart tarihinden bu yana Siverek girişinde devlet güçleri ve Bucaklı korucuların çok yoğun bir şekilde kimlik ve araç kontrolünü yaptıklarını belirterek ‘son 4-5 gündür çok sıkı aramalar yapıyor. Siverek’e giden tüm kişiler durdurulup sorgulanıyor. Nazım Babaoğlu’nun akıbeti hakkında Sedat Bucak’ın elinde mutlaka bilgiler vardır. Çünkü Siverek’te devlet Bucak’tır ve Emniyet güçlerini yönlendiren de Sedat Bucak’tır.’ Dediler.

Öte yandan konuyla ilgili olarak baş vurduğumuz yetkililer sessizliğini korurken, M. Yoğunlu’nun ise dört gündür işe ve evine gitmediğı ve Siverek Emniyet Müdürlüğünde tutulduğu öne sürülüyor.

Kaçırılman bir kontra işi mi? Bucak işi mi? İkisi de birdir. Bucak inkar etsin, ama sen, acımasız katillerin eline düştüğün kesin.

Bugün 16 marttı ya, tarihe kanlı geçen bir gündü. Önce 1978 yılında faşistlerin katliamı sonucu İstanbul üniversitesinde 7 genç, 7 öğrenci katledilmişti. Binlerce kişinin önünde. Devlet o zaman da ağır ve pışkin davranmıştı.

16 mart 1988’de ise çok daha büyük bir vahşet uygulanıyordu Kürdistan’da, Halepçe’de. Binlerce masum Kürt insanı napalm bombalarıyla katledilirken. Sömürgecilerin keyfi yerindeydi. Ha Saddam, ha şahlık monarşisi, ha Türk kontrgerillası fark etmezdi Kürt halkı için. Ama tüm bu tarihi ve güncel katliamlara karşı Kürt halkının derinden gelen sesi olarak C. Bayık şöyle diyor Senin gazetenin ön sayfasında: Savaşın bitmesi devlete bağlı...

Evet, Kürt halkı ayağa kalkmış, tarihi haksızlıkların, katliamların hesabını sormada zalim devletlerle boy ölçüşecek boyuta gelmiş. Seni kallesçe ve korkakça kaçırıp katletmeleri eski vahşet ve barbarca uygulamalarının günümüzdeki versiyonlarıdır sadece.

16 mart günlüğü:

Nazım’dan hala haber yok. İkinci bir Aysel Malkaç oldu. Sağ olarak bulunabileceğine dair hiç umudum yok. Zira leş kargaları, satılmış hayvan ruhlu katiller onu çoktan öldürmüşlerdir. Belki cesedi bile bulunamayacak. Zaten ölümü böyle bile bile bir trajik hale sokmaktalar ki, herkes korksun, sinsin. Nazım’ın başına böyle bir iş geleceğinden adım gibi emindim. Özel savaşın, özel ölüm ve tedhiş ortamında Nazım gibi saf, inanmış, heyecanlı genç bir gazete muhabirinin fazla yaşama şansı olamazdı.

Gündem gazetesi her gün Nazım’ı işleyecek. Sonuçta o da Aysel Malkaç gibi unutulmazlar arasına girecek. Mezarsız yatan şehitlerimize bir yenisi daha eklenecek.

Özgürlük ağacı yeşerinceye kadar daha nice “Kayıp” lar izleyecek seni Nazım.

Senin çocukluğundan, gençliğinden bahsetmiştik. Ama senin çocukluğun ve gençliğin benim için belirsizdi. Kim bilir ne zorluklar çekmişsin. Burhan’ın senin için yazdığı kısa yazıda bunun ipuçlarını gördüm.

Seninle aynı yaşam tarzını paylaşan Burhan'dı. Gerçi İhsan, Fadime ve Cemal da seni bilirdi ama ben şimdi Burhan'a ulaşabiliyorum. Çünkü o 1990 yılı sonlarında mücadeleye katılmıştı. Her an şehit düşebilirdi. Ama öyle olmadı. Senin için yazmak gerekti. Devrim kanunu böyledir. Kimin erken şehit düşeceği kimin biraz daha yaşayacağı belli olmazdı.

İşte Burhan'ın senin için yazdıkları:

Daha gençti. Yirmisine basalı çok olmamıştı. Genç yaşına rağmen yaşamın hakkını verdi. Kısa sayılan yaşamına bir gerilla kadar çok şeyler sığdırmasını bildi. O bir gerilla değildi ama bir gerilla kadar cesurdu. Bir gerilla kadar kararlı ve mücadeleye bağlıydı. Halkımızın aydınlanma savaşında onun silahı kalemdi. O bir aydınlanma gerillasıydı. Nazım seçimini fikir gerillacılığına yapmıştı.

Ülkemizde yükselen devrimci mücadelemizi kamuoyuna yansıtmak, çeteci oligarşik güçlerin kirli oyunlarını açığa çıkarıp deşifre etmek, bir gerillanın görevi kadar önemlidir. Bu savaş halka, insanlığa mal edilmeliydi. Bu savaş insanlığa yansıtılmalıydı. İşte Nazım, gelişen, gün geçtikçe büyüyen mücadelenin insanlığa duyurulmasında görev aldığı için, onun yaşamı unutulmazlar arasına girmiştir. O bir şehittir.

Gerçekleri karanlıkta bırakmayan, halkımızın su ve ekmeğe duyduğu ihtiyaç kadar özgürlük ve demokrasiye duyduğu ihtisacı dile getiren ve bunu cesaretle yansıtan Özgür Gündem gazetesine thammülleri yoktu çeteci faşist güçlerin. Ülkemize güneş doğmuş gazetemiz de bu güneşin şavkını dağıtıyordu. İşte sen Nazım, güneş ülkesinin yolunu izleyen kervana katılmanla, onun izcisi olman, çapulcuları öyle bir ılık yoğunluğuna boğdun ki, bu iğrenç insanlar çareyi seni kaçırmakta buldular.

Şimdi neredesin? Gazeteleri bugün senin 28 gündür kayıp olduğunu yazıyor. Gerçekten kayıp mısın? Hayır... Seni kaybetmedik. Seni kazandık. Bir ulus adına , özgürleşen halkımız adına seni sonsuzca kazandık. Seni kara gözlü, seni esmer yüzlü ince ve servi boylu yoldaşım. Sen şimdi şehitsin. Halbuki ben anneme 'aileden bir şehit versek sen zılgıt çeker, gurur duyarsın' diye tembihlemiştim. Bu sözü dışarıda, sıcak kavganın içinde iken ben kendim için söylemiştim. Ama bu zılgıt sana nasip oldu.

Seninle gurur duyuyorum yoldaşım.

Kaybolduğunu duyduğumda düşlerime giren Fırat oldun. Sen beynimde Fırat'ı çağırıyordun. Fırat'ın coşkun sularında en derininde kırılmış kanadınla yatıyordun. Ve aklımda Cuma Tak yoldaş da vardı. Axşun köyünde Bucak çapulcularını dize getiren yoldaş. İhanetçi çetelerin korkaklığına meydan okuyarak "Siz kimin için dövüşüyorsunuz, ihanetçi ağalar için. Ben halkımın özgürlüğü için dövüşüyorum" diyerek ölümsüzleşiyordu. Şimdi seni Cuma yoldaşın yanında hissediyorum. İkiniz bütünleşmişsiniz.

Bu satırları yazarken yıllarca birlikte büyüdüğümüz ortamı hatırlıyorum. Evin en küçüğüydün. En sevileniydin. Ama yoksulluktan olsa gerek hiç oyuncağın da olmamıştı. Evde kavga ederdik tozu dumana katardık. Evde bir salıncağın vardı. Ana evde olmadığı zaman seni indirir biz binerdik o salıncağa.

Sonra Diyarbakır'da hatırlıyorum seni. Kurtlanmış buğdaydan yapılan mehir çorbasına küskünce bakışlarını hatırlıyorum. Baba hepimize cesaret vermesi için "Bu çorbanın dibi yanmış, karaları üste çıkmış" diyordu. Bu çorbadan daha nice içtik. Alıştık seninle. Diyarbakır yılları zorlu yıllardı bizim için. Jandarmalar İrfan'ı evde yakaladıklarında üzgün üzgün bakakalmıştık. Neyin nesi olduğunun farkında değildik. Her yüz metrede bir asker dururken, sokaklarda beraber gezdiğimizde vahşet yıllarının bilincinde değildik. Diyarbakır zor yıllardı. Belki bir umut olur diye ev Urfa'ya gelmişti. Sen de burada okula başladın. Liseye kadar okudun. Benim matematiğim derslerim hep toto oynarken, nedense senin notların 7'den düşmezdi aşağı. İlkokuldan beri çok çalışmayı adet edinmiştin. Ben ise yaramazlığı adet edinmiştim işte. Hep sana takılırdım. O kadar

ders çalışa çalışa hem, de gaz lambası altında, uzun geceler çalışmak gözlerini bozmuştu. Gözlük almışlardı sana. Yine de çalışıyordun. Liseye kadar hiç arkadaşın olmadı. Çünkü arkadaşına ikram edeceğin çay parası da olmadı cebinde. Okul kitaplarını arkadaş edinmiştin kendine. Evde sessizdin, konuşmazdın. İlk gençlik yıllarındaydın. Bu düzeni kavramaya çalışıyordun. Konuşuyorduk seninle. İlk elden partili olmuştun. Ama çok şey bilmiyordun. Sana cezaevinden gelen mektupları okurdum. Apoculuğu nasıl bilebilirdin ki cezaevinden gelen mektuplar dışında. Gözlerini, bir cezaevindeki tutsaklara bir de dağlardan gelen sese bakarak açmaya başlamıştın. Ve sen lise yıllarında iken ben evden uzaklaşmış, parti ortamına uçmuştum. Senin hiç haberin olmadı gidişimden. Belki de evde bıraktığım mektubu okumuştundur. “Her şey devrim için” diye yazılıydı. Sonra evde BBC saatlerini her fasıl dinlerdiniz. Hele baba hiç kaçırmazdı. Belki giden “kuş”tan bir haber gelir diye. Bu durum seni ne kadar etkilemiştir kim bilir? Ben çıkarken ne düşündüğünü sana soramadım. Sorma zamanım da pek olmadı.

Ülkeye tekrar geri dönerken, senin daha iyi politikleşmiş gördüm. “Okulda bir grubumuz var” diyordun. Sonra “biz okuldu nasıl örgütlenelim, arkadaşların hem sosyalizme hem de kurtuluş devrimimize sempatileri var. Yalnız ne yapabileceğimizi bilmiyoruz” diye sormuştun bana. Urfa’nın geniş asfalt yollarında bu konuda “Urfa lisesinde olan Hüseyin’le (Hüseyin Kurtaran. Kasım 1992’de şehit düştü) tanışmanı istemiştin. Daha dikkatli olmanızı ve dar gruplar oluşturmanızı, arkadaşlarınızı iyi seçmenizi...” söylemiştim. İnancın gözlerinden okunuyordu. Nasıl da değişmiştin bir yıl içinde. Seninle ne kadar çok kitap okumuştuk ama bu sefer okul kitapları değildi okuduklarımız. Devrimci kitaplardı. Dörtlerin gecesini okuduğunu, kitapta geçen kolombo ismeti anlatırdın bana. Yanımdaki 16’lık tabancamın sökülüp takılmasını ilgiyle izliyordun. Bir gün gelir senin de olur diye düşünüyordum ama sen daha zor olanı seçtin. Kürdistan’da gazetecilik...

Evde seninle siyasi konuları konuşurken ana hep korku ile bakardı bize. İstemezdi böyle siyasi siyasi konuşmalarımızı. “İrfan’ı verdik, Burhan da gitti, Nazım’ın kafasını yıkama” derdi. Biz de gülerdik. Tartışmamıza anayı da katardık. Sonra ana “Nazımêmin buna kulak asma” derdi. Evin küçüğü evin direği olacağını, bizlere bakacağını düşünüyordu ana yüreği. Nazım’ın da bir gün kuş olup uçacağından korkardı. Sor da “Herkes ayağa kalkarsa biz de kalkarız” derdi.

Sonra ben yakalandığımda bir mektup göndermiştim. Özgür Gündem de çalıştığını belirtiyordun. Daktilo kullanmayı bilmen, gazeteciliği kavramanı hızlandırmıştı. İki ay geçmişti ki, yazıların gazetede çıkmaya başlamıştı. Simitçi çocuklarla yaptığınız röportajı hatırlıyorum. Sonra çilekeş bir keçecinin çilesini okuyordum yazılarında. Keçenin hamamda nasıl tavını aldığını, alınterini... Haber kaynağını bulmanda zorlandığını sanıyordum. Haber olmadığı zaman hemen köşe başında bulunan bir isotçu dükkkanı bulup haber üretiyordun. Özgür Gündeme hayli ısındığını duyumsuyordum. Bir gün görüşe geldiğinde düşüncemi açmıştım. Gerillaya gitmeni, bunun için hazırlanmanı istemiştin. K. da yaşamak ancak savaşmakla gerilla olmakla mümkün olacağını düşünüyordum. Ama Nazım yoldaşım sen gülümsemiştin bana. Adeta savaşmak sadece silahla olmaz der gibiydin. Özgür Gündem’e haber yetiştirmek de bir savaştı. “Özgür Gündem’e alıştım Basın yayının okulunu da kazanırsam iyi bir gazeteci olurum” dedin. O koşullarda gazetecilik, hele Özgür Gündem muhabirliği yapmanın kelle koltukta çalışma anlamına geldiğini biliyordun. İşin bilincindeydin. Yanı başında çalıştığın Kemal Kılıç da devlet güçleri tarafından şehit edildiğinde sen çalışmana ara vermeden devam ettin. İstanbul’a gazeteciliği iyi öğrenmek için gittin. Bir süre kaldıktan sonra tekrar Urfa’ya gelerek muhabirliğe devam ettin.

Bir gün 12 martta hain bir komplo ile seni kaçırdılar. Kaçıranlar kontra çetelerdi. Özgür Gündem’e o günden bu yana senin ile ilgili olan haberleri ön sayfadan veriyor,

uluslararası kuruluşlar devreye giriyor. Ama seni kaçırdılar. Bedenlerimizi birbirimizden ayırdılar. Vali, Bakan, parti liderleri senin için söz verdiler ama seni kaçırdılar... Seni kaçıranlar “söz verenlerdi” Kontra cumhuriyeti kaçırılan bir muhabiri serbest bırakmaz. Bu onun iğrenç oyunlarının ve savaş yöntemlerinin bir parçasıydı. Ama Nazım yoldaşım, senin kaçırılışınla Özgün Gündem de eksilenlerin olacağını sananlar gözdağı vermeye çalışanlar gazeteye yeni alınan muhabir gazetecilerin varlığıyla tüyleri diken diken oluyor. Özgürlük tohumu toprağını tutmuştur. Bu tohumlar her alanda yeşeriyor. Tırpan da yese, bitseler de tohum kökünü ülkemizin derinliklerine, insanlarımızın iliklerine kadar kazınmıştır.

Kaçırılama haberine şaşırmadım yoldaşım. Böyle bir olayı bekliyorduk. Çılgınlaşan Ama kardeşim yoldaşlarımdan bir farkın olmasa da hiç etkilenmediğimi söyleyemem. Doğru olmazdı. Ne de olsa kardeşimsin. Kan çekiyor diyorlar. Kaçırılışına, hatta bir mezar taşının bile olmayışına üzülmедim. Yanız şal u şapık içinde, al kanlar içinde şehit düşmeni dilerdim. Bu yazıda seni anarken ne mutlu özgürk, demokrasi ve adalet için şahadet mertebesine ulaşanlara senin şahsında bir yürek dolusu selamlarımı ve saygılarımı sunarım. Hoşça kal Nazım, merhaba Yoldaşım. (14.4.1994 Burhan /Bartın)

Burhan'ın yazısını beğenmedim Nazım... Yıllarca aynı acıya katlanmış, aynı sevinçleri çocukluğun ve ilk gençliğin buğulu, buruk yürekleriyle yaşamış biri olarak senin çocukluğunu, gençliğini daha iyi anlatabilirdi. Ruhsal düşünsel yanını güzel ayrıntılarla dile getirebilirdi. Tembellik etmiş. Zaten bana göre Burhan yaşamı özümseme zahmetini göstermeden yaşamın üzerinden atlamış biridir. Öyle olmasaydı seninle beraber olduğu 18 yılı iki sayfaya sığdırır mıydı? Diğer kardeşlerinin, ananın babanın senin için bir şeyler yazması, anlatması gerekir. Bunu da Fadime bir görev olarak üzerine almalı ve yazmalıdır. Bu defter (senin yaşamına adanmış bir kitap olsun. Cezaevi koşullarında bu kadarını yazabildim. Sizler dışarıda daha da genişletebilirsiniz)

Bugünkü gazete Özgür Gündem, bir kişinin seni Siverek'te gördüğünü yazıyordu. Siverek'e gittiğin kesin. Ama seni bulmak için hangi devlet harekete geçebilir ki? Seni kaçıran devletin ta kendisi zaten.

NAZIM 12 MART GÜNÜ SİVEREK'TEYDİ

(Ö. Gündem) İsmi nin verilmesini istemeyen bir görgü tanığı dün büromuza gelerek gazetede ki haberi okuduğunu ve Nazım'ı 12 mart günü saat 14 sıralarında Siverek'te gördüğünü söyledi. Söz konusu kişi olayla ilgili olarak şunları anlattı: "Ben Siverek'te ziraat bankası şubesi karşısında bulunan parkta oturuyordum. Nazım Babaoğlu'nu önceden tanıdığım için yoldan geçerken seslendim. Elinde siyah bir poşet vardı. El sıkışıp öpüştük. Biraz sohbet ettik. Daha sonra kendisi Siverek belediyesine gitti. Nazım'dan ayrıldıktan sonra parktan ayrılırken ben ve amcamın oğlunu da iki kişi takip etti." Şeklinde konuştu. Nazım'ın muhtemelen kirvesi olan belediye başkanı Lami Odabaşı'nı görmeye gittiği tahmin ediliyor.

Bu arada edindiğimiz bilgilere göre Siverek'te 12 mart günü iki kişinin korucular tarafından dövülerek gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltına alınanların kimlikleri konusunda ise bilgi edinemedik.

Öte yandan 5 gündür haber alamadığımız muhabirimiz Nazım Babaoğlu'nun akıbeti hakkında bilgi edinmek üzere dün DEP Urfa il başkanı Muhsin Melik, İHD yöneticilerinden Av. Ramazan Ferat, Av. İbrahim Dedecan ve muhabirimiz Halil Işık tan oluşan heyet Urfa valisi ile bir görüşme yaptılar. Görüşmede muhabirimizin Bucaklı korucuların elinde olduğuna dair duyumlarının olduğunu belirterek Nazım'ın kaybolmasında kilit kişi olan M. Yoğunlu'nun da 4 gündür ortadan kaybolduğunu söyledi. Vali Akbulut görüşmede konuyla özel ilgileneceğini ve M. Yoğunlu'nun ifadelerine başvuracağını söyleyerek "Nazım'ın nerde olduğunu bilemiyoruz ama elimden geleni yapacağım. Urfa'da hiçbir faili meçhul iz ve cinayet bırakmayacağım" dedi.

Ayrıca Bucakların kendi bölgelerinin korumakla görevli olduğunu söyleyen Vali Akbulut “Bucaklar ancak kendi bölgelerinde ve Siverek’te bulunabilirler. Siverek’in dışına çıktıkları anda müdahale ederim. Olayların takipçisiyim. Nazım Babaoğlu olayıyla ilgili bir ekip kurdum, araştırıyorum. Ben de bu olaydan çok rahatsızım. Anti demokratik tüm olayların karşındayım. Bucak da olsa karşılarına çıkarım” şeklinde konuştu.

Ülkemizle ilgili diğer gelişmelerde şöyle sıralanmış gazetede:
“DEP’liler DGM’de!”

Seni kaçıran güçler Kürt halkının Milletvekillerini de DGM’lere çıkartıp, faşist politikalarına hız kazandırdılar. Aceleleri vardı. Çünkü hem Newroz yaklaşıyordu, hem de seçimler vardı. Gazetede, PKK Merkez Komitesinin bir açıklaması vardı. Newroz’da aktif direniş gücü gerillada olacağını, Newroz’un evlerde kutlanacağı” belirtiliyordu. Özetle şöyle deniliyordu.

“Tarihsel açıdan özgürlük ve güç kaynağımız Newroz, yüzlerce şehidin kanıyla nasıl her yıl rolünü layıkıyla oynadıysa, büyük umutlar bağladığımız bu yılda da layıkıyla oynayacak ve 1994 hamlesini görkemli kılacaktır. Newroz bu yıl da görkemli kutlanacaktır. Bu yıl da Newroz’un bağımsız ve özgürlük ateşi dağlarımızı ve kentlerimizi aydınlığa boğacaktır. İnsanlarımız artık Kürdistan’da halk iktidarını adım adım kurmanın coşkusu ve sevinci içerisinde Newroz’u kutlayacaktır. Ama bu yıl Newroz değişik bir biçimde kutlanacaktır. Bu yılki Newroz kutlamaları, devlet’n Özel Savaş eliyle ve sinsice yöntemlerle geliştirdiği bütün bu katliam, şiddet, yakıp yıkmalar ve anti demokratik uygulamalarını Kürdistan çapında kitlesel bir protestoya dönüştürülecektir. Mademki, faşist sömürgecilik ülkemizi böylesine pervasızca yakıp yıkıyor ve hiçbir ulusal ve demokratik hakkımıza izin vermiyor, kanla önlüyor, öyleyse bu, karşılığını böylesine büyük bir protesto eylemiyle bulacaktır.

Partimizin aldığı bu karar gereği Newroz günü herkes ulusal kıyafetlerini giyerek bu tarihi bayramımızı kendi evinde kutlamalı ve dışarıya çıkmamalı, işyerlerini açmamalıdır. Newroz gecesi her yıl olduğu gibi özgürlük ve bağımsızlık ateşleri her yerde yakılmalı ve gün doğuşu ile birlikte kimse dışarıya çıkmayarak Newroz’u kendi evinde kutlamalıdır. 1994 Newroz’unu genel kutlama biçimimiz böyle kitlesel protesto tarzında olurken, koşulların uygun olduğu bazı yerlerde ise, radikal kitlesel çıkış biçiminde kutlanabilir. Ancak bu ERNK örgütünün denetiminde ve gerilla ile ilişki içinde gerçekleştirilmelidir. Sıcak savaş cephesinde ise, gerilla bu Newroz’da düşman güçlerine çok geniş olanaklarıyla kapsamlı yönelecek ve hain odakların kutsal Newroz’umuzu kirletme girişimlerine izin vermeyecektir. Bu Newroz’un aktif direniş gücünü daha fazla gerilla omuzlayacak ve Newroz’dan itibaren başlayan kahramanlık haftasında gelişecek ve yaygınlaşan gerilla eylemleriyle Newroz direnişini tüm Kürdistan’da şahlandıracaktır. 1994 Newroz’u her iki cepheden böyle layıkıyla kutlanacak bu temelde ona tarihsel rolünün ulusal kurtuluş mücadelemizin ulaşmış olduğu düzeye uygun bir şekilde oynattırılacaktır.

Bu Newroz’u göremeyeceksin Nazım, ama Kürt halkı, onu ayağa kaldıran partisinin yolunda Newroz’u kutlayacak. Bundan emin olabilirsin.

Günlüğümde şu notlar var:

6 Milletvekili bugün tutuklanarak cezaevine kondu. Bizim kardeş Nazım’dan haber yok. Ülkede cinayetler birbirini izliyor. Tüm bunlar devletin uyguladığı şiddeti tek yöntem bilen icraatlarının farklı uygulamaları. Yarın askeri şura olağanüstü toplanacak. Askerler 21 mart, özel savaşı hızlandırma, 27 mart yerel seçim sonuçlarına ilişkin olan gelişmeleri vb. konularında izleyecekleri stratejilerini belirleyecekler. Askerlerin ABD ve Avrupa’ya karşı fazla direnme şansları yok. Belirlenen politika iki yönden gelişebilir. Ya daha sert yönelimler gündeme gelir, bu durumda hemen hemen geçmiş isyanları bastırmada

kullandıkları yöntemi yürürlüğe koyarlar ya da reformist bir yaklaşımı benimserle. Sahte bir reformizmin önünü açma zamanının geldiğini sanıyorum. Ama partiye ve yurtsever halka yönelik savaşı da şiddetlendireceklerdir. Böyle bir dönemde seçilen bir kurbandın Nazım. Şehitler kervanına katıldın. Gazete her gün seni manşetten veriyor, kaçırılma olayını gündemde tutmaya devam ediyor.

Şehitler kervanına katılmışsın diyorum Nazım. Ne çabuk da büyüdün şehitler kervanına katıldın. Hala seni o 6 yaşındaki halinle düşünüyorum. Demek biz içeride acı ve sabır dokurken sen büyümüş, yetişmişsin. Bu gerçek aslında tüm Kürt gençlerinin bir gerçeğidir. Çünkü bizim dönemin devrimci gençleri hepsi içerideydi. Bizden sonraki gençler ağabeylerini zindanda tanımıştır. Bu durumu bir şiirimde şöyle dile getirmiştım:

.....
***Siz, gençler
Kiminizin yeni terlemiş bıyıkları
Kiminizin saçları omzunda
Siz yaşlardaydık
Omuzladığımızda bu kavgayı
Ölüme inat dururken
Dururken zulme karşı biz
Tel örgülü kentlerde
Gelişip serpildiniz abisiz
İşte...
Aynı yerde halay çekiyoruz
Öz dilimizden türkülerle
Alın, acılarla dolu mendilimizi
Yer kalmadı artık voltada
Ve kalmasın ovalarımız
Issız
Ve dağlarımız çoban ateşsiz***
.....

Yüzlerce, binlerce genç gibi abisiz büyümüştün. 12 Eylülün vahşet karanlığında, ama aydınlığın tohumlarını yüreğinde besleyerek. Diyarbakır cezaevinde vahşet dönemi dediğimiz 1981, 1982 ve 1983’lerde hiç görüşüme geldin mi, pek hatırlamıyorum. Gelseydin bile o yarım dakikalık görüş anlarında seni yeterince görebilir miydim? Yüzündeki hüznü, gözündeki özlemi fark edebilir miydim? Belki de çoğu kez gelmiş ama ya “görüşe çıkmıyorlar” denmiş. Ya da askerin copları karşısında geri gidip bir daha uğramamışsın. Belki bir kez geldin. O zamanlar hala büyümemiştin. Biraz boy atmıştın o kadar. Fazla konuşmadın da. Ne konuşacaktın ki, o birkaç saniyelik görüşte.

Sonra yıllar yılları kovaladı. Zindanda direnişler oldu. Mazlumlar, Dörtler, Ölüm orucu direnişçileri... Peş peşe tarihsel çıkışlarını yaptılar 1982 yılında. 1983 eylülünde de askeri cuntaya karşı ilk zafer kazanıldı. PKK’li tutsakların öncülüğünde başlayan ölüm orucu eylemi kitlesel bir direnişe dönüştü. Askeri diktatörlük rejimi ilk yenilgisini burada, Diyarbakır zindanında aldı.

Sen o zaman ilkokula başlamış mıydın başlamamış mıydın bilmiyorum.

1983 yılında senin ve Fatime'nin resimlerinin bulunduğu bir fotoğraf göndermiştin. O fotoğrafı 1988 yılında, 4 yıl sonra Eskişehir zindanında verdiler bana. Sen eskisi gibiydin. 1984 direnişlerle geçti bizim için. Ve direnişlerimiz durulur gibi olunca birden o tarihi atılımla adeta sarsıldık. 15 Ağustos müthiş sarstı bizi. O gün başlayan mücadele bugün bin yıllık otoriteyi sarsıyor. İşte bunu hazmedemiyorlar kardeşim. Senin gibi gazetecileri kaçırmak kadar alçalabiliyorlarsa 15 Ağustos günü başlayan hareketin anlamı çok daha büyük olur.

1987 yılına kadar seni hiç görmedim. Bu yılın içinde bir gün açık görüş vardı. Sen Cemal ve annem gelmiştiniz. 13 yaşına gelmiştin ve ortaokula gidiyordun. Sana biraz takıldım. Cemal beni uyardı: "Fazla takılma şimdi ağlar" dedi. Küçükken çok ağladığımı anımsatarak. Ama hayır. 13 yaşındaydın. Fotoğraf da çekmiştik. O fotoğraf evde olmalı.

Bir ara da liseye kayıt yaptırdığını duymuş ve sana yazdığım bir mektupta şunu belirtmiştim. Üniversiteye kaydının ben yapacağım demiştim. Görüyor musun? Yaşanan katı gerçekler her zamanki gibi ağır bastı. Ne senin üniversiteye girecek kadar zamanın oldu, ne de beni tahliye edecek kadar devletin gücü vardı. Sen devrimci gazeteciliğe tutku ile sarıldın. Beni de devlet dışarıdaki mücadelenin gelişip güçlenmesinden hareketle kendi yasa, hukuk ve anayasasını hiçe sayarak içeride bıraktı. Yüzlerce pkk'li tutsak gibi devlet resmen hala da bir rehin gibi tutuyor bizi içeride.

1988'de Eskişehir zindanına sürüldüm 120 arkadaşımınla birlikte. 1989 yazında da "Kanlı sürgün" ile Aydın'a. Eskişehir ve Aydın da geçen üç yılı aşkın bir süre içinde hiç görüşüme gelmedin veya gelemedin Nazım. Bu arada tam bir genç olmuş, boy atmıştın.

En son Amed zindanında görüşe geldin birkaç kez.

Gözlüklü bir gazeteciydin artık.

Bugünkü gazete "halkın iradesi zindanda" manşetini atmıştı. DEP Milletvekillerinin zindana atıldığını vurgulamak istiyordu. Alta bir haberde "sandık başları kışlaya dönecek" deniyordu. İşte, seçim oyunlarının döndüğü, halkın iradesinin her alanda, her türlü iğrenç hile ile ayaklar altına alındığı bir dönemde sen de kaçırılmıştın. Çünkü senin, emekçisi olduğun gazete de halkın iradesinin bir parçasıydı. Böylesi bir dönemde senin kaçırılma olayın gazetede şöyle dile getirilmişti:

"Tanık çok, devlet yok"

Evet, devlet yoktu. Eşkıyalar, çeteler, soyguncular, hırsızlar, kontralar ve her türlü karanlık ve kirli işlerle Kürt halkının aydınlanma sürecinde direnişine karşı hareket halindeki güruh vardı.

Seninle ilgili gazete haberi şöyle:

TANIK ÇOK DEVLET YOK

Daha önce Bucaklı korucuların, evlerini kurşunladığını belirten ve bu nedenle isminin açıklamasını istemeyen bir kadın dört ay kadar önce Nazım ile bir arkadaşı vasıtasıyla tanıştığını belirterek şunları anlattı: "12 mart günü saat 13.30 sıralarında Nazım'ı Siverek'te gördüm. Belediyeye doğru hızlı hızlı yürüyordu. Ancak konuşamadık. Yanımdan geçip gitti" Belediyeye gittiğini söyleyen ancak belediyeye uğramadığı öğrenilen arkadaşımızın böylece belediyeye varmadan önce Siverek'te kaçırıldığı kesinleşti.

Urfa temsilcimiz Bayram balcı dün Urfa nöbetçi savcılığına başvurarak isimlerinin saklı kalması şartıyla tanıkların savcılığa ifade verebileceklerini bildirdi. Nöbetçi savcı Müjdat Saraç

ise “Terörle mücadeleye gidin onlar ilgilenir” yanıtını vererek tanıkların ifadesine başvurmayı reddetti. Tanıkların dinlemeyerek olayın aydınlanmasında önemli bir fırsatı değerlendirmeyen devlet yetkililerinin bu tutumu tanıkları da etkiledi. Bunun üzerine can güvenlikleri olmayan tanıklar daha sonra ifade vermeyi reddettiler.

Daha önce Siverek’te arkadaşımız Babaoğlu’na benzeyen uzun boylu, gözlüklü bir kişinin korucular tarafından gözaltına alınmasının görülmesi yolundaki duyurun değerlendirilmesi ve olayda kilit isim olan M. Yoğunlu’nun sorgulanması gerekirken başta polis olmak üzere resmi yetkililerin bir girişimde bulunmaması endişelerimizi artırıyor. Muhabirimizin kaybolması ardından bir kez temsilcimizle görüşen ve yalan beyanlarda bulunan M. Yoğunlu ise beş gündür ortada yok. SHP Gelen Başkanı ve Başbakan Yardımcısı Murat Karayalçın muhabirimizin kayıp olduğunu duymadığını söyledi.

Yerel seçimler için partisinin adaylarına desten vermek amacıyla Urfa’ya gelen Karayalçın’a, Urfa büro muhabirlerimizden Nazım Babaoğlu’nun altı gündür kayıp olduğunu söylememiz üzerine “Ben böyle bir olay duymadım. İlk kez senden duyuyorum, haberim olmadı. İzleriz. Gereken neyse yaparız” dedi.

18 Mart Günü Günlüğe Şunları Yazmışım:

Halkın iradesi zindanda. Gündem bu başlığı atmış. DEP’li milletvekilleri “Vatana ihanet” le suçlanıyorlar. Vatani babaların çiftliği bildiklerinden bu çiftliğin içini bozanlar da vatan haini oluyor egemenlerin lügatında. DEP’liler için fırtına koparıyorlar. Oysa DEP’lilerin hiç de bir şeyleri yok. Ama bu vesileyle bir terör havası estiriyorlar.

Bölgeye asker yığınağı sürüyor. Bu yolla seçimi zorla kendi bildikleri gibi yapmaya çalışıyorlar. Tıpkı 12 eylül sonrası gibi . 1982 anayasasını zorla, korkuyla onaylattıkları gibi bir sonuç elde etmek istiyorlar. Kürt halkına yönelik her türlü hukuksuzluk ve baskı almış başını gidiyor. Sandık başı kışlaya dönecek. Öte yandan ABD TC’den insan haklarına saygı ve Kürt sorunu için siyasi çözüm istedi. Avrupa parlamentosu ‘Kürtlere özerklik’ dedi. Yeşiller: Türkiye’ye müdahale edilsin. Kürt sorunu Kahire’de tartışılacak. Fransız Dışişleri bakanı DEP’i sordu. İsviçre, Newroz için gelen heyeti korumaya alacak. Minh’te Kürdistan’la dayanışma komitesi kuruldu.

Bütün bunlara devletin çağdışı kafalı yöneticileri “Kimse bize demokrasi dersi veremez” diyerek ters cevap verdiler. Ama biz iyi biliyoruz ki onlar emperyalistlerin kötü beslemeleridir. Onlardan aldıkları dersleri yüzlerine gözlerine bulaştırarak beceriksizce uygulamaya çalıştıklarının çok iyi biliyoruz.

Bu ortamda Nazım, alçakça kaçırılışı üzerinden altı gün geçti. Gazete manşetinde “Kanıt çok devlet yok” diyor. Planlı bir karşı-devrimci savaşın kirli oyunlarından biri olan bu olay bizzat devlet ve onun kirli oyunlarına alet olan çeteler tarafından emir komuta zinciri içinde gerçekleşmiştir. Buna tüm insanlık alemi tanıktır.

Gazete devlete beş soru sormuş senin hakkında Nazım:

1-Siverek Emniyet müdürlüğünün gazetemizi Siverek’te dağıttığı için olaydaki kilit isim olan M. Yoğunlu’yu 11 martta gözaltına aldığı doğru mu?

2-Yoğunlu gözaltına alındıysa ertesi gün büromuzu Emniyetten mi aradı. Eğer gözaltında değilse altı gündür Yoğunlu nerede? Emniyette mi korunuyor?

3-Polis temsilcimizi tanıdığını inkar eden Yoğunlu’ nun yalan söylediği kanıtlayacak tanıkların ifadesine neden başvurmadı?

4-Polis soruşturma yapıyor mu? Yapıyorsa neden bilgi için bize başvurmadı?

5-Savcı, Nazım'ı gördüğünü söyleyen iki tanığın ifadesine neden başvurmuyor?

Bu soruların cevabı yok Nazım...

Özel savaşın günlüğü şöyle yansımış gazeteye:

- Doçent Dr. Başkaya tutuklandı.
- Cizre'de sokağa çıkma yasağı
- Çiller askere bağlılığını tazeledi
- Yavuz hırsız kılık peşinde
- Dağıtımçı Adnan Işık'ın katili itirafçı Murat Demir
- Çatışmalarda on özel tim, on dört asker öldü
- Tatvan'da dört ev yakıldı, dokuz kişi gözaltında
- Diyarbakır polisi "yoğun mesaide"
- Türk silah sanayi tekellerin elinde
- Ordu, partileri için oy peşinde.
- Anayasa mahkemesi "darbe" yi görüşüyor.
- İran'ın teslim ettiği gerillalar işkencede

Gerillanın günlüğünde yaygın eylemler vardı.

Benim tuttuğum günlükte de şunlar var:

19 mart 1994. Bugün Gündem gazetesi gelmedi. Nazım'ın durumu hakkında nasıl bir gelişme sağlandı bilmiyorum. Çoktan şehit edildiğine kendimi inandırmışım. Oligarşik devletin kendi acizliğini ve korkaklığını masum Kürt insanının daha fazla kanını dökerek gidermeye çalıştığını bildiğimden ve bunu da karakterlerine uygun bir şekilde yaptıklarından Nazım'ın akıbeti başka türlü olamazdı.

Gerici devlet kendinin güçlü gösteredursun, gerilla sahte seçimi engellemeye yönelik eylemlerini yoğunlaştırıyor. Şehrin ortasında, karakolların yanında seçim büroları bombalanıyor.

Bugün BBC'de başkanla yapılan bir röportaj yayınlandı. Radyo muhabirinin sorularına yanıt veren başkan, kendinden emin olarak özel savaşın seçim oyununu teşhir etti ve oyunu bozacağını ilan etti.

Ardından Diyarbakırlı parti temsilcileri konuştu. CHP'li şahıs belediyeyi faşist MHP'ye kaptırmamak için seçime girmekten bahsetti. Zaten, MHP'nin bizzat kontra tarafından Diyarbakır gibi bir yerde seçime sokulması özel savaşın bir taktiğidir. MHP zaten kazanmaz. Ama MHP seçim boykotunu boşa çıkartmak için ortaya sürülmüştür.

Seçim boykotu büyük oranda gerçekleşecek gibi.

Yarın Newroz... Newroz çok şeyi doğuracak, Kürt halkı için çok şeyi getirecek.

Nazım, sen rahat uyu. Mezarın olmasa bile sen ülkemin her tarafında., her çimeninde, her ormanında, her bağındasın. Üstelik sen yüreğimizdesin. Helal olsun sana, güzel bir şahadet olayını yakaladın. O insanlık dışı hayvani sürülerin cirit attığı Siverek'e gitmekten bile çekinmedin. Gözlerinden öperim kardeşim.

Gözlerinden öperim...

Bugün Newroz.

Ve senden sekiz gündür haber yok.

Öcalan "Her gün Newroz" dedi, Newroz mesajında.

Ya biter ye biter diyen özel savaş hükümeti, kontrgerilla devleti her günü newrozlaşan bir ulusal demokratik mücadele karşısında ne yapacak?

Günlük:

Bu gece Newroz'u kutladık. TV'ler Adana'daki kutlamaları verdi. Devlet güçleri korku ve panik içinde. Halkımızda Newroz bilinci epey gelişmiş. Devletin newroza sahte bir anlam yüklemek, onu "milli" yapmaktaki amacı sırıtıyor. Kürt bölgelerini baştan sona asker doldurmuşlar. Halk, partinin çağrısına uyarak newrozu evlerde kutlayacak, sokaklar sahte newrozla özel timli koruculara kalacak. Bunun da adı newroz değil, devletin zor gösterisi olacak. Bir mayısları bahar bayramı ilan edip nötralize ettikleri gibi, 21 martları da nötralize edemezler.

Seçim çalışmaları sor haftasına girdik. Bu haftaki gelişmeler yoğun olacak. Olaylar tırmanacak. Şimdiden yüzlerce insan gözaltına alındı. Faili belli devlet cinayetleri devam ediyor. Kürdistan'a giden yabancı gözlemci heyetler ya gözaltına alınıyor, ya da geri gönderiliyor. Bu kan ve şiddet ortamında Demirel, anayasal vatandaşlığından bahsederek Kürt halkına şirin gözükmeye, newroz nedeniyle yükselen tansiyonu düşürmeye çalışıyor.

Nazım'ın kaçırılışı üzerinden 8 gün geçti. Bu haftanın yoğun gündeminden dolayı 8 gün daha geçecek.

Ve Nazım daha kim bilir kaç gün kayıpta kalacak...

Bayram sevinci, bayram sabahındaki hazırlıklarımızla karışık güne başlarken belli bir belirsiz bir buruklukta yaşanmıyor değildi. Böyle bayramlarda dışarıda, dağda, kırdan, halkımızın o güzel insanlarıyla iç içe olamamanın burukluğuydu bu. Her bayram yaşanır bu. Hele bu bayram tarihin derinliklerindeki zafer sevincini 21. yüzyıla taşıyan bir newroz bayramı ise, yürekleri gem yemez tutsakların. Newrozlarda tutsak olmak ne acı Nazım... Sen hiç newrozda kendini eve, dört duvar arasına hapsedtin mi? Senin yaşlarındayken Newrozlar olunca ateşler yakardık sadece. Newroz sadece ateşler yakılarak kutlanırdı. Henüz newrozlar ulusal diriliş bayramına dönüşmemişti. Halkımızın düşmanlarına, bugün olduğu kadar korkutucu gelmezdi newrozlar. Dolayısıyla her korktukları şeyi sahiplenip, içeriğini boşaltma ihtiyacını da duymazlardı. Ama şimdi günler öncesinde başlıyor newroz korkusu. Bu korkuyu da, Amerikanın Vietnam'da aldığı yenilgiyle yaygınlaşan, "Sendrom" kavramıyla ifade ederler. Newroz sendromu! Bu sendromu hafif atlatmak için newrozun özünü çarpıtmaya kalkıştılar son bir iki yıldır. Tam bir hırsızlık...

Varsın onlar iki bin yıllık kökleşmiş, Kürt ve ortadoğu zafer geleneği olan newroza "Nevruz" diyerek sahiplenmeye çalışsınlar. Newrozlar şimdi gerilladır. Newrozlar özgürlük ateşidir.

Newroz, tarihte görülmemiş boyutlarda özgürlük mücadelesini sarıp sarmalıyor. Asıl bayram budur.

Ama biz hala içeride tutsağız ve bir rehin gibi tutulmaya devam etmekteyiz Nazım. Sana bir newroz kartı gönderemedim. Bir Newroz arifesinde seni kaçırıp kayıplara karıştıracaklarının bu kadar erken olabileceğini neredene bilebilirdim?

"Newroz piroz be!"

"Onbinler ateşten atladı"

Bu başlıklar altında Newroz haberlerini okuyoruz Özgür Gündem'de Nazım. Gazete Newroz haberleriyle dolu. Kutlamalar, gözaltılar, baskılar, engellemeler iç içe geçmiş.

Gazetenin arka sayfasında da üç kibrit çöpü ateşinin yaratıcısı Newroz şehitleri var: Mazlumlar, Ferhatlar, Zekiyeler...

İkinci sayfada, gündem yazısı senin içindi Nazım. Yayın koordinatörü Mehmet Oğuz şöyle diyordu “Newroz Ve Nazım” başlıklı haftalık yazısında:

Nazım Babaoğlu, Özgür Gündem gazetesinin Urfa Muhabirliğini yapıyordu. Özgür Gündem’in yeniden yayınlanmaya başlamasıyla birlikte gönüllü olarak haber yapmaya başladı. 5.1.1993 tarihinde ise 18865703 sigorta numarasıyla bu ilişkiyi resmileştirdi.

Nazım Babaoğlu, 1974 doğumlu Özgür Gündem okuyucusu, yazısını sık sık okuyordu. 12 mart günü bir haber için Siverek’e çağrıldı. İrfan matbaasında çalışan, aynı zamanda A:A’nın muhabirliğini yapan Murat Yoğunlu “Çok önemli bir haber var, mutlaka biriniz gelmelisiniz” diye, Gündem Urfa temsilciliğine telefon etmişti. Nazım, Urfa büromuza daha önce gidip gelen Murat Yoğunlu’nun bu telefonu üzerine Siverek’e giderek, birkaç kişi ile konuştu. Daha sonra kaçırıldı.

Urfa valisi, emniyet müdürlüğü, Siverek emniyet müdürlüğü ve cumhuriyet savcıları anında haberden edildi. Ciddi bir girişim başlatılmadı. Olayın kilit adamı Murat Yoğunlu ortadan kayboldu. Siverek Emniyet müdürlüğünde, Urfa temsilcimiz Bayram Balcı ile yüzleştirilen Yoğunlu Gündem’den kimseyi tanımadığını öne sürdü. Ve büromuza telefon ettiğini inkar etti.

...

Urfa Valisi Ziyaeddin Akbulut, tanıklar ortaya çıkarsa, olayın üzerine gidileceği sözü vermişti. Siverek’te Nazım’ı gören tanıklar bulunmasına ve Bucak korucuların Nazım’ı aldığını iddia etmelerine rağmen hiçbir soruşturma başlatılmıyor. Savcılıklara yaptığımız başvurular anında Terörle mücadele şubesine havale ediliyor ve orada bekletiliyor. Suç ihbarı alın almaz hareket geçme sorumluluğu olan savcılar bütün sorumluluklarını polise devrederek işin içinden çıkmaya çalışıyorlar.

...

Türkiye’deki gazeteci kuruluşları bu konuyla hiç ilgilenmediler. Onlar daha çok hükümete, orduya akıl öğretmekle meşgul oluyorlar. Kürtlerin nasıl hizaya getirileceği konusunda “proje” üretiyorlar. Olağan üstü hal bölge valiliğinin tehzibini yayınlamadığımız için gazetemize uyarı yazısı göndererek “hassasiyet” ini gösteren basın konseyi, Nazım Babaoğlu’nun kaçırılması karşısında aynı hassasiyeti göstermiyor. Acaba, arkadaşımız Nazım değil de, başka bir gazetenin muhabiri kaçırılsaydı, basın konseyi ve diğer kuruluşlar aynı tutumu gösterirler miydi? Mehmetçik yazarlar hep bir ağızdan basın özgürlüğü diye bağırılmaz mıydı?

...

Basın Konseyi başkanı, meclis lojmanlarındaki pkk infazcısı(!) nın peşine düşmüş. Ahmet Türk’ün evinde kalan ve daha sonra DGM kapısına kadar gelerek yakalanan(!) 50 yaşlarındaki imamı alel acele “PKK tetikçisi” ilan ediyor. Telaşı var. Nazım Babaoğlu basın konseyinde. Bu durum Oktay Ekşi’nin umurunda değil. Onlar önce asli görevlerin peşinden koşturuyor. Zamanları olursa basınla da ilgilenecekler.

...

Bugün Newroz. Halkımızın 2500 yıllık bayramı, mağrur anısı. Kürt halkı, tarihin çok zorlu bir döneminde zulme başkaldırmış ve işgalini değil, direnişini bayram havasına getirmiştir. O gün bugün bu böyledir. Ve Kawa’nın elinde sönmeyen bir ateş yanar.

O ateşi büyütün!

Mehmet Oğuz.

O ateşi büyüteceğiz Nazım...

Seninle ilgili haber de şöyle:

Mardin'e seçim çalışmaları için gelen SHP Genel Başkan yardımcısı Mehmet Gülceğül, Nazım Babaoğlu'nun bulunabilmesi için çaba harcayacağını söyledi. Nazım Babaoğlu'nun kaçırıldığını gazetede öğrendiğini ve muhabirimizle ilgili olarak insan hakları masasına sunma üzere bir rapor hazırlayacağını belirten Mardin milletvekili Gülceğül şöyle dedi: "Ben arkadaşınızın durumuyla ilgili olarak elimden geleni yapacağım. Arkadaşınız binimde arkadaşımıdır. İçişleri bakanıyla görüşeceğim. Kaçırılma olayının peşini bırakmayacağım. Bucak aşiretinin lideri olan DYP Urfa milletvekili Sedat Bucak'la da görüşeceğim."dedi.

Bu arada sınır tanımaya gazeteciler örgütü Nazım Babaoğlu'nu gündemlerine aldıklarını duyurdu. Örgütün İsviçre sorumlusu Alain Maillard, Nazım için uluslararası kurumları girişim yapmaya çağıracaklarını belirterek gerekirse af örgütü ile birlikte konu üzerine gideceklerini belirtti.

Zindanda Newroz Günlüğü

Bir newroz gününü daha zindanda geçirdik. Zindanın kendisine özgü olanakları içinde bir bayram havasında kutladık. Sabah hazırladığımız tiyatro oyununu sergiledik. Çeşitli gösterilerle günün anlam ve önemine ilişkin yazı, mesaj ve diğer cezaevlerinden gelen kartlar okundu. Öğleden sonra ise diğer koğuştaki arkadaşlarımızla bayramlaşma imkanımız oldu. Nispeten güzel bir gün geçirdik. Akşam haberlerini izlemeye koyulduk. Her yerde Newroz'un olaysız geçtiği vurgulanıyordu. Newroz'un bu şekilde olaysız geçmesini televizyonlar alınan güvenlik önlemlerine bağladı. Oysaki partinin tavrı burada belirleyiciydi. Halk büyük çoğunlukla partinin çağrısına uyarak Newroz'u evlerde kutlamayı tercih etmişti. Bugünkü televizyon haber bültenlerinde, yapılan yorumlarda ve 32. Gün programında, hatta TRT bir kanalında "ateş hattı" adlı programda çeşitli yumuşak mesajlar veriliyordu. Demirel'in "Anayasal vatandaşlık" vb. gibi bir süredir basında yer alan düşüncesi, Güneri Cıvaoğlu tarafından pek iyimser bir tablo ile ortaya konuluyordu. Partiyi dışlayan ama Kürt sorununu kabul eden bu yaklaşımların yanında p.artiye yönelik mutlak karşı çıkışlar göz önüne getirilince bugünkü yorum ve haberlerin Newroz günü olması itibarıyla tansiyonu düşürmeye yönelik olduğu kanısını güçlendiriyor. Partisiz en liberal ve en reformist çözüm bile mümkün olmadığı göz önüne getirilirse bugünkü yorum ve açıklamalar hastaya verilen bir uyuşturucu hapi olmaktan ileri gidemiyor. Bugün koalisyonun görünmez ortağı MHP lideri "siyasi çözümden bahseden haindir" diyorsa; hükümet yetkilileri 1994 yılında partiyi bitirmekten bahsediyorsa, Newroz ateşleri özel timler ve korucular tarafından yakılıyor ve "Newroz Orta-Asya Türklerinin bayramıdır" deniliyorsa, faili belli cinayetler hızından bir şey yitirmemişse ve Nazım gibi masum gazeteciler hala kaçırılmış durumda, akıbeti belirsizliğini koruyorsa ne Çiller'in, ne Demirel'in beyanlarının ciddi bir anlamı olabilir, ne de televizyon programlarının gelecek için taşıdığı ciddi bir mesajı ve önemi olabilir.

Her yerde Newroz kutlandı Nazım. Devletin büyük bir sahtekarlıkla Newroz'a sahip çıkması bir anlam ifade etmedi. Gazete bu durumu şöyle manşete çıkarmıştı:

-Resmi Nevroz tutmadı

İçinde seni kaçırın katillerin de bulunduğu adamların başında toplandığı ateş, Newroz ateşi olur mu hiç? Bunlar kuş kafalı. Yakılan bedenlerle kutsanan ateş olmasa ve halkların direnişi bir zılgıt gibi meydanları sarsmasa Newroz olur mu?

Adana, Mersin, İskenderun, Antalya, İzmir, Turgutlu, Ankara ve İstanbul'da Newroz kutlandı. Yüzlerce kişi gözaltına alındı. Kürdistan'da halk partinin çağrısına uyarak Newroz u evlerinde kutladı. Gece ateşler yakıldılar.

Newroz olaysız geçti. Bu tamamen partinin taktiği gereği böyle oldu.

Avrupa’da da Newroz gösterişli bir biçimde kutlandı. Wiesbadan, Saarbrücken, Köln, Münih, Oberhausen, Bremen, Stutgard gibi Alman kentlerinde PKK yasağına rağmen kutlandı.

Tüm kutlamaları gözlerden uzak tutan TC, kürdistana gelen yabancı heyetlere ya gezme, izlenim edinme olanağı tanımadı ya da geri gönderdi.

TC’nin yeni bir marifeti de yabancı ülkelerin Kürt dostu kişilere yönelmek oldu. Bunun ilk örneği Theofilos Georgiodis adlı bir Rum oldu. Bu Kürt dostu senin kaçırılmana karar veren güçlerce yine kallesçe katledildi.

Bugünkü gazetede seninle ilgili haber şöyleydi:

DYP Urfa milletvekili ve Devlet Bakanı Necmettin Cevheri’ye seçim çalışmalarını yürütmek için geldiği Urfa’da on gün önce yerel muhabirlik yapan Murat Yoğunlu’nun telefonu üzerine Siverek’e bir haber için giden ve bir daha kendisinden haber alınamayan Urfa büro muhabirlerimizden Nazım Babaoğlu’nun akıbeti hakkında endişe ettiğimizi ve konuyla ilgilenip ilgilenmediğini sorduk. Cevheri: “Konu hakkında bir bilgi sahibi olmadığımı ancak hemen araştıracağımı” belirtti. Cevheri şöyle devam etti: “Hemen bu gece meşgul olacağım. Nazım Babaoğlu için ben Sedat Bucak ile konuşurum. İdari ceza dışında her türlü şeyi yapacağım. Bizim özgür basınla herhangi bir sorunumuz yok, basın ne kadar özgür olursa bizim için o kadar iyidir.”

Öte yandan arkadaşımızı Nazım Babaoğlu’nu Siverek’e çağırılan Murat Yoğunlu’dan hala bir haber alınamıyor. Emniyet yetkilileri “Bizdeydi ama bıraktık.” Derken ailesi ise şöyle konuştu: “On gündür evine de uğramıyor. Tüm yetkili mercilere başvurduk. Ancak bir sonuç çıkmadı. Ama poliste olduğunu sanıyoruz. Bu başımıza gelen bela nedir. Oğlumuzun hayatından endişe ediyoruz”

Bakma sen Cevheri’nin dediğine. Bir DYP toplantısında bu Cevheri konuştuğu esnada kürsüye yakın bir yerde duran yaşlı bir adam dakika başı “yalaaan” diye istifini bozmadan bağıırıyordu. İşte bu haberin altında da kocaman bir yazı ile “Yalaaann” diye yazılmalıydı. Hem, bu Cevheri işbirlikçi soyudur. Bucak bu işin eşkıyası ise Cevheriler de işin siyasi eşkıyalığı yapıyorlar. Sen bizzat haberlerinle Cevherilerin soyguncu yüzünü teşhir ettin. İşçi, emekçi ve köylü düşmanlığını orta yere serdin. Hiç senin için kılını kıpırdatır mı?

Yalaaannnnnn...

Günlük:

(22. 03. 1994) Yerel seçimler yaklaştıkça gerilim daha da artıyor. Özel savaş kurmayları seçimde düzenin kazançlı çıkması için her türlü oyunlara başvuruyor. Kürt bölgelerinde Refah’ı öne çıkarırken, Türkiye tarafında da Refah’ı dizginleme peşinde. PKK boykotunu boşa çıkarmak içinde her türlü yol ve yönteme başvuruyor. Anayasa Mahkemesi, dokunulmazlıkların kaldırılması olayını onayladı. Zaten başka türlü de olmazdı. Çünkü sorun, Kürt halkının özgürlük sorunu olunca ne yasa dinlenir ne de hukuk. Hep böyle olur zaten. Egemenler ilk önce kendi yasalarını, kendileri çiğnerler. 125. maddeden ceza alanların 1991 yılında salıverilmemeleri konusunda da aynı çifte standart yaşanmamış mıydı?

Avrupa’nın TC’ye baskısı görece azalmasa da Amerika derinden derine devreye giriyor. Bugün iki DEP Milletvekili Amerikanın daveti üzerine gitti. Amerika verdiği silahların Kürdistan’da kullanılmasına karşı çıkma hazırlığında.

Bu arada, bir süre önce MGK’nın aldığı karar gereği Parti ve onunla dayanışma içinde olan devrimci kişiler yurtdışında hedef alınmaya başlandı. İngiltere’den sonra, dün

de Kürt dostu olarak bilinen bir Rum Lefkoşe’de katledildi. Öyle anlaşıyor ki Parti ile direkt ve dolaylı ilişkide olan yabancılar da kontranın hedefleri arasında. Parti buna, yurtdışında diplomatlara veya Türk istihbaratçılarına yönelik eylemlerle yanıt verebilir. Sorun iyice uluslararasılaşıyor.

Avrupa’da Newrozlar coşku ile kutlanırken, Almanya kendi koyduğu Pkk yasağı gereği kutlamaları engelledi. Olaylar çıktı. Yüzlerce insan gözaltında. Bugün de gözaltındakilerin bırakılması için çeşitli merkezlerde anayollar göstericiler tarafından kesilmişti.

Ülke içinde de çatışmalar yoğun. Televizyonlar olayları vermiyor. Biraz da seçim haftasına girildiğinden ve Çiller’in seçim malzemesi olsun diye olaylar verilmemekte. Seçimden sonra Türkiye çok şeye gebe. Newroz nedeniyle bilinçli oluşturulan yumuşak hava seçimden sonra katı gerçekliğe dönüşecek. Bu hükümeti iki yıl daha kullanabilirler. Çünkü askerin bir dediğini iki etmiyor.

Çeteleşen devlet, sanki Nazım diye biri kaçırılmamış gibi, görmedim, duymadım, bilmiyorum diyor.

Bugün babanın adına yazılmış bir mektup geldi. Yazı Fatime’nin. 19 mart tarihli mektupta Fatime şöyle demişti:

Değerli İrfan abi ve Burhan

Gönderdiğin telgraftı aldık. Şu anda aldığımız haberler oldukça umut verici. Nazım’ın 12 mart günü Siverek’te görenler olmuş. Yani Nazım’ın o gün Siverek’te olduğu kesinleşti.

Eş, dost, akrabaların hepsi gerekli yerlere başvuruyorlar. Son dört-beş gündür her yere seferber oldular. Şimdiye kadar kesin bir haber alamadık. Ancak edindiğimiz duyumlardan ve ipuçlarından hareketle Nazım’ın durumunun umut verici olduğu haberi geliyor. Yalnız kesin değil. Baba ve akrabaların hepsi uğraşıyorlar. Bugün veya yarın kesin bir haber alacağız.

İrfan abi, umudumuz var. Kesin bir haber alana dek bekleyeceğiz. Herhangi bir haber alırsak size bildiririz. Selamlar kendinize iyi bakın. Fatime.

Ey zavallı umut... Ey savaşın kan göllerinin kıyıcıklarında bir belirip bir kayboluveren iyimserlik... Siverek’te görülmüş olman nasıl da umutlandırır vermiş ablanı... Sahi Nazım, Fatime senden büyük olduğundan senin ablandı. Şimdi sen olmayınca o da ablalık sıfatını kaybetti.

O gün bugün evden mektup gelmedi. Ama gazete her gün yazdığından, eğer Fatime’nin mektubunda belirttiği umuttan bir gelişme olsaydı. Fatime’nin mektubundan çok daha önce haberim olurdu. Bu satırları yazdığım da takvim yaprakları 10 Nisanı gösteriyordu. Acaba şimdi Fatime mektup yazsa aynı umut yüklü tümceleri, aynı iyimser satırları ardı ardına sıralayabilir miydi?

Sanmıyorum...

Ben yirmi gün bekledim Nazım’ı yazmak için. Bu konudaki duygu ve düşüncelerimi dökmek için. Ev halkı da 40 gün beklesin. Sonra Nazımlarını yüreklerine gömsünler diyorum. Yüreklerine gömsünler.

1993 mart ayında bana uzunca bir mektup yazmıştın daktilo ile Nazım. Urfa’dan göndermiştin. Amed zindanına bana toplam 5 mektup göndermiştin. Onlar hepsi yanımda. İşte onlardan ilki:

Merhaba İrfan abi,

Mart 1993/ Urfa

Uzun zamandır sana mektup yazmayı düşünüyordum. En son mektubunu alınca ilk işim elime kalem almak oldu.

Gönderdiğin K. Tarihinde İhanet adlı kitabını aldık. Bize yollamış olduğun tüm yazı ve mektuplarını özenle koruyoruz. Bu konuda herhangi bir merakın olmasın. Mektubunda yanında bulunan K. Tarihinde İhanet adlı yeni ve düzeltilmiş olan kitabını göndereceğini yazmışsın. Gönder. Ben onu güzelce daktiloya çekerim. Daktilo bulma sıkıntımız yoktur. Büroda üç tane daktilo var. Boş zamanlarımda büroda yazarım. Dışarı ile ilgili herhangi bir işin düşerse veya istediğin olursa b.ana yazabilirsin. Kitap basma işiyle ben ilgilenebilirim. Yeter ki sen söyle. Geçmişte yazdığın daktilo ettiğimiz bir çok kitabın vardı. Bu kitaplar evde olmadığı için ismini tam olarak hatırlayamadığımız “Zindancılık Üzerine” adlı kitabın bir yayınevine versem bir sakıncası var mı? Zannedersen o kitap için çok karışık ifadesini kullanmışlardı. Aslında çok güzel bir kitaptı. Ben karışık olduğuna dair bir neden görmedim. Bugün hangi çözümleyici bir kitabı veya bir konuyu anlatan bir kitabı alırsan al mutlaka tarihsel süreç ve toplumsal gerçekliğe değinirler. Ki o kitapta bu şekilde bir şeyle ifade edilmez zaten. Ondan sonra Cemal’den öğrendiğime göre Yurt yayınevine gönderilen, (iki yıl falan önce bir öykü kitabı) ile şiir kitabın vardı. Cemal en son geçen sene bu kitapları sorduğunda üç ay sonra basılacağını bildirmişti. Bir de 1980’li yılları anlatan kitap ile yanılmıyorsam Eskişehir- Aydın direnişini anlatan kitapların vardı. İrfan abi yukarıda saymış olduğum tüm bu kitapların basılışı hakkında şimdiye kadar bana bir şey demedin. Eğer bunların içinden veya aklıma gelmeyen kitaplardan tam olarak basılmasını istediğin kitapların varsa mektupla bana yaz, ben elimden geleni yaparım. Senin dışarıya ne zaman çıkacağın belli olmaz. Şimdiye kadar zaman boşuna gitti. Ama daha fazla zaman kaybetmeyelim. Oldu?

İrfan abi, mahkemenizin 2-3 ay içerisinde karar aşamasında olduğunu bildirmişsin. Bu Pazar baba Siverek’e gidecek. Babanın izlenimine göre Bucaklılar da öyle eskisi gibi kin ve düşmanlık gütmeye durumu olmadığını görmüş.

Bugünlerde açlık grevinde olmanız nedeniyle görüşe çıkmıyorsunuz. Durum düzelir düzelmez ilk görüşe geleceğim.

Bildiğiniz gibi gazetemiz(Gündem) geçici bir süreyle kapandı. Nisan ayının 15 veya 20’sinde gazetenin tekrar açılması yönünde bir karar alınarak ne zaman açılacağı belli olur. Bugünkü koşullarda günlük gazete artık bir ihtiyaç haline gelmiştir. Güneydoğu’da mevcut bir savaş hali vardır. Bu savaşın kirli yönlerini, gerçek yönlerdeki haberleri Türkiye ve Dünya kamuoyuna sıcak ve taze olarak iletilmesi egemen sınıfları ve karanlık güçleri çok rahatsız ediyordu. Bir Yeni Ülke gazetesi var. Bu, haftalık gazete olması gereği anında haber vermekle beraber belli olan okuyucu kitlesi var. Yani yurtsever kürt halkına seslenmekte, bu çemberi aşamamaktadır. Gündemin apayrı bir rol oynaması, yeni kitlelere açılarak özel ve kirli savaşın marifetlerini ortaya sermesi, onu hedef duruma getirdi. Altı arkadaşımız bu uğurda şehit düştü. En sonda yanımızda çalışan, gazetemiz kapandığı halde hiç beklemediğimiz bir zamanda Kemal Kılıç adlı arkadaşımız kalleşçe katledildi. Bu arada Müslüm Yücel ise, cinayet ile ilgili yazdığı yazı gerekçe gösterilerek tutuklanıp cezaevine kondu.

Son günlerde Newroz öncesi halka karşı bir gözaltına almalar sürmüştü gidiyor. İki gün önce Siirt eğitim fakültesi öğrencilerinden 12 kişinin gözaltına alındığını öğrendim. Bunların içinde İhsan abi de var.

Tüm bu gözaltılar sürerken gazetemize yönelik gözaltılar da sürüyor. En son aldığım bir habere göre Diyarbakır temsilcimiz Van'daki üç çalışanlarımız ile Cizre bürosunda çalışan iki üç kişi gözaltına alındı. Bir yandan devlet, bir yandan faili meçhul karalık güçler (!) belki de buydu gazetesinin kapanmasında oynanan rol. Bunun yanında gazetesinin zarar etmesi, yayın politikasının yerine tam olarak oturamaması yüzünden yayınına ara verilmişti. Tüm bu sorunların yayın akışı içinde halledilebileceğini öne süren oldu. Kimisi de bazen hata ve yanlışlıkların düzeltilebilmesi bakımından ara verilmesini iyi karşıladı. Ama kimse gazetesinin kapanmasından yana değildi. Yeni çıkacak olan gazetesinin hem adı hem de yayın politikası değişecek. Özgür Ülke adıyla çıkacak olan gazeteye (eğer karar değişmezse) daha radikal olacak. Meydana gelen olaylarda çatışma ve sayı ön planda değil de, bunların sonuçları, kirli savaşın halk açısından sonuçları göz önünde tutulacak. Bunun yanında Türkiye işçi sınıfına geniş bir şekilde yaklaşacak. UKM de işçi sınıfının oynayacağı rol üzerinde duracak. Yeni gazete çıkarsa bir ihtimalle Yeni Ülke gazetesi ya kapanır, ya da Welat gazetesiyle birleşir.

Şu anda bürolarda gazete çıkıyormuş gibi normal çalışmalarımız sürüyor. Sabah erken kalkıp haberimizi bulup yazıyoruz. Çıkacak olan yeni gazete için çalışmalar yapıyoruz. Yazı dizileri hazırlıyoruz. Şimdilik elimde iki tane araştırma ve inceleme yazı dizisi var. İrfan abi bize haber kaynağı olarak yardımcı olabilirsin. Mesela, bizim aklımıza gelmeyen herhangi bir haberi bize söyleyip bunu araştırın, yazın diyebilirsiniz. Ya da benim bulduğum bir haberin yazılmasıyla ilgili yardımcı olabilirsiniz. Kaynaklık edebilirsiniz.

Günlük bürodaki çalışmalarımızdan sonra evdeki birikmiş olan kitap ve dergileri okumaya başlıyorum. Zaman az da olsa yazı yazmaya pek fırsat bulamıyorum. Ara sıra sınavlar için ders çalışıyorum. Şimdilik herhangi bir karar vermiş değilim. Bu sene bir yeri kazanacağımı ümit ediyorum.

Neyse, şimdilik yazacaklarım bu kadar. İlk görüşte buluşmak dileğiyle, hoşça kal... Nazım Babaoğlu.

Güle güle demeyeceğim Nazım, hoş geldin diyeceğim. Çünkü senden, sen kaybolmadan önceden daha çok şimdi bahsedeceğim.

Mektubunu bir yayın koordinatörü duyarlılığında yazmışsın Nazım. Dönemi, gelişmeleri ne güzel dile getirmişsin? Bu duyarlılığını daha önce fark etmemişim.

Eve gönderdiğin tüm mektup ve yazılarımı özenle koruduğunu belirtiyorsun. Tabi korumanız lazım. Çünkü onlar tarihimizin acılı ama onurlu sayfalarındaki güzel ayrıntılarıdır. Gelecek nesiller bugünün ayrıntısını, bugünün mektuplarında, yazılarında anılarında arayacaklar. Ayrıca yarın ne olacağımız belli değildir. “Kaybolmak” vardır, senin gibi şehit olmak vardır, faili meçhule gitmek vardır binlerce insanımız gibi... Ben de sizlerden gelen her şeyi korudum. Koruyacağımı düşündüğüm anda, yine korumanız için size gönderdim. İşte bak kaçırılışından tam bir yıl önce, belki de 12 mart 1993 günü yazdığın mektup elimde.

Kitaplarımın basılışı için çalışacağını belirtiyorsun. Acelesi yok. Bir gün mutlaka basılır. Gençecik insanlar okur, öğrenir, bilinçlenirler. Bizim çektiğimiz acıyı onlar çekmezler.

“Bucakların öyle eskisi gibi kin ve düşmanlık gütmeye durumu olmadığı”ndan bahsediyorsun. Belki öyleydi. Ama özgürlük mücadelesi karşısında çılgına dönen devletin karanlık tarafı maalesef eski yarayı deşti. O eski yaranın doğal karakteri gereği işbirlikçi uşak tırşıkçı yanları ağır bastı. Ve çeteci kontra güçlerden yana tavır koydu. İşte ben yukarıdaki mektubunu yazdığın mart 1993 ten tam bir yıl sonra o “kin gütmeyen” Bucaklar vahşi bir kindar olmuştu, seni tekzip edercesine. Seni kaçırmışlardı. Vay be... Sınıfsal ve ulusal mücadele nelere kadirilmiş. Mektubunu yazdıktan altı ay sonra o Bucaklar kendilerini özel savaşın alçak oyununa yatırdılar. Suçları büyük, günahları büyük onların. Nasıl bunun

altından kalkacaklar onlar düşünsün Nazım. En büyük adalet halkın adaletidir. En büyük yargıç tarihtir. O tarih yargısını verdiğinde sen ve sinin gibi şehitleri tanık olarak dinleyecek tarihin yargıçları. O yargılama uzak değil Nazım. Hazır tut kendini. Şimdi bulunduğun yerde, gazeten Gündem kapalıyken haber hazırladığın gibi o tarihi yargılamaya delil topla. İddianameyi hazırla.

Açlık grevimiz bitti. Ve sen görüşüme geldin.

Gazeteyi anlattın bana, daktilo, bilgisayar vs. Kemal Kılıç'tan da bahsettin. Şimdi mektubunda bahsettiğin gibi. Seninle Gündem'in şehitleri yediye mi ulaştı şimdi. Hayır, Kemal'den sonra Aysel ve Ferhat var. Sen benim hesabıma göre dokuzuncusun. Bakalım onuncu şehit kim olacak?

Özel savaşın özel ve kirli maharetini anlatıyorsun. Senin de bu kirli marifetler sonucu kaçırılışından sonra bana pek söz kalmıyor.

Teşhisi sen kendin koyuşmuşsun.

Newroz'dan öncesi tutuklamalardan bahsediyorsun. Tıpkı bu yıl gibi. Siirt eğitimden gözüaltına alınanlar arasında abin İhsan'ın da bulunduğunu söylüyorsun. Doğruydum. İki ay Elazığ cezaevinde yattı çıktı.

Evet Nazım bahsettiğin Özgür Gündem ikinci kez çıktı. 15 Nisan'da. Açlık grevindeydik. Gazete koğuşa gelir gelmez alkışladık. Senin de emeğin vardı bu gazetede. Yazıların çıkmaya başladı. Genellikle iş, ekonomi, yaşam, sendika, yatırım vb. konularında yazıyordun. Henüz bir siyasal perspektif edinmemiştin. Ama çok değil kısa bir sürede bir gazeteci yöneticisi seviyesine gelebilirindin. Çünkü tutkulu ve cesaretliydin.

Sana hiçbir yardımda bulunamadım. Amed zindanı insan ilişkileri, özel savaşın bu cezaevi üzerinde oynadığı oyunlar sana yardımımı engelledi. Oysa iyi bir kaynaktım senin için. Onüç yılı zindanlarda olmak üzere onaltı yıllık bir mücadele yaşamı ile, her şeyin sıfırlarda seyrettiği bir dönemden gerilla ordulaşmasının yaşandığı döneme değin, bu dönemin zindana yansıyan özel savaş oyunları, insan ilişkileri vb. daha bir çok konuda sana yardımım olabilirdi. Bir gazeteci için "kaynak" önemliydi. Ama sana yardımım olmadı. Çünkü Amed zindanı öyle bir yerdi ki, insanlarımızla uğraşmaktan senin mektubuna cevap bile yazmaya zaman bulamıyordum.

Gündemden sonra çıkacak gazetenin adının Özgür Ülke olacağını söylüyorsun, o zaman bu adı almadı ama senden bir ay sonra kapanan Özgür Gündem yerine gerçekten senin dediğin gibi Özgür Ülke adında gazete çıkmaya başladı. Sen görmedin ama söylediğin gibi daha güzel.

İlk zaferde buluşmak dileğiyle gözlerinden öperim sevgili kardeşim...

Kaçırılışının onikinci günü günlüğe şu notları düşmüşüm:

TC nin kredi notu ikinci kez düştü. Birincisinde %20'lik bir devalüasyon ortaya çıkmıştı. İkincisinde ne olabilir acaba? Bir süredir TC nin arabası arıza sinyalleri veriyor. Bu araba öyle bir yere çarpacak ki paramparça olacak gibi. Hastalık tüm bedenini kaplamış, kalbe vuruyor. Şimdilik geçiştirmelerle, oyalamalarla geliştiriliyor. Seçimden sonra asıl kıyametler kopacak gibi. Tüm bu ekonomik sarsıntı, kriz, iflas, not düşmeler, özelleştirmeler, vergi yasaları, şok ekonomik kararlar politikaya nasıl yansıtılacak? Sanki bu işin politikasının ne olduğu belli değil de seçimi bekliyorlar. Seçimden sonra, şok ekonomik ve siyasi kararlar gündeme geleceği kesin. Katı baskıcı bir yönetim gündemde. Hem Kürtler için hem de Türk halkı için böyle bir baskı ağı gelişebilir. Yani genişletilmiş ve yaygınlaştırılmış bir 12 mart gündeme gelebilir. Çiller- Karayalçın hükümetinin kalıcılığı oy oranlarını az da olsa korumaya bağlı. TC nin ekonomik krizi kolay kolay atlatabileceği kesin, bunu ancak daha fazla baskı, daha fazla zam, daha fazla devalüasyon, daha az maaş, daha az taban fiyatı ile , o da bir süreliğine halleder. Cunta dönemlerinde hep böyle

yapmışlardı. Şimdi bir askeri cunta, veya sivil cunta kurabilirler mi? Demirel'e bakarsanız bir gün kamçıdan bahsediyor, diğer gün ise havuçtan... Onun için kamçı politikası esastır, havuç politikası ise sadece acıyı dindirmeye yönelik bir uyuşturucu iğnedir. Bana göre bazı gazete ve televizyon yorumcuları uyuşturucu iğne anlamına gelen Demirel'in bazı sözlerine fazlasıyla iyimser anlam biçmekte. Demirel henüz o noktaya gelmedi. O noktaya gelseydi bayan Mitterrand tutuklu Leyla Zana'ya "manevi kızım" diye duygusal mektuplar yazmak zorunda kalmazdı. O noktaya gelseydi, Almanya'da insanlarımız kendilerini cayır cayır yakmazlardı. Gelseydi sevgili Nazım, bizzat DYP'li ve devletin geleneksel tırşikçuları Bucaklar (veya kontralar) tarafından kaçırılmasının üzerinde 12 gün geçmesine rağmen "kayıp"lara karıştırılmazdın.

23 mart günü gazetede Newroz haberlerinin ayrıntılarıyla doluydu. İki Kürt kadın Newroz alevleriyle bedenlerini meşale yapmışlardı. Berivan ve Bedriye Taş.(Ronahi) adlı bu yiğit Kürt kadınları Zekiyelerle, Rahşanlarla buluşuyorlardı. Ne büyük, ne yüce bir anlam... Bu eylemin sahipleri zaferden başka kazanacakları bir şey yok Nazım. Ya zafer, ya zafer başka çare yok... Almanya'da newroz kutlamaları devam ediyor. Zürih'te, Avusturya'da, Hollanda'da, Norveç'te, Paris'te ve Londra'da da newrozlar coşkulu bir şekilde kutlandı.

Newroz 1994'lerin sembolleri olan kahraman Kürt kızları Ronahi ve Berivan şu mesajı tüm insanlığa bıraktılar. Belki okuyamazsın ama yine de buraya alalım. Tarih dersi olur belki:

"Alman devleti son aylarda düşmanlığını açık açık ilan etmiştir. Derneklerimiz kapatılmış, ulusal renklerimiz, ulusal bayraklarımız gasp edilmiş, onlarca yurtseverimiz tutuklanıp gözaltına alınmıştır. Almanya Türk ırkçılarının peşinden gitmektedir. Demirel, Çiller, Güreş kliğinin 'ya bitecek ya bitecek' sözlerini ellerini ovuşturarak desteklemekte, kirli savaşın sürmesi ve Kürt halkının imha edilmesi için her türlü desteği sunmaktadır. Kürdistan'daki katliamlar Almanya'nın verdiği silahlarla gerçekleşmektedir. Son olarak 1994 Newroz yürüyüşünden Almanya'nın çeşitli kentlerinden Kürt yurtseverlerine Hitler'i geride bırakacak uygulamaların gerçekleştirilmiş olması bizim için bardağı taşıran son damla olmuştur. Şirnak'ta, Cizre'de, Diyarbakır'da uygulanan vahşete Alman devletinin çok büyük sorumluluğu vardır. Alman devleti bu yaptıklarıyla insanlık suçu işlemiştir. Ve bunun hesabını mutlaka verecektir. Diyarbakır zindanlarında üç kibrit çöpü ile Kürt halkına çıkış yolu gösteren Mazlum Doğan'ın bu anlamlı çıkışına bedenlerini tutuşturarak cevap veren Ferhat'ların, newroz ateşi yakılarak kutlanır diyen ve Diyarbakır surlarında bedenini tutuşturan Zekiye Alkanların özgürlük mücadelesinin neferleri olarak saygı ve minnetle anıyoruz. Onlardan devraldığımız bayrağın burçlara dikileceği günün çok yakın olduğunu görüyoruz. Ateşi söndürmeyin diyen Necmi'lerin yolundan kendi özgür irademizle gidiyoruz. Emperyalizme ve sömürgeciliğe karşı en büyük yanıt, bedenler tutuşturularak verilir. Dün akşam içişleri bakanı Manfred Kanther'in bundan sonra pkk'ye karşı çok daha sert olacaktır. Pkk'liler şunu anlamalıdır ki, her yerde serbest hareket edemezler. Gibi sözleri kararımıza bizi bir adım daha yaklaştırdı. Biz biliyor ve inanıyoruz ki yaktığımız özgürlük ateşi daha büyük ateşlerin yanmasına neden olacaktır. Bedenlerimiz düşüncelerimiz Kürt halkına ve bütün insanlığa armağan olsun.

Selam özgürlük mücadelesiyle toprağa düşenlere, selam Bağımsız, Birleşik, Özgür

Kürdistan mücadelesi yürütenlere. Selam Başkan Apo'ya.

* * * * *

Gazeteyi arkadaşlar getirince 21 mart günü Urfa’da bir arabanın içinde görüldüğünü yazıyordu Nazım, doğru mu? Yoksa Newroz günlerinde tüm kayıplar, tüm şehitler meydanlara dolar şeklindeki inancımız mı zuhur etmişti? Bir yanılsama mıydı yoksa? Ama haberi veren ve seni gördüğünü söyleyen kişi çok kesin konuşuyordu.

Urfa_Gündem: Siverek’te AA muhabirliğini yapan Murat Yoğunlu’nun telefonu üzerine bir haberi araştırmak için 12 mart tarihinde bu ilçeye giden ve bir daha kendisinden haber alınamayan muhabirimiz Nazım Babaoğlu’nu bu süre zarfında görenlerin sayısı 3’e yükseldi. Tanık, Nazım’ı 21 mart günü Urfa’daki evinin yakınlarında bir otomobilin içinde gördüğünü söyledi. Babaoğlu’nun evinin bulunduğu Şair Nabi Mahallesinde oturan ve Nazım’ı tanıdığını söyleyen görgü tanığı 21 mart günü Nazım’ı bir aracın içinde üç kişiyle beraber gördüğünü söyledi. Görgü tanığı Nazım’ı evininin yakanlarında park etmiş koyu renkli bir aracın içerisinde gördüğünü belirterek şunları anlattı:

“Sabah erken saatlerde işe gitmek üzere evden çıktım. Evden çıktığımda sokakta park edilmiş ve içerisinde Nazım’ın da bulunduğu siyah renkli Renault marka aracı gördüm. Biraz duraksadım. Durup bir daha dikkatlice aracın içerisine baktım. Nazım olduğuna kesinlikle eminim. Yanında da üç kişi vardı. Onlar da Nazım’ı kolluyorlardı. Ben Nazım’ın serbest bırakıldığını zannettim. Akşam işten gelirken Nazım’ın ailesine gidip geçmiş olsun dileklerimi bildirecektim. Olayı onlara anlattım. Ancak Nazım’ın serbest bırakılmadığını duyunca şok oldum.”

Siverek’e “Önemli bir haber var gelin görüşelim” diyerek arkadaşımızı Siverek’e çağıran M. Yoğunlu’nun ortadan kaybolması ve başta Urfa valisi Ziyaeddin Akbulut, SHP genel başkan yardımcısı Mehmet Gülceğül ve devlet bakanı Necmettin Cevheri olmak üzere yetkililerin söz vermelerine rağmen olaya duyarsız kalmaları, arkadaşımızın akıbetinden duyduğumuz endişeyi arttırıyor. Arkadaşımızı gören biri bayan iki tanığın Nazım’ı gördüklerine dair ifade vermek istemelerine karşılık savcı ve terörle mücadele şube yetkililerinin reddetmesi de bizde “Nazım devletin elinde mi?” kuşkusunu uyandırıyor.

Doğru olabilir mi?

Senin devletin yeraltı veya yerüstü güçlerinin elinde olduğun kesin. Bu tartışılmaz. Sorun ne yapmak istedikleri...

Bu haber doğruysa Nazım, kontrgerillanın elindesin. 21 mart günü Urfa’ya getirildiğine göre mutlaka daha büyük hedeflere yönelme amacındalar. Belki de seni kullanıp başkalarına pusu kuracaklardı. Belki de başka bir şeylerin peşindeler. Belki de...

Kaçırma olaylarıyla hem bir korku, panik, tedhiş havası yaratıyorlar; hem de sorgulama yöntemiyle çok daha büyük tuzaklar geliştiriyorlar.

Bu haber ister bir yanılsama, ister kontranın bir manevrası olsun, evi, anne Makbule’yi ve Fatime’yi epey umutlandırmış herhalde.

Ama ne yazık ki bu savaş, annemin anlamayacağı kadar kurlsız, vahşi, kirli, iğrenç bir savaştır.

Bugün senin daha önce gönderdiğin bir haber çıktı onikinci sayfada. Yine GAP üzerine yazmıştın. Yazı “Tarihi değerlere GAP darbesi” başlığını taşıyordu. GAP sadece tarihi değerlere değil, bugünkü değerlere de darbe vuruyor Nazım. Sen bir GAP kurbanısın örneğin... Egememenler sömürülerini garanti altına almak için kendilerine karşı olanların kanlarını akıtırlar. Kan ve sömürü iç içedir her zaman. Bu yazından kısa birkaç başlığı buraya alıyorum:

TARİHİ DEĞERLERE GAP DARBESİ

Urfa_ “Pencereden dışarı bakarım, ölümle kuşatılmış kısır düzen, yaşamı çirkinleştirmiş beton yükseltileri arasında insana özgü güzelliklerden yoksun, duygusuz, hiçbir anlatıma gelmeyen güçler geometrik diziyle anlatılabilecek karlar” diyor Vecihi Timuroğlu. Birbirinden önemli, birbirinden özgün izler taşıyan tarih boyutu derin ve zengin yerleşim yerleri olan Urfa gibi kentleri yok etmekle insan ilişkilerinin de sağlıklı bir çizgiye itildiğini savunun

Prof. Dr. Metin Sözen “Günün hemşerilik duygusu yerine yabancılaşmış, dayanışmadan yoksun, yeni çevreler yaratmanın da, gelecekte büyük bir bedeli olacaktır. Yakıp yıkmalar geçmiş sanat ve mimarlık ürünleri değil bir daha yerine konamaz çevre elden gitmektedir. Bir gün bunun nasıl bir biçimde ve yoğunlukta yansıması olacaktır denilmez.” dedi.

40-50 yıldan beri sık sık yapılan şehir imar planları ve değişiklikleri nedeniyle Urfa’da eski eserleri, özellikle köşkleri, tarihi binalarıyla, tarihi çarşı veya pazarları yıkılıp yerlerine beton binalar yapıldı. Eski saray, divanhane, kapı altı(şimdiki jandarma merkez komutanlığı), kütüphane parkı, arasa, ayaklı hamam, danakvan, eski paşa hamamı, arasa hamamı ve haşimiye çarşısının akıbeti biliniyor.

(***)

Sen Siverek’te doğmuştun. Ama Urfa’da tanıdın dünyayı. Urfa’yı kim bilir şimdi karış karış bilirdin. Ben de Urfa’da bir yıl kalmıştım. Ama oraları senin kadar bilmem. Ne kadar eski hamam, sur, bedesten varsa yazmışsın yazında.

Gazeten siyasal gelişmeye ayırdığı manşetler şöyle:

- Almanya alt-üst oldu.
- Kani, “Kürt halkı ERNK’nin çağrısına uymuştur” dedi.
- Savaş ekonomide itibar bırakmadı.
- Çemçe dağları bombalandı.
- Oy kullanmayan köy yakılacak
- Mayına basan köylünün bacağı kesildi.
- Diyarbakır ve Batman’da iki kişi öldürüldü.
- Digor’da 9 kişi gözaltında

Yani anlayacağın Nazım o bildiğin savaş devam ediyor. Uğruna kalem kullandığın ülkenin özgürlüğü gerçekleşinceye kadar da devam edecek...

Günlük:

(24. 03. 1994) *Yerel seçimlere iki gün kala hükümet, Ö. Hareketine karşı sahte zafer gösterisi yapmaktadır. Öyle olacak ki Dersim eyalet sorumlusu Dr. Baran’ın öldüğünü duyurdular. Ancak bu haberin kaynağı olarak telsiz duyurularını ileri sürüyorlar. Daha önce de Dr. Baran’ın öldürüldüğü haberleri sıklıkla duyurulmuştu.*

Partinin uyguladığı seçimi boykot gereği peş peşe adaylıktan çekilmeler yaşanıyor. Seçimin sönük geçeceği anlaşılıyor. Seçimlere katılım oranının düşük olması TC yi şimdiden endişelendiriyor. Bölgeye yüz binlerce asker aktarımı da gösteriyor ki, askeri zor temelinde bir seçim olacak. Tartışmalı, bol spekülasyonlu bir seçim ortaya çıkartılacak.

Bugünkü Gündem gazetesinde Nazım’ın 21 mart günü Urfa’da evinin yakınında bir taksinin içinde görüldüğü haberi yer alıyordu. Acaba doğru mu? Doğruysa kaçırılanların kontra elemanı olduğu anlaşılıyor. Nazım’ı basamak yapıp daha başka hedeflere mi yönelmek istiyorlar. Şu ana kadar öldürmedilerse bundan sonra öldürebilirler.

Seni görenler çoğalıyor Nazım.

“Nazım’la beraber aynı minibüsle 12 mart günü saat 12 sıralarında Siverek’e gittik. Saat 13.30 sıralarında Siverek sulu caminin yanında indik. Benim bozuk param olmadığı için yerime de yol ücretini o verdi. Daha sonra şehir içinde paramı bozdurarak ona geri verdim. Bana İrfan gazetesine gideceğimi söyleyerek ayrıldım. Belediyeye doğru yürüdüğünü gördüm. Gazeteler ilçeye gelmediği için Nazım’ın kaçırıldığını çok geç öğrendim.”

Bu arada muhabirimizi Siverek’e çağıran ve bir gün sonra ortadan kaybolan AA nın muhabiri M.Yoğunlu’nun ise hala nerede olduğu bilinmiyor. Ailesi çocuklarının 12 gündür eve gelmediğini söylerken emniyet ise Yoğunlu’nun evde olduğunu iddia ediyor. Muhabirimizle ilgili olarak yetkililer ise sessizliklerini koruyorlar. Daha önce kendisiyle görüştüğümüz Urfa valisi, “Özel bir ekip oluşturacağım. M. Yoğunlu’yu Urfa’ya getirtip özel sorgulayacağım”

derken, SHP genel başkan yardımcısı Mehmet Gülceğül, “Sizin arkadaşınız benim de arkadaşımdır. Sedat Bucak’la görüşeceğim” demişti. Devlet Bakanı Necmettin Cevheri ise, “hemen meşgul olacağım. Sedat Bucak’la hemen bu akşam görüşüp konuşacağım, idari ceza dışında her türlü yardımı yapacağım” demesine rağmen sözlerinin hiç birini yerine getirmediler.

Nazım Bulunsun

Çağdaş Gazeteciler Derneği İstanbul Şubesi dün bir açıklama yaparak, Nazım Babaoğlu’nun 12 gündür kayıp olduğunu ve devletin yetkililerinin sessiz kaldıklarını kaydetti. Açıklamada, devletin gazeteci ölümlerini ve gazetecilere yönelik saldırıları kanıtlamaya çalıştığı da vurgulanarak “şimdi kayıp gazeteciler devrini başlatmak istiyorlar. Yetkililer bir an önce açıklama yapmalıdır.” denildi.

Bu arada Harran Üniversitesinde okuyan bir grup öğrenci dün gazetemizi ziyaret ederek Nazım Babaoğlu bulununcaya kadar gazetemize her türlü desteği vereceklerini söylediler. Ayrıca, bir grup okurumuzda dün Urfa büromuza yaptıkları ziyaret sırasında devlet yetkililerinin duyarsızlıklarını sürdürdükleri taktirde, protesto amacıyla çeşitli eylemler yapacaklarını açıkladılar.

Seni görenler çoğaldıkça bir yandan devletin tüm yer üstü yetkililerini “ilgileneceğiz” , “araştıracamız” diyorlar; aynı devletin yer altı yetkilileri de senin durumunun açığa çıkması için seni görenleri de yok ediyorlar. Murat Yoğunlu da yok!

Kayıp olgusu tüm faşist özel savaşların evrensel bir ilkesidir Nazım. Costa Gavras’ın Kayıp (Missing) filmi kayıpları anlatır.

Orası Şili, burası Türkiye.

26 Mart-1 Nisan tarihli Newroz Gazetesinde özel savaşın bu özel taktiğindeki genelliği ele alıyordu.

Hanazar Yaprak’ın KAYIP başlıklı yazısı şöyle:

UMUDU YEŞERTENLER

Özgürlük Savaşçısı; Nazım BABAOĞLU’na

Kayıp gazeteciden haber alınamıyor. Özgür Gündem Muhabiri Nazım BABAOĞLU 12 Mart günü savaş bölgesi Urfa’dan Siverek ilçesine giderken kaçırıldı. Gündem Yayın Yönetmeni Ferda Çetin Siverek’e gidip resmi yetkililerle görüştü. Sonuç yok. Nazım’ın babası oğlunu haber için Siverek’e çağıran Murat Yoğunlu için Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulundu. Sonuç yok. Savaşta hükümetle işbirliği içinde bulunan korucu Bucak aşiretinde şüpheleniliyor. Sonuç yok. Bölgedeki insanlar Murat Yoğunlu’nun Emniyet binasında korunduğunu söylüyorlar. Sonuç yok. Kimi bürokratlar, Nazım’ın bulunması için girişimlerde bulunacaklarını söylediler. Sonuç yok.

Biraz gerilere gidelim. Şili’ye. General Pinochet, Allende hükümetini devirdiği döneme. Sonraki gelişmelere bir film den izleyelim. Yaşanmış bir öyküyü anlatan Costa Gavras’ın yönettiği Missing (Kayıp) adlı film den, gerçekçi bir film den.

Şili’de gazetecilik yapan Amerikalı Charles Horman kaybolur. Korkunç günler yaşamaktadır. Devlet imha birlikleriyle tüm muhalifleri yok etmeye çalışır. Sokaklarda silah sesleri hiç kesilmez. Amerikalı bürokrat ve üst rütbeli subaylar, Şili hükümetin bakanlık koridorlarında cirit atmaktadır.

Kaybolan gazetecinin Amerika’daki babası oğlunu bulmak için Şili’ye gelir. Rahat bir yaşamı bırakıp buraya gelen oğlunun yaşam koşullarını öğrenince, gelinine sorduğu ilk soru “burada ne işin vardı” olur. Aldığı cevap düşündürücüydü. “Çünkü dünyayı Newyork Times’in gözünde görmek istemiyoruz.”

Çıktığından bugüne Özgür Gündem Gazetesinin bir çok Muhabiri ‘şirket devlet’çe kaçırıldı ve öldürüldü. Bu gazete başından itibaren Kürdistan’daki savaşı tüm gerçekliğiyle Türkiyeli ve Kürdistanlı insanlara duyurmaya çalışıyor. Unutmayalım ki gazetecilerin çoğunluğunun ‘şirket devlet’in resmi yayın organı işlevi yürüterek kasalarını doldurduğu ülkede ikamet ediyoruz. Nazım böyle bir ortamda, gerçeklik uğruna hayatını koyarak gazetecilik yapıyordu. Tıpkı geçmişte öldürülen ve halen aynı gazetede görevini yürüten arkadaşları gibi. İnsanların dünyayı, kuponcu gazete çetelerinin gözünden görmesini istemediği için gündemin çıkmasına katkı sunuyordu. Bunun için Gündem Gazetesinde yazıyordu Nazım. Nazım, güzel, barışçı, eşitlikçi bir ülke ütopyası için kalemle mücadele eden bir özgürlük savaşçısıydı.

Şili’de darbe gerçekleştiğinde, Charles sosyalist bir yayında çalışıyordu. Bu yayın için, Amerika’da çıkan iki komünist gazeteden çeviriler de yapıyordu. Babası ve karısı Charles’i aramaya koyulur. Buldukları ipuçları, bir süre sonra onları tekrar bulundukları noktaya getirir. Amerika Konsoloslukundaki görevliler, devlet yetkilileri onlara son derece ilgili ve sevecen yaklaşır. Ama araştırma süreci onların bu sevecenlik maskesinin giderek inmesine yol açacak, katledilenler morglara sığmaz. Devletin işlediği “faili meçhul” cinayetler sonucu nehirlerde cesetler yüzer. Stadyumlar tutukluları almaya yetmez olur. Charles’ın karısı ve babasının, kendi imkanlarını kullanarak ulaştıkları tanıklar onun devlet yetkililerince kaçırıldığı yönündeydi. Charles’ın peşinden koşan iki insan Amerikalı ve Şilili bürokratların kendilerini bir oyalamaca çemberine soktuklarını fark ederler. Yılmadan sürdürdükleri araştırmaları sonucu gerçeği ortaya çıkarırlar. Charles öldürülmüştü. Cinayeti Amerika’nın kuklası olan askeri yönetim işlemiştir.

Charles’ın babası Amerika’ya döner. Dışişleri Bakanı Kissinger dahil 10 bin Amerikalı devlet yetkilisi hakkında dava açar. Ama devleti devlete şikayet etmek olur mu? Nitekim dava düşer. Ve mahkeme bilgileri, devlet olarak saklanır.

Ferda Çetin, yetkililerle yaptığı görüşmeler sonucunda İstanbul’a döndü. Nazım’dan hiçbir haber yok. Devlet yetkilileri çok ilgili ve alakalı!

Tarih tekerrür mü ediyor? Öyle ya. Görüntü başka gerçek başka.. Kayıplara karışman nasıl da Şili’de kaybettirilen Charles Horman’ın öyküsüne benziyor.

Ama benzerlikler olsa da, tarih tekerrür etmiyor. Çünkü ırmakta akan su aynı su değildir.

Kayıplar birbirini izlerken Türkiye ve Kürdistan bir başka çatışmaya sahne oluyor. Seçim ve boykot.

Günlük:

(25.03.1994) Seçime tam bir gün kaldı. Bu önemli bir seçim. Devletin özel seçim kurmayları aylar önceden bu seçime hazırlık çalışmaları yaptılar. Şimdi de çıkacak sonuçları nasıl özel savaşın hizmetine sokacaklarının hesabını yapıyorlar. Şu an her şey toz pembe. Devlet partileri, liderleri, Televizyonları, basını seçim havasında. Yakıcı gerçekler ise, içten içe kaynayan bir yara gibi. 27 Mart sonrası o yara tüm kanlarıyla, acısıyla patlayacak. Ekonomi batmış, Kürt özgürlük hareketi karşısında içine girdikleri acizliği bahar ve yaz aylarında kırsal alanda gerillaya darbe vuracakları yönlü umutlarla gidermeye çalışıyorlar.

Bugün güncel siyasal gelişmeleri tartıştık. Devleti yönetenler ya toplumun gerçek değerleri üzerine oturur ve kendini yeniden yapılandırır; ya da ülke içi ve dışında tecrit olma pahasına despotik, açık faşist bir yönelime girerler. Birinci yolu tercih etmesi demokrasi güçlerinin mücadelesiyle mümkün olur. İkinci yol ise faşizmin sıradanlığı olur. Zindandaki milletvekilleri açık görüş için görüş protestosu uyguluyorlar. Bugün Gündem Gazetesi gelmediğinden Nazım’dan haber alamadık.

Yine bir mektup var önümde. Mayıs 1993'te Urfa'da yazmışsın. Mektubun 90 gün süren dönüşümlü ve süresiz açlık grevimizin başarılı sonuçlanmasından sonra Amed'e 29.koğuşa gelmişti.

Kıymetli abim İrfan.

Geçen Salı görüşüne gelemedim. Bu önümüzdeki salıya ben de anayla birlikte geleceğiz. Geçenlerde MELSA yayınevine telefon ettim. Şükrü Piliç adında MELSA yayınevinin bir yetkilisiyle konuştum. Yaklaşık iki yıl önce gönderdiğimiz bir öykü kitabının ne durumda olduğunu sordum. Yapılan bir arama sonucu el konulduğunu söyledi. Ayrıca yazışmak istediğini de söyledim. Olur dedi. Şu anda daktilo ettiğimiz bir kitabın da olduğunu söyledim. MELSA yayınevindeki o kaybolan kitabını tekrar gönderebiliriz. Fakat hangi kitap olduğunu bilmiyorum. Ayrıca ihanet adlı kitabının daktilosu bitmek üzere. Bu iki kitabı MELSA yayınevine göndeririz. Ayrıca söylemek istediğin şeyleri de aşağıdaki adresle Şükrü Piliç'e yazabilirsin. Geçenlerde Müslüm Yücel cezaevinden çıkmıştı. Urfa'ya geldi. Senin şimdiye kadar kültür, sanatla ilgili yazılarını gazetede yayınlanması için istedi. Güncel olaylarla ilgili kültür, sanat yazılarını Müslüm, Kültür sayfasında yayınlar artık. Ayrıca sana da mektup yazacak. Gönderdiğin yazılar için Müslüm'ün adresi aşağıdadır. Salı günü görüşmek dileğiyle hoşça kal. Tüm arkadaşlarına selamlarımı söyle.

Nazım BABAÖĞLU

Ana ile birlikte mi gelmiştin. Tam hatırlamıyorum. O bir saatlik görüşmede fazla konuşmamıştık. O zaman İhsan'da Elazığ'da tutkuluydu. Sen onun görüşüne gideceğini belirtmiştin.

Seçim çalışmaları yoğunca sürerken, sonucu önceden belli bu sahte ve meşru olmayan seçimde devletin siyaset cambazları şovlarını sürdürürken, devletin diğer güçleri, kontrası, MİT'i, işkencecisi, paralı katilleri "işlerine" devam ediyorlardı. Milyonlarca insanı seçimle oylarken kendileri de gözlerden ve dikkatten uzak can alıyor, kan içiyorlardı. Ve kim bilir sen ne durumdasın Nazım.

İşte seçime bir gün kala gazeteden bazı başlıklar:

- Devletten hala ses yok.(senin hakkında)
- Sonucu önceden belli seçim yarın.
- DEP'liler açlık grevinde.
- Kürtleri sınır dışı etmek cinayettir. (Almanya)
- Çatışmada 14 korucu öldü.(Sason'da)
- Silvan ve Kulp köylerine ambargo.
- Kasımpaşa infazına öğrenci protestosu.
- Demokrasi kurultayı için start verildi.
- Brandscheid Kürt Hareketi Kabul görecektir.
- Üç merkezde daha adaylar çekildi.
- Gözaltındaki iki kişiden haber yok.
- Tağma, şimdi de tütün alımlarını engelledi.
- Askere giden Kürt gencinden haber alınamıyor.
- Katliamlara Almanya'da ortak.
- Tuzla sanıkları özel emirle Bursa'da.
- sanayicide faiz zengini.
- Küçük esnafa büyük yük.
- Türkiye'nin ülke riski artıyor.
- DGM ceza yağdırdı.

Devletten hala ses yok. Ve olmayacak da.

Yarım sayfalık bir ilan vardı gazetede, Almanya’da Newroz kutlamalarında kendini yakan yiğit Kürt kızları Berivan (Nilgün Yıldırım) ve Ronahi (Bedriye Taş) hakkında. İlanı Avrupa’daki Kürdistanlılar adına Kani Yılmaz ve Mustafa Karasu vermiş.

Sekiz ilanda senin için nazım. İlanın içeriği ve altındaki ilanlar şöyle:

İnsanlık savaşçısı ve demokrasi mücadelesi veren

NAZIM BABAOĞLU’NUN

Kaçırılmasını kınıyor bir an önce bulunmasını istiyoruz.

- Urfa’dan Mehmet Çiviş
- Urfa’dan Berivan Melik
- Urfa’dan Nazım Vural
- Urfa’dan Topkapı Mahallesi Muhtar Adayı Reşit Döngür
- Urfa’dan Mahmut Güler
- Urfa’dan İzzet Kalaycı
- Urfa’dan Celal Ekmen
- Urfa’dan Rojda Yavuz

Günlük :

26.03.1994

Genel yerel seçime çok az bir zaman kala K. ’da seçim boykotu ve adayların çekilme durumları da hız kazandı. Bugünde üç aday çekildi. Dahası bugün en çok korunan Diyarbakır MHP binası bombalandı. Çiller’in bütün sözleri Özgürlük Hareketini bitirdiği yönündeydi. Yine, Dr. Baran’ın öldüğü yolunda haberleri de bizzat Olağanüstü Vali tarafından temkinli karşılandı. Bu demekti ki öyle bir şey yok. Zaten seçim havası içinde olduğundan söylenen her söz, verilen her haber amaçlanmak istenen sonuca göre biçimlendiriyor.

Bu seçimde Türkiye tarihinde görülmemiş etkinlikte bir seçim boykotu da gerçekleşecek. Parti öncülüğünde gerçekleşen bu boykota birçok sol örgüt ve devrimci-demokrat basın da katılıyor. Televizyon ve basının partilerin son demeçlerinin hep “vatandaşları” seçime oy kullanmaya davet etmelerindeki telaş da bu boykot yüzünden. Ben ülkede seçime katılma oranının %20-30 civarında olabileceğini düşünüyorum. Bunlar da, güvenlik güçleri, korucu kesimi ve devlet zoruyla oy kullanmak zorunda olan kesimlerin oyu olacağını tahmin ediyorum.

Yarından sonra artık gerçeklerin dili konuşmaya başlayacak. Zamlar, devalüasyonlar, vergiler, terör yasaları, parti kapatmaları gündeme gelecek. Seçimden hemen sonra toplanacak olan MGK, bu konuda belirleyici olacak yine.

Bugün gelen, çünkü Gündem Gazetesi’nde Nazım yine ön sayfadaydın. Bir tanık daha çıkmış... Nazım’ı hala ellerinde tuttukları kesin. Yoksa, Çağdaş Gazeteciler Cemiyetinde bir yetkilinin dediği gibi kayıp gazeteciler dönemini mi başlatmak istiyorlar Nazım’la. Zavallı kardeşim, küçük Nazım kim bilir ne haldesin şimdi?

11.Temmuz 1993 günü yazdığın mektup:

Merhaba İrfan abi

Nasılsın, iyi misin,

Almanya'daki Hasan Doğan'a gönderdiğim İhanet üzerine adlı kitabını bir ay önce iadeli taahhütlü göndermiştim. Ancak aradan 15 gün geçti. Ve alındı belgesi bana geldiğinde teslim alanın adı ve imzası yoktu. Bu da gösteriyor ki gideceği yere ulaşamamış. Bunu postahanededen araştırdım. Tanıdık kişiler vardı orada. Türkiye çıkışında el konulmuş olabileceğini söylediler. O kitabı posta yoluyla değil başka yollarla gönderebilirim. İhanet üzerine adlı kitabın başka bir kopyasını ise, MELSA yayınevine göndermiştim. Müslüm Yücel sana bir mektup yazmış ve o kitabın yayınevine gelmediğini söylemişti. Dün bana telefon açtı. O kitabın MELSA yayınevinde olduğunu söyledi. MELSA yayınevi şu anda ZAGROS yayınevi olarak değişti. Yayınevi kitap konusunda gereken incelemeyi yapacağı Müslüm Yücel tarafından aktarıldı. En yakın zamanda ise, benim daktilo ettiğim kitabı Almanya'ya göndereceğim. İstersen senin yanında başka bir kopya edilmiş kitap varsa gönder, onu da göndereyim. Sanırım öykü kitabı olan 'Şafak Söktü' yü MELSA'ya göndermiştin. Müslüm'e o kitabın üzerinde de durmasını söyledim.

İrfan abi yakında İzmir'e gideceğim. Oradaki Gündem bürosunda çalışacağım. Bundan sonra, oradan yolum İstanbul'a da düşer muhakkak. Ve kitabın basımı için ayrıca gazeteden yayınlanması için uğraşırım.

İzmir'e bu hafta ayın 13 veya 14'ünde gideceğim. Eğer o kitabı gönderme durumu olursa Cemal adına gönder o da gönderebilir. Almanya'ya göndermek için gönderdiğin kitap daha da genişletilmişti. Bu yüzden onun gönderilmesi daha da iyi olur. Şimdilik yazacaklarım bu kadar. Görüşmek dileğiyle hoşça kal.

Nazım BABAOĞLU

Maalesef görüşmek mümkün olmadı Nazım. O yaz sıcağında İzmir'e gitme hazırlığı içindeyken, Ağustos'ta İstanbul'a gittin.

Görev gereği

Bugün sahte bir seçim günüydü. Seçimi protesto eden DEP bu günü il binasındaki açlık greviyle geçirdi. Bazı seçim büroları bombalandı. 14 aday çekildi. Özel tim altı köylüyü daha kurşuna dizdi.

Newroz ateşini bedenleriyle yakan üç Kürt genci şehit düştü. Müslüm Sağlamca adlı bir yurtsever insan tüm dünyanın gözleri önünde kendini yaktı.

Danimarka Türkiye'yi protesto etti.

Seninle ilgili haberler gazetenin sol alt kısmında

“Nazım'ın kaybolması Avrupa Parlamentosunda” başlığı ile yer alıyor.

Diyarbakır, Dersim, Mardin ve Urfa bölgelerinde yerel seçimleri gözlemek amacıyla gelen ve ikisi Yeşiller Partisi, üçü PDS, ikisi de bağımsız olmak üzere toplam yedi Alman Parlamenterin bulunduğu heyet dün Urfa büromuza gelerek 15 günden beri kendisinden haber alamadığımız muhabirimiz Nazım Babaoğlu hakkında temsilcimiz Halil Işık ile yaklaşık yedi saat görüştüler. Görüşmelerinde Gündem Gazetesi üzerindeki keyfi baskıları kınayan heyet

gündem Gazetesine destek vereceklerini ve Avrupa Parlamentosunda konuyu gündeme getireceklerini açıkladı.

Daha sonra Nazım Babaoğlu hakkında Urfa Valisi T. Ziyaeddin Akbulut’la görüşmek isteyen heyetin, bu isteği, anlaşılmayan bir şekilde gerçekleşmedi. Valilik Özel Kalem Müdürlüğünü telefonla arayarak randevu istememiz üzerine bir yetkili, “şu an Vali bey yok, saat 17’de yerinde olur, sizi o zaman arar bilgilendiririm” dedi. Saat 17’de büromuzu arayan aynı yetkili, temsilcimiz Halil Işık’a “sizi bilgilendirmek için aradım. Randevu hakkınız geçmiş oldu.Tam yedi kezdir sizi arıyorum. Telefonu kaldıran yok. Bunun için randevu hakkınızı kaybettiniz. Vali bey şu anda ayrıldı, artık randevu veremez. Başka bir zamana bakarız” dedi.

Heyetin Emniyet Müdürlüğüyle görüşme istekleri de sonuçsuz kaldı. Emniyette bir yetkiliyle görüşme istemlerine telefona çıkan görevli tarafından “şu an emniyette yetkili yok. Hepsi miting alanındalar. Hem niçin görüşmek istiyorsunuz ki?” şeklinde cevap verdi. Alman heyet daha sonra DYP Urfa il Başkanlığını arayarak, Urfa’da bulunan Devlet Bakanı ve DYP Urfa Milletvekili Necmettin Cevheri’yle görüşmek istediğini bildirdi. Telefona çıkan yetkili ise, “siz kimsiniz, Almanların burada ne işi var. Cevheriyle niçin görüşmek istiyorsunuz?” diyerek telefonu kapattı.

Yetkililerle görüşemeyen Alman heyeti, bunun üzerine Başbakan Tansu Çiller’e, TBMM’ye ve Urfa Valisi T.Ziyaeddin Akbulut’a birer faks çekti. Alman Parlamenterler tarafından yetkililere çekilen fakslarda 12 Mart günü bir haber için Siverek’e gittiği bilinen gazetemizin Urfa muhabiri Nazım Babaoğlu’nun aradan 14 gün geçmesine rağmen, kendisinden bir haber alınamadığı belirtilerek şunlara yer verildi. “Tüm yetkililere yapılan başvurularında değerlendirilmediği öğrenildi. Ayrıca Nazım’ın Siverek’e gelmediğini iddia eden yetkililere karşın, kendisini Siverek’te gören tanıkların olduğu halde, yetkililerin tanıkların ifadelerine bile başvurmadığı belirtildi. Bizler Parlamenter ve Uluslararası İnsan Hakları Derneklerinin birer üyesi olarak bu olayın bir an önce aydınlatılmasını ve Nazım Babaoğlu’nun akıbetinin derhal araştırılmasını istiyoruz.”

Bugün gazetede üç kişinin şahadet yıldönümü ilanı vardı. Orhan Sarı Temür, Hüseyin Kurtaran ve Muzaffer Sarı Temür. Her üçü de Urfa’lı, tanırsın herhalde. Ama Hüseyin Kurtaran’ı, Burhan’ın senin için yazdığı yazıdan tanıdığını çıkarıyorum. O da senin gibi genç. Gerçi şehitlerimizin hepsi gençtir.

Senin kaçırılışına isyan eden üç ilan var gazetede.

Savcı nerede?

İnsanlık savaşçılığını kalemiyle

Sürdüren Nazım Babaoğlu’nu

Gören tanıklar çok

Ama devlet ve devletin

Savcılar niye yok?

Devrimci, demokrat, ilerici ve

Aydınım diyen insanları görevlerini

yapmaya çağırıyoruz.

DEP Halfeti İlçe Örgütü

Demokrasi mücadelesi vermek

suç ise hepimiz suçluyuz!

Gündem'e yönelik baskıları kınarken

Nazım Babaoğlu’nun

Derhal bırakılmasını istiyoruz.
Tarım-Sen Urfa Şubesi

Tanıklar çok ama devlet yok
NAZIM BABAOĞLU'nun
Kaçırılışını kınıyor, derhal serbest
Bırakılmasını isterken, savcılar görevlerini
Yerine getirmeye çağırıyoruz.
DEP Urfa İl Örgütü

Günlük :

27.3.1994

Yerel seçimler yapıldı. Az sayıda açılan sandıklara göre DYP, ANAP oy oranlarını korurken, RP'de yükseliş, SHP'de düşüş var. Bu duruma göre ilk etapta koalisyon hükümeti devam edecek gibi gözüküyor. Saat 02'ye geldiği halde henüz çok az sandık açılmış. Ama sonuç bir eksik, bir fazla böyle olacak.

Ülkedeki sonuçlar ise farklı. Boykot olayı etkisini duyurmuştu. Hem katılmama, oy kullanmama var, hem de kullanılsa bile geçersiz kullanma var. Bölgede seçim sonuçları henüz belli değil. Biraz da hemen belli etmek istemiyorlar. Kamuoyuna verilecek bilgi özel ekiplerinin denetiminden geçerek verilecek. Ülkede çok olay var. Ancak yansıtmıyorlar. Bazı köyler uçaktan atılan bombalarla bombalanmış. Ölü ve yaralı var. Seçim sonuçlarında Refah Partisi önde, özel savaş Refah'a yatırım yapmış. Bu seçim gayri-meşru bir seçimdi. Sonuçlar da gayri-meşru olacak.

Seçimi izlemeye gelen Avrupalı heyetlerden birine Nazım'ın kaçırılışı konusunda bilgiler verilmiş. Nazım'ın durumu Avrupa konseyine götürülecekti.

Bu arada Nazım'ın kaçırılmasını kınayan ve bir an önce bulunulmasını isteyen ilanlar da gazetelerde çıkmaya başladı.

Amed zindanından bana gönderdiğin bir diğer mektupta 30 Ağustos 1993 tarihli el yazınla yazmışsın. Demek bir daktilo bulamadın. İstanbul'dan gönderdiğin ilk ve son mektuptu. Okuyup yanıtlamıştım. Senin gönderdiğin tüm mektupları koruduğum gibi, sen de benim gönderdiğim mektupları korudun mu? Keşke sana yazdığım cevapları da buraya alabilseydim. Şöyle demişsin o mektubunda.

Merhaba İrfan abi

Nasılsın iyi misin. Bu mektubu bir gece Müslüm Yücel ile birlikte çay içtiğim bir sırada yazıyorum. Yaklaşık bir aydan beri İstanbul'dayım. Ama sanki daha yeni gelmiş gibiyim. İstanbul bu, tarifi anlatılmaz bir yer. Uçsuz bucaksız on milyon nüfuslu bir yerleşim yeri. Daha İstanbul'u tam gezemedim. Şu anda gazetenin işçi sendika servisinde çalışıyorum. Şimdiden Türkiye işçi sınıfının durumunu, çaresizliğini, örgütsüzlüğünü, bilinçsizliğini gördüm bile. Kürdistan'da ulusal sorunu dile getirirken, burada işçilerin sorunlarını, dertlerini yazacağız anlaşılan. Burada işçi sınıfı her ne kadar doğru bir teoriye sahip olmasalar bile, bizim gazeteye karşı bakış açılarının iyi olduğunu gözlemledim. Gerek büyük işçi eylemlerinde, gerekse küçük eylemlerde olsun, burjuva basınından tek bir muhabirin bile gelmediğini gördüm. Bu işçiler tarafından sık sık bahsedilen bir durum. Her işçi eylemini bizler ve iki üç tane sosyalist basın olayı takip ediyoruz. Burjuva basınının kimin tarafını tuttuğunu artık işçiler anlamış ve bu yüzden gazetemize bir sempati duyuyor ve okuyorlar. Gazetemize yönelik niçin saldırı yapıldığını ve kirli savaşta kimin haklı, kimin haksız olduğunu çok iyi biliyorlar. Ve bunu her eylemlerindeki konuşmalarında dile getiriyorlar. Tabii biz de ister istemez orada şişiyoruz. Geçenlerde işten atılan tramvayda çalışanların eylemi vardı. Her defasında ben gider sorunlarını dile getirirdim. Ara sıra takılanlar olurdu. "İstanbul'a geldin, tramvay uzmanı oldun çıktın. İşe alındıkları zaman bedava binersin" diyorlardı. Aslında gazeteciliği İstanbul'da yapmanın bir hayli zevki var. Her türlü olanaklar elinde. Şu anda önümde duran tek bir engel çevremi tanımamam. Ve ilişkilerimin olmaması. Gazetecilik ilişki demektir. İlişki olmadan gazetecilik yapılmaz. Sanıyorum bir müddet daha işçi-sendika servisinde kalacağım. Ondan sonra yurt haberleri servisine verecekler beni. Bölgeden gelen tüm haberler bu serviste toplanıyor. Bu haberler burada bilgisayarlara geçiriliyor. Dizgisi ve düzeltilmesi yapılıyor. En az bir iki ay daha İstanbul'da kalacağım. Ondan sonra bir ihtimal ya Urfa, ya da başka bir yere gönderilirim.

Kitaplarına gelince. Buraya geldikten iki gün sonra MELSA'ya gittik ben ve Müslüm. Öykü kitabını da verdim. Aynı yayın evi "Kürdistan Tarihinde İhanet" adlı kitabının basımı konusunda kesin bir tarih vermedi. Sadece kitabının inceleneyeceğini, iyi bulunursa basılacağını, iyi bulunmasa basılmayacağını ukalaca söyledi. Ben de buna çok kızdım. Bir kitabın basılıp basılmayacağına tek kişi nasıl karar verebilir. Üstelik adam gençten biri. Şimdiye kadar belki eline kalem alıp ta yazı bile yazmamış. İsmi duyulmuş kişilere öncelik tanıdığını kendi ağzından söylüyor. Çünkü kitabın nasıl değerlendirileceğini bilmeyen bir adam yazarın durumuna bakar değerlendirilmesini yapar ve basımına karar verir. Biz bile bölgeden gelen özel bir haberin gazeteye girip girmeyeceğini değerlendirirken en az iki üç kişinin görüşünü alıyoruz. Neyse inşallah iyi değerlendirirler. Bu arada sen de dergilere, gazetelere göndereceğin yazı varsa gönder.

Şimdilik yazacaklarım bu kadar. Mektubunu bekliyorum. Adres olarak da gazetedeğine ve zarfın üzerindeki adresten birine gönder. Müslüm'ün sana selamları var. O da senden şikayetçidir. Mektup yazmıyorsun diye. Ayrıca Burhan'a ve tüm arkadaşlara selamlarımı ilet. Hoşça kal. Nazım.

İstanbul'un büyüklüğü seni şaşırtmış. İşçi sınıfıyla tanışmışsın. Ne yazık ki o işçiler sınıf bilincine ulaşmış işçiler değil. Yıllardır K'da yürütülen ve seni de kurban olarak seçen özel kirli savaşa sesini çıkarmamanın acısını şimdi çok çekiyorlar. Daha da çekecekler. Çünkü para musluklarını tüketen özel savaş, şimdi işçileri grup grup işten atmakta ve ücretlerini kısmaktadır.

O işçilerin sözde dile getirdiklerine bakma. Ve şişme Nazım. Söz önemli değil, eylem önemli. Karşı koyuş önemli, tavır önemli.

Sonra Urfa'ya gönderildin. Urfa'ya İhsan'la beraber gelmiştin. Bizim davada 11 Kasım 1993'te sonuçlanmış, bize eski "ceza"larımızı (idam) vermişlerdi. Tekrar metropol

cezaevlerine sürgün olacak günümüzü beklerken İhsan görüşe geldi. Sen gelmemiştin. Ve seninle son kez Amed'te görüşemedik. O MELSA görevlisine kızdığın kadar ben de kızıyorum.

Beşikçi'yi görmüş müydün? Görmediysen bile bilincini aydınlatan kitaplarını okumuşsundur. 7 Mart günü, yani seçim günü İsmail Beşikçi Hoca, Koğuş olarak gönderdiğimiz Newroz kutlama kartına yanıt yazmıştı. Belki de Hoca, sonucu önceden bilinen bu sahte seçime ilgi duymayıp, günlük çalışmalarına devam etmiş, bu arada kendisine gelen kart ve mektuplara yanıt yazmayı sahte seçimi takip etmekten daha değerli bulmuştu.

İşte Hoca'nın 27 mart tarihli kısa mektubu:

Ankara 27 Mart 1994

Sevgili İrfan,

Newroz kartını aldım sağ ol...

Bu yıl Newroz'a girerken yaşadığımız olaylardan biri de Nazım'ın kaybedilişi oldu.

Ulusal ve toplumsal mücadelenin bedelinin çok ağır olduğunu biliyoruz. Bu bedeli şu veya bu alanda, çeşitli mekanlarda ödemek durumundayız. Bunların geleceğimizi daha aydınlık kılacağı ise kuşkusuzdur.

Sana ve bütün arkadaşlara selam ve sevgilerimi yolluyorum. Sağlık, mutluluk ve başarılar diliyorum.

İsmail Beşikçi

Evet bu bedeli seve seve ödemeliyiz.

Bugün 28 Mart. 8 yıl önce de bizi üzen bir şahadet olayıyla çalkalanmıştık. İnanmadık. Ama her geçen gün bu haber doğrulanıyordu. AGİT'ten bahsediyorum. Komutan AGİT, Mahsun KORKMAZ 28 Mart 1986'da hain bir pusu onu bu mücadeleden alıkoymuştu.

AGİT'ti özel olarak anmadık. O bu kahramanlık haftasının kahramanıydı. Ve 21 Mart'ta tüm Newroz şehitlerimizi andık. Seni de 12 Mart günleri anmayacağız Nazım, sen de bir mart şehidisin, bir Newroz şehidisin, seni her yıl Newroz günlerinde binlerce şehidimizle birlikte anacağız. Senin mezarın yok, ama hangi şehidin mezarı var ki?

Bugün Pazartesi. Hapiste olduğumuza bakma, biz de pazartesi günleri sanki mesaimiz varmış gibi temiz, düzgün oluruz. Pazartesi günleri daha güzel geçer. Belki de Cumartesi ve Pazar'dan sonra mektup gelme ihtimali olduğundandır.

Gazete seçim sonuçlarıyla dolu.

-Kürt halkının başına "oy değil bomba yağdı"

-41 kişi öldü.

-Remzi Kartal; Böyle seçim olmaz.

-İsviçre Merkez Partisi; Seçimler geçersiz ilan edilmeli.

-İğdır ve Dersimde sandıklar boş kaldı.

-Çukurova'da Kürtler sandığa gitmedi.

-200 Trilyonluk zam geliyor.

-Hollanda basını; Yerel seçimler demokratik değil.

-Almanya'da 30 bin Kürt'ten serhıldan.

-İngiliz ve İtalyan Parlamenterler; ÖCALAN'IN önerileri dikkate alınsın.

-Hizan'da bir ceset daha bulundu.

-Kontra-gerilla Nusaybin'de ev yaktı.

-Türkler gözlemci heyetlerinden rahatsız.

-Gözaltında kayıp kuşkusunu. (Mehmet Şen)

-Petrol boru hattı artık hayal.

-İdil'de savaş gibi seçim.

Ve 28 Mart 1986 yani AGİT Günü:
Botan'da AGİT yaşarmış...

Tam bir savaş tablosu: Kan, şiddet, tuzak, ölüm: direniş, yaşam, umut, iç içe. İşte seçim sonuç dökümü bu...

Ve sen de bu alt-üst oluş mozaığının renkli bir taşsın Nazım.

Günlük:

(28. Mart 1994.) Seçim bitti. Olayların %70-80 oranlarının partilere dağılımı belli oldu. Refah Partisinin yüzde yüzlük bir oy artışı var. Refah'ın bu yükselişi seçim sonucu tartışmalarının odağını oluşturuyor. Bu tartışılmayan ve hatta sözü edilmeyen şey ise DEP'in seçim boykotunun başarı grafiğinin yüzde 80'lerde seyrettiğidir. Bazı özel TV'ler bunu dile getirdi. Bu boykot öyle açıktan tartışılmıyor. Ama devletin en yetkili ağızları ve özel savaş kurmayları kapalı kapılar ardında bunu tartışıyor. Bu tartışmanın sonuçları önümüzdeki günlerde açığa çıkacak.

Şimdilik koalisyonun bozulacağına dair güçlü işaretler yok. Herkes seçimi kendi açısından değerlendiriyor. Yabancı heyetler Kürt bölgelerinde objektif bilgiler edinerek ülkelerine dönme hazırlığında. Köylerin uçaktan bombalanması sürüyor. Bölge boydan boya eylem. Ancak bunu özenle gizliyorlar. Almanya'da kendini yakanlardan biri daha şehit düştü. Böylece Newroz ateşini 1994 yılında bedenleriyle yakanların sayısı üçe yükseldi.

Gazeteden arkadaşın B. Balcı Sana bir mektup yazmış Nazım. Onu buraya alıyorum.

Mürekkep sevdalısı Nazım'a.

29 Mart 1994 Salı

Bilgisayarınıza şiir bıraktım, rüyalarınıza girebilmek için. Okuyacak yüzünüz olmasa da olur. Her şiir kendini okutacak bir insan bulur nasıl olsa. Patlak gözünüz şiire elverişli değil, biliyorum. Kör olmayın da görün mürekkebi. Kalem arkadaşlığının ölümdaşlığa dönüştüğü, onurlu gazeteciliğin, dostlarca ölümsüzleştirildiği, vurdumyaz, hoyrat ve canhıraş bir dünyada yaşıyoruz. Haberin içinden, habersizliğinize, şiir bıraktım, yakılan saltanatınıza tanıklık etsin diye. Kör olsanız, demiyorum. Patlak göz nasıl kör olur. Dağlarda yazılan ateşlerim ve mürekkebim, yüzünüzün yüzüzlüğünü kavurur. Bir başka aydınlık olur dünyada.

Sevgisizliğinize inadım var. Siz insansızlaştıkça çoğalıyor benim insan yanı. Mürekkebe kurşununuz işlemez. Bedenime nafîle, nicedir ölüm ışıkları. Ölüm gerçeği gizleyemez, tarih bunu böyle belirtti; kalemlerini şimdi yüreklerimizde taşıdıklarımız. Yahya'mız, Kemalimiz, Orhan'ımız, Ferhat'ımız, Hüseyin'imiz, Ape Musa'mız...Parlak gözlü bir eşkıya başı nasıl şiir okumazsa, ölümden gerçeği işte böyle gizleyemez. Ölümle gerçeği gizlemeye çalışan, mürekkep düşmanları: Sizin namaza durduğunuza camiler tanık oldu mu? Su verdiğiniz bir çiçek, ince hastalığa yakalanıyor. Başını okşadığınız çocuklar büyümüyor. Bir kadın sevseniz hemen ihtiyaçlaşıyor. Yaşadım diyemezsiniz. Kahrından yaşamak soluyor, korkuyor, akasya ağaçları gibi. Siz bir sokaktan geçseniz Yavuz hırsız gibi sessiz geçseniz, ayak bastığınız yerler tiksinerak kayar. Bir kadına sokakta gözünüz değse, bir dal yaprağına uzansa eliniz, dudaklarınızın izi düşse kadehe, gördüğünüz,ellediğiniz, öptüğünüz her şey namus adına lekeleniyor.

Ahım var güzelim düşmanı mürekkeple boğmaya. Ben eskiden şairim derdim. Seni yakından tanıdıkça anladım ki, duyarlı yürekler her daima şairmiş.

“İsınamadım demiştin ya, şimdi Newroz gibi kavruluyorum. Gezdiğim her sokağa. Su içtiğim her bardağa, yazdığım her sayfaya bir şiir bırakıyorum. Newroz gibi kavuran şiirler; patlak gözlü eşkiya başının korkulu rüyası olmaya namzet.

Kürdistan’da her ev bir oğlunu, bir kızını şehit verene dek sürecektir belki bu kavga. Bense, tıpkı senin gibi alnımı kızıla boyamaya çoktan hazırım. Karşıtını ortadan kaldıracak güce sahip.

Hangisi daha yakın insana? Mürekkep mi güzelleştirecek dünyayı, kurşun mu? Kurşun kimi vurur? Mürekkep kimi boğar? Hangisi susturur gerçekte, hangisi?

Konuşturur karanlıkları, mürekkebin mavisine boyamaya sevdalılardandır. 20 yaşının acemiliğine tuzaklar kurmaya başlamıştı.. Sense beyinde o büyük, ama basit soruyla kitaplar hatiplerden mürekkep mi adam öldürür, kurşun mu? Kurşun mürekkebi vurabilir mi? Vursa da, mürekkebin mavisini silebilir mi? Ve onlar; utançlarından çocukların yüzüne bakamayacak baba adayları, seninse bir sevgilin bile olmamış henüz. Bir kızın elini bile tutmamıştın daha. Ama Kürdistan’ın çocukları seni unutmayacaktır.

Siverek nasıl böyle bir kahpelik etti sana. Düşününce, yüreğim acıdan şahlanıyor. Rüzgar yapraklı kuş kanatlı, sana armağan olsun. Bütün mürekkepleri dünyanın.

Olsun ki sevgi dolu diziler, yürek dolu satırlar yaz. Olsun ki, patlak gözlü adamların ve Siverek eşkiyaların her daim üzerlerine boca et.

Bayram senin çalışma arkadaşın. Bunları yazmıştı senin için, senin gazetende.

Sahte seçimlerin yankıları sürüyor. Devlet 48 kişiyi katletti. Gözaltında ölümlerin sonu gelmiyor. Seçimlerdeki boykot gizleniyor. Zam listesi hazır. DEP bölgede birinci parti durumunda. Halkın iradesi zorla bastırılıyor. Gözlemci heyetler seçim günü sokaklarda korkunun egemen olduğunu belirtirler. DEP’li kadınlar tutuklu milletvekillerine kart gönderdi. Tutsaklar DGM’yi boykot etti.

Tüm bu olup bitenleri Ali Fırat şöyle yorumluyor:

“-Bin yıllık egemenlik çözülüyor.”

Gazeteye yansıyanlar işte bu çözülüşün çatışma sesleri Nazım duyuyor musun?

Urfa Valisi saçmalamış: Alman heyetine verdiği yanıtta “tehlikeli bölgeye (Siverek) kendilerinden habersiz gittiği için kaybolduğunu” söylemiş.

Günlük:

(29. Mart. 1994)Refah Partisinin seçimlerdeki başarısı geçilir gibi değil. İstanbul’dan sonra, Ankara Belediye Başkanlığını da Refah Partisi kazandı. Şimdilik Kemalist zorbalığı yıllardır binbir zor, entrikayla sürdürenler kara kara düşünüyor. Ama bu düşünüş masum bir düşünüş değildir. İktidarlarını nasıl oyunlara entrikalara başvurarak devam ettirmek için düşünüyorlar. Refah’ın yükselişinden Batı’da rahatsız. Derin devlet yetkilileri bunu bir şantaj unsuru olarak kullanabilecektir. Batı’dan daha fazla yardım alabilecektir. Almanya bu işten memnun görünse de, ABD bunu istemeyecektir.

Refah’ın bu yükselişinde partinin seçim boykotu da etkili olmuştur. DEP seçime girseydi ve boykot olmasaydı, Refah bu düzeyde oy alamazdı. En azından Kürt il ve ilçelerinde alamazdı. Derin ve gizli devletin özel savaşçı güçleri Kürdistan’da Refah’ı tercih etmişti. Türkiye’de ise Refah aleyhine müthiş bir kampanya düzenleyerek Refah’ı frenlemek istemişlerdi. TC çelişkiler yumağı bir devlet. Kendi doğal dengesine oturmadığından bu dengeler karşısında hep oynak politikalar izlediğinden son seçimde bu çelişkiler yaşandı. Bundan sonra ne olacak?

Silikleşen SHP koalisyondan çekilme eğiliminde. Koalisyon bozulacak. Bu seçimden sonra yeni stratejiler gündeme koyacaklar. Öyle görülüyor. 1994 yılı savaşın doruğa çıktığı bir yıl olacak. pkk bitmeyecek ama daha nice hükümetleri bitirip tüketecek. Koalisyonları çökerten pkk'dir. Refah'ı TC'nin başına bela eden yine pkk'dir.

Sıcak bir yaz geliyor. Savaş bu yazı daha sıcak yapacak. Bulunduğumuz Bartın Zindanında olayları, gelişmeleri büyük heyecanla izliyor, takip ediyorum. Nazım'dan hala bir haber yok. Artık bulunmaz her halde. Nazım'da bu savaş ortamında kirli özel savaşın binlerce kurbanları arasına katıldı. Şehit oldu. Yarından itibaren, "Nazım Albümü" adını verdiğim bir kitapçık çalışmasına başlayacağım.

Çarşamba günlerimiz görüş günüdür. Bunu biliyorsun. Bir Çarşamba günü gelmiştin Bartın'a. Ama seni görememiştin. Bartın çok uzak ülkeden. Her Çarşamba günü görüş günü ama, 90 kişi içinde ya iki ya üç ziyaretçi gelir. Böyle olsa da, görüşçü beklemesek de yine de içimize belli belirsiz bir sevinç doğar.

Tesadüf bu ya, bir bakarsın hiç ummadığımız bir zamanda isimimiz okunuverir.

Sevinçli güzel haberler duymak ta mümkün, özel savaşın yol açtığı kan ve katliamı duymakta.

Bugünkü gazete şu küçük başlığı atmıştı senin için:

"Devlet Nazım'ı unutturmaya çalışıyor."

Seni unutturabilirler mi?...

Verilen ilanlar, seni unutturmaya çalışan ikinci derece sömürge Valisine bir yanıt gibi.

Kalemlerden

Korkanlar kolaycılığa başvuruyorlar

Nazım Babaoğlu'nun

Kaçırılmasını kınıyor, yetkilileri görevlerini

Yerine getirmeye çağırıyoruz.

Urfa'dan

Fatih Karakeçi ve Sinan sürmeli

İnsanlık savaşçıları onurumuzdur

Kalemiyle savaşan

Nazım Babaoğlu'nun

Bir an önce bulunmasını istiyor,

İnsanım diyenleri duyarlı

Olmaya çağırıyoruz.

Urfa'dan Feride Kurtaran

Gerçekleri aydınlığa

Çıkarılmasından korkanlar

Açıkta havayı teneffüs edemeyecekler

Nazım Babaoğlu'nun kaleminden

Korkanlar, bir odadan
Çıkmamaya mahkumdur.
Urfa'dan Hasan Durmaz

Günlük:

30.3.1994

Seçimi boykotla, seçimden güçlü çıkan Refah Partisinin yarattığı şok, Kemalist düzeni çatırdatırken seçimin hileli yapıldığı, oy pusulalarının çöplüklerde ve kalorifer kazanlarında ortaya çıkması ortalığı karıştırdı. Ankara ve İstanbul gibi yerlerde Refah'ın kazanmasını içine sindiremeyen güçlerin son oyunu mu bu, yoksa düzenin çürümüşlüğü'nün bir patlaması mı? Her ikisi de olabilir. Kamuoyunu şimdi seçimin şaibeliğiyle oyalaya dursunlar, toplanan MGK, kan siyasetini gütmede yeni yeni kararlar aldı. Ama kararlar pek açıklanmadı. Önümüzdeki günlerde bu karar ve tavsiyeleri en iyi uygulayacak bir hükümet formülü üzerinde duruyorlar.

TC cephesinde yeni bir şey gözüküyor.

Ama halk cephesinde çok şey var. Botanda koruculara ve devlet güçlerine darbe üstüne darbe vuruluyor. Ülkedeki seçim sonuçları ise komik. Tabansız Başkanlar koltuklara oturdu. Halk seçime gitmedi. Gidenler ise oyunu bozdu. Devlet bunu görmezlikten geliyor. Ama zaten çok şeyi görmezlikten geliyorlar. Onu bugünün krizine soka da çok şeyi görmezlikten gelip, gerçeklere kendi at gözlüğüyle bakmalarından belli değil mi?

Bu devletin görmek istemediği tüm dünya görüyor. Bugün BBC, Madam Miterand'ın, Kürt sorununa acil bir çözüm bulması için konuyu BM'nin gündemine soktuğunu haber geçti. 16 NOBEL BARIŞ ödülü sahibi seçkin kişi ile birlikte Newyork'ta sorunu tüm dünyanın gündemine koydu.

Ve yazdım.

Kaçırılışının 20 gününü, gün gün yazdım Nazım.

Artık yeter.

Seni şehitler dünyasına uğurladım.

Sen ölmedin.

Ölü denen yok oluş veya bir yaşamın başka yaşamlara dönüşmesi olayı senin yaşadıklarınla ifade edilmez.

Ölümlerde yaşamı yaratmak denir

O kutsal özgürlüğün bedelini ödemek denir.

Sen şanslısın Nazım.

Nice şehitlerimiz var, adı bile duyulmamış.

Nice şehitlerimiz var adımlarken geceyi vurulmuş oracıkta, güneş olmuş onu ilk gören.

Nice şehitlerimiz var ki, şehit olup olmadığı belli olmadan şahadete ulaşmışlar, toprağa tutunmuş, toprak olmuşlar.

Nice şehitlerimiz var ki, adlarına henüz iki satır yazı yazılmamış.

Sen şanslısın Nazım.

Gazeten Özgür Gündem seni gün gün yazdı.

Biz seni gün gün takip ettik.

İşte bu kitapta senin için.

Senin bir mezarın yok belki, ama sen tüm şehitler gibi milyonlarca insanın, insanlık için çırpınan yüreklerdesin.

Bir ağaç dikeceğiz senin için. Güçlü büyük bir ağaç olacak. Her yıl Newroz'da seni o ağacın altında anacağız. Çocuklar oynayacak o ağacın etrafında. Ve o çocukların adları Mazlum, Agit, Şoreş, Berivan, Ronahi olacak. Belki de Nazım adında çocuklar da olacak.

Burhan'ın yazdığına göre iyi bir çocukluğun olmamış. Ama uğruna mücadele verdiği halklar ve tek tek insanlar özgürlüğüne kavuştuğunda çocukları çok iyi bir çocuklukları olacak.

Senin de amacın bu değil miydi.?

SON MEKTUBA YANIT

Sevgili kardeşim, değerli yoldaşım Nazım. Gönderdiğin 3 Mart 1994 tarihli son mektubunu aldım. Bartın'a gönderdiğin ilk mektuptu. Bu mektuptan önce sen kendin gelmiştin. Ama ne yazık ki görüşmemiştik.

Mektubundan hemen sonra Cemal görüşüme geldi. Gönderdiğin mektubu ona da gösterdim. Lazım olur diye evin telefon numarasını Cemal'den alıp, mektubun zarfı üzerine yazdım.

Cemal, Bayramda geleceğinden mektubu cevaplamada acele etmedim.

Sonra senin başına getirilenleri duydum. Elim cebimdeki mektuba gitti. Baktım, baktım... Yazdığın cümlelere yeni yeni anlamlar yükledim.

Burhan'la benim aynı yerde oluşumuzu iyi değerlendirirken, yerimizin uzak oluşu ise üzmüş seni. Biz de üzüldük. Ama bizleri buraya süren o Ankara'daki iktidar, insan duygularını bilmez ki.

Uzun zamandır mektup yazacağını düşünüyordum diyorsun. Biliyorum gazetecilik daha baskın çıkıyor. Biz nasıl olsa yerimizdeyiz. Ne kayboluyoruz, ne kaçırılıyor. Peşinde koştuğun haber ise kaçabilirdi.

Durumunuzun iyi olduğunu belirtiyorsun. Acaba şimdi nasıl. Bu savaşta, bu yıkımda, bu şiddet ortamında iyi olmak demek büyük söz Nazım.

Görüşmeye gelipte görüşmemeyi sen de şansızlık olarak değerlendiriyorsun, katılıyorum.

3-4 ayda bir görüşe geleceğinden bahsediyorsun. Şimdi hiç gelmeyeceğini düşünüyorum da, şu aklıma geliyor. Şehitler hep bir şeyleri yarım bırakırlar. Adeta, alın bu sözümü, benden sonrakiler yerine getirsin; bu hedefe bu kadar varabildim, derler. Bakalım evden birileri üç-dört ayda bir gelebilirler mi?

Urfa'dan Bartın'a gidip gelmek için 700-800 bin lira gidiyor diyorsun. Doğrudur. Şimdilik ekonomik çöküntüyü kurtarma paketinden sonra bu gidiş geliş 1.600.000 TL olmuştur kesin. Nasıl gelecekler ben de şaşıyorum.

Bartın sessiz, insanları iyiliksever diyorsun, olabilir. Ama özel savaş burayı da bozma eğiliminde. Gardiyanların dediğine göre şu ana kadar ülkede vurulan 15-20 tane Bartınlı asker cenazeleri gelmiş. Her yerde olduğu gibi bu cenazeleri bahane eden özel savaş kadroları bu insanları de Kürt ve devrimci düşmanlığı temelinde kışkırtıyor. Hatta adli tutuklularla ilgilenip onları bize karşı kışkırtmanın peşimdeler.

Buraya gelmeden önce İstanbul'a uğramışsın. Nasılsa İstanbul'un yolunu biliyorsun.

Ne seni gördüm Bartın'da, ne de Müslüm'ü

Cemal görüşe geldi. Konuştuk. Acaba ona söylediklerimi sana aktardı mı? Aktarmamıştır. Ya da Cemal'i bile görmemişsin. Cemal Çorum'dan ayrılacağını söylüyordu. Eğer ayrılmamışsa görüşüme her ay gelebilir, yakındır.

Fatime'nin durumu da özel savaşıla yakından ilgili. Halka yönelmenin bir parçası, İhsan'da göreve başlamış.

Aba'nın oruç tutmasından bahsediyorsun. O öyledir. Hep oruç tutar, namaz kılar, dua eder. Ama bir türlü duaları gerçek olmaz. Dünyamız o kadar maddi ki, insanların maneviyatı ile maddi dünya oldukça farklı. Otuz gün boyunca oruç tuttu. Orucunun son günü, bayram sevincini yaşamaya hazırlanırken sen ortadan kayboldun. Zebaniler, Azrailler ortada cirit atıyor. İnsanların ürktüğü ve bu sebeple bu dünyada kendine maneviyatına çeki düzen verdiği cehennemi, onlar bugüne taşımışlardı.

Mektubunda en son, bundan sonra kaleme sarılıp mektup yazma dönemine tekrar başlayacağız diyorsun, evet Nazım, başlayacağız. Bu yazım sana ilk mektubum. Ve daha yazacağım, yazacağım, söyleyeceğim çok şeylerim olacak.

Tüm arkadaşlara selamlarını ve saygılarını aldık, biz de sana sonsuz selam ve sevgilerimizi yolluyoruz.

Gözlerinden öpüyorum Nazım.

*Abin, yoldaşın
İrfan ve Burhan
BARTIN*

HER SON SÖZ YENİ BİR BAŞLANGIÇTIR

En güzel şarkılar şehitler için bestelenir.

En güzel içli-duygulu, heyecanlı-gururlu sözler şehitler için söylenir.

En güzel ve kutsal anlar, şehitlerle birlikte yaşanandır.

En güzel şiirler

En güzel romanlar

En güzel öyküler şehitlere adanandır.

Sen de şehitsin Nazım.

Kayıp deseker de sana, sen bu ülkenin onurlu bir yurttaşısın.

Şarkılardaki melode, haykırılan sloganlarında, anlatılan anılarda; okynan şiir dizelerinde, roman sayfalarında, öykülerde sen de varsın.

Dilden dile yayılarak, kulaktan kulağa duyularak, sayfadan sayfaya akarak insan bilincini fethedeceksin.

Topraktaki tohumda, sudaki yaşamda, ağaçtaki meyvede olacaksın. Ve her yeni doğan çocuk ile birlikte yeniden doğacaksın.

Sen kaybolmadın, milyon kez bölünüp milyonlara dağıldın.

Sen ölmedin, güzel yaşamlara dönüştün.

Ne güzel demişler öz dilimizle: Şehit namırın...

Nisan ayına girdik.

Bahar kendini her yanıyla duyuruyor. Mart ayında kaçırılışını gün gün yazdım. Artık gün gün değil, bir sonsuzluk içinde devrimci ve demokratik atılımların kendine özgü takvimi içinde anılacak ve hep bizimle olacaksın.

Egemen güçlerin halkların muhalefetine, gerçeğin gün yüzüne çıkmasından korkmaya devam edecekler. Son marifetleri de senin gazetenin kapatmak oldu. 14 Nisan'da Yargıtay kararıyla 15 günlüğüne kapandı. Diğer kapatma davaları da göz önüne alınca uzun süre kapalı kalacağı açıktır.

Ama yaşam durmayacak.

Gerçekler inatçıdır. Tıpkı yer altı ırmaklar gibi. Dünyanın toprağını, dağını, taşını yığsalar da o akan ırmağın üzerine yine de fayda etmez. Irmak bazen sızıntı halinde, bazen ince dal gibi, bazen de gürül gürül fışkırmalarla gün ışığına çıkar. Bu doğa yasası toplumumuz için de geçerli.

Gerçekler karanlıkta kalmayacak.

Nisan ayında da gazetenin seni yazmaya seni egemenlere hatırlatmaya devam etti. Senin durumunu uluslar arası kuruluşlar kendi gündemlerine aldı.

1 Nisan tarihli gazete başlığı şöyleydi:

“Nazım için Uluslar arası Kampanya”

LONDRA/Gündem- Uluslar arası Af Örgütü, 12 Mart tarihinde Siverek'te kaçırılan Urfa muhabirimiz Nazım Babaoğlu, bu ay içinde polis tarafından gözaltına alındıktan sonra kaybolan Hüseyin Taşkaya, Hatice Çiftçi ve Cüneyt Aydın'lar için kampanya açtı.

Merkezi Londra'da bulunan Uluslar arası Af Örgütü mart ayının çeşitli tarihlerde “kaybolduğu” belirtilen Babaoğlu, Çiftçi, Taşkaya ve Aydın'ların güvenlikleri konusunda kaygı duyduğunu belirterek, bu kişilerin bulunması talebiyle Başbakan Tansu Çiller ve İçişleri bakanı Nahit Menteşe'ye her türlü iletişim Araçlarıyla mektup gönderilmesini istedi. Bu arada Af Örgütü, Türkiye ile ilgili yayınladığı son raporda da kaybolma olaylarına ağırlık verdi. 1993-1994 döneminde özellikle bölgede kaybolma olaylarında belirgin bir artışın meydana geldiği belirtilen raporda, Türkiye'de 1993 yılında 26 kaybolma olayının meydana geldiği kaydedildi.

Gerekli önlemlerin alınmaması halinde ‘kaybolma’ olaylarının yaygınlaşacağı savunulan raporda, Türk makamlarına kaybolma olayları konusunda bağımsız ve yeterli kaynaklarla donatılmış bir komisyonun kurulması ve gözaltına alınan kişilerin güvenlikleri için bazı önlemlerin alınması çağrısında bulundu.

İçinde bulunduğumuz süreç yeni bir süreçtir. Yeni alt-üst oluşlara gebe. 1 Nisan tarihli gazetede Ali Fırat “yeni süreç çözüme adaydır” diyordu.

Jandarmanın Diyarbakır Cezaevine saldırması bu çözüme engel olamayacaktır.

2 Nisan tarihli gazetede, Bucak terörünün Viranşehir'e yayıldığından bahsediyordu. Öte yandan oy kullanmayan, boykot eden köyleri boşaltma hareketleri de hızlanmış. Yine aynı günlü gazetede “ihtilalin çocukları” diye bir dizi yazı yer almıştı. Sanki Bucak terörüne, köy boşaltma terörüne bir yanıt gibiydi bu yazı dizisi. Senin kaçırılmana da yanıttı. İhtilalin çocukları... Ne güzel bir şey! Her türlü haksızlığa, zulme, işkenceye, komplolara ve her türlü insanlık dışı alçaklıklara karşı ihtilalin çocukları olmak var bu dünyada. Sen de kalemle bu çocuklardansın Nazım.

PEN senin de içinde bulunduğun Gündem savaşçıları için harekete geçti.

“PEN, Nazım için Çiller'den bilgi istedi.”

Uluslar arası yazarlar birliği olan PEN'in Amerika Merkezi Başkanı, Luis Begley, Başbakan Çiller'e bir mektup göndererek, arkadaşımız Nazım Babaoğlu'nun akıbetinden endişe ettiklerini ve nerede olduğu konusunda kendilerine bilgi verilmesini istedi.

Mektupta, arkadaşlarımızdan, Ferhat Tepe'nin geçen yıl kaybolduktan sonra ölü bulunduğu ve İstanbul muhabirimiz Aysel Malkaç'tan da geçen yılın Ağustos ayından bu yana haber alınamadığı hatırlatılarak, hükümetten Babaoğlu hakkında ciddi bir araştırma yapması istendi.

Begley, mektubunda, Türk hükümetinden arkadaşımız Nazım Babaoğlu'nun polislin elinde olması halinde bunu nedenini açıklamasını istedi. Luis Bagley, "Türk hükümeti, işkenceyi bitireceğini alenen açıklamasına rağmen, uygulamada bir azalma gözlenmemiştir" dedi.

Newroz'u ve 27 Mart seçimlerini izleyen Avrupalı heyetlerin ortak görüşü şöyle:
"Türkiye demokratik değil."

Evet Nazım, devleti ellerinde bulunduran ve keyfince yöneten oligarşik iktidarın çaldığı minarelere kılıf uymuyor.

Zonguldak işçileri gergin.

Milletvekillerinin tutuklanmasını protesto eden açlık grevcilerini 30 bin kişi ziyaret etti.

Kapalıçarşıda bombalar patladı.

"İHD: nazımı devlet kaçırdı."

İzmir/Gündem- İHD İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Nazım Babaoğlu'nun 12 Mart tarihinde gittiği Siverek'te kaybolmasıyla ilgili olarak bir açıklama yaptı. Açıklamada, yetkililerin olayla ilgili herhangi bir açıklamada bulunmadığı, hiçbir savcının da soruşturma açmadığı kaydedildi.

Basın yönelik saldırı, kaçırma ve faili meçhul cinayetlerin yoğun yaşandığı olağanüstü hal bölgesinde bu yeni kayıp olayından dolayı, daha önce yaşanan senaryo ile karşı karşıya kalınmak istendiği ifade edilen açıklamada, şu görüşlere yer verildi.

"Eğer istenirse Nazım'ın bulunabileceğinden eminiz. Devletin içindeki karanlık güçler tarafından kaçırıldığı belli olan Nazım'ın bulunması için bütün ilgililerin ve Özgür Gündem Gazetesine karşı çok duyarlı (!) olan savcılarını görevi çağırıyoruz.

Bir paket açtılar 5 Nisan tarihinde. Ama buna karşı halk ve işçiler de paketini açtı. Sen kayıpsın. İstanbul'da olsaydın işçi-sendika haberleri iyi yapardın.

Kürt halkının başına kurşun ve bomba yağarken, Türk halkı ve işçisinin başına da zam yağıyor.

K'da bir göç dalgası almış başını gidiyor. Kimi Güney Kürdistan'a, gerilla güvencesine, kimi de büyük kent varoşlarında, naylon çadırlarda açlık ve sefalette.. büyük göç almış başını gidiyor.

Diyarbakır DGM'den çıktıktan sonra kaçırılan Necati Aydın ve Mehmet Ay'ın cesetleri bulundu.

Ve tüm bu gelişmelerin yanında, 71 yaşındaki pkk'li Gülizar Ana'nın yaşam hikayesi oldukça çarpıcı. Dersim katliamından kurtulan Gülizar Ana, pkk'den gözüaltına alınmış, işkence görmüş. Gülizar Ana'nın bu durumu adeta, Dersimin o güzel kalkışmasında yüreğine gömdüğü isyan ateşini, 90'lı yıllarda yeni direnen nesillere ulaştırmanın sembolik bir örneği gibi. Öyle sanıyorum Gülizar Ana gözü açık gitmeyecek. En mutlu insan o.

10 Nisan:

"CPJ, Nazım için harekete geçti."

"BABAOĞLU VE YOĞUNLU BULUNSUN"

Mektupta 12 Mart'ta AA'ya haber geçen Murat Yoğunlu isimli bir kişinin çağırması üzerine gittiği Siverek'te kaybolan Urfa büro muhabirimiz Nazım Babaoğlu'na da geniş yer verilerek, Babaoğlu'nun bir an önce bulunması istendi. Nazım'la birlikte 23 Mart tarihinden itibaren, murat Yoğunlu'nun kayıp olduğuna dikkat çekilerek şöyle denildi. "Nazım'la birlikte 23 Mart tarihinden itibaren murat Yoğunlu'yla kayıptır. Telefonla konuştuğumuz ablası

Kadriye Yoğunlu, ailesinin çok endişeli olduğunu ve kardeşinin astım hastası olmasının endişelerini artırdığını söylemiştir. Özgür Gündem çalışanları, Urfa valisi Ziyaeddin Akbulut'un kendilerine 'bu konuyla özel olarak ilgilenip, özel bir ekip oluşturacağım' diye söz verdiğini söylemektedir. Telefonla ulaştığımız Valilik Özel Kalem Müdürü, makamın olayla ilişkisi olmadığını söylemiştir. Urfa Emniyet müdürlüğünde konuştuğumuz bir görevli de Validen özel bir emir gelmediği, olayın Siverek polisi tarafından takip edilmekte olduğunu söylemiştir. Siverek Emniyetinde konuştuğumuz görevlilerin hepsi olayla ilgilerinin olmadığını ve terörle mücadele şubesinin bileceğini söylerken, bu şubenin telefonlarına ısrarla aramamıza karşın, kimse cevap vermemiştir.

Geçmişte kaybolan gazetemiz muhabirlerinin ölü olarak bulundukları, İstanbul muhabirlerimizden Aysel Malkaç'ın 7 Ağustos'tan bu yana kayıp olduğunu hatırlatan basın üyelerini koruma derneğinin mektubunda, Nazım Babaoğlu'nun kaybolmasından endişe duyduklarını kaydedilerek, Babaoğlu'nun kaybolması ile ilgili sis perdesini aralayabilecek tek bağlantı olarak görülen Yoğunlu'nun da kaybolması kaygılarımızı artırmaktadır. Her iki gazetecinin hayatı hakkında endişe ediyoruz."

Seninle ilgili ilanlar çıkmaya devam ediyor.
7 Nisan'da bizim de senin için verdiğimiz ilan çıktı.
Şöyle dedik:

Kan ve vahşetten medet uman
Çağdışı, gerici zihniyetlerin cinayet
Ve dehşet serilerinden biri olan
Kaçırılıp kaybettirme
Olaylarının son örneği
NAZİM BABAOĞLU'nun
Kaçırılmasını kınıyor, bu tür
Olayların halk olarak yürüttüğümüz
Özgürlük, eşitlik demokrasi
Mücadelemizden insanımızı
Alıkoyamayacağımızı bir kez
Daha belirtiyoruz.
Bartın Özel Tip Cezaevinden
İzzet Baykal, İrfan Babaoğlu

İnsanlık savaşçısı ve
Demokrasi mücadelesi veren
NAZİM BABAOĞLU'nun
Kaçırılmasını kınıyor,
Bir an önce
Bulunmasını istiyoruz.
Diyarbakır'dan Serdar Dünya

Kalemmini insanlık için kullanan
NAZIM BABAOĞLU'nun
Kaçırılmasını kınıyor ve bir an önce
Bulunmasını istiyoruz.
Deniz Uysal

NAZIM BABAOĞLU
Merhaba kalemiyle özgürlük
Savaşı veren dost
Mücadelemizi ne tatarlar, ne Jirkiler, ne
Cizre'deki Kamolar
Ve ne de yeni türeyen
Bucak'lı çeteler engelleyebilir
Seni kaçırıp, kaybettirmek isteyen odaklar,
Havada bile havayı tenefüs
Edemeyecekler.
DEP URFA
Gençlik Komisyonu Adına
Mahir Korkmaz

İnsanlık savaşçısı ve demokrasi
mücadelesi veren
NAZIM BABAOĞLU'nun
Kaçırılmasını kınıyor, bir an önce
Bulunmasını istiyoruz.
Welat Önder

Kalemmini insanlık için
kullanan
NAZIM BABAOĞLU'nun
Kaçırılmasını kınıyor
NAZIM'IN
bir an önce bulunmasını

istiyoruz.
Mersin'den bir grup yurtsever
Adına
Firaz Aslan

Savaş Nisan ayında da devam etti. İşte bu savaşı başlıklar halinde yansıtan gazete haberleri:

- MGK SHP'ye "kal" emri verdi.
- Jandarma tutsaklara saldırdı (Amed)
- Ağrı'daki çatışmada 8 asker, iki gerilla öldü.
- Önce kurşuna dizildiler
- Bucak korucuları Viranşehir'de.
- Dolar paketi zorluyor.
- Batman'da üç ölü iki yaralı.
- Zonguldak gergin
- Koalisyon yoluna devam edecek.
- Georgidis'i Türk KGB'si öldürdü.
- Kapalı çarşıya 10 günde iki bomba.
- Le Monde, devlet seçimde RP'yi destekledi.
- Zaxo'da kuzey'li altı kişi öldürüldü.
- Ciddi olaylar çıkabilir.
- Paket elde patlıyor.
- Türkiye'ye protesto.
- Cizre'de gözaltının adı ölüm.
- Aydar:ABD siyasi çözümünden yana.
- Savaşa saat başı bir can
- Alman gazeteci Lissy Schmidt Güney Kürdistan'da öldürüldü.
- Nobelli aydınlar K'a geliyor.
- savaş zammını yaptı.
- Çatışmada binbaşı öldü.
- PKK, Dr. Baran'ın ölümünü doğruladı.
- Bitlis'te karakola baskın ve çatışma.
- Vedat Aydın'ın köyünde 10 ev yakıldı.
- Lice'yi bu kez korucular vurdu.
- Fantom'u gerilla düşürdü.
- DGM'den kaçırılan Necati Aydın ve Mehmet Ay ölü bulundu.
- Protestolar kana bulandı.
- Çatışmada bir helikopter düştü.
- Adıyaman DEP İlçe Başkanına saldırı.
- PKK'li tutsaklardan DGM boykotu.

Mayıs ayının 4.günü çağrım üzerine Anne ve Fatime görüşüme geldiler. Hayret ettim. Makbule ana, hiç ağlamadı. O günkü duygu ve düşüncelerim o günkü günlük notuma olduğu gibi yansıdığından alıyorum buraya.

(4 Mayıs 1994) Bugün anam ve Fatime görüşüme gelmişti. Görüşe giderken anamın en az 10 dakika ağlayacağını bekliyordum. Ancak hayır, ağlamadı. Sanki, iki aydan beri kaçırılan Nazım için ağlaya ağlaya gözyaşını tüketmişti. Gözleri yaşlı değildi ama, yüreği yaşlıydı, yürekten ağlıyordu. Bunu hissettim. Ama yine de umduğumdan daha dayanıklı gördüm. Bu durum beni sevindirdi. Annem hala umudunu kesmemiş Nazım'dan. Her kapı açılışında Nazım geldi diye umutlanıyor. İşin garibi anam, Nazım'ın ölümüne razı. Ölüsünü "görseydim tesellim düşer, yassımı tutar dayanırdım" diyordu. "Bizim ölümümüz de herkesten farklı" diyerek, adeta acıların acısı bize reva görüldü demek istiyordu. Ceylanpınar'da sahipsiz bir ceset varmış. Gitmiş Nazım'a ait değilmiş. Oğlunun ölüsünü ya da dirisini arama peşinde olan bir ana, gördüğü cesedin oğluna ait olmadığını görünce sevinir mi üzülür mü?... Annem bu duygu açmazında dönmüştür eve. Valiye gitmiş, Emniyet Müdürlüğüne gitmiş, hatta korucuların başının yanına gitmiş. Her biri bir şey söylemiş. Her biri başından savan bir şeyler söylemiş. Yüreği yaşlı ana umutsuzca eve dönmüş. Falcılara bile başvurmuş. Falcı kadın; Nazım'ın bir şehirden başka bir şehre götürüldüğünü, birilerinin elinde olduğunu, sağ olduğunu ama öldüreceklerini söylemiş. Bu falcı kimdiyse, güncel politik olayları takip eden biri böyle bir yorumu ülkenin şartları içinde olan biri yapabilir. Sonuçta annem Nazım'dan umudu kesmiş. Yas yapacağım diyor. Annem babamla sık sık kavga ediyor. Babama "sen bu işleri açtın oğullarımın başına" diyor. O da hırsını o zavallıdan alıyor. Oysaki ülke gerçekliği tüm yakıcılığıyla ortada.

Fatime bir hayli üzgündü. O da epey yıpranmıştı. Gözlerinin etrafı kızarmıştı. İşten atılmış, evde oturuyor. Nazım'ı anlattı. Bilgimatik almak istediğinden, okuduğu kitabı anlamada zorluk çektiğinden, evdeki haylazlığından, eve Özgür Halk vb. dergilerin getirilmesine kızan abiye, 'evimize gelme' demekliğinden bahsetti. Görüşe gelmesi ona da yararlı oldu. Biraz moral aldı, güçlendi.

Saat 2'ye kadar görüştük. Sonra bazı diğer ziyaretçilerle birlikte gönderdim. Paraları eksikti tamamladım. Evden peynir getirmişti. Senle Burhan yiyeceğini, diyordu. Epey güldük. Kendilerine ülkenin içinde bulunduğu durumu anlatmaya çalıştım. Anlamaktan başka çareleri yoktu. Bayramda babanın gelmesini istedim onlardan.

Bölgemizde eylemler durmuyor. Bugün gazetede 3.Konferans kararlarının bir bölümü vardı. Siyasi ve silahlı mücadele bu yaz boyu en şiddetli bir şekilde devam edecek. 1994 yılı önemli olma durumunu koruyor. Hükümetin siyasi kargaşası her geçen gün derinleşiyor. Orgeneral Güreş'in görev süresinin uzatılması düşünülüyor.

1994 yılı Kürt halkının kader yılı gibi. Her günün ayrı önemi var.

Evet Nazım, annenin acısı büyük. İnsanlığa şu soruyu büyük üst başlıklarla sormak gerekiyor: **Oğlunun ölüsünü ya da dirisini arama peşinde olan bir anne, ona gösterilen cesedin oğluna ait olmadığını görünce sevinir mi, üzülür mü?**

İşte bu soruda trajedi var, dram var. Bu sorunun peşine takılmak gerekir Nazım. Tam da bir gazeteci için bir haber yorum kaynağı. Tam da romanlık bir konu. Ama mutlaka yazılacak. Özgür Gündem'in sloganı gibi: Gerçekler karanlıkta kalmayacak!

O gerçek daha şimdiden gazetenin aydınlık satırlarından, daha şimdiden karanlığı delen ışık huzmeleri gibi gün gün aydınlatıyor gerçekleri.

Özgür Gündem kapandıktan 15 gün sonra, senin daha önce belirttiğin gibi ÖZGÜR ÜLKE adıyla, gündemin devamı niteliğinde bir gazete çıkmaya devam etti Nazım. Bu gazetede senin hazırladığın haber yoktu.

Ama sen haberdin Nazım.

2 Haziran günlü gazetenin ön sayfasında daktilonun başındaydın. Gazetecilikle uyumlu duruşunla gülümsüyordun. “Gazeteciye Bucak tuzağı” manşetiyle yer alan haberde şöyle deniliyordu:

“Özgür Ülke’nin araştırmaları, çiçeği burnunda gencecik bir gazetecinin, Nazım Babaoğlu’nun pusuya düşürülüp kayıp edilmesinin üzerindeki perdeyi araladı; Korucu başı sıfatı da taşıyan DYP Milletvekilinin, ona bağlı korucuların ve polislerin tezgahladığı iğrenç komplo açığa çıktı.”

Siverek’te Özgür Gündem gazetesi sattırmamakla övünen korucu başı DYP Milletvekili Sedat Edip Bucak’a bağlı korucular, polisle bir plan yaptı.

Plana göre, Gündem Urfa Bürosuna gidip gelen ve Siverek’te bu gazeteyi satmaya başlayan Murat Yoğunlu 11 Mart günü polis tarafından gözaltına alındı.

Polis ‘yem’ olarak kullandığı Yoğunlu’ya Gündem Urfa Bürosunu arattı. Murat Yoğunlu, “burada çok önemli bir haber var, biriniz hemen gelin” dedi.

Aynı gün Siverek’e giden Gündem Muhabiri Nazım Babaoğlu’nu Gani ve Ahmet Karakaya adlı korucular alıp bilinmeyen bir yere götürdü.

Yoğunlu, emniyette Gündem temsilcisi Bayram Balcı’yla yüzleştirildiğinde, Nazım’ı tanıdığını inkar etti, ardından Bucaklara teslim edildi.

Bucak’ın evinde alıkonulan Yoğunlu, bir mafya babasının Sedat Bucak’a ‘kimseye bir şey anlatmayacak’ demesi üzerine serbest bırakıldı ve ortadan kayboldu.

Tüm bu iğrenç komployu kuran Korucu-başı ihanette, alçaklıkta, kan içicilikte ve halk düşmanlığında sınır tanımayan Sedat Bucak’ın bir resmi de vardı. Seni böyle iğrenç ve alçak bir komplo sonucu tuzağa düşürdükleri ta başından belliydi. Ama belli olanın böyle araştırmalar sonucu gözler önüne serilmesi de önemli. Bu tabi ki az. Ama gün gelecek bu konularda bilinmeyen hiçbir şey kalmayacak. Sana ve senin gibi yüzlerce insanımıza bu tuzakları kuranlar, mezara girseler bile kemiklerinden hesap sorulacak. Buna hiç kuşkun olmasın.

Bu haber üzerine 2 Haziran günü şu notu düşmüşüm:

(2 Haziran 1994) “Çiçeği burnunda genç gazeteci” böyle geçtin tarihe sevgili Nazım. Senin gazeten Özgür Ülke bugünkü ön sayfasını sana ayırtmıştı. Daktilo başında, o sevecen yüzünle işbaşında çektiğin bir fotoğrafla yer alıyordun. Polis-korucu işbirliği sonucu tuzağa düşürüldüğünü yazıyordu. Belliydi. Bende böyle yazmıştım zaten. Gazetede biraz daha ayrıntılar vardı. Özellikle seni teslim ettikleri Bucak’lı korucularında adları vardı. Bireysel intikam peşinde değiliz Nazım. Devrimci gelişmeler, toplumun demokratik duyarlılığı zaten senin gibi binlerce şehidimizin tarihsel intikamı alacaktır. Ve o devrim bedel ödemeye devam ediyor. Bu bedelin adı Muhsin Melik.... Evet, Muhsin Melik karanlık demokrasi ve halk düşmanı güçlerinn alçakça ve korkakça hedefi oldu. BBC’nin bildirdiğine göre Muhsin de silahla karşılık vermiş kontralara, ancak yaralanmış. Hastaneye, ameliyat masasında şehit olmuş. Son darbeyi kontra doktor vurmuştur bana göre.

Çünkü kontra saldırısı topyekündür. Polisin yaptığı işi hastanede, ameliyat masasında tamamladığına kuşku yok. Çünkü Muhsin Melik ölmeden önce, kendisini vuranların kendisini takip eden polisler olduğunu söylemiş. Nazım’ın kaçırılma tuzağında “yem” olarak kullanılan M. Yoğunlu’nun önce elde tutulup, sonra bir açıklama

yapmaması karşılığı ve Murat'ın mafya yakınlarının araya girmesi ve güvence vermeleri üzerine salıverilmesi gibi. Şimdi olayın kilit ismi M. Yoğunlu gönüllü kayıp.

Tüm bu bilinmezlikler (Aslında bilinir) çıkar ortaya. Halk bunun özlemi içinde. Halkın hesap soran yargısı bir gün mutlaka bu cinayetleri tek tek, milyonlarca insanın gözleri önünde açığa çıkacağı gibi, yargılayacaktır da. Halkın adaletinden kimse kurtulamaz.

* * * * *

Bugünkü Televizyon haberler bültenleri akar yakıt zamlarını, satışa çıkarılan yüksek faizli devlet bonolarını öne çıkardı. Muhsin Melik'in vuruluşunu haber bile yapmadılar. Yeni hükümet arayışları da var. Zaten TC'nin arayışı hiç bitmez. Öyle görülüyor ki bu iş dördüncü askeri müdahaleye dek varacak. Uluslar arası durum elverseydi çoktan darbe olurdu ama, uluslar arası durum buna engel. Zaten TC, şimdilerde bir dış düşman arıyor. Rusya ilk planda gözüküyor. Dışta Rusya'ya karşı, içte de Kürtlere karşı şekillenme TC'nin çehresini değiştiriyor. Devlet daha fazla MHP'lileşiyor. Yani her alanda açık, faşist-Türkçü kimliği ediniyor.

12 Haziran günlü gazetede senin çalışma ve mücadele arkadaşların bir ilan vermişti senin için.

Aradan 90 gün geçti
Devlet halen izleyici:
Senin bıraktığın yerde
Mücadelemiz hızla devam ediyor.
Mücadele arkadaşları adına
Urfa Özgür Gündem Çalışanları

25 Haziran günü de annenin üzgün bir resmi vardı gazetede. Gazetenin Urfa bürosunda muhabir olan Halil Işık'ın hazırladığı bu haberde senin ve Makbule ananın resmi vardı.

İki oğlu zindanda, gazeteci oğlu Nazım da kayıp olan Makbule ana; “ANALARIN YÜREĞİ ARTIK YANMASIN” başlığını taşıyan bu haber şöyle:

Özgür Gündem gazetesinin kaçırılan Urfa Büro Muhabiri Nazım Babaoğlu'nun annesi Makbule Babaoğlu, “artık ana yürekleri yanmasın” dedi.

Oğlunun bulunabilmesi için defalarca Urfa'da Valilik ve polis yetkililerine gittiğini, yetkililerin kendisine hep “delil bul gel, sana yardımcı olalım” dediklerini belirten Babaoğlu, şöyle devam etti:

“Delil buldum gittim. Araştırmadan ve soruşturmadan anında bana ‘bunlar yalan söylüyor. İnanma bu gazeteye’ dediler. Vali Yardımcısı da ‘senin oğlun sağdır. Belçika'ya gitmiş. Boşuna arama’ diyerek beni başından savmak istedi. Ahmet Bucak'a gittik, ‘haberimiz yok Nazım'dan’ dedi. Kimin Nazım'ı kaçırdığını ve alıkoyduğunu çok iyi biliyoruz. Nazım'ın dirisi yoksa, ölüsünü bir yerlere atsinlar yeter. Oğlumun ölüsünü bile katillere bırakmak istemiyorum.”

Diğer iki oğlu da cezaevlerinde tutsak bulunan Makbule Babaoğlu, “İrfan'ım ve Burhan'ım zindanda. Onlar benim umutlarım. Nazım ise kim bilir ne hallerde? Nazım gibi nice

yiğidin yok edilmemesi ve nice ana yüreğinin artık yanmaması için bir şeyler yapılmalı. Çiller’de hiç mi analık sevgisi yok? Halbu ki onun da oğlu var.”

Makbule anaya şöyle demek gerekiyor: Kürt analarının yüreği yana yana, yürekleri yanmaz duruma gelecek.

Temmuz’un 13’ünde, neredeyse her ay senin için ilan verip, uğruna acı çektiğin mücadeleni devam ettirdiklerini dosta düşmana gösterdiler.

ARADAN 120 GÜN GEÇTİ DEVLET HALEN İZLEYİCİ.

NAZIM BABAOĞLU

NAZIM, ONURLU MÜCADELEMİZ HIZLA DEVAM EDİYOR.

Halkımız ve tüm yoldaşlar ile Nazım arkadaş gibi,

Bizde barış istiyorduk bu ülkede.

Fakat bütün insan haklarını ayaklar altına alınarak

Çiğnendiği, katliamların en pervasız bir şekilde

Yaşandığı, kimyasal silahların kullanıldığı bir ülkede,

İşkencenin ve baskının had safhaya ulaştığı, kanın

Oluk oluk aktığı bir bölgede onurlarıyla namuslu

Gazetecilik yapmaya çalışan Kürt gazetecileri alçakça

Ve barbarca kaçırılıp hunharca katledildiği bir yerde

Barıştan, kardeşlikten ve sevgiden asla söz edilemez.

Bu nedenle, ölüme de sevdalıyız yaşamak kadar.

Şehitlerimiz Onurumuz,

Kayıp ettirilenlerimiz ise gururumuzdur.

Arkadaşları adına Urfa Özgür Ülke Çalışanları.

Temmuz ayının son günü Makbule ana yine gazetede idi. Bu kez ön sayfada, yüreği yanan bir başka ana, Ferhat’ın annesiyle birlikte, Uluslararası Af Örgütü raportörü Helmut Oberdiek ile birlikte görünüyordu. Senin annen ve Ferhat’ın annesi düşünceliydiler. Ama asla yılgın değillerdi. Tam da şehit analarına layık mağrur duruşları vardı.

Af Örgütü Ferhat ve Nazım’ın Aileleriyle Görüştü.

İstanbul/Ülke- Uluslar arası Af Örgütü Raportörü Helmut Oberdiek ile Alman Parlamentosu Yeşiller Grubu Milletvekillerinden Sigi Martsch, kaçırıldıktan sonra öldürülen Özgür Gündem gazetesi muhabiri Ferhat Tepe ile kaçırıldıktan sonra kendisinden bir daha haber alınamayan gazeteci Nazım Babaoğlu’nun ailesiyle görüştü.

Ferhat Tepe’nin annesi Zübeyde Tepe ve Nazım Babaoğlu’nun annesi Makbule Babaoğlu ile görüşen Oberdiek ile Martsch, her iki gazeteci ile ilgili olarak, bilgi aldılar. Gazetecilerin aileleri ile görüşen Oberdiek ile Martsch, sorunu Avrupa da tekrar gündeme getireceklerini ve can güvenliğinin sağlanması için girişimlerde bulunacaklarını belirttiler. Bu arada Özgür Gündem muhabiri Nazım Babaoğlu’nun kaçırılmasından sonra kendisinden bir haber alınamaması olayını Avrupa’da gittikleri yerlerde dile

getireceklerini belirten Oberdiek ile Martsch, Babaoğlu'nun bulunması için Türk devletine tekrar uyarıda bulunacaklarını vurguladılar.

Ferhat Tepe, Özgür Gündem Gazetesinin Bitlis muhabirliğini yaptığı sırada, 28 Temmuz 1993 tarihinde kontrgerilla tarafından kaçırıldıktan 6 gün sonra Elazığ'ın Sivrice İlçesi yakınlarındaki Hazar gölünde ölü olarak bulunmuştu.

Gazeteci Nazım Babaoğlu ise, 12 Mart'ta bir haber için Siverek'e giderken Bucak korucuları tarafından kaçırıldı, bugüne kadar kendisinden bir haber alınamadı. Uluslararası Af Örgütü dahil, çeşitli uluslararası kuruluşlara başvuran Tepe ve Babaoğlu'nun aileleri girişimlerin sürmesi amacıyla, Uluslar arası Af Örgütü raportörü Oberdiek ve Alman Parlamentosu Yeşiller grubu milletvekili Sigi Martsch ile görüştüklerini anlattılar.

Makbule ana İstanbul'a gelince yanımıza, biz diğer iki oğlunun yanına uğramadan edemezdi. Çarşamba günü geldi. Yanında Cemal vardı. Önceki görüşmeye nazaran daha iyiydi. Acısı dinmiş gibiydi. Ama senin akıbetini ortaya çıkarmada da kararlıydı. Bu da bir savaştı onun için.

Kısaca Nazım, senden sonra da ülke kan içinde; senden sonra da vahşet kol gezdi; senden sonra da "faili meçhul" ler, bombalamalar, işkenceler, kaybettirmeler devam etti. Devrim ve karşı-devrimin bu alaca dünyasında senin gazeten, A.Öcalan'la 'ÇÖZÜME DOĞRU' başlığı altında yayınladığı röportajda şu gerçeği güneş gibi ortaya koyuyordu:

"pkk'siz çözüm olmaz." (12 Nisan 1994)

"savaş Türkiye'yi çatlatacak." (13 Nisan 1994)

"Çözüm: Demokratik Türküye." (14 Nisan 1994)

Özgür Ve Demokratik Bir Ülkede Buluşmak Umut Ve Dileğiyle...

Gözlerinden öperim Nazım...

Abin ve yoldaşın İrfan

27 Kasım 1994/Bartın

.....

Cezaevinden Nazıma...

SEN RAHAT UYU NAZIM

"Hiçbir şey bağımsızlık ve özgürlükten daha değerli olamaz" demiş Ho Amca.Ve, "bizler, yaşamı uğruna ölecek kadar seviyoruz" demiş Kemal Pir.

Evet, bizler yaşamı seviyoruz. Ve bizler, bağımsız ve özgür bir yaşam uğruna Partisi önderliğinde onurluca direnen, kanını döken, canını veren bir halkın evlatları olmaktan gurur duyuyoruz.

Bizler iyiliğin, güzelliğin geleceğin ve aydınlığın temsilcileriyiz. Onlar kötülüğün, çirkinliğin, geriliğin ve karanlığın. Bizler, gencecik bedenlerimizi köprü yaparak aydınlık bir

geleceğe taşırken halkımızı; onlar kör karanlığın girdabında boğulmaya mahkum olmanın çılgınlığı içerisinde. Çılgınlaştıkça batıyorlar. Battıkça çılgınlaşıyorlar.

Halkımız yüreğini ve beynini aydınlığa boğan bir güneşe sahip olmanın mutluluğu ve coşkusuyla şahlanırken; bu güneş halkımızın bağrından çıkıp, Mezopotamya topraklarını, dünya insanlığına armağanı olmanın yüceliğiyle seyrediyor.

Ve sen Nazım, halkımızın bağrından çıkan güneşin aydınlattığı yüreğin ve beyninle halkımızı aydınlık geleceğe taşımak için gencecik bedenini insan bedenleriyle örten köprüye bir basamak yapmaktan çekinmedin. Çünkü sen, bağımsız ve özgür bir yaşamı uğruna ölecek kadar seviyordun. Çünkü sen, kaleminle ve yüreğinle karanlıklarda kulaç atan yaratıklara korku sarmanın coşkusuyla doluydun. Onlar, sen ve daha nice yiğit gençlerimizi “kaybetmekle,” katletmekle bitireceğinizi/biteceğimizi sandılar. Bilmiyorlar ki, tarihin derinliklerinden süzülüp gelen bir halkı ne Dehak’ların, ne İskender’lerin, ne Sultan Selim’lerin ve ne de M. Kemal’lerin bitirmeye gücü yetmedi. Ölümünde doğan bir halkı bitirmenin mümkün olmadığını gafillerin kafasına dank ettirmek için yediden yetmişe tüm halkımız ayakta ve savaşıyor. Gafillerin, çirkef yaratıkların bunu anlayacağı gün yakındır. Her gün biraz daha yakın.

Sen rahat uyu Nazım Sen rahat uyu gencecik fidan. Halkımız sizleri yaşıyor/yaşatacak. Bundan daha büyük mutluluk olur mu hiç?

“Ölüm nereden ve nasıl gelirse gelsin...”

İzzet BAYKAL

.....

NAMUSLU GAZETECİLİK

Şehitlik ölümlerde en yüksek mertebedir. Böyle belirlenmiş ve bu uğurda seve seve canlar düğüne gider gibi gitmiştir. Hiçbir bireysel kaygı ve tereddüde düşmeden halk, devrim, inançlar için kol-kola girilerek umut edilen özgür vatan parçasına ulaşmak istenmiştir.

Bağımsızlık ve özgürlük gibi soylu kavramlar için yola çıkanların bu kavramların bedellerinin ağır olacağı da var olan gerçekliktir. Yükselen mücadelemiz yediden yetmişe tüm kesimi içine alarak başlattığı görkemli direniş ve savaşımı sayısız şehitler vermiştir. Ülkemizin dağları, ovaları, şehirleri, köyleri nice kahramanlar yaratmıştır. Bu savaşımın diğer bir alanı da basındı. Yani gazeteciliktir. Üzerinde bulunduğumuz coğrafyada basın satılmış, kalemler özel savaşa uşaklık temelinde hareket ederek, yalan haber, spekülasyon yaratmakla görevlendirilmiştir. İşe böylesine bir coğrafyada namuslu gazetecilik yapmanın yaşam şansı yoktur. Böylesi bir ortamda gazeteciliğe soyunmak yürek, kararlılık ve cesaret isterdi. İşte bu ortamda kitlelere doğru haber vermek için kollarını sıvanlar, halka karşı olan görev ve sorumluluğunu yerine getiren basın şehitlerimizde vardır.

İşte son basın şehidimiz NAZİM BABAOĞLU’ydu. O da kollarını sıvamıştı, inanmıştı, gençti, yürekliydi, dürüstü ve yörede kontur-gerilla ve hain çeteler cirit atmasına rağmen onu korkutamamışlardı. Aksine “direnmek yaşamaktır” deyip yörede kirli savaşın oyunlarını teşhir ederek görevini yapıyordu.

Hain çetenin dediği” Siverek halkı bizimle huzur içindedir.” Yazmayacaktı. Doğrusu olan “siz Siverek halkına eziyet çektiren,zülüm, tecavüz eden bir vampirsiniz” diye yazacaktı. O da yörenin sevilen ve sayılanıydı. Hain çetenin ne yapıp yapmadığını yaşamıştı, anlatacaktı yazacaktı, duymayanlar duyacaktı.

Tüm bunları yaparken de aklındaydı, düşünmüştü. Daha dün değiliydi Kemal Kılıç'ı katlettiler. Yine de inatlaştı, sarıldı kalemine hakkını verecekti. Kemal'in bıraktığı yerden devam edecekti. Bedeli ağır olacaktı. Fark etmez deyip “nerden gelirse gelsin hoş geldi safa geldi”yle tamamlayıp benimle başlamadı, benimle bitmeyecekti. Bir Nazım giderse, yüzlerce Nazım gelecekti. Tarih böyle buyurmuştu. Daha dün değimliydi Cengiz Altun, Yahya Orhan, Hüseyin Deniz, APÊ Musa...

Daha dün değil miydi sokaklarda “Gündem” diye bağırın 12-13 yaşlarındaki çocuklar satırlarla doğranmıştı.

Öyleyse bu kervan devam edecekti.

“Kürt halkı için yeni bir sayfa açılmıştı, namuslu olan herkes adını yazabilir” demişti büyük İnsan.

Kalem daha keskin çalıştı. Dolaştı GAP'ı ağa baskınından zülüm altından inleyen yoksul Kürt köylüsüyle, Siverek kanlı kuyudaki işsiz gençlerle, Urfa'da amele pazarındaki emekçiyle, Bozova'da sigortasız çalışan insanlarla, Ceylanpınar, Suroç'ta geçimini kaçakçılıkla sağlayanlarla, işkencede hayatını kaybedenlerle oldu, dertleri dinledi, sorunlarına ortak oldu, bıkmadan, usanmadan. Masa başında terledi.

Bir 12 Mart günüydü. Kim bilirdi ki son yolculuğu olacaktı. Düşen alçaklaşmış, hain bir pusuda yatıyordu. 12 Mart hiç de iyi bir günün tarihi değil. Belleklerde hep işkence, ölüm, darağaçları aklına gelirdi insanın.

12 Mart'ta bir özge can daha katılacaktı, heyecanlı ve sevecen. 12 Mart hep Nazım'la anılacak bundan sonra. Ama düşman bunu iyi bilsin ki bir Nazım gider, bin Nazım geliriz. Basın şehidimiz olan Nazım Babaoğlu'nu saygıyla anarken, seni ve sizleri onurlu yaşamınızla hep anımsayacağız.

Melik KARAÇ

.....

SAVAŞ MUHABİRİ OLMAK

UKM'si siyasal, sosyal, kültürel alanda bir değişim ve dönüşümü yaratıyor. Ulusal-Toplumsal mücadele özel olarak Kürt gençliği için bir aydınlanma hareketi oluyor. Eskinin, kokuşmuşluğun, ezikliğin yerine umut tohumlarının yeşerdiği bir Kürdistan pkk öncülüğünde yeni baştan yaratılıyor. Aydınlanan yeni nesil ulusal ve sınıfsal mücadele içinde çelikten bir iradeye bürünüyor. Ve ateşin çocukları, yeşeren Mezopotamya topraklarından fışkırırcasına gelişen umut tohumlarını yüce inanç ve iradeye dönüştürüyor.

Böyle bir ortamda düşmana inattır Özgür Gündem'de muhabir olmak, haber toplamak ve yorum yapmak. Ateşten gömlek giymekle eş anlamlı oluyor. Her an kelle koltukta olarak, TC sömürgeci kolluk kuvvetlerinin, kafatası avcılarının, işbirlikçiliğin kol gezdiği K.'da muhabir olmak karanlık dehlizlerin kuytuluklarında gerçeği aramak, ölüme başkaldırı olur.

K. halkına karşı uygulanan kirli savaşı vahşeti, soykırımı, göçertme ve 'faili meçhul' cinayetlerinin iç yüzünü açığa çıkarmak, halk kitlelerine duyurmak, faşizmin teşhir ve tecrit olmasını sağlamak özel savaşa karşı beyin ve yürekle savaşımdır.

Özgür Gündem muhabirleri, yazarları, çizerleri birer birer hedef olarak belirlemekle en alçakça senaryolarla savunmasız yurtseveri, kontr-gerilla cumhuriyeti, katletmeyi doruğa çıkarmaktadır.

Urfa’da özgürlük düşüncesinin kök salmasını istemeyen kontr-gerilla, işbirlikçi hain Bucak eşkıya çeteleri, saldırılarının boyutunu artırarak çözölen düzenin, çözümsüzlüğü yaşayan özel-savaş rejimini yaşatma sevdasındalar. Her işledikleri cinayetle, halk kitlelerini sindirmeyi hedefleyen bu karanlık güçler, yeni özgürlük savaşçılarının filizleneceğini adete bilmezlikten gelmektedirler.

Dünya tarihinde görölmeyeni Kürt halkı görüyor ve yaşıyor. Bir yıl gibi bir süre içinde onlarca yazarını, çizerini, muhabirini kaybediyor. Bu da Kürt halkında bilimi, bilgiyi, tarihi öğrenmeyi bir tutku olarak geliştiriyor.

Son olarak Nazım Babaoğlu alçakça bir senaryo ile kaçırılıyor. Devlet, en yetkili kişisi bile Nazım’ın kimler tarafından kaçırıldığını kabul etmek zorunda kalıyor. İşbirlikçiliğin, ihanetin başını çeken eşkıya ve kontra çeteleri eliyle kaçırıldığı herkesçe bilinmekte. Ve halen Nazım Babaoğlu’nun akıbetinin ne olduğu bilinmiyor.

Evet, Nazım Babaoğlu kendini halkına adanmış bir özgürlük savaşçısı olarak, düşmana karşı bilinçle, cesaretle, ölüme meyden okurcasına hep haber peşinde sabırlı çalışmasıyla tanınıyor. Alçaklar grubu tarafından katledileceği ve körpecik bedeninin belki de tanınmayacak bir konuma getirilerek bir yol kenarında cesedinin bulunması hiç de beklenilmeyen bir olay değildir. Nazım, kalemini bir silah olarak belleyip, taraf olmayı bir sanat olarak benimsemiş. Kürdün beyninde ve yüreğinde fedakarlıkla, coşkuyla, bileğiyle çorak olan Harran Ovasının çorak toprağının yeşermesi için, kendi bedenindeki kanı katık yapmayla binlerce Nazım’ın filizleneceği inancıyla ölüme inat, savaş muhabirliğini sanat olarak benimsemişti.

Mehmet DAĞ

.....

SANA SÖZ VERİYORUZ

Bizde şahadet, ulaşmak istenilen en yüce mertebedir. Çünkü her dökölen kan, özgürlüğe bir adım daha yaklaşmak ve özgürlük ağacının biraz daha filizlenmesidir.

Halkımızın özgürlük mücadelesinde, binlercesi ulaşılan bu yüceliğe, Berivanlar’dan Beritanlar’a; Mazlumlardan Mahsumlara; Ape Musalardan, senin gibi kaçırılan Ferhatlara kadar. Evet Nazım, Ferhat’ı da kalleşçe ve alçakça kaçırmışlardı. Aynı seni kaçırdıkları gibi. O da senin gibi daha çok gençti. Onlara yaptıkları gibi sana da çok işkence etmişlerdir. Kanlı dişlerini sırttılar. Ve susturmak istediler. Bilmelidirler ki, artık ölüm hordur bizim için. Bilmelidirler ki, her dökölen kanda kendileri boğulacak. Bilemezler ki Nazım, senin arkandan binlercesi kalkacak.

Sen en yüce değer olan şahadet mertebesine ulaştın.

Sanma ki senin için özölüyoruz. Yalnızca sana ve senin gibilere ulaşamadığımız için kıskanıyoruz.

Ama sana söz veriyoruz. Sana ulaşmak, en yüce değer olan şahadete layık olmak, faşizmin korkulu rüyası olan özgürlük mücadelesine dört elle sarılmak ve senin yolunda yürümek için bir an olsun duraksamayacağız.

Sizler yolumuzu aydınlatan birer meşalesiniz.

Ve sizler halkımızın en değerli varlıklarıdır.

Edip YALÇINKAYA

Güzel İnsan. Nazım...

Hayatının baharında yeşeren karanfili özgür bir gelecek uğruna, özgür bir vatan uğruna insanlığa sunan güzel insan; senin gibi nice şehitlerin toprağa düştüğü bir kayıplar ülkesinde, bugünün çirkef karanlığını ören vahşetin sahiplerine karşı güzel, onurlu ve gururlu bir kavgada yiğitçe bir duruşa sahip olmak ne güzel:..

Ne güzel bu kavgada sırtına ateşten gömlekler giyinip, dur durak bilmeden silahın yanında kalemi, kalemin yanında silahı konuşturan; bilincini yüreğinin derinliğindeki sıcaklığa banıp gökyüzünün derinliği kadar mavi, baharın örtüsündeki kadar yeşil enginlikler uğruna, cehennemi kızıl ateşler içinde her türlü, ama her türlü hain pusulara, kalleş ve korkak takiplere, kaçak dövüş tehditlere aldırmadan, aldırmadan ilerlemek ne güzel:

Ve eğer şahadet olayı senin gibi doğurucu, üretken ve eğer ölüm, senin gibi ardında özgür ve bizim olan yaşama göz kırpan güzellikte ise, bin kez merhaba...

Bartın Cezaevinden Arkadaşların, yoldaşların

İ.Baykal, M.Dağ, F.Erdemirci, A.Değirmenci, A.Yolal, D.Erol, M.Bakrak, A.V.Kandemir, E.Kaynak, M.Aydın, A.Bayram, N.Çiftçi, Ö.Gelici, Ş.Kahraman, Y.Çerçel, İ.Güven, A.Hüseyin, M.Memedi, Ö.Tüzün, B.Azrak, S.Timur, Ş.Bozçalı, H.Güneş, D.Güzel, E.Müslüm, A.K.Tekin, İ.Azbay, B.Babaoğlu, E.Batmaz, M.Şengel, A.Taşkın, Ç.Arkaç, A.Sincaroğlu, M.Koç, Ö.Bartan;

İ.Babaoğlu, L.Türkan, Ş.Acarcan, Y.Yeler, E.Yalçınkaya, A.Topdemir, H.Çimen, O.Ünal, G.Şehir, M.Besi, S.Muhammet, K.Yamaç, C.İlhan, M.E.Armutlu, V.İlhan, M.E.Soy, O.Bezirganoğlu, Ç.Reşit, Ş.Çakır, Y.Kandemir, C.Dalgıç, Y.Atıg, A.B.Özbırganlı, E. Dündar, E.Taş, E.Polat, M.Muhammet, D.Karaağaç, E.İşenme, E.Sincar, S.Özgül, İ.Yıldız, N.Kuran, İ.Santalu, H.Haytır, A.Kanat, Ş.Akkol;

M.Karaç, T.Tunç, Ş.Saruhan, H.Tekdemir, F.Aydemir, F.Özdemir, M.Sever, C.Yıldırım, A.Ulutaş, R.A.Hasan, Ş.Tan, O.Baysak, M.A.Artuk, F.Akdağ, A.Ok, M.Gürsönmez, G.Kaya, M.Korhan, A.Ürek, M.Kaya, A.İvrendi, A.Acar, D.Kılıç, M.Dağ, T.Kızıldemir, A.Ermağan, M.Ateş, V.Giray, H.Aykal, Ş.Tekin, R.Ateş, N.Güngör, Ş.Aslan, Ş.Karagöz, A.G.Aksoy, A.Çelik, B.Gülmez.

MEZARSIZ YATAN'A

Ellerin kan tadında kavg
Gözlerin bir şafak umut
Bir ülkedir biliyorum
Omzundaki ağrın
Alnında yeşerir bu kızıl gül
eli kalemli askerim

Ya bir dağdır
Koca göğsündeki toprak

Ya da bir ırmak
Alıp ÷lkeme yayan seni
Duramaz
Duramazsın öyle
Su altı taşı gibi dingin
Çoğaltmak varken dünyayı

Bir başaksın bazen
Toprakta göğē erişen
bir ağaç
Meyveleriyle ÷lke çizen

Akarken şah damarından kanın
Kan rengi toprağıma oluk oluk
Göğērir görüyorum kalbinden
Bin yıllardan akan ÷lkemi

Bu anaç dağlaradır dostluğın
Yüklü bulutlara öfken
Düşerken yere vurulup da sırtından
Bin kez kabırır toprak
Bin kez coşar ırmak
Ve uzanır göklere
Yumruk yumruk yürekler
binler selam durur ardından
Ey mezarsız
Yatan komutan...

Savaş, Çözüm ve Gazeteci Katkısı...

Siyasal ve toplumsal kurtuluş ve mücadelesi, bu mücadeleye eskiden beri sahiplik eden Kürt toplumunun ekonomik, sosyal ve bunun günlük yaşama yansıyan sorunlardan ayrı değildir. Tam tersine toplumun yaşadığı ekonomik ve sosyal sorunlar siyasal ve ulusal sorununun temelini teşkil eder. Bu bilinçle donanmış bir eylem, ekonomik sorunlardan siyasallığa, sosyal sorunlardan ulusallığa, güncel sorunların çözümsüzlüğünden tarihsel ve kalıcı genel çözüme ulaşmada önemli etkisi ve katkısını sunar.

İşte bu çözüm sürecinde önemli olan çalışmalardan biridir gazetecilik. Bu alanda gazeteci olmak, insan bilincini ve tavrını etkileyen bir eylemci olmak demektir.

Hele bu gazetecilik insani, siyasal ve ulusal hakları tam bir inkarcı siyasetle ellerinden alınmış, bugüne kadar çağdışı bir yaşam içinde kendini tüketmiş, ama son on yılda dağdan kopan bir fırtına gibi üzerine çöreklenmiş külleri savurarak direngen özünü açığa çıkaran bir demokrasi mücadelesi sayesinde ayağa kalkmış bir halkın, Kürt halkının özgürlük, demokrasi ve sosyalizm mücadelesini veren bir halkın gazeteciliğiye, o gazetecilik eylemsel güzellikte ve heyecan dolu olan bir gazeteciliktir.

Halkın bilincini aydınlatan, onların gün gün yaşadıkları sorunların çözüm yolunu gösteren her türlü eyleme, söze, yazıya karşı özel savaş yürütücüleri, savaşın kirli ve gayri insani, gayri ahlaki yöntemiyle savaş açan egemenlerin, karanlık ve karanlık olmayan güçleri bu gazeteciliğe ve gazeteciye acımasızca saldırırken, gazetecinin eylemselliği “militan gazeteci” düzeyine ulaşır. Bir gerilla olur. Örneğin Musa Anter gibi kalemiyle, ince alayıyla, gün görmüş Kürt bilgeliğiyle (risipi) vurur düşmanı. Cengiz Altun gibi, Yahya Orhan gibi savaşın kan izli varoşlarında halkın gerçeğini, vahşetin insanlık dışı yüzünü gösterme çabasında, ölümle burun buruna yaşanan bir gerillalık olur örneğin. Ve Aysel, Ferhat, Nazım gibi... Çiçeği burnunda gazeteciler, muhabirler. Ölüm mangalarının kanlı takibine aldırmadan, onların kara lekeli gölgelerine değil, direnen, ayağa kalkan bir halkın yaşadıkları sorunların güne yansıyan yanlarının peşinde, “kaynak” ararken bu işin gerillalığını yapmıyorlar mıydı? Hele dağıtımcılar... gazetenin bir şehirden diğerine, bayiden abonesine veya okuyucusuna ulaştırmak için nasıl “cin” fikirler, taktikler izlediklerini, timini, polisini, kontrasını, kandırılıp eline sator verilen zavallısını atlatabilmek için, içine girilen uğraş pratik eylem güzelliği ve heyecanı değil de nedir?

İşte bu eylem karanlıkları vuruyor. O karanlığın sahipleri kuduruyor. Çılgına dönüyor. Çılgınlaştıkça saldırganlaşıyor. Gözü kara saldırıyor. Yoksa nasıl açıklanır Özgür Ülke’nin bombalanması? Gazeteci eylemselliğinin odağı ve merkezine yönelik bunca hırsla saldırmak. TC tarihinde etki gücü bunca büyük bombayı kullanarak yüzlerce insanın hayatını, Özgür Ülke binasının yanında ve yakınında bulunan ne varsa, hepsini imha etmeyi amaçlayan bu saldırıda bulunması, gazete eylemselliğinin gücünü yeterince ortaya koymaya yeterlidir.

Kontrol dışı, ayrı bir ses, farklı bir renk, demokratik bir hak istemeyen faşist zihniyetli düzene karşı savaşırken, savaş alanının şurası ile burası ile bir ayrım kalıyor mu artık? Silahını kuşanıp dağlarla omuz omuza vermek nasıl yaşamı özgürlüğün bedeli yapmaks; bugün bu ülkede doğru dürüst ve namuslu bir söz söylemek de, yazmak da aynı bedelle eğer ödeniyorsa, ülkede her yerde yürütülen direniş eylem güzelliğindedir.

Özgür Gündem ve Özgür Ülke’nin böyle bir eylem güzelliği ve heyecanı vardı. Yazarından yöneticisine, muhabirinden dağıtımcısına ve tüm çalışanında bu eylem güzelliği vardır. İşte farklı kılan da budur. İnat bu farklılıktadır.

Nazım gazeteciliğe başlamamıştı. O aslında giderek yoğunlaşacak olan politik yaşamına böylesi bir gazete muhabirliği ile sadece bir giriş yapmıştı. Bilgisini, becerisini bu alana aktarırken, daha çok bu alanda çok şey öğrenme sürecindeydi. Siyasal konulara duyarlılığı aileden gelmeydi. Toplumsallığı da röportaj yaptığı tarım işçilerinden, satılığa çıkarılan “çağdaş köle”lerden, simitçilerden, keçecilerden, tramvay işçilerinden, insanımızın emeğini, bilincini, ruhunu peşkeş çeken aşiret oyunlarından, GAP aldatmacalarından öğreniyordu. Öğrendiğini yansıtıyordu. Güncelin içine sinmiş ulusallığa ve siyasallığa hizmet eden bu haber ve araştırmaları tutkuyla yansıtıyordu gazeteye.

Kaçırılıp kaybedilişi üzerinden bir yıl geçti. Savaş yoğunlaştı. Acı, kan, umut, kurtuluş, siyasal ve askeri ordulaşma, düşme, kalkma, yürüme, koşma hep iç içe gelişti. Özgürlüğün basitten karmaşığa o yürüyüşü halen devam ederken, Nazım’ın okuyucuya sunduğu haberlerindeki konular, sorunlar ve çözümsüzlük kendi doğasında kanayan bir yara gibi işlemeye devam ediyor. Nazım’dan sonra, gazeteci arkadaşları, eylemsel gazeteciliklerini sürdürürken, gazete toplumun tüm sorunlarını sayfalarında her yönüyle yer vermeye devam ediyor. Tıpkı Nazım’ın haberlerinin yer aldığı sayfalarda işlediği gibi.

Nazım'ın, "toprak hasreti" başlığıyla yayınlanan dizi yazısının yer aldığı 6 Ağustos 1993 tarihli gazetenin ön sayfasında Ferhat Tepe'nin kaçırılmasından Tatvan & Zırhlı Tuğay Komutanı Korkmaz Tağma sorumlu tutuluyordu. Ferhat'ın annesi Zübeyde Tepe ve babası İshak Tepe'nin resimleri de yer alıyordu. Ferhat'ın akıbeti henüz belli değildi. Oysa ki o hala devletin resmi güçlerinin elindeydi. Nazım'ın bu dizi yazısı yayınlanırken, adeta Ferhat'tan boşalan yer Nazım'la doldurulmuştu. Ferhat'ın kanı döküldüğü o Ağustos günlerinde, gazetenin ikinci sayfasında Ali Fırat'ın yazısı da, dökülen kanın anlamını ortaya koyuyordu:

"Dökülen kanlar özgür yaşamın bedelidir."

7 Ağustos'taki başlık "vahşet gizleniyor" şeklindeydi. Nurhak Dağlarında kimyasal silah kullanan devlet güçleri cesetlere ulaşılmaması ve fotoğraf çekilmemesi için gazetecileri tehdit ediyordu. Zaten gazetecilere yönelmedeki amaç vahşeti gizlemek değil mi?

6 Temmuz 1993 tarihli Gündem baş haberi "öldürün emri" ydi. Operasyonu yöneten TC subayları telsizle "çekilin, arkanızda canlı hiçbir şey kalmamalıdır: Bu o.... Çocuklarını imana getireceğim:.." diyordu.

Senin haberin ise "eli nasırlı taş işçileri" ve "Suruç susuzluktan hayalet kent" başlıklarını taşıyordu. Bir başka haberde "gözüaltındaki 11 kişiden haber yok" başlığını taşıyordu ve Ali Fırat yazısında "tarihte yerimizi almak, bin yıllık kire temizlemekten geç" diyerek tüm bu olanların çaresini gösteriyordu.

Temmuz 1993'te Nazım'ın haberleri bölgenin yolsuzlukları, GAP'ın aldatıcılığı üzerine yoğunlaşmış. Ve Temmuz ayında Kürt halkına vahşet uygulayan devlet bu yolsuzluk ve hırsızlığa dayalı düzenin tek sorumlusuydu. Yakılan 37 insanın katli de karar vermedeki sorumluluk gibi. Ama bu yolsuzluk, bu vahşet yanıtsız kalmıyor. Temmuz ayı gerilla eylemleriyle doluydu. Yüreği yanan Sivas'ta yükselen sloganlarda, bu savaşın halk sesiydi.

"Gerilla Sivas'a"

30 Ağustos'taki haberi İstanbul'dan yazmıştın Nazım. Bir mektubunda tramvay işçileriyle tanıştığını, işçi sınıfını tanımaya çalıştığını belirtiyordu. İstanbul'dan yazdığın haberlere de Urfa'da, yani K.'da yazdığın haberlerden farklı değildi. "Tramvay işçileri", "öğrenci velileri", "parası olan okur", "kunduracıyı atölyesi tüketiyor" ve bir işçi sendika haberi olan "Kürt sorunu gündemi belirledi" başlıklı haberlerle Eylül ve Ekim 1993 günlerinde İstanbul'dan yazarken işçi ağırlıklı haberlerle, Türk halkının metropoldeki sorunlarını yansıtmıştı.

Kasım ayından itibaren yine Urfa kaynaklı haberler ve GAP. "GAP bölgenin felaketi olabilir" başlığını taşıyan haberde GAP'ın yaratacağı dengesizlik ele alınıyor. Ama aynı gazetenin bir başka sayfasında Partinin'nin 16. Kuruluş Yıldönümü dizi yazısında yer alan gelişmeler, adeta GAP'ın doğuracağı toplumsal felaket ortamında insanları kurtuluşa götürecektir, GAP'ın felaketini bertaraf edebilecek bir gelişmenin varlığını ortaya koyuyordu.

1994 yılında, kaçırılıp kayıplara karıştırıldığı güne değin GAP'ın yarattığı çevre kirliliği, yatırımların enkaza dönüştüğü, Harran Üniversitesindeki faaliyetler, çiftçilerin ekonomik sıkıntıları ve aşiret oylarının satılığa çıkarılması haberini yapmıştı. 1994 yılı önemli bir yıldır. TC bu yıl için, "ya bitecek ya bitecek" diyordu. Kürt halkı ise "ya zafer ya zafer" diyordu. On yıllık bir mücadele her alanda en fazla 1994 yılı içinde yoğun olarak yaşanacaktır. Ve Nazım bu mücadelenin gazetecisi olarak, korucusunun, devlet güçlerinin, haininin, işbirlikçisinin bol olduğu bir bölgede "kaynak" peşindeydi. Bu kaynak, bir süreden beri binlerce aşiret gücüyle terör estiren Bucak'ların bulunduğu Siverek olsa bile fark etmemişti. Nazım için önemli olan sorunları ekonomiden siyasallığa, bireysellikten toplumsallığa, yerellikten ulusallığa taşıyacak olan süreçte eylemsel gazetecilikte ulusallığı, siyasallığı ve toplumsallığı yakalamaktı. İnaniyorum ki, Siverek'ten gelen "çok acele biriniz gelin" diyen haber kaynağının peşinden koşarken daha direkt olana, sorunun can alıcı noktasından yakalama amacındaydı. Bu amaç hayatına mal olsa da, gerçekleştirme tutkusu içinde bulunduğu, ondan bin kilometre uzakta, 14 yıldan beri dört duvar arasında olmama ve

onun sadece altı yaşındaki haliyle bilincimde tasavvur ettiğim haliyle beldiğim halde,
anlıyorum.

Haber akışı
Savaşın çözücü ateşi
Vahşetin gün yüzüne çıkışı devam ediyor, edecek.
Kısaca, şairin dediği gibi
Bu savaş devam ediyor
ve edecek.
Yer yüzü aşkın yüzü
oluncaya dek.

İrfan BABAOĞLU
25 Aralık 1994 / Özel Tıp Cezaevi B-2
B A R T İ N

.....

ON YIL SONRA

Kaçırılıp katledilişinin üzerinden tam on yıl geçti Nazım.
Şimdi yine bir Mart ayındayız.
Yıl 2004...
On yıl boyunca hep seni aradık. Yüreğimiz ,bilincimiz hep seninle oldu.
Kaçırılıp kaybettirme senden önce de vardı, senden sonra da devam etti.
Bu bir politikaydı.
Özel savaşın dehşet politikası!
On yıl içinde bu politikalar gün gibi açığa çıktı
Zaten açıktı..
Ve sen bir “kayıp” olarak kaldın...

* * * * *

On yıl içinde çok şey değişti Nazım. Çok şey yaşandı, çok şey yaratıldı. Bir tarih yazıldı en azından.

Kaçırılıp kaybedildiğin yıl bir iç savaş yılıydı Türkiye’de. Her gün köyler yakılıp yıkılıyordu. Toprağından, evinden, yurdundan edilen insanlar, tıpkı tarihteki soykırımlar gibi, göç ettirildiler metropol kentlere, kentin varoşlarına. Açlık, yoksulluk ve hastalık içindeki insanlar çok acı çektiler.

Ve her gün onlarca insan, tek-tek, grup-grup ve topluca katledildiler. Pusular, tuzaklar, mevziler, tank-top atışları, mayınlar, adına “fail-i meçhul” dedikleri kallesçe ve korkakça vurup kaçmalar, Hizbullah terörü, korucu terörü, özel tim terörü gibi kural kaide ve savaş ahlakı tanımayan güçler, savaşı, kentlere, sokaklara, evlerin içlerine kadar yaydı o yıl.

O dehşet yılının Mart ayında sen kaçırıldın.

Seni kaçıranların sözlerinde, davranışlarında, sana yönelik tavırlarında, kuşkusuz nasıl bir vahşet politikası uyguladıklarına tanık olmuşsundur Nazım.

Meğer seni kaçırdıkları şehir, bu çetelerin merkezi imiş!

Susurluk çetesi kirli ve kanlı planlarının temelini orada atmış. Bu çete içinde adı geçen Çatlılar, Kırıcılar orada, Bucakların yardım ve desteği ile örgütlenmişler.

Demireller, Bucakları birer kontr-gerilla aşireti yapmak için özel çaba göstermiş. M.Ağarlar bizzat gitmiş oraya; devletin bütün olanaklarını Bucak'ın emrine vermiş.

General Veli Küçük, tüm yapılanların ve yapılacakların askeri güvencesi olmuş.

Özel Timci İbrahim Şahin, Bucaklı cahil ve bilinçten yoksun gençlere, Bucak'ın evinde nasıl devrimci öldürülür, nasıl Kürt öldürülür dersleri vermişler.

Geçen on yıl içinde tüm bunlar açığa çıktı. Yazıldı, çizildi.

Ve sen bir gazeteci, taze bir muhabir olarak tam da bu tezgahın ortasına düşmüşsün...

Planları büyüktü.

Niyetleri karanlıktı.

Halklara, insanlığa büyük tuzaklar hazırlıyorlardı "Topyekun" olarak.

Ve sen muhalif bir gazeteciydin.

Olanları görüyordun.

Yazacaktın.

Karanlığı aydınlatacaktın. Erkenden açığa çıkmalarını, korkunç heveslerinin kursaklarında kalmalarını sağlayacaktın.

* * * * *

Aradan tam on yıl geçti.

On yıl önce, 94 yılı savaşıla geçti. Devlet güçleri, topyekun olarak Türkiye'nin tüm güç ve enerjisini özgürlük ve demokrasi hareketini bastırmaya harcıyordu. Bunun için Türkiye'nin tüm olanaklarını Amerika'ya verdiler, Avrupa'ya verdiler. Türkiye'yi sattılar kısacası. Her şey başkaldıran, hakkını arayan Kürdün ve emekçinin hak ve özgürlük sahibi olmaması içindi. Her şey kendi dar ve alıştıkları yaşamlarının devamı içindi.

Bunun için büyük psikolojik propaganda yürüttüler. Türkiye halkının çoğunu yanıltmayı da başardılar. Devrim ve demokrasi dalgası Doğu'da gelişirken, Batı gittikçe geriledi.

Gerilla 5. kongresini yaptı. Bu kongre bir dönüm noktasıydı. Gerilla ordulaşması gittikçe daha etkili bir çalışma ve tarzın sahibi oluyordu. Kontrol dışı güçler mahkum ediliyordu. Gerillanın komutası tek merkezde toplanıyordu. Gerilla önderliği tek komutan oluyordu. Bunun anlamı kontrol dışı, taktik dışı hareketlerin önlenmesiydi. Savaşta ve barışta, görüşmelerde tek söz sahibinin bu önderlikte somutlaşmasıydı.

Gerilladaki ve onun bağlı bulunduğu partisi PKK' deki bu devrim niteliğindeki değişiklik çok geçmeden etkisini karşı güçler üzerinde de, onun politika ve taktiğinde de gösterecekti.

95 yılında seçim yapıldı. Hileli ve tek yanlı bir seçim oldu. Demokrasi partisi kapatılmıştı; onun yerine kurulan HADEP'i de seçime sokmadılar. Böylelikle bin bir oyun deneyerek Kürt halkının devrimci taleplerini bastırmak amacıyla demokrasi yanlısı partileri bi şekilde seçimlere sokmama, bu yolla da halkın iradesini kırma dönemi de başlamış oldu.

96 yılında bir çok yeni hükümet denendi. ANAP-DYP koalisyonu kuruldu. Ardından Erbakan başkanlığında Refah-DYP koalisyonu işe başladı.

96 yılı bir dönemeçti Nazım. O yıl derinlerde bir şeyler oluyordu.

PKK içinde yaşanan ve 5. Kongre kararlarında açık olarak ifadesini bulan kararlar devleti de kendini toparlama ihtiyacına sevk ediyordu.

Yine çatışmalar sürüyordu. Gerilla Türkiye'ye açılıyordu. Karadeniz, İç Anadolu, Marmara ve hatta Ege bölgesi gerillanın adım attığı yerlerdi. Karadeniz ve İç Anadolu da gerilla epey hareketlilik gösteriyordu. Devleti temsil edenler zorlanıyorlardı. Ve bir değişim ihtiyacı da duyuyorlardı. Devlet içindeki iki kanadın varlığı ve çatışması gittikçe artıyordu. Liberal kesim ile çeteci kesim arasındaki iç kargaşa gittikçe gün yüzüne çıkıyordu. Çeteci güçler son kozlarını oynamak, vaat ettikleri başarıyı kısa yoldan sağlamak için Kürt özgürlük

hareketi önderine yönelik suikast planlarını uygulamaya koydular. Şam'da bombalar patlamaya başladı. Mayıs ayında patlayan bombanın başarıya ulaşmaması çeteci güçlerin de bir anlamda sonunu getirdi.

Çok geçmeden Susurluk'ta bir araba kamyonun altına girdi. Bir trafik kazası gibi gözüküyordu. Neden nasıl olduğu hala belli olmasa da, devlet içi çeteci güçlerin hedef alındığı, iplerinin çekildiği belliydi. Çeteci güçleri koalisyonun en üst tepedeki uygulayıcıları eylem anında öldüler ve açığa çıktılar. Tüm silahları, belgeleri ortalığa saçıldı.

Bunlar seni kaçırın, kaybettiren çeteydi Nazım. Polisti, kontrgerilla uzmanıydı ve aşiret reisi idi. Tam bir dehşet, kanlı ve kirli ittifak...

Tüm bunlar 1996 yılı içinde oldu. İktidarda İslamcı ve çeteci parti ittifakı vardı. Derin devlet derin işler çeviriyordu.

96 yılında devlet kendini çeteci özellikten arındırma ihtiyacı da duydu. Bu sebeple bu politikası için gerek duyduğu kadar çeteci güçleri hedef aldı. Onları deşifre etti. Aynı şekilde 12 Eylül askeri darbesi sonrası hızlandırılan İslamcı gelişmeyi de hedef yaptılar. Hızbullahçı katiller yakalanmaya, haklarında davalar açılmaya başlandı. Faili meçhuller, kaçırıp kaybettirmeler, kitle kısımları azalmaya başladı.

Ve 27 şubat 1997... En uzun MGK toplantısında çıkan tavsiye kararları bir askeri ferman niteliğindeydi. 96 yılında başlayan yön değiştirme 27 şubat kararlarıyla yazılı metne kavuşuyordu. 3 Hedef gösteriliyordu bu kararlarda. Her zamanki hedeflerine Dinci tarikatçı güçler ile devlet içinde oluşturulan çeteci güçler de eklenmişti. Bu güçler, ilk kez böyle resmi düzeyde hedef yapılıyordu. Oysaki bu iki gücü Kürt halkına karşı ve demokratik gelişmeye karşı yine kendileri yaratmışlardı.

97 yılında kırsalda süren çatışmalar daha kapsamlı boyutlara ulaşmıştı. Kilometrelerce alanı kapsayan çatışmalar günlerce sürüyordu.

PKK'nin ateşkes çağrılarına devlet oyalayıcı cevaplar verirken, değişen konsept gereği farklı planlarını da devreye sokmaktan geri durmuyordu.

Bu plan uluslar arası komploydu. Derin devlet bir çok yol ve yöntem denedikten sonra baş edemediği özgürlük hareketine karşı dünya gericilerinin yardımını istedi. Türkiye'nin maddi ve manevi zenginliğini yabancı güçlere peşkeş çekme karşılığı düzenleniyordu bu uluslararası komplo.

1998 yılı böylesi bir komponun gerçekleşme yılıydı. Çok yoğun bir medya saldırısı başladı. Devlet güdümlü tüm gazeteler, televizyonlar, radyolar her gün, her saat Kürt özgürlük hareketini ve onun önderliğinin hedef yapan yayınlar yaptı. Yalanın, ikiyüzlülüğün bini bir para oldu. Ekim ayıyla birlikte bu karalama kampanyaları, bu kara propaganda açık bir saldırıya, bölgesel savaşa hazırlığa döndü. Asker ve sivil yöneticiler Suriye'yi açık bir hedef haline getirdiler. Ya özgürlük hareketi önderliğini bi şekilde kendilerine teslim edecekler ve onu oradan dışarı atacaklar, ya da bölge savaşı çıkacaktı.

Önderlik bu savaşı önlemek için Suriye'den çıkmayı kabul etti. Suriye'den çıkış komponun başlangıcı anlamına geliyordu Nazım. Trajik süreç başlıyordu. Yurtsever Kürt halkının yüreği ağzında... Atınalar, Moskovalar, Nairobler ve Ankaralar... O yürek gitti geldi aylarca...

Ve o kara gün...

Şubatın 15'i... yürekler durdu sanki... beyinler durdu... Aman tanrım!.. Nasıl olur?... Ne olacak bundan sonra?..

Sesler, çığlıklar, yanan bedenler, dizlerinin bağı çözülmüş gibi yakılıveren ve ağlayan milyonlar...

Umutsuzluk...

Ve yeniden doğuş... Bir önderlik tarzı... Bir Apo tarzı yeniden... Uçurumlarda açan bir çiçek, külleri üzerine doğan bir Anka, yeniden dirilen bir melek gibi...

99 işte böyle bir yıl oldu Nazım. Amerika ve İsrail istihbaratı kendi elleriyle özgürlük önderini teslim ettiler Türkiye'ye. İstiyorlardı ki, Türkiye Türk-Kürt kavgasıyla iyiden iyiye zayıflasın, istiyorlardı ki, Türkiye karışsın, kan ve katliam içinde boğulsun.

Komplo buradaydı zaten...

Bu komplo o büyük insan tarafından görüldü Nazım. Ve komployu boşa çıkarmak için elinden geleni yaptı. Tüm yargılanma sırasında klasik Kürt önderliklerinin tavrına düşmeden ve kendini kaybetmeden, normal insan düşünüş tarzının ötesinde tavır ve tutumuyla bu komployu boşa çıkardı. Çok şey yazıldı, çizildi bu asrın davası hakkında. Daha yazılıp çizilecek. Ama tek şey vardı ki dost ve düşman herkes önderliğin akıllı politika izlediğini belirttiler.

Ve tarih yazıldı: Komplocu çeteci güçler adeta son mesajlarını İmralı yargılamasının sonucunda verdi. Şeyh Sait ve arkadaşlarının idam cezası alıp asıldıkları gün olan 29 Haziran günü önderlik hakkında da idam kararı çıkardılar. Aynı yılın Ağustos ayında gerilla tüm Kuzeyi boşaltma kararı verdi. Güney sınırına çekilecek, meşru savunma içinde kalacaktı. Böylelikle yeni bir dönem, yeni bir süreç yeni bir yüzyıla birlikte, 21.yüzyıla birlikte başlıyordu.

Bu dönem her bakımdan yeni bir süreçti Nazım. İçinde bir çok yenilikler, değişimler taşıyordu. Ama bu yeni sürecin özü ve gerçekleşme biçimleri de öyle çabuk kendisini göstermeyecekti. Çünkü insanı, toplumu, toplumsal alışkanlıkları, önyargıları, eksik ve yetersiz yoldaşlığın getirdiği duygusal bağılıkları aşmak öyle kolay olmayacaktı. Nitekim, yeni dönemde, adına süreç de diyorlar, (ya da Kürtçe en çok telaffuz edilen kelimesiyle Pê-va-jo), bir çok yeni kavramı, demokrasi, ekoloji gibi modern kavramları eski tarz ve alışkanlıklarımızdan vazgeçmeyerek dillendirmeye başladık. Bizden beklenen zihniyet devrimini yapamadan siyasetin, demokratik ekolojik mücadelenin içine atıldık. Şöyle böyle savaşa alışan bizler, siyasette ve demokratik çalışma içinde yalpalanıp durduk.

99 seçimleri tam bir tuzaktı. Çete başları, kontrgerillacılar, derin devletçiler yamyam dansı eşliğinde, idam idam çılgınlıkları atarak seçimlerde ölmek üzere olan Ecevit'i, çete örgütü MHP'yi ve onlardan geri kalmayan ANAP'ı koalisyonla iktidar yaptılar. Kürt halkının iradesini gasp etme geleneği 99 seçimlerinde de sürdü. Ama yerel iktidarı almamızı engelleyemediler. İrili ufaklı 34 il, ilçe ve belde de belediye başkanlıklarını demokratik özgürlük hareketi kazandı. Bu da bir ilkti. Kürt halkı onca hile ve baskılara rağmen, açıktan sandık müdahalelerine rağmen ve oy sayımında faşist zihniyetli yerel asker ve sivil yöneticilerin tehditlerine rağmen uluslararası komploya cevabını sandıkta verdi. Değerlerine, şehitlerine, önderine sahip çıktı halk.

Parti geç de olsa 6. Kongresini yaptı. Bu kongre bir varlık yokluk kongresiydi. Var olma kazandı. İlk kez önderinin tutsak olduğu ve doğrudan katılamadığı, müdahale edemediği bir kongre oldu. Ve bu kongre tüm dikkatini tutsak durumunda bulunan önderliğine verdi.

Sonra 2000 yılında olağanüstü 7. kongre toplandı. Bu kongre devam ederken aynı sıralarda idam edelim mi etmeyelim mi tartışmaları sürüyordu Türkiye meclisinde. Bir çatışma alanı gibi. Güçler birbirlerini gözetliyordu adeta. Eğer idam dosyası meclise gider ve idam cezası kaldırılmazsa gerilla topladığı kongresinde savaş kararı alabilecek ve bir bütün olarak iki yıldan bu yana sürdürdüğü ateşkesi sonuçlandırabilecekti.

Sonuçta idam dosyası meclise geçmeden başbakanlıkta beklemeye alındı.

İzleyen yıllarda da yapılan tartışmalar sonucu idam cezası tüm yasa maddelerinden çıkarıldı. Artık idam söz konusu değildi. Ama bu kez ağır tecrit koşulları devreye girecek, idam ve kanlı bastırma ile elde edemediklerini bu kez uzun sürece yayılmış bir politika ile elde etmeye çalışacaklardı.

Bu süreç de, senin yakından yaşadığın, şahidi ve şehidi olduğun savaş döneminden daha az sancılı, daha az çatışmalı değildi Nazım.

Belki savaş yoktu ama savaşın etkileri olanca varlığıyla kendini duyuruyordu.

Siyasal, demokratik mücadele öne çıktı. Yeni süreç her bakımdan 21 yüzyıl toplumunu yaratma süreciydi. Her türlü sağ ve sol kaynaklı sığ, totaliter ve insanın özüne hitap etmeyen yönetim biçimleri yenildi. Demokrasinin insan özüne uygun en doğal ve en insani bir yönetim olduğu artık yaşanan bunca acı ve deneyimden sonra bir çok kesim tarafından anlaşılır oldu.

Ama ne yazık ki, demokrasinin yüzyılının başlangıcı olan bu süreçte de Kürt halkı ve bağlantılı olarak Türk halkı geride bıraktığımız yüzyılın ağır etkilerini taşıyordu. Hiçbir şey eskisi gibi olmamakla birlikte, eskinin yerine yeniyi koymak da öyle kolay olmayacaktı.

Hele Kürt insanı açısından bu hiç kolay olmayacaktı. Yaşanan son beş yıllık siyasal demokratik süreç Kürt insanının bir de bu açıdan zayıf ve güçlü yanlarını, yetersizliklerini, çocukluğunu ortaya çıkaracaktı.

Kurumlaşma dönemi başlamıştı. Savaşın sıcak ateşinde ortaya çıkan değerler, siyasetin kulvarında biçimlenecekti. Kurumlar... Evet toplum yaşamına siyasal, ideolojik, sosyal, kültürel alanlarda yön verecek, onu her bakımdan hem zihinsel yönden besleyecek, hem de demokratik uygarlığa götürecek hareketlilik ve örgütlülük içinde tutacak kurumsal çalışmalar...

Bir anlamda devletleşme...

İşte bu konuda zorlandık Nazım. Savaş döneminde zorluklar katlanarak, ölümü göze alarak, acıyı sindirerek yapılan işler, bu dönemde çok daha kolay ortamlarda, bir çok teknik olanaklarla yapılamadı. Yeni süreç yeni değerler yaratma süreci iken, yaratılan değerleri tüketme sürecine girildi.

Yani kısaca o büyük mücadele bitmedi ve bitmeyecek de Nazım...

Umut burada.

Nitekim çok güzel şeyler de ortaya çıkıyor. Sancılı da olsa demokrasi bilinci geliyor. Devlet de eskisi gibi değildir. O da değişme ihtiyacı hissediyor. Bunu çekinerek de olsa, korkarak da olsa, halkın umut ve beklentilerini daha fazla ret ve inkar etmenin bu çağdaş dünyada artık anlamsız hale geldiğini en “derin ilişkiler” sahibi kesimler tarafından bile görüldüğü, anlaşılıyor.

Devleti ve devleti elinde bulunduran güçleri demokrasiye zorlayan Türkiye halkları ve özellikle de Kürt halkının örgütlü ve kararlı duruşudur.

O örgütlü duruşun en önemli bir ayağı basındır Nazım, Özgür Gündem geleneğidir. O gelenek senin gibi onlarca basın şehidinin, milyonlarca acı çeken fedakar insanlarımızın emeğiyle yaratıldı.

O gelenek devam ediyor Nazım.

Kaçırılışından bir ay sonra Özgür Gündem kapatıldı. Mayıs ayında yeni bir günlük gazete çıktı. Adı Özgür Ülke. Özgür ülke ‘94 yılının aralık ayında korkunç bir şekilde bombalandı. Gazete emekçisi Ersin Yıldız şehit oldu. Bu gazete ardından Politika çıkmaya başladı. Yeni politika, Özgür politika adlarıyla hem Türkiye’de hem de Avrupa’da günlük yayınlar dönemi başladı. Daha sonra politika gazetesi devlet tarafından kapatıldı. Bu gazetenin Avrupa yayını devam etti. Halen de Özgür politika Avrupa’da çıkmaya devam ediyor. Doksanlı yılların sonlarında Özgür Bakış çıkmaya başladı. Onu Demokrasi gazetesi izledi. 2000’li yılların başında da, yani 21. yüzyıl şafağında 2000’de Yeni Gündem çıkmaya başladı. Bir yıldan biraz fazla çıktıktan sonra belki de ilk kez bu gazete devlet tarafından değil kendi eksikliklerimiz sonucu kapatıldı. Hepimizi üzen de bu oldu. Gazete satışı en alt düzeylere kadar inmişti. Ekonomik zarar ürettiyordu. Birkaç ay gazetesiz kaldık. Büyük bir boşluk. Çok geçmeden bu boşluk haftalık gazete ile doldurulmaya başlandı. Ve 7.Gündem çıktı. 2002 yılın boyunca 7 Gündem haftalık Türkçe olarak yayınına devam ettik. Bu arada da yeniden ama daha sağlam zeminde günlük gazete örgütlenmesine gidildi. Eylül 2002’de,

halen de çıkmaya devam eden Yeniden Özgür Gündem adıyla çıktı. Özgür Gündem geleneği böylelikle kendi adına da kavuşmuş oldu.

Siz şehitlerin yarattığı değerlere layık olamasak da, basın yayın alanında önemli gelişmelerin yaşandığını da belirtebiliriz Nazım. Gündem gazetesi içinde çalışacağı bir binayı satın aldı. Bir matbaamız var. Sonra Türkçe ve Kürtçe bir çok basın yayın ürünleri çıkartıyoruz. Aylık, haftalık dergiler düzenlice çıkıyor okurlara ulaşıyor. Kitaplar basılıyor Türkçe ve Kürtçe. Yüzlerce, binlerce çalışan, muhabir olarak haber taşıyor; dağıtımçı olarak gazetenin en ücra yerlere dek ulaştırılmasına çalışıyor, editör olarak gazete içeriğini belirliyor en güzel bir gazetenin çıkması için uğraşıyorlar; İdareci olarak tüm bu faaliyetleri organize ediyorlar....

Ama yapamadıklarımız fazla....

Hala ulusal düzeyde bir televizyon kanalımız yok. Medya tv'yi saymıyorum. O var. Sahi sen onu da görmedin. 1995 yılında yayın hayatına başladı. Hala günlük Kürtçe bir gazete çıkartamadık. Yayın evlerimiz yaygın değil. Okur kitlemiz az. Kendi anadilimizle gazeteyi okumada güçlük çekiyoruz. Yerel radyo ve televizyon kanalları yok denecek kadar az.

Tüm bunlar görülen eksikliler. Muhakkak ki aşılması gereken eksiklikler...

* * * * *

Ve ailen, yakınların, arkadaşların Nazım....

Onları nasıl anlatayım sana. Hele annen. Seni arıyor hala gizli bir umutla. Bazen seni aklına getirenlere kızıyor. Unutmak istiyor senin kaçırılışını.. Yok sayıyor... Bu da bir savunma işte... Bazen de beddualar yağıdırıyor seni kaçıranlara... Bu bedduaları da tutmuyor değil. Çünkü seni kaçırınlar, senin katillerin iflah olmadılar. Birer birer geberip gittiler o lanetli yaşamlarıyla...

Baban daha mı soğukkanlı? Değil kuşkusuz. Ama acısını içine gömmüş. İnatla ayakta duruyor.

Ağabeylerin ve ablan... Hiç beraber olamamıştın zaten onlarla. İkisi hapisteydi, ikisi okulda... diğer ikisinden de uzaktın işte... Belki seni anlayacak, seninle ilgilenecek zamanları yoktu... Yaşam kaygısı, savaş endişesi, korku, panik... daha bir çok şey onlarla ruh ve düşünce birliği içinde olmanı engellemişti.

Ağabeylerinden biri, yani ben Nazım, 20 yıl sonra zindandan çıktım. Sen altı yaşındayken senden ayrılmıştım. Görüş kabinleri hariç seni dışarıda görmek bana nasip olmamıştı. 2000'li yıllarda senin yaşadığın evleri, gezdiğin sokakları gördüm. Büyüdüğün sokakları geçerken senin izlerini aradım. Sesini duymak istedim. Ve senden geriye kalan tüm izleri tek tek inceledim.

Seni anlatan bu kitabı, kitabın girişinde de yazıldığı gibi kaçırılışının üzerinde yirmi gün geçince yazmaya karar verdim. Altı ay içinde bitirdim. Ama on yıl boyunca da bir şeyler ekledim. Dışarı çıkınca eve gönderdiğim, yayınevlerine, hatta kurumlarımıza gönderdiğim nüshaların hiç birine rastlayamadım. Oysa ben onları dışarı gönderirken daha iyi korunur diye düşünmüştüm. Ama hayır, ya korkudan yırtmışlar, yada polis baskınlarında götürülmüş. Kimse özenle korumamış yani... Sonra bir şans eseri kalan tek nüshayı Hollanda'da, Serxwebun gazetesinin arşivinde buldum. Tek nüshaydı. Ve ancak bana fotokopi etmek yoluyla verdiler.

İşte bu kitap böyle gerçekleşti.

Dışarı çıkınca yaşam devam etti Nazım. Çok şey değişmişti. 20-22 yıl öncesinin izleri kalmamıştı. İnsanlar değişmiş, şehirler büyümüşü. Teknik ilerlemiş, mücadele dar bir sınırdan çıkıp büyümüşü. İçeri girerken azdık, çıkarken çoğalmıştık. Bir grupken, bir toplum olmuştuk. Aynı şekilde görev ve sorumluluğumuz da artmıştı Nazım. İnsanları bizden çok şey bekler buldum. Haklıydılar...

Bizim dönemden kalma diğer arkadaşlar gibi ben de kurumlarımızın birinde yer aldım. Ne ilginç, bu da bir basın kurumumuzdu. 1992'den beri Kürtçe yayınlanan Azadiya Welat gazetesinde çalışmaya başladım. Gazetecilikten anladığımdan, ya da Kürtçe dili iyi bildiğimden değil, boşluk vardı... İyi ki de burada çalışmışım. Çünkü Nazım bilirsin bizim aile Kürt. Ama bizler evde Türkçe konuşurduk. Ve büyüyünceye, arkadaş çevresi edininceye kadar da kendi ana dilimizi bilmezdik. Bir gün bu dilin karşıma çıkacağını, öğrenmek ve öğretmek zorunda kalacağımı biliyordum. Cezaevindeyken dili öğrenmek için bazı kararlar aldık. Uyguladık da. Ama mecbur kalmayınca hiçbir dil öğrenilmiyor Nazım. Azadiya Welat işte böyle bir mecburiyeti dayattı bana. Ben de öğrendim. Mecburen ama isteyerek, inanarak, severek. Sadece Kürtçe değil, Zazacayı da... Her iki lehçeden yazılarım çıktı, çıkmaya devam ediyor.

Kısaca Nazım, ben senin yolundayım.

Sen rahat ol.

Yeğenlerin... Birkaçını o küçük halleriyle sen de görmüştün... Ve sonra doğanlar... Hele de küçük Nazım... Şimdi büyüdüler.. Seni tanımıyorlar henüz... Belki de kitaplardan okuyacak, belgesellerden izleyecekler seni...

Ve arkadaşların... Pek arkadaşın olmadı diyorlar. Ama mümkün mü? Beraber büyüdüğün sokaktaki arkadaşların. Onlar nerede? Okul arkadaşların. Kimileriyle çektiğin fotoğrafların var. Sonra gazeteden arkadaşların... Çoğu ile çektiğin fotoğraflar var. Onlar nerede? Savrulduklar mı bir yana. Kimi çekildi bir köşeye, bilgi ve birikimlerini, heyecan ve korkularını, sevinçli ve acılı anılarını içlerine çekerek. Kimi de daha zorlu görevler üstlenmek üzere dünyanın dört bir yanında mücadele etmeye devam ediyorlar. Kimi de hala aynı yolda inatla gazetecilik görevlerini yerine getiriyor. Seni asıl onlardan dinlemek gerekiyordu. Alel acele birkaç kişiye ulaşayım dedim. Olmadı.

Kitap yazmak veya kitap hazırlamak kolay değil, böyle bir mücadele, iş, heyecan dolu bir yaşamda. Eskiden fırtınalı yıllar geçtikten sonra, tabiri uygunsuz emeklilik dönemlerinde insanlar bir şeyler yazarlardı. Ama biz bir yandan yazarken, bir yandan da yazdıklarımızda dışa vurduğumuz ruha uygun ve onun bir gereği olarak mücadeleye devam ediyoruz. Dolayısıyla yazdığımızı (çoğu kez) dikkatli okuma fırsatını bile bulamayabiliyoruz. Bir koşu gibi. Bir yarış gibi. Karşımızda çok somut bir rakip yok ama hep koşuyoruz, dört nala giden bir at gibi. Nerede duracağımı(zı) ben de bilmiyorum.

İşte böyle kardeş ve arkadaş Nazım, bu kitap seni tanıyan, seninle aynı zorlu dönemlerde çalışmış, aynı heyecanı paylaşmış tüm dost ve arkadaşlarına da bir çağrıdır aynı zamanda. Eğer ihtiyaç duyulur ve olanaklar elverirse kitabın ikinci baskısında Nazım'ın gazeteciliğini ve içinde yaşadığı dönemi daha anlaşılır kılan dost ve arkadaşlarının yazı ve değerlendirmelerine yer vermeyi şehide, değerlere bağlı olmanın bir sözü gibi aldığımızı belirtirim.

* * * * *

Bir ağaç gibisin bilincimizde. Sonsuza dek var olacaksın. Çünkü köklerin var derinlerde. Gövdenle tutunmuşsun toprağa. Ve dallarında açıyor çiçekler. Meyvelerin var her renk ve her tat. Yaşıyorsun, yaşayacaksın bu ormanın kalbinde.

Hoş geldin Nazım...

.....

Ablan Fatime'den...

Güler Yüzlü, Zeytin Karası Gözlü Nazım...

Gazeteciliğe 18 yaşında başlamıştı. Heyecanlı, meraklı ve bir o kadarda sevinçliydi. En büyük amacı, toplumsal gerçekleri gün yüzüne çıkarmak, halkı bilinçlendirmektir. 1984'ten 1994'e kadar olan sürece anlam vererek, gün yüzüne çıkarılamayan, hep örtbas edilen gerçekler üzerinde dururdu. Çok kitap okurdu. Evimizin daha sakin arka odasına çekilir, saatlerce okurdu. Bazen hiçbir şey bilmediğini iddia eder, bilgiye aç olduğunu söylerdi. Bu konuda çok sabırsızdı. Her şeyi bir anda öğrenmek isterdi. Çarpıklığı, adaletsizliği, kimliksizliği, bir halkın göz göre göre yok sayılmasını içine sindiremez "bu durumda ben ne yapabilirim" diye kendini sorgulardı. "Gerçekler ya okunarak ya da yaşanarak öğrenilir" derdi. "Bunun için ben de halkımın gazetesinde çalışarak, hem okuyup öğrenerek hem de öğrendiklerimi halkımla paylaşarak bir şeyler yapabilirim" demişti. Bu konuda kararlı olduğunu söyleyerek, liseyi bitirince Özgür Gündem Gazetesi'nde çalışmaya başlamıştı.

Gazetede çalışarak; yeni insanlarla tanışması, onların sorun ve çözüm arayışları kendininki arasında bir paralellik olması çok hoşuna gitmişti. Esnafla iletişime geçerek dertlerine çare araması, gerçekleri kamuoyuna yansıtması bir şeyler yapma adına onu sevindiriyordu. Bazen evde "halkımız çok yoksul! Neden bu adaletsizlik? Neden eşit dağılım olmuyor? Neden günde 8-10 saat çalışan bir işçi asgari ücrete mahkum ediliyor? Neden her kes hakkını alamıyor?" der, sistemin kokuşmuş, yozlaşmış yapısını eleştirirdi.

Gazetede çalışarak adeta kendini keşfeder olmuştu. Coşku ve heyecandan gözlerinin içi parlardı. Her akşam saat yedide eve gelir. Kendisiyle getirdiği gazeteyi babama verir, akşam yemeğinden sonra arka odaya çekilerek kitap okurdu. Okuduklarını yazarak özetlerdi. Hayalinde daha yetkin bir gazeteci olmak vardı. Bunun için basın-yayın gazetecilik bölümünde okumayı düşünüyordu. Üniversite sınavına başvurmuştu. Basın yayın gazetecilik bölümü tek tercihiydi. Bu bölümü okuyup bitirdikten sonra, daha bir bilgi donanımı ve daha bir güçlü kalemle gazetemde çalışırım diye hayal kurardı.

O dönemdeki faali meçhul cinayetler, gazeteye yönelik tehditler, muhabirlerin öldürülmesi onu yıldırmamıştı. O yolunu çizmişti bir kere. Güneş balçıkla sıvanmaz. Gerçekler de örtbas edilemezdi elbette. O dönemde yaşanan vahşet anları teşhir edilmeliydi. Nazım bunun bilincindeydi. O sadece muhabir değil aynı zamanda bir halkın yükünü de sırtına almıştı. "Kalemim, silahım olmalı" derdi. Bir halkın var olma savaşında, o kalemiyle bu savaşa katılmıştı. Mesai arkadaşı Kemal Kılıç faali meçhuller tarafından öldürüldüğünde isyan etmiş" onun kalemini yerde bırakmayacağına dair söz vermişti.

Annem onun için endişelenir "gel oğlum vazgeç, aynı şeyler senin de başına gelir diye çok korkuyorum" demişti. Nazım'ı ikna etmek mümkün müydü? Devrim ateşiyle yanıp tutuşuyordu. "Arkadaşım Kemal Kılıç öldürüldü. Bu durumda benim de ayrılmam hiç doğru olur mu?" demişti. Ve daha çok sarılmıştı kalemine.....

Her gün gazeteye gidip gelirken sağını solunu, arkasını kollamaktan kafasının sürekli hareket ettirdiğini, bu sebeple kendinde tik oluşacağını gülerek anlatmıştı bir gün bana. Bazen de nasıl yürüdüğünün taklidini yaparak gülüşmemizi sağlardı. Ama işin ciddiyetinin de farkındaydı. Gazeteden eve gidiş gelişlerde çok ürktüğünü her an vurulabileceğinin endişesiyle yürümenin zorluğunu anlatmıştı. Ölümü her an yanı başında hissediyordu. Arkadaşı Kemal'in öldürülmesi onu çok etkilemiş, günlerce onu düşünmüştü.

Nazım'ı çok severdim. Ona aldığım bir kazağı çok beğenmişti. Sürekli onu giyerdi. "Nasıl olsa öleceğim bari ölürken bu kazak üzerimde olsun" diyerek beni kızdırmaktan da geri durmazdı. Sonra da çok dikkatli davranıyorum bana bir şey olmaz, merak etme der, yaşam mücadeleye olan sıkı bağlılık ve umudu içinde ileride yapacağı işlerin planlarını tasarlardı.

Ölüm elbetteki ondan uzaktı. Daha 19 yaşına yeni girmişti. Çok istediği bir işte çalışmanın, halkına faydalı olmanın coşku ve heyecanını taşıyordu. O ölümle dalga geçmişti. Ne pahasına olursa olsun ondaki devrim ateşi yangınına kavuşacaktı. Gözlerindeki ışıık değişimin, güçlenmenin habercisi gibi pırıl pırıl parlıyordu.

Çok utangaçtı ayrıca. . Bu utangaçlığından nefret de ederdi. Yüzündeki tebessüm hiç eksik olmazdı. Mahcup bakışları utangaçlığını ele verir rahat davranamazdı. Bu durumunu hiç sevmezdi. “Bunu da aşacağım” derdi. “Daha önümde uzun yıllar ve yapacağım çok şeyler var.” Diyordu. Bazen çok çabuk sinirlenirdi. O an hiçbir şey görmezdi. Karar verdiği bir konuda engellendiğinde çok kızardı. “Ben bunu yapacağım” diye diretirdi. Sonra çabucak sakinleşirdi. Genelde sakin ve sessizdi. Ama sessiz, sakin görünüşünün altında kararlı, gözü pek bir kişilik yatarı. Nazım bir müddet İstanbul’a gidip gazetede staj görmüş, tekrar Urfa’ya dönmüştü.

İstanbul ona yaramıştı. Utangaçlığı gitmiş, rahat konuşur, rahat davranır olmuştu. Kendinden emin, daha güçlü görmüştüm onu. Bu durumundan oldukça memnun halde durmadan kahkahalar atıyordu. Halen o kahkahaları kulaklarımda. Oturduğu yerde, kahkahalar atar, coşkuyla güldüğü böyle anlarda oturduğu kanepeden gövdesini geriye atar, el çıkar, ayaklarını havaya kaldırır.

Son günlerine doğru, komşular espri olsun diye “Nazım niye bu kadar sesli gülüyorsun? Sesin ta yukarılara geliyor” diye şakalaşmışlardı. Evet son günleriydi Nazım’ın. Nereden bilebilirdik ki so günleri olduğunu...

Nazım çok da duygusaldı. Bir gün GAP projesiyle ilgili dönemin cumhurbaşkanı Süleyman Demirel Urfa’ya gelmişti. Orada olup bitenleri bana anlatırken Demirel’e çok acıdığını, onu çok yaşlanmış ve yıpranmış gördüğünü söylemişti. Sonra da kendi kendine “onca kişi onun gözleri önünde öldürülürken benim ona bakıp içimin burkulması ne garip!”

Ve ne garip ki, sen de aynı akıbete uğrarken bir muhabirin kaçırılıp kaybettirilmesi onun umurunda olmamıştı Nazım. Acaba 20 yaşında yaşam dolu bir gencin duygulu gözlerle onlara baktığı gibi, onlar da aynı gözlerle sana, bakmışlar mıydı? Onun da içi burkulmuş muydu Acaba!

O kara günde, yani 1994 yılının 12 martında sabah vakti Nazım beni gazeteden aramıştı. Demek ki onunla son kez konuşacaktık. Son kez sesini duyacaktım. Akşama görüşürüz diye telefonu kapatmıştık. Beni aradıktan sonra bir haber üzerine Siverek’e gitmiş. Bana telefonda Siverek’e gideceğini söylememişti. Gitti... Ve bir daha da görüşemedik...

Nazım o gün dönemedi. Gece çok uzun geçmişti onsuz. Ondan bihaber, kaygılı, korkulu, cehennem ateşinde yanar gibi kor düşmüştü yüreklerimize... İkinci gün, üçüncü gün... Günler geçer. Onu bulma, ondan bi haber alma umuduyla susmaz telefonlar.. Ana baba çoktan düşmüşler Siverek yollarına, Nazım’ı aramaya...

Acılı ana baba... Bağırıyorlar bile. Sesleri boğuluyor. Feryadının düşmanınca da duyulmasını istemeler. Basarlar bağrına taşı.

Ana, her bir taşın altında arar oğlunu. Oğlu yitirilmiş. Nazım kaçırılmış! Sormadık insan, çalmadık kapı kalmamış. İlk Nazım’ı görenlere koşmuş, yaşıyor diye sevinmiş. Her kapının çalınışında sevinmiş, koşmuş kapıya oğlum geldi diye... Günler geçtikçe, umutlar tükenince, koşmuş sahipsiz mezarlara, morglara, kah Dicle’ye kah da Fırat’ın sularına. Günler geçer Nazım’dan hiçbir haber alamaz. Artık dirisinden umut kesmiş, ölüsünü bulmak umut olmuş Makbule Ana’ya. Kapanmış yüzüne tüm kapılar. Kim çare olur ona. Gören gözler kör, duyan kulaklar sağır olmuş. Bir ananın yüreği nasıl dayanır buna? Git yasını yap demişler. Nasıl ölüsünü bile bulmadan inanır öldüğüne? Eğer sağ, eğer ölü verin Nazım’ı diye haykırır. Ama kimin umurunda bir muhabirin kaçırılıp kaybettirilmesi... Onu aramaktan, yaşıyor diye umutlanmaktan taziyesi bile yapılamaz.. Haftalar geçer yaşıyor diye umutlanır durur. Çaldığı kapılar başından savar onu. Oysa onu başından savanlar o insan paçavraları! Yüreği sevgiyle dolu Nazım’ı yok etmenin zafer sarhoşluğu içinde, bardaklarında genç insanların kanlarını tokuşturmuşlardı.

.....

Kaç sabah oldu, kaç gece oldu sensiz geçeli. Her geçen gün hasretin daha bir çörekledi içimize. Seni bir daha görememenin acısıyla sizler yüreğimiz. Bir mezar taşın bile

olamadı! Zalimlerin zulmüne uğradın, ölümlerden ölüm beğenin dediler. En kallescesini seçtiler sana. Ne dirini gördük ne de ölünü. Acımızı içimize gömdük. Sustu diller, işitmedi kulaklar yine. Durdu zaman durdu yelkovan. Gece gündüz birbirine karıştı o an. Ağıtlar mı yakmalı ardından, delice koşmalı mı sokaklarda yoksa yeri göğü inletmeli mi feryatlarla Nazım nerede diye...

Kolay mı cellatların ortasında seni düşünüp, bir de dönüşünü beklemek. Cellatlardan umut beklemek. Ve bir gün çıkıp gelişini beklemek. Her kapı çalınıp sen diye açmak. Kolay mı?

Gelişini hayal ettim hep, kapıyı çalınıp, elinde Özgür Gündem gazetesini babama verişini, sesini, gülüşünü, oturuşunu düşündüm... Bu lanet olası 12 mart günü kara günün mü olacaktı. Olmamalıydı. Bu yüzden hep hayal ettim gelişini, her akşam saat yedide geldiğin gibi..

O 12 mart günü ona aldığım, o çok sevdiği kazak üzerindeydi gerçekten de. Gelecekleri çoktan çalınmış, ümitleri yok edilmeye çalışılmış kara toprakların kara bahtlı çocuklarına ancak ölüm üzerine dilek diletirlermiş. “ölürken bari bu kazak üzerim de olsun” demişti...

Şimdi senin kaçırılıp kaybettirilişin üzerinden tam on yıl geçti Nazım. Seni hiç göremedik. Seni ellerimizle de toprağa gömemedik. Ama unutma, sen yüreğimizde yaşıyorsun. Hem de en güzel halinle. Esprili gülüşünle. Aynaya bakıp kendine “çı xweşe!” derdin. 20 yaşın güzelliğiyle, zeytin karası gözlerindeki ışıkla yaşıyor, yaşayacaksın...

O kara gözlerdeki ışık hiç sönmedi ve sönmeyecek de...

Sana aldığım kazak hala üzerinde, temiz, renkli ve sık...

Ablan Fatime

.....

Nazım'ın Özgür Gündem'de Çıkan Bazı Haber Ve Dizi Yazı Örnekleri:

6 Ağustos 1993
ÖZGÜR GÜNDEM

TOPRAK HASRETİ

(Dizi Yazı, Birinci Bölüm)

Nazım BABAOĞLU

“Toprak Namustur”

İnsanoğlu ilk çağlardan beri toprakla “haşır neşir” oldu; uğrunda savaşlar verdi, kan döktü. Kimi zaman doğurganlığından etkilenip ona “Toprak Ana” dedi. Kimi zaman da verimliliğinden esinlenip bir tanrı yaptı toprağı ve önünde diz çöküp tapındı. Toprak, zenginlik kaynağı oldu tarih boyunca... Ceylanpınar ilçesinin iki Cırcıp mıntıkasında bir

sevda ile esen ilk bahar rüzgarı yazın kavurucu sıcağıyla bütünleşmiştir. Burada, “Bé erdler” (topraksızlar) olarak adlandırılan 2886 topraksız çiftçi ailesi 43 yıllık bir savaşımı sürdürüyor. Sadece kendilerine değil, Kürt insanının tümüne özgü olan “Toprağın adı namustur” anlayışı her şeye rağmen devam ediyor.

Doğu ve Güneydoğu bölgelerinde yıllardır bir avuç toprağa hasret bırakılmış bir halkın özlemidir toprak reformu. Bin yıllardır nice uygarlıklar kurmuş, nice istilalar yaşamış, kendi yurdunda kendi toprağına yabancılaştırılmış bir halkın öyküsüdür Harran.

Devletin toprak reformu diye adlandırdığı paket, aldatma politikasının bir diğer yüzüdür. Bu konuyu kaleme alarak bir zamanlar kör yılanları ve köstebeği bol olan Ceylanpınar’ın iki Cırcıp arasındaki ve Harran’daki köylülerin sorunlarını gündeme getirmeye çalıştık. Toprak reformunun anlamını ve bugünkü durumunu sergilemek bir diğer amacımızdır. Bu diziye hazırlarken bir kez daha anladık ki, ne şiirle anlatılabilir bu insanlarımızın sevdası, ne de gazete sütunlarına sığdırılabilir.

Bölge insanı üzerinde oynanan Bizans oyunlarında yer alanları tanımak gerekiyor öncelikle. Başrolde devlet ve ona bağlı Toprak Reformu Kurumu, figüran olarak sulandırılmış yeni yasa, bölgede egemen olan toprak ağaları ve bunlara bağlı tefeciler bu Bizans oyununun üstesinden gelip oyuncularını tarihin tozlu sayfalarının arasına göndermek, Harranlı topraksız insanlar için büyük bir başarı olacak. Ancak bugüne kadar yenilen taraf hep Harran’daki topraksız köylüler olmuş, sürekli zafer kazanıp bölgede hakimiyetini pekiştiren ise ağalar ve beyler, yani sömürenler...

Siyasi partiler de kendileri için çekim alanı olan bu bölgelere yönelirken, bölgenin hakimleriyle ‘iş yapmayı’ tercih etmişler. Harran’daki topraksız köylüler, şimdiye kadar başlarına gelmiş olan her şeye düzen partilerinin neden olduğunu söylüyorlar. Kamuya ait arazilerin topraksız köylülere dağıtılmasından ve arazi mülkiyetinin yeniden düzenlenmesinden Tarım Reformu Bölge Müdürlüğü sorumlu. Tarım reformu uygulanacağı ilan edilen alanlarda, arazi dağıtımının ve mülkiyetin yeniden düzenlenmesi ile ilgili işlemlerin bir an önce bitirilmesi ve tarım-içi geliştirme hizmetlerine başlanması gerekirken, yaklaşık 3 yıldır arazi tapuları dolaplarda bekletiliyor.

GAP’ın ayak seslerinin duyulmaya başladığı bir zamanda devlet, bu sefer uygulanacak senaryoyu belirleme telaşına düşmüş durumda. Topraksız veya az topraksız köylüler GAP tamamlansa bile kendi durumlarında önemli bir değişikliğin olmayacağını düşünüyorlar. Yine kendi yağlarında kavrulmaları gerekeceğini belirten köylüler, Harran ovasının sulanması da içinde olmak üzere GAP’ın sağlayacağı bütün fayda ve olanakların sadece toprağın sahibi olan ağalara yarayacağını söylüyorlar. Harran’da yaşayan pek çok aile mevsimlik işçi olarak Adana’ya pamuk toplamaya gidiyor. Çukurova’da çok zor koşullar altında çalışan bu işçiler perişan bir halde geri dönüyorlar.

Köylüler, GAP’ın bitmesiyle birlikte, aynı insanların, bu kez adana yerine Harran’da yerel ağaların yanında ırgatlık yapmak zorunda kalacaklarını belirtiyorlar. Bunun dışında bir farkın olmayacağını da ekliyorlar.

İlgili Kurumlar

Tarım ve toprak reformu yasaları bugüne kadar birçok değişikliğe uğramış, iptal edilmiş, bir daha değiştirilmiş ve bir daha .. Tarım teşkilatı, 26 Temmuz 1972 tarihinde Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı adı altında 1617 sayılı Toprak ve Tarım Reformu Ön Tedbirler Kanununa göre Başbakanlığa bağlı olarak kurulmuş, 1757 sayılı toprak tarım reformu kanunu ile katma bütçeli tüzel kişiliğe sahip bir kuruluş haline getirilmiştir.

1757 sayılı kanun 10 Mayıs 1977 tarihinde Anayasa Mahkemesinin 1593 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan kararı ile şekil yönünden iptal edilmiş; hazırlanan yeni tasarı süresi içinde meclisten geçirilemediği için 10 Mayıs 1978 tarihinde yürürlükten kalkmıştır.

Müsteşarlık, hukuki varlığını 1984 yılına kadar, bütçe kanunlarına konulan hükümlerle sürdürmüştür.

8 Haziran 1984 tarih ve 224 sayılı kanun hükmünde kararname ile Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı, Tarım ve Köy İşleri Bakanlığına bağlı kamu tüzel kişiliğine haiz ve katma bütçeli Toprak ve Tarım Reformu Genel Müdürlüğüne dönüştürülmüştür. 26 Şubat 1985 tarih ve 3155 sayılı kanunla da ismi, Tarım ve Reform Genel Müdürlüğü olarak değiştirilmiştir.

1757 sayılı yasa uyarınca Urfa ili, 1 Kasım 1973 tarihinde uygulama bölgesi ilan edilmiş, Tarım ve Toprak Reformu Müsteşarlığına bağlı, Urfa Bölge Başkanlığı kurulmuştur. Bilahare 16 Haziran 1986 tarihinde Bakanlar Kurulu kararı ile Urfa Tarım Reformu uygulama alanı ilan edilmiş ve Urfa Bölge Başkanlığı ismi Urfa Bölge Müdürlüğü olarak değiştirilmiştir.

Ve Toprak Reformu

Türkiye’de toprak reformu 1945 yılında gündeme geldi. Ama uygulama söz konusu olmadı.

Daha sonra, 1973’te “Çiftçiyi Topraklandırma yasası” ile 4032 aileye toprak dağıtıldı. Ancak bölgede feodalizmin egemenliği bilinçli olarak kırılmadığı için somut durum değişmedi. Köylüler gerek korkularından, gerek bilinçsizliklerinden bu topraklardan yararlanamadılar. Bunun sonucunda toprak reformu, Harran köylülerinin deyişiyle “bir tas ayrına muhtaç” köylü ile ağa arasındaki gerginliği daha da artırmış oldu. Zaten bölgede askeri ve siyasi olarak güçlü olan ağa, sözde toprak reformuyla birlikte daha da güçlenerek köylüler üzerindeki egemenliğine pekiştirildi. 1973 yılında yürürlüğe giren bir diğer yasa da 1757 sayılı Toprak ve Tarım Reformu Yasasıdır. Bu yasa için uygulama yeri olarak Urfa seçildi. Yasa, aile başına kuru arazide bin dönüm, sulu arazide ise üç yüz dönüm arazi bırakılmasını ve kalan toprağın kamulaştırılmasını ön görüyordu. Bu kapsamda, Urfa’da 1.700.000 dönümün üzerinde arazi kamulaştırıldı. Hazineye ait 1.000.000 dönüm araziyle birlikte, toplam arazi 2.800.000 dönüme ulaşıyordu; bunun bir kısmı kuru bir kısmı da sulu arazi verildiği iddia ediliyorsa da, pratikte durumun farklı olduğu görülmektedir. Özellikle yoğun bürokrasi sonuç alınmasını engellemiştir.

Harran’da oturan 8 çocuk babası Ömer Kızıl, o dönemde başka bir partiye üye olduğu için toprağı elinden alınmış olan çiftçilerden biri. İkinci toprak reformunda dağıtılan toprakların çoğunun, ağalara ve beylere verildiğini belirten Kızıl, “bana 150 dönüm kuru tarla verildi. 10 Mayıs 1975 tarihinde devlet, toprağımızı elimizden alarak kamulaştırıldı. Bu bölgede, sadece dönemin iktidar partisine üye olanların toprağı elinde bulunuyordu. Sözü geçen birisini Başbakanla görüştüm. Tabi bizim sesimizi çıkarmaya gücümüz yoktu. Hiçbir sonuç alınmadan, öylesine, toprağımız elimizden gitti. Harran ilçe olduğu zaman iş sahaları açılır, burada çalışırız diye düşündük. Oysa şimdiye kadar hiçbir gelişme olmadı. Devlet erkanı olur, şikayetimizi dile getiririz diye düşündük. Fakat sorunlarımızla şimdiye kadar kimse ilgilenmedi. Yine mevsimden mevsime işçi alımı söz konusu olduğu zamanlarda DYP’li olanları işe alıyorlar. Fakir fukaraya ise yine hiçbir şey yok. Şimdi büyük toprak sahiplerinin yanında çalışıyoruz. Ağanın kazandığının %20-30’unu alıyoruz” diyor.

Her seçim zamanında siyasi partilerin arkasına zorunlu olarak düştüklerini belirten Harran köylüleri, bu partilerin kendilerini hep yarı yolda bıraktığını belirtiyorlar. “Biz kendi irademizle oyumuzu kullanamıyoruz” diyen bir başka çiftçi ise, son koalisyon hükümeti zamanında durumlarının daha da kötüleştiğini belirterek, şöyle devam ediyor: “Pamuk ekimi için destek kredisi olarak aldığımız 500 bin liraya Necmettin Cevheri zamanında el koydular. ‘Zirai Donatıma borcun var, git borcunu öde ondan sonra gel kredi çek’ diyerek bizleri daha zor duruma soktular.”

1757 sayılı yasanın uygulanması trajik-komik gelişmelere yol açıyordu. Pilot bölge seçilen Viranşehir’de bir yandan Ceylanpınar Caddesi üzerinde bulunan Belediye Parkındaki arzuhalçiler durmadan “toprak İstem Formu” doldururken, bir yandan da bugün ‘saklı nüfus’ memuru Şükrü Ateş, Viranşehir ilçe merkezinde 157, merkeze bağlı köylerde 682, Ceylanpınar nahiyesinde ise 431 kişi olmak üzere toplam 12.700 kişinin nüfusa kaydedilmemiş olduğunu ve bu sayının bir yıl içerisinde üç bini aşabileceğini ifade ediyordu. Ateş, bölgede eğitim düzeyinin düşük olması ve katiplerin ihmalkarlığının bu duruma yol açmış olduğunu da sözlerine ekliyordu. Bölgeler için fotoğraf çektirmeye gelenlere, fotoğrafçılar gün vermeye başlamıştı. Bu izdihamın yol açtığı harcamalar ve kırtasiye giderleri, bölge halkını tefecilerin kucağına atmış, bir avuç toprak alabilmek için çabalayan ailelerden çoğu evlerindeki yatakları bile satmak zorunda kalmışlardı. Bir yandan da, hazırlanan belgeleri bir an evvel zamanın Toprak Reformu Bölge Müdürü Saim Kendirli’ye ulaştırmak için birbirleriyle yarışıyorlardı.

Konunun bir diğer boyutu da çiftçilerin ellerindeki toprakların alınması oluşturuyor. Bu durumdaki bir çiftçi, Mahmut Emiroğlu, Harran ilçe olduğunda, kendisiyle beraber toprakları ellerinden alınan sekiz kişinin adlarını şöyle sıralıyor: Ömer Kızıl, Halil Yavuz, İsmail Pembegül, İsmail Halat, Yasin Arol, Hüseyin Özyavuz, İsmail Özyavuz ve Halil Sarıboğa.

Topraklarının iade edilmesi için Ankara’ya kadar gittiklerini belirten Mahmut Emiroğlu’na haklarının zayi olmayacağı söylenmiş. Bundan sonraki hikayesini şöyle anlatıyor: “Daha sonra Tarım Reformu Genel Müdürlüğüne gittik. ‘Size tarlanızı geri vereceğiz’ dediler. Eski sulu toprağımızı iade edeceklerine, sonunda kıraç bir toprak parçası verdiler. Bu toprak parçası DSİ’nin raporunda ‘sulu tarla’ olarak geçiyordu ama aslında 8. sınıf kıraç topraktı. Toprağı birkaç defa ektik ama bir şey alamadık. Bütün masrafları biz çiftçiler yapıyoruz; gübreye, suya masraf edip çeşitli giderleri karşılıyoruz, fakat bize verdikleri bu topraktan mahsul alamıyoruz. Yaptığımız masrafları bile karşılayamıyoruz. Verdikleri tarladan su bile çıkmıyor. Dağ başında bir yerde. Sulamaya ise hiç elverişli değil. Bu duruma itiraz ettik. Yine Tarım Reformu Bölge Müdürlüğüne başvurduk, şimdiye kadar bir şey çıkmadı.

Geçtiğimiz yıllarda, Türkiye-İtalya işbirliği ile kavak ağacı dikilmesinin gündeme geldiğini ve kendilerine verilen topraklarda da keşif yapıldığını belirten Emiroğlu, orman mühendisi Osman Bak’ın bu kadar kıraç toprakta kavak yetiştirilemeyeceğini söylediğini kaydediyor.

MHP’de İşin İçinde

Toprak Reformu Bölge Müdürlüğünde “çalışır eleman” adı altında görevli bulunan MHP’li genç kadrolar, teşkilatta hakimiyeti ellerinde tutuyorlardı. Toprak ağaları, MHP lideri Alpaslan Türkeş’ten randevu alabilmek için defalarca telefon ediyor yada kalkıp Ankara’ya gidiyorlardı. Yine o dönemde toprak reformu kapsamına giren iki Cırcıp arasındaki hazine arazisi siyasi partilerde istifalara yol açıyordu. AP’den istifa eden toprak ağaları, Şeyh, ağa ve beyler, CHP’ye; burada da aradıkların bulamayınca, gizli flörtleri MHP’ye geçiyorlardı. Bölgedeki durumla ilgili olarak DEP İlçe Başkanı Eyüp Karakeçili, “bir defa, fiili olarak devlete yakın olmayanlara toprak verilmediği gibi, cezaevine girmiş olanlara ve Kürt meselesine yakın olanlara da toprak verilmiyor. Bu, devletin Kürdistan’daki tipik bir uygulamasıdır.

Ayrıca, eskiden beri devlet, Urfa’ya özel ilgi gösteriyor. Toprak reformu Bölge Müdürlüğünün çekirdek kadrosu MHP’lilerden oluşuyor” derken, DEP İl Başkanı A.Muhsin Melik “ toprak reformu eskiden MHP’nin karargahıydı. Rasgele adam alınıyordu. Böylece reform devlet terörünün maskesi olmuştu. 1980’den sonrası değişen ise MHP’nin kılık değiştirmesi ve Türk-İslam sentezinin öne çıkması oldu” şeklinde konuşuyor.

Topraklarının ellerinden alınacağından kaygılanan “asalak” takımının ürettiği çözümler sadece MHP ile kurulan yakın ilişkilerle sınırlı kalmıyordu. Daha fazla toprağı elde tutabilmek için tek aile sistemi, çoğulcu aileler sistemi keşfediliyordu. Viranşehir Adliyesi de çok ilginç olaylara sahne oluyordu: Hakim huzuruna çıkıp “geçinemiyoruz, aramızda sürekli münakaşalar oluyor. Artık dayanılmaz bir hal aldı. Annem ve babam da benim yüzümden üzülmedirler. En doğru kararı boşanmakta gördüm. Nafaka talep etmiyorum” diyen kadınlara, “ya çocuklarınız?” diye sorulduğunda aldığı cevap, “önemli değil, bende de kalabilir, babasında da” oluyordu. Kocalar ise, “Ömrümü çürüttüm, 25 senedir, bu kadının dırdırına dayanamıyorum. Bakın o da boşanmak istiyor. Verin bu kararı Hakim bey, bu iş bitsin, yoksa çok acı durumlarla karşı karşıya kalırız. Ya kendimi ya da onu öldürürüm. Hayatımız zindan olmasın. Bende karımdan boşanmak istiyorum” diyorlardı. Topraklarının ellerinden alınmaması için hazırladıkları bu senaryonun birinci bölümü boşanmayla noktalandıktan sonra, eşler yine imam nikahıyla birlikte yaşamayı sürdürüyordu. Bütün bu çabalar ve geliştirilen yöntemlerin sonucu. Yoksul köylülüğün toprak reformundan faydalanamaması oluyordu. 1974 yılında Ekonomi Politika Gazetesinde her gün bölge ile ilgili haberler yer alıyordu. Ceylanpınar nahiyesinin Hello-Bello köyündeki hazine arazisinin köyde ikamet etmeyen kişilere dağıtılması üzerine bölgeye gelen CHP Milletvekili Celal Paydaş, yanlış ve yanlı uygulamaları kınıyordu. Kahraman ailesinin önde gelen isimlerinden Mehmet Kahraman ile oğlu Hamdi Kahraman’da, toprak reformdaki şovenist yaklaşımları protesto ederek, 1000’e yakın imza taşıyan bir dilekçeyi, Toprak ve Tarım Reformu Başkanlığında bulunan Prof. Saim Kendirli’ye iletliyordu.

Üçüncü reform 1984 yılında Turgut Özal’ın Başkanlığı döneminde “sulama alanlarında arazi düzenlenmesine dair toprak reformu” adı altında geldi. Özal, kamulaştırılacak toprakların el değiştirmesini sınırlayan kanunu ön tedbirle yürürlükten kaldırdı. 1757 sayılı yasada mevcut olan “ailede kişi başına kuru tarıma uygun 1.000, sulu tarıma uygun 300 dönüm arazi” bırakılmasını getiren madde, “kuruda 2.000, sulu da600 dönüm” olarak değiştirildi. Eski ve yeni düzenlemeden karışıklıktan faydalanılarak önceki toprak sahibinin toprağını geri alması sağlandı. Bunun ardından Başbakan Özal, 1986’da Urfa’yı reform bölgesi ilan etti.

Urfa Tarım Reformu Bölge Müdürlüğünün 1992 yılında hazırladığı çalışma raporunda toprak dağılımı hakkında şunlar belirtiliyor.: “arazi iade çalışmaları kapsamında, 1757 sayılı kanuna göre topraklandırılan, kanun iptali sebebiyle tapuları verilemeyen ve aldıkları araziye işlemeye devam eden 36 köyden 850 kişiden talep beyannamesi alınmıştır. Bu kişilerin 3083 sayılı kanuna göre hak sahipliği devam eden 754’üne tapu verilmiş ve bu kişiler, dağıtılan bu arazi karşılığında borçlandırılmışlardır. Ceylanpınar ilçesi iki Cırcıp arasında bulunan hazine arazisinin dağıtımından yararlanmak için müracaat eden 2725 kişiden 1840’ı hak sahibi olarak tespit edilmiştir. Bu kişilerin dağıtımından istifade edebilmeleri için kanunun 24. maddesine göre araştırmaları da yapılmıştır. Bu alanda topraklandırılacak çiftçi sayısı ile hak sahibi çiftçi sayısı arasındaki fark olduğundan ek hak sahibi tespiti amacıyla ikinci bir dağılım ilanı yapılarak 642 beyanname alınmıştır. 1986 ve 1988 yıllarındaki birinci ve ikinci ilan sonunda iki Cırcıp arasındaki hazine arazisi, dağılımından yararlanmak için müracaat eden 2040 çiftçi ailesine dağıtılabilecektir. Hak sahibi olmasına rağmen arazi yetersizliği nedeniyle 149 kişiye arazi verilmemektedir. Beyannamelerin incelenmesi neticesinde 1145 kişi hak sahibi olamamıştır.

* * * * *

TOPRAKSIZ KÖYLÜYE GÜVENLİK SORUŞTURMASI

Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği 1757 sayılı yasanın yerine çıkarılan 3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenleme Yasası gereğince köylülerin on yıl önce kiraladıkları arazileri iade etmeleri gerekiyor. Ancak bölgede 950 bin dönüm araziye eken 1324 aile bu uygulamaya direniyor.

Köylüler, 6 Eylül 1987'deki halk oylaması ve 29 Kasım 1987 genel seçimleri öncesinde köylülerine gelen ANAP'lıların, verdikleri toprak dağıtma sözünü tutmadıklarını, kiracı olarak ödedikleri on binlerce liralık vergiye rağmen, ellerindeki hazine arazilerinin alınarak büyük toprak sahipleri ile ağalara verilmek istendiğini belirten köylüler, hükümetin bu kararıyla çocuk binlerce köylüyü açlığa ve yoksulluğa ittiğini de sözlerine ekliyorlar.

Toprak dağıtımı için pilot bölge seçilen İki Cırcıp arasındaki Saraççeşme, Yeşiltepe, Han, Boğalı, Boncuklu ve Avcılı köylerinde 4600 dönüm birinci sınıf sulu arazi, köylülerden alınarak, bu toprakların sahibi olduğunu iddia eden Şahin Timur Kalkay adlı kişiye verildi. Tarım Reformu Urfa Bölge Müdürlüğünün 20.11.1987 tarihli ve 6760 sayılı kararı ile Kalkay'a verilen 1362 ve 1363 nolu parseller zerinde kiracı olarak bulunan 150 aile, topraklarını geri alabilmek için dilekçelerle üst makamlara başvurdular.

Saraççeşme köyünde oturan on çocuk babası 55 yaşındaki Mahmut Kılıç, "40 yıldır bu köydeyim. Bu toprakları ekip biçiyoruz. Topraklarımızın elimizden alınıp bir ağaya verilmesi büyük bir haksızlık olduğu gibi çocuk hepimizi ölüme mahkum etmekten başka bir şey değildir. Tek geçim kaynağımız bu topraklardır" diyerek durumu anlatıyordu. İki Cırcıp arasındaki 60 bin dönüm hazine arazisi ise 40 dönümlük parsellerle ayrılmış ve köylüler, Tarım Reformu Bölge Müdürlüğüne 40 dönüm için yıllık kira bedeli olarak, o zamanın parasıyla 140 bin lira ödüyorlardı.

Geçen yıl içerisinde Ceylanpınar'a yerleştirilen 214 göçmen Afgan ailesi için modern konutlar inşaa edilmesi, aile başına 20 dönüm sulu arazi ve bir süt ineği verilmesinin yanı sıra Traktörde sağlandığını belirten İki Cırcıp köylüleri durumu şöyle değerlendiriyorlar: "Devlet bize üvey evlat muamelesi yapıyor. 'Toprak dağıtacağız' dediler elimizdekini de aldılar. 30-40 yıldır bu toprakları ekip biçiyoruz. Bazen maliyeye ödüyorduk kira bedelini bazen de Toprak Reformu Bölge Müdürlüğüne... Aslında bakarsanız, bu toprakların gerçek sahipleri bizleriz. Ancak bizim bilgisizliğimizden ve sahipsizliğimizden dolayı topraklarımız, zamanında, bizden habersiz olarak hazine adına tapuya kaydedildi. Bizde yol yorgan bilmediğimiz için bir şey yapamadık. 4600 dönüm arazinin verildiği Şahin Timur Kalkay adlı kişi, kiracı olarak bile bir gün bu bölgede yaşamamış ve toprağı ekip biçmemiştir. Ama çevresi geniş olduğundan çeşitli oyunlarla elimizdeki topraklara sahip çıktı."

Her iktidar değişikliğiyle birlikte değişikliğe uğrayan toprak reformu, sürekli muğlaklıklar içeriyordu. Bölge ile ilgili araştırmaların, soruşturmanın yapılması, belgelerin derlenmesi derken, 1990 Kasım ayında listeler belli olabildi ve sınırlı de olsa 3083 sayılı yasa için pilot bölge seçilen İki Cırcıp arasında toprak dağıtımına başlandı. Ancak köylülerin karşısına bu seferde 36. maddedeki "güvenlik soruşturması" çıkarıldı ve 42 ailenin toprak sahibi olması engellendi.

Güvenlik soruşturması sonucunda toprak verilmeyen 42 çiftçinin sol eğilimli kişiler oldukları dikkat çekiyor. Bunlardan, HEP Ceylanpınar İlçe Başkanı Sinan Kajuk, listelerin 1990 Kasımında çıkarıldığını belirttikten sonra şöyle devam ediyor: “listede benim ve iki oğlumun adı yoktu. Tarım Reformu Bölge Müdürlüğüne başvurduk. Bize gelen yanıtta, Tarım Reformunun yasasının 24. maddesine uygun olup olmadığımızın incelenmekte olduğu söyleniyordu. Sorup sorduk, 24. madde nedir diye. Maddeye göre, TCK’nin bazı maddelerinde yazılı suçlardan hüküm giyenlere toprak verilmiyor. Bizim durumumuz bu maddeye girmiyordu. Birkaç kez gözaltına alınıp bırakıldım ama hakkımda her hangi bir mahkumiyet kararı yok. Beraat kararları ile birlikte yeniden Genel Müdürlüğe başvurdum. Aradan üç yıl geçti, hala bir cevap gelmedi.”

Devletin kendilerine araziyi kira ile bile vermediğini belirten Kajuk, “devlet kiracı olarak da bizleri sakıncalı görüyor. Sıra dağıtımına gelince hak sahibi olduğumuz halde sakıncalı görülüyor. Arazi veririz de demiyorlar, vermeyiz de. Arazi vermemeleri de yasaya aykırı olacak. Bana resmi bir yanıt verseler, deseler ki sana şu nedenle arazi vermiyoruz yüreğim yanmaz ama cevap bile vermiyorlar. Güvenlik soruşturması dedikleri de jandarmadaki kayıtlardır. Ortada haksız bir durum var. Kiracı olarak tehlikeli değilsem, araziyi bana satarken de tehlikeli olmamalıyım. Çünkü devlet bu arazileri bize bedava vermiyor. Vereceği 40 hektar arazi için borçlandırıp en az 40 milyon lira alacak.. Bu haksız uygulamalar vatandaşları devletten soğutuyor” diyor. Işıklar köyünden Bubo Kuruaslan da iki çocuğu ve birkaç akrabası ile birlikte toprak alamayanlardan. Gerekçe “Güvenlik soruşturması” HEP ilçe yönetim kurulu üyesi olan Kuruaslan konuyla ilgili olarak “güvenlik soruşturması nedense hep solcular için yapılıyor. Belki yüz kez Ankara’ya genel müdürlüğe gittim. Hiçbir suçumuz, sabıkamız yok, yanıt vermiyorlar” diyor.

29 Haziran 1985 tarih ve 18796 sayılı resmi gazetede yayınlanan, sulama alanlarında arazi düzenlenmesine dair Tarım Reformu Yasasının uygulama alanına giren arazinin düzenlenmesine dair Tarım Reformu Yasası uygulama yönetmeliğinin 38. maddesi ile dair Tarım Reformu Yasasının 24. maddesi, Genel müdürlüğe soruşturma yetkisi veriyor.

38 Madde şöyle:

“Genel Müdürlük, bölgenin özelliği ve güvenliği açısından, ilgili güvenlik kuruluşlarının görüşünü alarak sahibi listesinde değişiklik yapmaya yetkilidir.”

24. Madde ise şöyle:

a) TCK’nin 536. Maddesi 1.2. ve 3. fıkralarında yazılı suçlardan veya bu suçların işlenmesini aleni olarak tahrik etme suçundan mahkum olanlar.

b) TCK’nin 312. Maddesinin 2. fıkrasında yazılı, halkı, sınıf, örf, din, mezhep veya bölge farklılığı gözeterek, kin ve düşmanlığa açıkça tahrik etme suçlarından mahkum olanlar.

c) TCK’nin maddesinin 1., 2. ve 3. fıkralarında yazılı eylemle aynı kanunun 537. maddesinin 1.,2.,3.,4. ve 5. fıkralarında yazılan eylemleri siyasi ve ideolojik araçlarla işlemekten mahkum olanlar.

Bu kanuna göre toprak dağıtımından istifade edemez ve bunlara toprak verilemez. “Genel Müdürlüğün, Ceylanpınar iki Cırcıp arasında bulunan 42 çiftçi hakkında ilçe jandarmasının görüşünü alarak bu maddelere göre değerlendirme yaptığı öğrenildi. Urfa Tarım Reformu Bölge Müdürü Mehmet Başbuğ, Ceylanpınar’ın iki Cırcıp arasında bulunan köylü ve çiftçilerin arazi tapularının hazır olduğunu, kendilerine hükümetin isteği üzerine dolaplarda bulunan tapuları 30 köye dağıtacaklarını söylüyor. Üç yıldır bekletmelerinin nedeninin yeni düzenlemeler getirilmesi olduğunu belirten Başbuğ; “yasaya göre köyde oturmeyen ve okuma yazma bilmeyenlere toprak verilemiyordu. Bununla ilgili düzenlemeler yapılıyor.” Diyor. Bunun siyasi bir mesele olduğuna dikkat çeken Başbuğ, Tarım Reformu Bölge Müdürü olarak elinden gelinden bir şey gelmediğini sözlerine ekliyor.

Geriye bakıldığından, sürekli fiyaskoyla sonuçlanan toprak reformuyla ilgili olarak şöyle bir tablo ortaya çıkıyor:

İktidar, Ceylanpınar'da 36. maddeye göre hak sahibi olan 1145 köylünün toprak sahibi olmasını engellemiş, 42 ailenin de, güvenlik soruşturması gerekçe göstererek, araziden yararlanmasına engel olmuştur. Dağıtılan topraktan çok daha fazlasını almalarına yetecek miktarda para harcamış durumdalar.

İşbaşına gelen her hükümet hemen tarım ve toprak reformu ilan ediyor. Ancak bir türlü sonuç alamıyor. Toprak ana 43 yıldır sürekli topraksız insan için gebe kalıyor. Ama ardı arkası kesilmeyen dirseklerle bir türlü doğuma erişemiyor.

* * * * *

18 Haziran 1993
ÖZGÜR GÜNDEM

PARASINI ALAMAYAN İŞÇİ TEFEÇİNİN ELİNE DÜŞTÜ

Nazım BABAOĞLU

URFA- Ali Öncel, henüz beş yaşındayken devletle tanışma imkanını buluyor. Devletin “güvenlik” güçlerine ait bir aracın çarpması sonucu sol bacağına kaybediyor. Öncel, doktorlar sol ayağına %50 oranında iş göremez raporu veriyor. Yalnız bu kaza ve beraberinde gelen sakatlık yaşama yönelik duygularını değiştiriyor. Kendi yaşamını idare edebilmek için 21 yaşına geldiği günden itibaren, sakat kalmasına neden olanlardan iş talep etmeye başlıyor. İşte o zaman başının belaya girdiği kurumun daha beter şeyler yapabileceğini fark etmekte gecikmiyor. İsterseniz önce iş bulmak amacıyla 8 yıldan beri süren trajik- komik öyküsünü kendi ağzından dinleyelim.

“1985 yılında kendi geçimini temin etmek ve kimseye muhtaç olmamak için, beni sakat bırakanlardan, yani devletten iş istemeye karar verdim. Doğal olarak da İş ve İşçi Bulma Kurumuna başvurdum. Ancak o kadar sık aralıklarla kuruma gidiyordum ki, kurum içerisinde alay konusu olmaya başladım. Tabi iş ger zamanki gibi, bir sonbahara kalıyordu.” Şeklinde konuşarak, bu yorucu ve sonuçsuz maratonun başlangıcını anlatıyor. 3 yıl önce Milli Savunma Bakanlığına tazminat davası açtığını belirten Öncel, “beni sakat bırakarak işsiz kalmama neden olan Milli Savunma Bakanlığına açtığım davadan, mahkeme heyeti olayın üzerinden çok zaman geçmesini gerekçe göstererek, ‘bir hak talep edilemez’ yönünde karar verdi” diyor. Bütün bunlara rağmen iş talebinden vazgeçmeyen Öncel geçen yıl Urfa Valisi Ziyaeddin Akbulut tarafından Orman Bölge Müdürlüğüne işe alınması için gönderilir. Bundan sonrasını Öncel, şöyle anlatıyor. “Orman Bölge Müdürlüğüne gittiğimde bana işçi alımının olmadığını söylediler. Ancak, benden sonra gelenleri ise torpilli oldukları için işe aldılar.” Orman Bölge Müdürü ve Ziyaeddin Akbulut’ta Öncelin şevkini kıramamış. 1992 Nisan’ında Ankara’ya gider. Ankara’da çaldığı kapı, tarım ve Köy İşleri Bakanı Necmettin cevherinin kapısıdır. Cevheri’de Öncel’e yeni bir kapı göstermekten gecikmez. Öncel bir an için açılır gibi görünüp, yüzüne kapanan bu hemşeri kapısının hikayesini de şöyle anlatıyor. “Cevheri bana 1993’ün Mart ayından önce Köy Hizmetlerine alınacağımı söyledi. Mart ayı oldu, Köy Hizmetlerine gittim. Ancak çalışacağıma dair her hangi bir işlemin yapıldığını görmedim.” Öncel, hemşeri bakanın yapamadığını Başbakanın yapacağını düşünerek Süleyman Demirel’in kapısını çalar. ‘baba’nın elini öperek başlar işe. Bunun mükafatını ise, müşavir ile bir randevu kopararak alır. El öpme faslından sonraki gelişmeleri tekrar Öncel’in ağzından

dinleyelim: “Müşavire gittiğimde, o da beni bir başkasına gönderdi. Bu sefer onlarda beni Urfa’ya havale ettiler, Urfa’dakilerde bir başkasına...”

Öncel, son bir ümit olarak Urfa Belediye Başkanı Uğur Esat Akgül’e başvurdu. “Belediye Başkanı Esat Uğur Akgül, seçimini kazandıktan sonra iş için bana söz verdi. İş için 20 yere ismimi yazdığını söyledi. Bir müddet sonra ‘bana yukardan emir geldiği için seni işe alamıyoruz’ ” dediğini belirtiyor Öncel.

Babasının uzun süreli rahatsızlığından dolayı, evin geçimini sağlamak konusunda zorluğa düştüklerini, ev kiralarnı her ay ancak boğazlarından kesip ödeyebildiklerini söyleyen Öncel, kendisini sakat bırakan açlığa mahkum eden devletten umudunu tümüyle kestiğini söyleyerek sözlerini noktalıyor.

* * * * *

6 TEMMUZ 1993
ÖZGÜR GÜNDEM

SURUÇ, SUSUZLUKTAN “HAYALET KENT”

URFA- Urfa’nın Suruç ilçesine bağlı köyler susuzluk nedeniyle boşalırken, birçok ailenin göç etmesi sonucu ilçe merkezi hayalet şehir görünümüne büründü.

Yaklaşık beş yıldan beri yaşanan susuzluk yüzünden, iki yıl önce 50 bin olan nüfusun bugün 15 binlere indiğini belirten Suruç halkı, adeta yaşamın durduğunu söylüyor. Göçün yaz aylarında doruk noktasına ulaştığını belirten Mızar Köyünden Salih Baran, toprak sahibi olan birçok kişinin susuzluk nedeniyle Adana ve Osmaniye’de başkalarının tarlalarında çalışmak zorunda kaldığını söyledi. 400 hanelik köylerinin 30 hane kaldığını ifade eden Baran, Suruç topraklarının tarım için elverişli olduğunu, ancak susuzluk yüzünden yalnız içecek sularını iki kilometre ötede dörtköy’deki pompalı kuyulardan karşılayabildiklerini anlattı.

Susuzluk yüzünden boşaltılan Yalınca, Yoğurtlu, Savgan, Üvecik, Yolcular, Dinlenci, Tokçalı, İldiz, Kapıcı, Yaylatepe, Harmanalan, Karahöyük, Kızılhöyük, Günebakan, Mızar, Dumlukuyu, Eskice ve daha birçok köyün harabeye döndüğü bildiriliyor.

Suruç Esnaf Odası Başkanı Mehmet Gökmen, SS Esnaf ve Kefalet Kooperatifi Başkanı Rıfat Hekimoğlu, SS Küçük Sanayi Sitesi Yapı Kooperatifi Başkanı Mahmut Saraç, Terziler Odası Başkanı Salih Kaya, Sebzeçiler ve Meyveciler Odası Başkanı Ahmet Polat, yaptıkları ortak açıklamada; Suruç’un tarım bölgesi olduğunu, sanayinin gelişmesi için her türlü hammaddenin bulunduğunu, işgücünün ise fazlasıyla mevcut olduğuna değinerek ilçenin ihmal edildiğini söylediler. Suruç’un gelişmesi için önündeki setlerin kaldırılacağı yerde, tam tersine bu setlere ek duvarlar yapıldığına dikkat çeken oda başkanları ile kooperatifler su sorunundan dolayı canlarından bezdiklerini, adeta göçe zorlandıklarını kaydettiler.

Kendi dar imkanlarıyla kavuşabilecekleri yer altı su kaynaklarının istinasız tümünün kurduğunu belirten oda başkanları, “Tarıma son derece elverişli koskoca ovada ekim yapılamaz oldu. Yağmurda yağmayınca halk umutsuzluğa düştü ve panik başladı. Gelecek endişesi ve yarınında umudunu kesme konusu kısa zamanda ilçe merkezini de sardı” dediler.

Köylerinin boşaltılmasıyla esnafın iş yapamaz hale geldiği ilçede hayatın durduğuna dikkat çeken oda başkanları, “ne zaman ve nasıl duracağı belli olmayan bu göç bir tepki demektir, öfke demektir. Mevcut göç, işsizliği daha da artırdı.

Çünkü ilçeden göç başlayınca esnafımız iş yapamaz, siftah yapamadan kepenkleri kapatır duruma geldi. Maalesef su yokluğu yüzünden esnafımızda bu göç kervanına katılmak zorunda kaldı” dediler.

Dükkanların bir kısmının kapalı olduğu gözlenen Suruç’ta taksici Müslüm Çevik, son bir haftadır kontak açmadığını, sabahtan akşama kadar Cumhuriyet Meydanı durağında beklediği halde müşteri bulamadığını söylerken; bir kahveci ise Suruç ile bağlı köylerin susuz kalmasının devletin bilinçli bir politikası olduğuna dikkat çekerek, “başka yerlerde devlet silah zoruyla köy boşaltırken, burada susuz bırakılan halk göç etmek zorunda kalıyor ve köyler boşaltılıyor. Topraklarımız, tarıma elverişli olmasına rağmen GAP sulama alanından çıkarıldı. Çünkü bu köylerin çoğu yurtseverdi. Devlet çiftte standart uygulayarak GAP’tan kimin yararlanacağını, kimin yararlanmayacağını şimdiden hesaplıyor” dedi.

Yine Dinlence Köyüne yaklaşık iki yıldır su gelmediğini söyleyen köylüler, Urfa DSİ’ye çok güçlü iki su kaynağı açma makinesinin geldiğini, Vali Ziyaeddin Akbulut’un bununla övündüğünü, ama susuzluktan Suruç ve 150 hanelik köylerinin elli hane kaldığını, bunların da başka yerlere göç edeceğini söylediler.

Köylülere ait 560 dönümlük nar bahçelerinin susuzluktan kuruduğunu belirten köylüler, böyle devam ederse köyü terk etmek zorunda kalacaklarını dile getirdiler.

* * * * *

ELİ NASIRLI TAŞ İŞÇİLERİ

Kolay gelsin dememişem
Taş kıran işçilere
Günaydınız bırakmışsan, bahçede ekenleri
Sende iş yok be kardeşim
Alındaki çizgilere gözündeki ışıltıya
Borçlusun sen yaşamın kendisine.

Urfa’nın bütün eski evleri beyaz kesme taştan ve işlenmiş olarak yapılmaktaydı. İşlenmesi kolay olduğundan ve yörenin sıcak olması nedeniyle ev yapılarında yumuşak işlenmiş kesme taşlar kullanılırdı. Bu beyaz kesme taşlar şehrin yakınlarındaki kalker kayalardan kesilerek getirilirdi. Beyaz kesme taşları ile yapılan eski yapılar, taş ustalarının gösterdiği hünerle şehrin iklimine uygun yapıların ortaya çıkarırdı. Görüştüğümüz bütün taş ustaları, tuğla ve kiremit üretiminin yaygınlaşmasıyla gurbetlere düşerek çalıştıklarını belirtiyorlar.

Böylece yetenekli yontucular ve taş işleme ustalarının sayılarının giderek azaldığı gözleniyor. Tuğla ve briketin yaygınlaşmasıyla eski tip, eyvanlı, hayatlı taş evlerinin yerini beton apartmanlarının alması sonucu, bu iş kolu da tarihe karışmaya mahkum olmuş gibi.

Bir de bu taşları işleyen Urfalı ustalar vardır. Ki bunlara Yontucu denmektedir. İşte bu yontuculardan Sefer Pamuk, bu mesleğin kendisine dedesinden kaldığını belirterek, “babam ve ben burada yıllardır bu mesleği yapıyoruz. İki amcam ve ağabeyim bu meslek yüzünden öldüler” şeklinde konuşmaya başlıyor. Kazandıklarımızla ekmek paramızı ancak çıkarabiliyoruz diyen Sefer Pamuk, ellerinde oluşmuş sayısız nasırları gösteriyor bize.

Beyaz kesme taşlardan artık evlerin yapılmadığını, genellikle cami yapımında kullanılan taşlar yapıldığını belirten Mehmet Usta, 17 yıldır birçok şehirleri gezdiğini İzmir, Konya, Sivas, İstanbul’da taş kırdığını söylüyor. Bu yerlerde sigortasız olarak çalıştığını

dikkat çeken Mehmet Pamuk, “artık elim taş tutmuyor. Oğlum ve ben geçen sene buraya geldik. Başkasının boyunduruğu altında çalışmaktan kurtulduk, kendi taşımızı kendimiz kırıyoruz artık” diyor.

Şimdiki yapıların bir işe yaramadığını söyleyen Mehmet Usta, “kesme taştan yapılan evler, bölgenin sıcak iklimine bağlı bir hayat tarzının şekillendiği bir üslupla yapılıyor. Gerek malzeme ve gerekse plan uygulaması yönünden kesme taşlar yaz aylarının 40-45 dereceye kadar varan sıcaklığı büyük ölçüde hafifletiyor. Kışın ise sıcak tutuyor. Sokakların dar olması ve duvarların yüksek tutulmasıyla da hemen günün her saatinde güneşten yanmadan yürüyebilecek gölgelik bir alan elde edilmiş oluyor” dedi. Mehmet Usta’nın yukarda saydığı özellikleri taşıyan yaklaşık 300 ev bulunmaktadır. Ancak bunlardan 100 tanesi Kültür Bakanlığınca tescil edilmiştir. Eski evlerin yapım tarihleri 250 yıl öncesine kadar dayanmaktadır. Yıkılmakta ve yok olmaktadırlar. Dar ve yüksek duvarlı sokaklar, zengin taş, süslemeli yapılarıyla sokağa taşkın çıkartmalı ikinci kat odalarıyla soğuk demir işçiliğinin ürünü olan stilize bitkisel süslemeli pencere kafesleriyle “kabartı nedeniyle ve sokağın, on metrelik bir bölümünü örten beşik tonozlu kısımlarıyla, mermer parke taş döşeli yollarıyla bölgeye özgü bir görünüm arz ediyor.”

* * * * *

7 Temmuz 1993

Özgür Gündem

HİLVAN’DA BİR YASADIŞI KOOPERATİF

Nazım BABAOĞLU/ İbrahim NA...

Urfa- Urfa Hilvan’da Sinan Atmak başkanlığındaki 16 nolu Sınırlı Sorumlu Motorlu Taşıyıcılar Kooperatifinin, Toprak Mahsulleri Ofisi’ne (TMO) arpa ve buğday getiren kamyonlardan araba başı 50 bin haraç alması şoförlerin tepkisine yol açıyor.

Hilvan’lı kamyoncular, motorlu taşıyıcılar Kooperatifi Sinan Atmak ile Müslüm Bayık’ın, 30 Haziran günü yapılan kongreye üç kalaşnikoflu adamı ve polislerle gelerek kendilerini tehdit ettiklerini söylediler. Kooperatif kurulmadan 25 Haziran ile Temmuz tarihleri arasında ofise giriş-çıkış yapan kamyonlardan sahte fatura düzenleyerek 50 bin lira haraç aldığını belirten kamyon sürücüleri, “biz buna sesimizi çıkartmıyorduk. 100 bin be, 200 bin de isteseler yine vermek zorunda kalacağız. Kooperatif yöneticileri, bizleri kaymakamın yanında, polislerin yanında tehdit ediyor. Bu parayı vermediğimiz taktirde bizi öldüreceğini söylüyor” dediler.

28 Haziran günü kontak kapatıp kaymakama yürüdüklerinde, Kaymakam Serhat Özdemir’in kendilerine, “resmi olarak böyle bir kooperatif yok. Para isteyenlere vermeyin. Böyle para toplanması kanunsuzdur” dediğini, ancak taşıyıcılar kooperatifinin yasalaşması için 30 Haziran günü kongreye gidilmesinde yardımcı olduğunu öne süren şoförler, “bundan sonra kooperatif , maliyeye kayıtlı bir şekilde fatura karşılığı her girişte bizden 30 bin lira alacak. Oysa aydan aya bizden aidat alması gerekirken, her çıkış başına para almayı tercih ediyorlar” dediler.

Kooperatifi Ekim 1991’de toplam 11 üye ile kurduğunu belirten, Motorlu Taşıyıcılar Kooperatifi Başkanı Sinan Atmak ise, alınan 50 bin liralık komisyonla kooperatif giderlerini karşıladıklarını, sahte faturaların ise yanlışlıkla kesildiğini söyledi. Bu 50 bin lirayı yapılan bir toplantıda şoförlerin belirlediğini belirten Atmak, şu anda maliyeye kayıtlı olduklarını ve her giriş yapan kamyoncudan fatura karşılığı 30 bin lira alınacağını söyledi. 200 şoförün bulunduğu Hilvan’da, Atmak’ın kendi adamlarıyla toplantı yaptığını, kendilerinin ise bundan

haberi olmadığını belirten kamyon sürücüleri, üye olmadıkları halde, başka şehirlerden gelenler dahil kendilerinden para alınmasının yasal olmadığını belirttiler.

Hilvan Kaymakamı Serhat Özdemir, usulsüz olarak kamyonculardan para toplandığı bilgisinin kendilerine de geldiğini belirterek, “birkaç kamyoncu, önceki gün gelip durumu bana iletiler. Böyle bir şey yasal değil. Durum savcılığa intikal etmiş, birkaç kişi bu nedenle savcılığa çağırılmıştır. Olay savcılığa intikal ettiği için daha fazla bir şey söyleyemem savcılıkla görüşün” derken; Hilvan Cumhuriyet Savcısı ise, kendisine böyle bir konunun intikal etmediğini söyledi.

Urfa Ticaret ve Sanayi Odası Kooperatifler Başkanı Mahmut Güzeloğlu’da, her hangi bir kooperatife üye olmayanların o kooperatife bir aidat ödemesi yada komisyon vermesinin yasal olmadığını belirtti.

* * * * *

10 Temmuz 1993
ÖZGÜR GÜNDEM

URFA’DA HAYVANCILIĞA DARBE

Nazım BABAOĞLU

URFA-Kürdistan’da hayvancılık yapan pek çok üretici, devletin kredi konusunda izlediği politika nedeniyle iflasın eşiğine geldi.Urfa Ziraat Odası Başkanı Abdullah Çelik, bölgemizde önemli bir bölümünün geçim kaynağı olan hayvancılığın ulusal gelirde payının %45’i tarım ve hayvancılıkta yaşanan sorunların, kırdan kente göçü zorunlu hale getirdiğini söyledi.

Ülke nüfusunun %40’ı tarım ve hayvancılıkla uğraştığını belirten Urfa Ziraat Odası Başkanı Abdullah Çelik, bölge ise önemli bir bölümünün geçim kaynağı olan hayvancılığın ulusal gelirde payının ancak %15 olduğunu söyledi. Bunun kırdan kente sağlıksız göçü, yani Doğu’dan Batı’ya göçü zorunlu hale getirdiğini belirten Çelik, “hayvancılığın gelişmesi için en önemli şey olan besicilik kredisinin verilmemesi sonucu hem yüzlerce, binlerce insan zor duruma düşmüş, hem de hayvancılık darbe yemiştir” dedi. Hayvancılığın ülke sanayileşmesine büyük katkısı olduğuna değinen Çelik, hayvancılığın önemini saymakla bitmediğini ve gelişmesi için de teşvik etmesi gerektiğini söyledi.

Siverek’te besicilikle uğraşan Hüseyin Taşkaya şu ana kadar üç tane ahır yaptığını fakat, devletin kendisini kandırdığını belirterek, Kürdistan’da Kars’tan sonra Siverek 24 saat açık bulunan ikinci pazardır. Borç ile yaptığımız ahırlar, devletin söz verdiği krediyi sağlamaması yüzünden boş durmaktadır” dedi. Taşkaya, devletin bundan sonra vereceği kredinin de bir işe yaramayacağını sözlerine ekledi.

* * * * *

13 Temmuz 1993
ÖZGÜR GÜNDEM

GAP YATIRIMLARI İŞLEVSİZ

Nazım BABAOĞLU

Urfa- GAP’a dayalı Tarımsal Yayım ve Uygulamalı Araştırmalar Projesinin, gerekli finansman sağlanmadığı için dar boğaz içerisine girdiği ortaya çıkan sorunların çözülmemesi nedeniyle çalışmadığı öğrenildi. Urfa Ziraat Odası Başkanı Abdullah Çelik, trilyonlar harcanan böyle büyük bir projeyi hükümetin gereğince değerlendirmedeğini söyledi. GAP

Bölge Kalkındırma İdaresince hazırlanan ve Başbakanlığa sunulan araştırmada; bölgede 1984 yılından uygulamaya giren Dünya Bankası destekli Tarımsal Yayım ve Uygulamalı Araştırmalar Projesinin, birinci aşamada Urfa, Mardin, Diyarbakır illerini çalışma kapsamına alındığı ve 1990 yılında GAP bölgesinin diğer illerinin de projeye dahil edilerek şimdiye kadar 205.9 milyon doların ayrıldığı buna karşılık bölgede yaygın olarak hayata geçirilemediği açıklandı. Araştırmada yer alan Tarımsal Üretimi geliştirme Genel Müdürlüğü ile destekleme Genel Müdürlüğünün raporunda; Tarımsal Yayım Organizasyonunun alt yapısı için gerekli finansman sağlanamadığından bir darboğazın yaşandığı, ayrıca personel istihdamı ve eğitime yönelik sorunların ortaya çıktığı belirtildi. GAP bölgesinde öngörülen 54 trilyon liralık yatırımın yapılmaması durumunda çiftçilerin özellikle sulamaya açılan alanlarda beklenen oranda faydalanamayacağı kaydedildi. Raporda, projede öngörülen köy grup Ziraat Teknisyenlikleri inşaatlarından bugüne kadar yüz yirmi adedinin gerçekleştiği ve bu rakamın planlananın çok altında olduğu belirtiliyor. Rapor 'Dünya Bankası destekli bir proje olduğu belirtilen programda, iç kaynak temininin Bakanlar Kurulunca taahhüd edilmesine rağmen yıllık yatırım programlarında proje öngörülen 144.167 milyon TL miktarı iç kaynağı tahsis edilemediğini, bunun ise projenin başarısını sınırladığını vurguluyor.

Ayrıca projede insan faktörünün çok önemli bir yer tuttuğu belirtilerek, gerek nitelik ve gerekse nicelik bakımından projenin ön gördüğü personel kadrosunun hiçbir zaman bölgede tamamlanamadığı ve personelin eğitime gerekli önem verilmediği, kontenjanları olduğu halde kullanılmadığına dikkat çekiliyor. Urfa Ziraat Odası Başkanı Abdullah Çelik, devletin trilyonlar harcadığı tarımsal kalkınma adlı bu projenin yeterince değerlendirilmediği ileri sürerek, hükümet yöneticilerinin de bu projenin üzerinde durmadığını söyledi. Hiç vakit geçirmeden gereken tedbirlerin alınması gerektiğine değinen Çelik, Tarım ve Köy İşleri bakanlığı, GAP Kalkındırma İdaresi ile ilgili diğer kurum ve kuruluşların temsilciliklerinin organizeli bir çalışma başlatmasını ve tedbirlerin alınmasını istedi.

* * * * *

15 Temmuz 1993

ÖZGÜR GÜNDEM

HARRAN ÜNİVERSİTESİ İŞSİZLİĞİ SÖMÜRÜYOR

Nazım BABAOĞLU

URFA- Harran Üniversitesi rektörlüğünde boş olan memur, daktilograf, sekreter, kütüphaneci, veznedar, bekçi, hizmetli, kaloriferci, teknisyen, şoför, dış tabibi kadroları için şimdiye kadar toplam beş bin kişi başvurdu. Başvuru yapanlar, başvuru sırasında kendilerinden harç alındığını belirterek uygulamayı işsizlerin sömürülmesi olarak yorumluyorlar.

İş talep formu için alınan ücretin çok fazla olduğunu belirten Mahmut Doğan, binlerce kişinin başvurusuyla rektörlüğün milyonlarca lira haksız kazanç sağladığını söyledi.

Urfa'da işsiz insanlardan faydalandığını belirten Mehmet pınar adlı vatandaş ise, 78 eleman için binlerce kişinin başvurusuyla işsizlerin umutlarıyla oynandığı ve üniversitenin haksız kazanç sağlamaya çalıştığını söyledi. İş için müracaat edenler, iş talep formu için alınan elli bin lira ücretin fazla olduğunu söyleyerek, "bu paranın kırtasiye ve harç olarak aldıklarını söylüyorlar, ama inlerce kişinin başvurusuyla bu para ihtiyacın çok üstünde olacaktır. Urfa'da işsizliğin yoğun olmasından yararlanan rektörlük, umut sömürüsü yaparak

halkı resmen sömürmektedir. Urfa’da 100 bin işsiz var ve hepsinin buraya gelerek iş talep formunu dolduracaklarından eminim. Harran Üniversitesi Rektörlüğü bu kişilerle toplam bir milyar lira haksız kazanç sağlayacaktır” dedi.

* * * * *

16 Temmuz 1993
ÖZGÜR GÜNDEM

AKPINAR DEVLETLE MAHKEMELİK

Nazım BABAOĞLU

Urfa- Harran Ovasını sulayacak Urfa tünellerinin yapımını üstlenen Akpınar A.Ş. sahibi Ünal Akpınar, şirkete yapılacak ödemelerin aksaması yüzünden devlet aleyhine Ankara Asliye Hukuk Mahkemesinde dava açtı.

Geçtiğimiz günlerde beş aylık maaş ile altı aylık vergi iadelerini alamayan ve valilik önünde oturma eylemi yapan Akpınar işçileri, Ünal Akpınarın devleti mahkemeye vermesini, “devlet devleti mahkemeye veriyor” şeklinde değerlendiriyor.

Akpınar Şirketinin proje müdürü Osman Kamış, ödemelerin aksamasıyla ilgili olarak daha önceleri bir çok defa Ankara’ya giderek ödenek sıkıntısı çektiklerini bildirdiklerini, fakat tüm uğraş vermelerine rağmen hiçbir sonuç alamadıklarını ifade etti. Kamış, “en son olarak çareyi devleti mahkemeye vermekte buldum” dedi.

İşçilerin Maaşı da Ödenmiyor:

Yaklaşık bir yıldan beri çalışanların durma aşamasına geldiği Urfa tünellerinde, ihaleyi üstlenen Akpınar şirketinde çalışan 1200 işçinin beş aylık maaşları da ödenmiyor. Urfa tünellerinin 1993 yılında bitmesi gerektiğini belirten işçiler ise, “bu yıl Harran Ovası ile bağlı ilçelerdeki bir çok alan sulanması gerekiyordu. Oysa şimdi devlet yetkilileri ve vali 1994 yılında biteceğini söylediler. Böyle devam ederse ne gelecek yıl ne de bir daha ki yıl tünellerin yapımı bitmez” dediler.

Geçtiğimiz günlerde beş aylık maaş ile altı aylık vergi iadelerini alamayan ve valilik önünde oturma eylemi yapan Akpınar işçileri, Ünal Akpınar’ın devleti mahkemeye vermesini “devlet devleti mahkemeye veriyor” şeklinde değerlendirdiler.

Akpınar, maaşların ödenmemesine bir gerekçe olarak sunduğunu belirten işçiler, “Akpınar Antalya Side’de Manavgat’ta turistik tesisler, oteller yaparak paranın çoğunu oraya akıtıyor. Orada çalışan işçilerin maaşlarını ise her ay tıkr tıkr ödüyor, mahkeme olayı bir göz boyamadır” dediler.

İşçilerin maaşlarının ödenmesi ve tünel çalışmalarının yavaşlamasının nedenini devletin gerekli olan yatırımın yapmaması şeklinde öne sürerek, (cümle eksik)

GAP’ın Barajları Gecikiyor:

Barajların durumu ile ilgili olarak bir rapor hazırlayan Tes-İş Sendikası 2 nolu Şube başkanı Mehmet Akgündüz, Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP) kapsamında yer alan altı enerji ve sulama barajının yapımının yavaşlaması ve bitirilmemesini yılda iki trilyon lira zarara yol açtığını belirtti. GAP’ın üçte birlik bölümünü oluşturan barajların yapımını kaplumbağa hızıyla ilerlediğini, bunu sonucu olarak beş bin işçinin işten çıkarıldığını kaydeden Akgündüz, hazırladığı raporda, yapımına 1985’te başlanan ve 1993 sonunda

tamamlanması planlanan Kral Kızı Barajının halen yüzde ellisi dahi bitmediğini, inşaatın tamamen durduğunu, 600 çalışanın iki yıldır işsiz ve barajın bakımsızlıktan harabeye döndüğü belirtiliyor.

Silvan-Batman barajının da yapımına 1985'te başlandığı ve belirtilen raporda, 1993'te ancak %60'ının gerçekleştirilebildiği yine 1985'te başlanıp 1993'te bitmesi planlanan Dicle Barajının da ancak %48'inin tamamlandığı belirtiliyor.

1985'te başlanan ve 1992'de bitmesi gereken Derik Dunluca Barajının henüz sulama kanallarının bile yapılmadığını değinilen raporda, 1993'te bitirilmesi gereken Kozluk Barajının ise gelecek yılda tamamlanmasının planlandığı belirtiliyor.

* * * * *

30 Ağustos 1993
ÖZGÜR GÜNDEM

VELİLERİN CÜZDANI BOŞALDI

Nazım BABAOĞLU

İstanbul- Yeni öğretim yılına az bir süre kala okul giysileri piyasaya dolarken fiyatlar dar gelirli velilere “yandım Allah” dedirtiyor. İlkokula yeni başlayan bir erkek çocuğun masrafı, ayakkabı, çanta ve önlük vb. ortalama bir milyon 400 bin lira tutuyor. Okulda okuyan bir öğrencinin tüm giyim masrafı ise asgari 2 milyon lira tutuyor. Ucuz olduğu için semt pazarlarına rağbet gösteren veliler, yinede çocuklarının okul masraflarını karşılayamamaktan yakınıyorlar.

Net 1,5 milyon asgari ücretle çalışan işçiler ve dar gelirli veliler, ya aylıklarının tamamını çocuklarının okuması için harcayacaklar ya da çocuklarını okula göndermemeyi tercih edecekler. Öğrencilerin okul kıyafetleri, semt pazarlarında mağazaların hemen hemen yarı fiyatında satılıyor. İlkokulu okuyacak bir öğrenci için Şişli'de çeşitli mağazalardaki önlük, çanta, ayakkabı, eşofman, pantolon, yaka, beslenme çantası, gömlek ve süveter en az bir milyon 620 bin lira, en çok 2 milyon 60 bin lira tutuyor. Yapılan belirlemelere göre Fındıkzade Pazarında ile Bayazıt Pazarında öğrenci giyim eşyası asgari ortalama bir milyon lira tutarken, en fazla ise bir milyon 375 bin lira tutuyor. Yine ortaokula başlayan bir öğrenci için mağazalardaki çanta, ayakkabı, pantolon, eşofman, ceket, kravat ve süveter ortalama asgari iki milyon 25 bin lira ile iki milyon 950 bin lira arasında değişiyor. Bunlara kitap, defter gibi kırtasiye masrafları dahil değil. Okulların açılmasıyla giysi masraflarına bir de kırtasiye ve kitap masrafları da eklenecek ve masraf listesi iyice kabaracak.

Orta okul ve lise giysileri semt pazarlarında satılmadığından veliler mecburen mağazalardan alışveriş yapacaklar. Beşiktaş Belediyesinde memur olarak çalışan Ahmet Ertürk, Fındık Zade Okulu yeni başlayacak oğlu için yapması gereken masrafları bütçesinin karşılayamadığını belirtiyor. Ertürk, almak istediği giyim eşyaları için bir Pazar yerini dolaşmaya mecbur kaldığını belirterek, mağazalar çok pahalı olduğu için Pazar yerini tercih ettiğini söylüyor. Gelecek sene bir başka oğlunun da liseye başlayacağını belirten Ertürk, “şimdiye kadar her iki oğlum için kalem, defter hariç iki milyondan fazla harcama yaptım. Ne kadar ucuz eşya alırsan al yine de fiyat milyonu buluyor” diyor. Bu parayı borçlanarak elde ettiğini belirten Ertürk, yine de gerekli olan tüm ihtiyaçları çocuklarına alamadığını belirterek, “mecburen yine eski bazı giyim eşyalarını çocuklarımıza giydirerek tasarruf etmeye çalışıyoruz. Ne yapalım böyle yapmazsak çocuklarımızı nasıl okutacağız” dedi.

* * * * *

27 Eylül 1993
ÖZGÜR GÜNDEM

GÜNDEMİ KÜRT SORUNU BELİRLEDİ

Nazım BABAOĞLU

İstanbul- Petrol-İş Sendikası Genel Başkanı Münir Ceylan, Kocaeli’nde yapılan bölgesel temsilciler kurulunda Türkiye’de yaşayan tüm insanların Kürt sorununun konuşmasını ve anti-demokratik uygulamalara karşı çıkmasını istedi. Kürt sorunu karşısında yoğun tartışmaların yaşandığı toplantıda sorunun tartışılmasını engellemek isteyen bir temsilci, masalara vurarak protesto edildi.

Petrol-İş bölgesel temsilciler kurulu toplantılardan ilki Kocaeli’nde yapıldı. Yaklaşık 300 şube temsilcisinin katılımıyla yapılan toplantıdan ağırlıklı olarak Kürt sorunu ve özelleştirme konuları tartışıldı. Toplantının açılış konuşmasını yapan Petrol-İş Genel Başkanı Münir Ceylan Türkiye’de yaşayan tüm insanların Kürt sorununu konuşmasını ve anti-demokratik uygulamalara karşı çıkmasını istedi. Ceylan, “varolan bir sorun tartışılсын istiyoruz, işçiler konuşsun diyoruz. En büyük görev de işçi sınıfına düşmektedir. Çünkü işçi sınıfı örgütlüdür, kararlıdır” dedi. Konuşmasında KİT’ler konusuna da değinen Ceylan, “KİT’ler 1980’den sonra işbaşına gelen hükümetler tarafından zarar ettirildi. Kaynakları bir yerlere peşkeş çekenler, bilerek bu zararı ve bu sonucu yaratanlar vatan hainidirler” dedi. Toplantıda söz alan Elida Kozmetik Baş Temsilcisi Adnan Fındıkçı ise, Kürt Halkına uygulanan asimile politikası ile Kürtlerin ‘Türk’ yerine konulduğunu ve en büyük bölücülüğü devletin yaptığını belirtti. Kürt sorununun, aynı zamanda Türk sorunu olduğunu belirten Fındıkçı, “bu konuda sendikalar üzerlerine düşeni yapmalıdır. Kürt sorunu, özelleştirmenin, yeni bir burjuva ideolojisi olduğunu vurgulayan Fındıkçı, buna karşılık işçilerin de ideolojik tavır göstermesi gerektiğini söyledi. Petrol-İş Kartal şubesinden, Mutlu Akü fabrika temsilcisi Mehmet Sönmez ise burjuvazinin baskı yoluyla sömürü düzenini sürdürmek istediğini belirterek, “işçi sınıfı baskı ve zulmü ortadan kaldırılmasını bilimsel sosyalizmle gerçekleştirecektir” dedi.

Kürt Sorununda Ateşli Tartışma

16 yönetici ve temsilcinin konuşma yaptığı toplantı genelde sessiz bir hava içerisinde sürerken, Tüpraş baş temsilcisi Yusuf Kahyaoğlu’nun, Petrol-İş’in Kürt sorununa çok ağırlık verdiğini yayın organında hep Kürt sorunu işleminin yanlış olduğunu söylemesi üzerine salondaki hava gerginleşti. Bölgesel temsilciler kurulu raporunda yer alan ‘PKK tarafından ilan edilen tek taraflı ateşkesin tek taraflı bırakıldığını, devletin, siyasi çözüm önerilerine olumlu bir yaklaşım gösterilmediği’ şeklindeki bölümü, bölücülük olarak açıklayan Kahya oğlu, DEP Milletvekili Mehmet Sincar’ın öldürülmesinin sendikayı ilgilendirmediğini öne süren Kahyaoğlu’nun “temsilciler kurulu neden PKK teröründen bahsetmiyor, PKK bir terör örgütüdür” diye konuşmasına salonda bulunan temsilciler büyük tepki gösterdiler. Yusuf Kahyaoğlu’nun konuşması sırasında şube temsilcilerinin masalara vurarak protestoda

bulunması üzerine Kahyaoğlu konuşmasını kısa kesmek zorunda kaldı. Bunun üzerine bir açıklama yapan Petrol-İş Genel Başkanı Münir Ceylan Türk ve Kürt halklarının kardeşliğini savunduğu için DGM’de 20 ay hapis istemiyle bölücülük suçundan yargılandığını belirterek, “Kahya oğlu basın organlarımızda hep Kürt sorununun işlendiğini söylüyor. Bugün Türkiye’nin önünde, demokrasinin önünde en büyük engel, sorun nedir? Genel Kurmay neyi konuşuyorsa, hükümet neyi konuşuyorsa biz de onu konuşmak tartışmak ve bir çözüm üretmek zorundayız. Burada gerginliği artırarak en büyük bölücülüğü sen yaptın” dedi.

Petrol_İş Yarımca şubesiinden Ali Buğdaycı ise Yusuf Kahyaoğlu’nun söylediklerine tepki olarak konuşmasında, devletin baskı ve şiddet politikasıyla Kürt halkının kendi yanına çekme düşüncesinde olduğunu belirterek, “Antalya’da sırf Kürt olduğu için öldürülen yok mudur? Kürt ve Türk halkı devlet eliyle birbirine düşman edilmeye çalışılmıyor mu? Buna karşılık tek çözüm, sesimizi yükseltmektir. Bu ülkeyi yönetenlerin hangisi Güneydoğu’ya çocuklarını askere gönderiyor. Tüm bunları konuşacağız ve doğruyu bulacağız. Devlet bizleri bu duyarlılığımız nedeniyle bölücülüğten yargılayacaksa yargılasın” dedi.

Petrol-İş Bölgesel Temsilciler Kurulu Toplantıları bugün Kırıkkale’de, 2 Ekim’de de Batman’da yapılacak toplantılarla devam edecek.

* * * * *

KUNDURACIYI ATÖLYESİ TÜKETİYOR

Ayağınıza giydiğiniz ayakkabının hangi koşullarda yapıldığını hiç düşündünüz mü? Ve en önemlisi kunduracıların durumunu... iki bin yılına yedi kala, Türkiye’de kunduracılık sektörü içler acısı bir halde, ortaçağ koşullarında bulunmaktadır. İstanbul Gedikpaşa’da bulunan yüzlerce kundura atölyesinde çalışan işçiler, kundura sektörünün hala çağın gerisinde durmasından yakınıyor. Gedikpaşa’da mevcut kundura kundura atölyelerinin çoğu yerin altında, rutubetli, basık, havalandırmasız ve sağlık kurallarının hiçbirinin uygulanmadığı mekanlar halinde. Hiçbir sosyal hak ve güvenceye sahip olmayan kundura işçileri, asgari ücretle çalıştıklarını belirtiyorlar. “Sosyal hak” terimi çok yabancı bir kelime.

“Hastalandığınız zaman ne yapıyorsunuz?” şeklindeki sorumuza işçiler, “hasta olmak bizim için intihar olur. Borç para bulan bir ihtimal tehlikeyi atlatabilir. Birçok kundura işçisi benzol denilen yapıştırıcı madde yüzünden kanser, verem oldu” diyorlar. Hastalandıkları zaman iş yerinden tazminat alamadıklarını belirtiyorlar. Gedikpaşa’da yaklaşık 30 yıldır kundura işçisi olarak, Samet Yıldız’ın atölyesinde çalışan Yaşar Kekin bu mesleğin kendisine babasından kaldığını belirtiyor. Yaşar Kekin, gazeteci olduğumuzu, sorunları hakkında bilgi aldığımızı anlayınca biraz tereddüt ediyor. Ona göre gazetelerde sorunlarının yayımlanması neyi değiştirebilir ki. Böyle düşünse de Kekin, 30 yıldan beri biriken kinini ortaya döküyor. Ne devlet erkanı kaldı ne de her şeyin bozulduğu bu düzen. Sigortasız olarak, günde 18 saat çalıştığını belirten Keki, “bu meslek artık tükenmiştir. Bizler de artık bu mesleğin son temsilcileri, fosilleşmiş şekliyiz. Çünkü bizden sonra gelecek nesil kunduracılık alanında yetişmiyor artık” diyor. “Başı kıcı yok bu mesleğin” diye Keki, bu işin eli düzgün bir meslek olmadığını belirtiyor. Keki, “bu meslek benim canıma işlemiş” derken, kunduracılık mesleğinin benzol maddesi gibi insanı çektiğini, çok paralı başka bir iş yapsa bile yine kunduracılığı da beraber yapacağını örnek vererek açıklıyor. Tüm kundura işçilerinin sendikasız olduğunu belirten Keki, “birçok işçi asgari ücrete talim ediyor. Ben yaptığım ayakkabı sayısına göre para alıyorum. Bir çift ayakkabıyı 15 milyona yapıyorum. Günde 6-8

çift yapabiliyorum. İstediğim zaman çalışır istemediğim çalışmıyorum. Biraz da bu mesleği serbest olduğu için seviyorum. Devlet daireleri ve daha bir çok kişi gel çalış dediler buralarda en fazla 4-5 gün çalışabildim. Bu gibi yerler bana çok sıkıcı geliyor” diyor. Aynı işyerinde çalışan 63 yaşındaki Hüseyin Ağaç ise 7 yaşından beri kunduracılık mesleğini icra ediyor. Türkiye’de en kötü işin kunduracılık olduğunu ısrarla vurgulayan Ağaç, “ buranın havalandırması yok” diyor. Bunların dışında en kötüsünün ise benzol maddesinin olduğuna değinen Ağaç, bu maddenin kan kanseri, beyinde karıncalaşma meydana getirebileceğini belirtiyor. Öte yandan, makin başında ayakkabı kalıbı yapan işçilerin durumu kundura ustalarından daha zor. Ayakkabı kalıpçısı Abdullah Özalp, ayakkabının oyulmasıyla meydana gelen tozların ciğerlerine gittiğini belirtiyor. Kalıpçıların da asgari ücretle çalıştığını belirten Özalp tek sosyal haklarının sigortalı olmak olduğunu söylüyorlar. İşyerinde hiçbir sağlık tedbirinin olmadığına dikkat çeken Özalp günde 12 saatten fazla çalıştıklarını ve ayakta durmaktan vücutlarının kuruduğunu sözlerine ekliyor.

* * * * *

13 EKİM 1993
ÖZGÜR GÜNDEM

PARASI OLAN “OKUR”

Nazım BABAOĞLU

İstanbul özel okullarda bir yıllık öğrenimin fiyatı ortalama 30 milyondan başlıyor. Özel okul ücretlerini Milli Eğitim Bakanlığı belirliyor. Bu okullarda okuyacak çocuklar yarının “seçkin” insanlarına aday oluyorlar. Bu okulların yolu da 15 milyondan başlayan paralı dershanelerden geçiyor. Özel okula başlayacak bir öğrencinin okul masrafları ve öğrenim ücretleri şöyle: Örneğin İstanbul Özel Doğu Kolejinde, ilkokula başlayacak bir öğrencinin bir yıllık eğitim ücreti 28 milyon lira. İlk üç sınıftan sonra ücret biraz azalıyor. Özel Ortaokula başlayan bir öğrencinin birinci yılda ödeyeceği para 32 milyon 688 bin liradır.

Ayrıca bu ücretle birlikte %6 oranında KDV ücreti ödenmektedir. Diğer iki yılda ise miktar, 625 sayılı özel okullarla ilgili yasaya bağlı olarak değişiyor. Lisede ise yeni başlayan bir öğrenci ilk yılda 30 milyon 283 bin lira eğitim ücreti ödemektedir.

* * * * *

29 Kasım 1993
ÖZGÜR GÜNDEM

‘GAP, BÖLGENİN FELAKETİ OLABİLİR’

Nazım BABAOĞLU

Urfa- Harran Üniversitesi tarafından düzenlenen “mühendislik eğitiminin GAP bölgesindeki Önemi” konulu konferansta, GAP’la birlikte gelebilecek riskler anlatıldı.

Sanayi ve Ticaret Odasında, birçok öğretim üyelerinin de katıldığı konferansta konuşan Prof. Dr. Mustafa Boybay, Mega Projeleri, içinde taşıyan GAP’ın bazı riskleri de bağrında taşıdığını belirterek, “Harran Ovasında toprak yapısının bozulduğu, ekolojik

dengeinin bozulduğu düşünölürse bunun tedavisi, ne yüksek teknikle, ne de başka bir şeyle mümkün olur. Büyük bir felaket sayılır” dedi. GAP için alınacak tedbirlerin başında eleman yetiştirilmesi ve temini olduğunu belirten Boyban, “bölgede binlerce mühendis olmasına rağmen, bizler hiç Türkiye’yi görmemiş başka ülkelerden mühendisleri getiriyoruz. Bunun için gerekli tedbirleri almak zarurettir” dedi.

Bölgede tarım alanında gelişmeler olacağını, büyük bir arazinin sulanacağını, belirten Boybay, aynı paralelde sanayi alanında gelişme sağlanamadığı takdirde, GAP’tan yeterince faydalanılamayacağını söyledi. Boybay, “çünkü bölgede sanayi çok cılızdır. Sanayiinin olması tarımdan elde edilecek ürünlerin, işlenmesi açısından önem taşır. Tekstil alanında hammadde üretimi olacak. Bunun hammadde olarak dışarıya satılması çok büyük bir kayıp olacaktır” dedi. Büyük şehirleşme, nüfus hareketi, iletişim, ulaşım ve alt yapı konularına da değinen Boybay, “şehirleşme, hareketleşme, nüfus hareketi başlayacaktır. Ulaşın ve iletişim, ürünlerin uygun olan yerlere, uygun zamanda ulaştırılması için vazgeçilmezdir. İletişim konusunda dünyayı takip etmeden, teknolojik ve yeni bilgiler sağlanmadan gelişmeler kaydedemez. Bu gibi faktörler yapılamadığı takdirde GAP’tan yeterince yararlanamayacaktır. Ayrıca alt yapının oluşturulması, hava limanının kurulması gerekir. Yatırımın yerli yerine ihtiyaca göre kullanılması gerekiré dedi. Boybay, Harran Üniversitesi bünyesinde tekstil mühendisliği, elektrik, elektronik, bio ve gen mühendisliğinin açılması gerektiğini ve sözlerine ekledi. Doç. Dr. Abuzer Yücel ise, bölgede ileri teknoloji, sanayi ve dinamizm olmaması takdirde, hava, su, toprak, radyoaktif ve gürültü kirliliğine neden olabileceğini belirterek, “insanlar doğayı hep kendine uydurmuştur. Çevresel sorunların kaynağı budur. Çevre kirlenmesine neden olan atık maddelerdir. Tarımsal ve ekonomik faaliyetlerin yapacağı katkı, çevre sorununu da gündeme getirecektir. Bu yüzden çevre mühendisliğini GAP bölgesindeki önemini kavramak lazım” dedi.

* * * * *

7 Aralık1993
ÖZGÜR GÜNDEM

GAP’TA ALTYAPI SIFIR

Nazım BABAOĞLU
Nurettin ALTINDAL

Urfa- GAP’la birlikte bölgede gelişen inşaat sektörü ve nüfus artışı ve altyapı sorununun da gündeme getirdi. Öte yandan GAP dahilindeki Atatürk Barajından Harran Ovasına su götürecek Urfa tünellerinin yapımını üstlenen Akpınar A.AŞ’de çalışan 716 işçi 9 aydır maaş alamıyor.

Urfa’da inşaat sektörünün iki şekilde geliştiğini söyleyen Bayındırlık ve İskan Müdürlüğü yetkilileri bunlardan birincisinin gecekondulaşma, ikincisinin imarlı yapılar olduğu belirtildi. 1990 yılından itibaren inşaat yapan müteahhitlere 1000 imar ruhsatı verdiklerini belirten yetkililer, “gecekondu bölgeleri ruhsatsız, yani kaçak olduğundan altyapı yapılamıyor, kanalizasyon suları sağlığı olumsuz yönde etkiliyor” dedi.

GAP ile canlanan inşaat sektörünün getirdikleri yanında götördükleri de olduğunu söyleyen İnşaatçılar Odası Başkanı Nahya, “GAP ile birlikte nüfusta bir artış olmuştur. Bu nüfus artışı beraberinde bir takım sorunlar getirmiştir. Bunların başında barınma ve ulaşım sorunu gelmiştir” dedi. İnşaat sektöründe üst yapılanmanın önemli olmadığını ancak altyapı eksikliğinin hissedildiğini vurgulayan Nahya, “yeni imar edilen semtlerde hızlı bir şekilde altyapı sorununun halledilmesi gerekir” dedi.

İşçilerin Alacak Sorunu Çözülmedi:

Bu arada Atatürk Barajından Harran Ovasına su götürecek Urfa tünellerinin yapımını üstlenen Akpınar A.Ş.'inde çalışan 716 işçi ise 9 aydır maaş alamıyor. RP Urfa Milletvekili İ.Halil Çelik, tünel çalışanlarının durmasını ve işçilerin maaşlarının 9 aydır ödenmemesinin meclise götürdüğünün açıkladı. Bayındırlık ve İskan Bakanı Onur Kumbaracıbaşı'nın tünel inşaatlarının yeniden başlayabilmesi için Türkiye Kalkınma Bankası (TKB) aracılığıyla Kamu Ortaklığı İdaresi'nce (KOİ) kaynak aktararak Akpınar Yapı Sanayii A.Ş.'ye kredi verilebileceğini açıklamasının ardından Kalkınma Bankası'nın çalışmalarından bir sonuç çıkmadı. Bu durumu eleştiren işçiler, yetkililerin sürtüşmeleri yüzünden süründüklerini belirtiyorlar. Urfa Milletvekili İ.Halil Çelik, sorunun meclis kürsüsüne getirdiğini belirterek, "işçilerin haklarının takipçisi olacağım" şeklinde konuştu. Urfa tünellerinde geçen Mayıs ayından bu yana duran inşaatlara yeniden başlayabilmesi için kredi arayışına giren Kalkınma Bankasının, Urfa'dan Antep'e götürüldüğünü hatırlatan Çelik, yanlış uygulamaların faturasının işçiye patladığını belirtti. İşçiler ise, Akpınar Şirketi ile Bakan Kumbaracıbaşı arasında yaşanan sürtüşme yüzünden çalışmaların başlamadığını söylediler. Bir çok yetkiliye sorunlarını ilettiklerini belirten işçiler, "fakat hiçbir girişimden de şu ana kadar bir sonuç çıkmadı. Geçen haftalarda işadama Ahmet Özal gelmişti. Ona da durumumuzu anlattık, ama doyurucu bir cevap alamadık" dedi. Urfa tünellerinde çalışmaların yeniden başlayacağı Kumbaracıbaşı ile Ünal Akpınar arasında yılan hikayesine dönerken, bölge çiftçisi 1994 yılı baharında sulama tünelleri ile Harran Ovasına su akıtılacağına pek inanmıyor.

* * * * *

25 Aralık1993
ÖZGÜR GÜNDEM

YEŞİL KARTA KIRMIZI IŞIK

Nazım BABAOĞLU

Urfa- Urfa Devlet Hastanesinde Adana Balcılar Hastanesine sevk edilen yeşil kartlı hastalar, Urfa Devlet Hastanesinin borcunu ödemediği gerekçesiyle kabul edilmiyor. Urfa Devlet Hastanesi personel şefi Aziz Sağır, iddiayı yalanlayarak Balcılıya borçlu olmadıklarını ileri sürdü.

Suruç'lu Halil Durmuşer, 4 yaşındaki çocuğunu Adana Balcılı hastanesine sevk ettirmek için yeşil kart çıkardığını ancak hastahane yetkilileri, Urfa Devlet Hastanesini Balcılıya borçlu olduğu gerekçesiyle sevki kabul etmediklerini belirterek, "geçen hafta Adana Balcılı Hastanesine sevk edildik. 4 yaşındaki oğlumu epispadis ameliyatı için üroloji bölümüne yatırdık. Ancak Başhekim Prof. Uğur Oral, Urfa devlet Hastanesinin 1993 Ocak ayından bu yana yeşil kartlı hastaların parasını Adana Balcılı hastanesine ödemediğini içeren bir dilekçe yazarak sevkimizi geri çevirdi" dedi.

Urfa Devlet Hastanesi personel şefi aziz Sağır, iddiayı kabul etmeyerek, hastanenin hiçbir borcu olmamasına rağmen, gönderilen bir çok hastamızın yeşil kartı Adana Balcılı hastanesinde geçersiz sayılıyor. Her gelen hastaya paranın ödendiğini gösteren banka dekontlarını da veriyoruz. Yine kabul etmiyorlar. Başka bir yere sevk edilen yeşil kartlı hastalara o yerde sorun çıkarılmazken, yalnız Adana'da zorluk çıkarılıyor" dedi.

Yeşil kartlı hastaların tedavileri ile ilgili hastanenin adına tanzim edilen faturaların listesini isimleriyle birlikte fatura tarihi, fatura numarası ve fatura tutarı ile birlikte Adana'ya

gönderdiklerini söyleyen personel şefi Aziz Sağır, faturaların Ziraat Bankası Adana Şubesindeki 304/668 nolu hesaba havale edildiğini belirtti.

Urfa Devlet Hastanesi Başhekimi Ahmet İnan ise, hastanemizin hiçbir borcu olmadığı ve maliyede de bir pürüz yaşanmadığı halde Adana Balcalı hastanesinin yeşil kartlı hastalarımızı geri çevirmesi utanç vericidir. Sorun tamamıyla Adana Balcalı hastanesinden kaynaklanmaktadır” dedi.

* * * * *

12ocak 1994
ÖZGÜR GÜNDEM

SORUNLAR BÜYÜYOR

Nazım BABAOĞLU

Urfa- GAP’ın bölge insanına faydası tartışıla dursun, GAP’la, ilgili inşaat çalışmaların köylülerin faaliyetlerini engellediği belirtiliyor. Urfa’nın Edene köyünde çıkan yer altı suyunda sulama için faydalanan köylüler, DSİ ve Tekser Firmasının çalışmaları sonucu su bantlarının yıkıldığını söylüyorlar. Köylülerini yürütülen çalışmalarından dolayı perişan olduklarını söyleyen, Ziraat Odası Başkanı Abdullah Çelik, merkez köy ve ilçelerden trafo yetersizliğinden de bir çok köyün elektrik sıkıntısını çektiğini söyledi.

Edene köyünden çıkan Cılap Kaynak suyu hakkında bilgi veren Ziraat Odası ikinci Başkanı Abdullah Çelik, bu suyun Çamlıdere köyünden Harran’a ve 20 köyden geçerek Suriye’ye aktığını belirterek, “yaklaşık 20 köy ve bir ilçe bu sudan tarım alanında faydalaniyor. Fakat DSİ ve Tekser İnşaat firması bu suyun geçtiği kanalet ve arkları yıkararak, köylülerin perişan olmasına neden oldular” dedi. Çelik, Cılap kaynak suyundan faydalanan çiftçilerin durumlarının düzelmesi için DSİ ve Tekser İnşaat Firması yetkililerinin bir an önce bir araya gelerek kanalet ve akların onarılmasını istedi.

Ayrıca urfa merkez ve ilçe köylerinin TEK’ten şikayetçi olduklarını belirten Ziraat Odası Başkanı Çelik, GAP’ın en önemli projelerinden biri olan ve enerji üretiminin başını çeken Atatürk Barajı olmasına rağmen, Urfa’da elektrik sıkıntısı çekilmesinin ilginç olduğunu söyledi. Köylerde ve şehirde trafoların yetersiz olduğuna değinen Çelik, “Serman köyü 300 hane olduğu halde 100 Watt’lık trafosu var. Yine 200 hanelik bir köyde 50 Watt’lık trafo bulunuyor. Atatürk Barajında hidroelektrik santralının 6 tribününden bugüne kadar 22 milyar KWH enerji üretilmiştir” dedi. TEK Müdürlüğünün köylülere “elimizden bir şey gelmiyor” dediğini belirten Çelik, şimdiye kadar enerji üretiminden elde edilen karın 8 trilyon lira olduğunu bu parayla kolaylıkla trafoların değiştirilebileceğini kaydetti.

Atatürk Barajı hidroelektrik santralinden elde edilecek enerji üretiminin Ortadoğu ve diğer ülkelere ihraç edileceğini anlatan çelik, enerjinin enerjinin üretildiği bir yerde elektriğin olmamasını, çiftçilerin tarımda elektrikten faydalanmasıyla göre insanın cezalandırılması olarak yorumladı. Urfa insanının elektrikten faydalanamamasını bir skandal olarak açıklayan çelik, “ne yazık ki barajdan elde edilecek elektrikten başka ülkeler faydalanacak, kendi halkımız ise bu elektrikten faydalanamayacak” dedi.

Merkeze bağlı Kuşluca köyü Halil Küçük ise 70 hanelik köyünde 50 watt’lık trafonun bulunduğunu belirterek, “Watt büyük olmadığı için bazen köyün bir tarafının elektriği yanıyor diğerinin yanmıyor. Birçok köylünün televizyonun, buzdolabı yandı. Sık sık elektrikler kesiliyor. Bizler çiftçi olduğumuz için sulamada elektrikten faydalanıyoruz. Kuyulardan su çekemiyoruz” dedi. 1992’ de TEK yetkililerinin trafoları değiştireceğini belirten Küçük, “TEK bize para olmadığı için trafoları değiştiremediklerini söylüyor. Oysa elektrik üretiminde

milyarlarca lira kazanılmasına rağmen bu para nereye gidiyor? Hidroelektrik santrallerindeki tüm enerji tüm Türkiye'ye yayılıyor. Tüm Türkiye bu Atatürk barajından faydalanyorken bir burada karanlıkta oturuyoruz" diye konuştu.

* * * * *

23 ocak 1994
ÖZGÜR GÜNDEM

GAP'TA GELİYORUM DİYEN TEHLİKE: ÇEVRE KİRLİLİĞİ

Nazım BABAOĞLU

Urfa- Türkiye'nin en büyük projesi sayılan Güneydoğu Anadolu Projesi tamamlandıktan sonra, bölgede önemli ölçüde çevre kirliliğinin meydana geleceği belirtiliyor. Hava, su, toprak ve gürültü kirliliğinin yaşanacağı bölgede önceden hiçbir önlemin alınmadığını belirten Harran Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölüm Başkanı Doç. Dr. Abuzer Yücel, çevre sorunlarının asgari düzeye indirilmesi için geç bile kalındığını söyledi. Yeni ürün çeşitlerinin elde edilmesiyle tarıma dayalı sanayiinin kurulmasının çeşitli çevre sorunlarını ortaya çıkardığını ve GAP'ta amacın tarımsal üretimi artırmak olduğunu anlatan Doç. Dr. Yücel, tarım alanlarının yanlış kullanılmasının da toprak kirliliğine neden olacağını söyledi. Tarla tarımının yapılmadığı, toprağın işletilmesi durumunda erozyonun meydana geleceğini belirten Yücel, "bilindiği gibi çiftçilerimiz bilinçsiz olduğundan yanlış gübreleme ve azotlu gübrelerin kullanılması yeraltı suyunu kirleteceği gibi toprağın tuzlulaşmasını da artıracaktır. Bu kirlenme şimdiden Harran Ovasında başlamış bile" dedi. Tarımsal ilaçlamada yanlış kullanıma da değinen Doç. Dr. Yücel, fazla ilaç kullanımının insan sağlığı açısından ve diğer canlıların yok olması açısından zararlı sonuçlar doğuracağını vurguladı. İlacın dozu yerinde kullanılsa bile hasat zamanında kullanılmasının, fazla dozda kullanılmış gibi zararlı olacağını belirten Yücel, "tarım alanlarının amaç dışı kullanılması durumunda, toprak bir daha geri kazanılmayacak şekilde elden gideceği gibi, doğada yaşayan tüm canlılar için tehdit unsuru olur. Urfa'da Ziraat Fakültesi'nin kurulduğu yer bile tarımsal üretime elverişli değildir. Bu durum bile çevre kirliliğidir."dedi. tropikal hastalıkların baş göstereceğini söyleyen Doç. Dr. Yücel, "en çok korktuğumuz konu çiftçinin bilinçsizi ve eğitimsiz olmasıdır. Çünkü, çiftçilerimizde mevcut olan anlayış toprağa ne kadar çok su verilirse ürünün daha iyi yetişmesidir. Fazla suyun birikmesi çeşitli bataklıkların oluşmasına, sıtma hastalığının yayılmasına yol açar. Sıtmanın yanında ayrıca bulaşıcı hastalıklar artacak, bağırsak parazitleri oluşacak. Ve daha birçok hastalıkların kaynağı olacaktır" diye konuştu. GAP Kalkındırma İdaresi Başkanı Ziyaeddin Özcan ise GAP bölgesinde şimdiden gürültü kirliliğinin oluştuğunu, Diyarbakır, Mardin ve Şırnak'ta gürültü kirliliğinin hissedildiğini söyledi.

* * * * *

7 ŞUBAT 1994

ÖZGÜR GÜNDEM
HARRAN ÜNİVERSİTESİNDE LAF ÇOK İCRAAT YOK

Nazım BABAOĞLU

Urfa- Temmuz 1992 tarihinde kurulan Harran Üniversitesi bünyesinde bulunan Urfa Meslek Yüksek Okulunda hiçbir pratik bilginin verilmediği öğrenildi.

Rektör Servet Armağan'ın ise yaptığı açıklamada okulun döner sermaye işletmesi ile üniversite bünyesinde yapılan programlardan bahsetmesi, öğrencilerin tepkisine neden oldu. Bugüne kadar açılan bölümlerin işlememesi nedeniyle, yeni kurulan ve önümüzdeki öğretim yılında öğrenci olacak Tıp Fakültesinde işleyemeyeceği söyleniyor.

Geçen hafta yaptığı basın toplantısında; YÖK ve Dünya Bankası 2. Endüstriyel proje kapsamına alınan ve teknik programlara ağırlık verileceğini belirten rektör Armağan, teknik programlar bölümünde inşaat, elektrik, makine, tarım makine ve aletler, iklimlendirme, soğutma, gıda teknolojisi ve harita kadastro programları, işletmecilik ve muhasebe programlarının bulunacağını söyledi. Harran Üniversitesi Urfa Meslek Yüksek Okulu Döner Sermaye işletmesinde yapılacak işlerden söz eden rektör Servet Armağan gerçek ve tüzel kişilerden istenecek bilimsel görüş, araştırma, proje yapımı, ve uygulamalar ile yabancı dil ve bilgisayar laboratuvarında elektrik, ışık ve kuvvet dağıtım panolarının yapımı, motor bobinaj sarımı, emanet usulü inşaat ve elektrik tesisat işlerinin ihalesinin yapılması, bakımı, onarım, imalat deneyi ve deneylerin raporla analizi gibi konularının yapılacağını anlattı.

Armağan ayrıca, makine atölyesinde makine parçalarının taşlanması, tornalama, frenleme işlerinin yapımına değinerek inşaat laboratuvarında zemin mekaniği, yapı malzemeleri, asfalt, hidrolik ve hidroloji derslerinin yapılacağını söyledi.

Hayaller Suyu Düştü

Rektör Servet Armağan'ın bu projelerden yapılmış gibi övgüyle söz etmesi bin bir hayalle kurmaya gelen öğrencilerin tepkisine neden oldu. Meslek Okulunda teorik ve pratik eğitimin hemen hemen hiç olmadığını, öğretim üyelerinin bu konuda yetersiz kaldığını belirten öğrenciler “rektör, mevcut programlar için Türkiye'nin hiçbir üniversitesinde olmayan alet, makine ve projelerden bahsetmektedir. Okulumuzda mevcut öğretim üyelerinin niteliksizliği nedeniyle yapılan çalışmaların bir faydası olmuyor. Okulumuzda şu an ada 35 öğretim elemanı bulunuyor. Akademik kariyeri en yüksek olan doktordur” dediler. Bu arada rektör Armağan'ın yapılacak projeleri döner sermayeye endekslemesi, öğrenciler tarafından Nasreddin Hoca'nın çalı dikip geçecek koyunların yapağlarını toplayarak borcunu edemeye amaçlaması hikayesine benzetildi.

* * * * *

8 ŞUBAT 1994
ÖZGÜR GÜNDEM
GAP YATIRIMLARI ENKAZA DÖNÜŞÜYOR

Nazım BABAOĞLU

Urfa- Türkiye'nin büyük projesi olan GAP'ta 21 baraj ve 17 hidroelektrik santralinin bulunduğu 13 ana proje kapsamındaki toplam 58 projeden bugüne kadar 11'i işletmeye açabilmiş durumda. Üniversitelerden halen 13'ünün inşaatı sürüyor. 34'ü ise henüz proje aşamasında. Kral Kızı, Dicle, Çınar-Göksu, Silvan-Batman, Derik-Dumluca ve Garzan-Kozluk barajlarında inşaat çalışmaları büyük ölçüde durmuş durumda.

Projelerin enkaz durumunda olduğu, yarım kalan yatırımların tamamlanması durumunda 500 bin kişiye iş olanağı sağlanacağı öğrenilirken, GAP'ın bölgedeki diğer kolları ve sulama tünellerinin yapımının çalışmaları bitirilmeden, Atatürk barajının tek başına hiçbir anlam ifade edemediği bildirildi.

Devlet yetkilileri, GAP'ın damarı olan Urfa tünellerinin 1994'te tamamlanacağı bir çok barajın yapımının biteceğini söylerken, projeler finans kaynağı yetersizliğinden birer enkaz durumda. Yapımına 1985'te başlayan ve 1993 sonunda tamamlanması planlanan Kral Kızı barajının halen %50'si dahi bitmedi. İnşaatın tamamen durduğu, barajın bakımsızlıktan harabeye döndüğü öğrenildi. Silvan-Batman barajında yapımına 1985'te başlandığı ve 1993'te ancak %60'nın gerçekleştirilebildiği, yine 1985'te başlanıp 1993'te bitirilmesi planlanan Dicle barajında ancak %48'nin tamamlandığı bildirildi. 1985'te başlanan ve 1992'de bitmesi gereken Derik Dumlucı barajının henüz sulama kanallarının bile yapılmadığı 1993'te bitirilmesi gereken Garzan-Kozluk barajının ise gelecek yılda tamamlanması planlandığı Adıyaman-Kahta projesinin ise geçikmeli olarak devam ettiği ileri sürüldü.

GAP'taki geçikmelerle ilgili olarak Tes-İş Sendikasının hazırladığı ve hükümete gönderilen raporda, GAP'ta gerekli önemin verilmediği görüşüne yer verildi.

Raporda GAP'ın gecikmesi nedeniyle devletin her yıl iki trilyon lira zarara uğradığı belirtilerek, "devlet bu önemli projelere, gerekli olan maddi kaynağı yaratmalıdır. Eğer GAP tamamlanırsa güç tersine dönecektir. Bu projelerin aksamasından dolayı yıllık enerji kaybı 240 milyar, tarımdaki kayıp ise 270 milyar lira dolayındadır. Oysa GAP'ın tamamlanması halinde, ulusal ekonomiye yılda 400 milyar dolayında ek gelir artışı sağlanacaktır." deniliyor.

Tüneller Bitmedi:

Atatürk barajında birikecek suları toplam 476 bin hektarı bulan sulama alanlarına aktarılacak olan Urfa tünelleri dünyanın en uzun sulama tünelleri olup her biri 7.62 m. Çapında 26.4 km. uzunluktadır. İlk üç kısım 1993'te 4. ve 5. kısımların 1994'te ve 6. kısımın 1995'te tamamlanacağı planlanmıştı. Ancak Urfa tünelinin bir tanesi biterken, iki tünelin 10 kilometrelik kısmı kalmış durumda.

Sadece Urfa tünellerinin yapımının gecikmesinden dolayı şimdiye kadar 42 trilyon lira zararın meydana geldiği bildiriliyor.

Harran Ovasına taşımasını sağlayan Urfa tünelleri yapımını üstlenen Akpınar Firma yetkilisi Ünal Akpınar, tünel yapımının tümüyle bitirilmesi için 120 milyon dolar (2 trilyon lirayı aşkın) gerektiğini belirtirken, GAP'tan sorumlu Devlet Bakanı Nurhan Tekinel ise, Kamu Ortaklığı İdaresinden Akpınar İnşaatı 400 milyar lira sağlandığını açıkladı.

Yaklaşık bir yıldır çalışmaların durduğu Urfa tünellerinde Şubat ayı içerisinde işi başlatacaklarını belirten Ünal Akpınar, Kamu Ortaklığı İdaresinden (KOİ) sağlanan paranın yetersiz olduğunu açıkladı. 1985 yılından beri ödemelerin Kamu Ortaklığı fonundan karşılanmasını talep ettiklerini belirten Akpınar, ancak 8 sene bu talebin yerine getirilmediğini, işin durduğu tarihe kadar çalışmalara 1986 yılı birim fiyatları ve Türk lirası üzerinde yürütmeye çalıştıklarını söyledi.

* * * * *

ÇİFTÇİLER İSYANDA: GÜBRE FİYATLARI DOLARA BAĞLANDI

Nazım BABAOĞLU

Urfa- Yaşanan döviz krizi ile birlikte artan enflasyon, gübre fiyatlarının dolara endekslenmesine neden oldu. Gübrenin dolara endekslenerek fiyatının yükselmesiyle çiftçilerin tepkisine yol açtı. Gübrenin serbest piyasada satılmasını eleştiren çiftçiler gübre fiyatlarının 2-3 gün içerisinde 500 ile 600 lira arasında artış kaydettiğine göre, mercimek ve buğdayın fiyatlarının da dolara bağlı olması gerektiğini belirterek tepkilerini dile getirdiler.

Bakanlar Kurulu kararı ile 24 Ocak tarihinde gübre satışının Zirai Donatım Kurumundan yapılmasının kaldırıldığını belirten, Ziraat Odası Başkanı Abdullah Çelik, fabrikaların gübreleri, gübre bayilerine gönderdiğini söyledi. Eskiden gübre satışının belli bir fiyatla Zirai Donatım Kurumundan yapıldığına değinen Çelik, bundan böyle gübrenin, serbest piyasada gübre bayilerinin istediklere satılacağını, son üç gün içerisinde gübre fiyatının 600-700 lira arttığını ve bu artışın giderek yükseleceği kaydedildi.

Zirai Donatım Kurumu Genel Müdürü Fevzi Özbek'le gübrenin tekrar Zirai Donatım Kurumuna bağlı olarak satılması konusunda görüşüğünü belirten Abdullah Çelik, “genel müdür Feyzi Özbek, artık Zirai Donatım Kurumuna gübre gönderilemeyeceğini söyleyerek, çiftçiler yüzüstü bırakıldı. Her gün artan gübre fiyatları ile çiftçilerimizin beli bir kez daha kırılabilecektir” dedi. Nitrat Gübrenin 1750 liradan 2300 liraya yükseldiğini belirten Çelik, 2300 liralık gübrenin 2600 liraya, 2700 liralık gübrenin ise 2-3 gün içinde 3100 liraya yükseleceğini söyledi. Asıl gübrenin 1700 lira olması gerekirken 2500 liraya yükseldiğini söyleyen Çelik, piyasada şu anda da 2500 liraya da satıldığını aktardı.

Gübrenin serbest piyasada dolara endeksli olarak satışının yapılmasına tepki gösteren çiftçiler, aldıkları gübrenin dolara göre fiyatı artar ise satacakları ürünün de dolara göre ayarlanması gerektiğini ileri sürdüler.

Yıllardır Zirai Donatım Kurumundan gübre aldıklarını belirten çiftçi Mehmet Badıllı, “enflasyon zaten çiftçileri yeterince olumsuz yönde etkilemektedir. Zirai donatım Kurumunun yaptığı gübre zamlarına tepki duyardık, şimdi de artık her gün bu zamlardan nasibimizi alacağız” dedi.

Gübre fiyatları serbest piyasada dolara bağlı olarak artacaksa, mercimek, buğday ve diğer ürünlerin fiyatlarının da dolara bağlı olarak artması gerektiğini söyleyen Badıllı, bu durumun hem halkı, hem de çiftçileri mağdur durumda bırakacağını sözlerine ekledi.

* * * * *

21 ŞUBAT 1994
ÖZGÜR GÜNDEM

AŞİRET OLAYLARI PAZARDA

Nazım BABAOĞLU

Urfa- Urfa'da DYP, RP, SHP yaklaşan yerel seçimlerde oy potansiyellerini artırmak için aşiretleri yakın takibe aldı. Aşiretlerin oylarını alabilmek için gizli ve açık görüşmeler yapan SHP, DYP ve RPliler, amaçlarına ulaşmak için aşiretlere birçok vaatte bulunuyorlar. Yerel seçimlerin yaklaştığı bugünlerde bazı aşiret ileri gelenleri de, söz konusu siyasi partilerle sıkı bir seçim pazarlığı yapabilmek için dernekler kurarak, seçim pazarlığı yapabilecekleri alanları da oluşturdular. Aşiret oylarının siyaseti kirlettiğini belirten Urfa DEP Belediye Başkan Adayı Muhsin Melik, devletin siyasi partiler aracılığıyla gerici örgütlemeleri desteklediğini söyledi.

Urfa'da her seçimden önce pazarlığa çıkan aşiret oylarının 27 Mart seçimlerinde de önemli bir rol oynaması bekleniyor. Seçimler öncesinde partilerin aşiret transferleri başlamış durumda. Aşiretlerin partiden partiye geçişlerinin nedenleri ise il genel meclis üyeliği ile

belediye meclis üyeliği gibi çeşitli vaatlerin etken olduğu belirtiliyor. Şubat ayında, Binyusuf, Binamir, Düger, Fonsa, Düvescat ve Hizan aşiretleri Refah Partisine geçerek RP Belediye başkan adayını destekleyeceklerini belirtirken, aynı günlerde İbadi aşireti ise DYP'yi destekleyeceklerini açıkladı. Oldukça geniş bir aşiret sahibi olan Beski (Beskanlar) aşireti ise daha önce RPLilerle yaptıkları görüşmelerde anlaşmaya varamadıkları için RP'yi desteklemekten vazgeçtikleri öğrenilirken, aşiretin bazı üyeleri ise DYP'yi destekleyebileceklerini söylediler. Bütün siyasi parti yetkilileri aşiretlerin kendi partilerine katılma törenlerinde güçlendiklerini belirterek, “bu katılımlarla şimdi Urfa’da en güçlü parti biz olduk” şeklinde konuşmalarının ardındaki sözlerinde yatmakta, söz konusu bu aşiretler bir hafta geçmeden bir diğer partiye geçiyorlar. 27 Mart’ta yapılacak yerel seçimlere kadar bu tür toplu katılımların devam edeceği tahmin ediliyor. Urfa’da seçimlerin yaklaşması aşiretlerin partiden partiye geçişlerinin yanı sıra aşiretlerin partilerle yaptıkları pazarlıklarda siyasete yeni bir renk kattı.

Özellikle bu pazarlık güçlü olan bazı aşiret ileri gelenleri il muhatap siyasi partiler arasında geçmekte. Hatta bazı aşiretler olayı o kadar ciddiye almışlar ki seçim pazarlığı yapabilmek için dernekleşmeye bile gidiyorlar. Yaklaşık ir ay önce Beski aşireti tarafından kurulan, Beskanlar aşireti yardımlaşma ve dayanışma derneği başkanı Cavit Bayram, dernek kurma nedenini aşiretin kendi arasında yardımlaşma ve dayanışma amacına yönelik olduğunu açıklarken, bir yandan da derneği siyasi partilerle görüşme ve pazarlık yapma alanı olarak kullanıyor. Bayram, bir yandan siyasi partilerle pazarlığını yaparken diğer taraftan ne olur ne olmaz diyerek kendi aşiretinden bir kişiyi de bağımsız belediye başkan adayı olarak hazır durumda tutma hazırlıklarınıza yapmakta. Düger aşireti ve Muhacir aşiretleri ise şimdiden yönünü sağ partiye çevirerek netleştirmiş durumda. Düger aşireti tarafından kurulan, Düger aşireti yardımlaşma ve dayanışma derneği Başkanı Hüseyin Ateş, Refah Partisine geçtiklerini açıklayarak saflarını belirlerken, 1. Dünya Savaşı sırasında Rus istilasından kaçarak Urfa’ya yerleşen Mucahirlerin kurmuş olduğu Muhacirler derneği Başkanı Mehmet Ravan ise Anavatan Partisini desteklediklerini belirtti.

Aşiretlerin bu tür yapılaşmalarına ve devlet destekli gerici örgütlemelere karşı olduklarını belirten Urfa DEP ilçe ve belediye başkan adayı Muhsin Melik, bu tür örgütlemelerin gelişen Özgürlük Mücadelesi için bir barikat oluşturduğunu söyledi. Urfa’da eskiden dini tarikatların kullanıldığına dikkat çeken Melik; “çıkarıcı, üçkağıtçı bazı kişilerin insanları düzen partilerine peşkeş çektiklerini ve kişisel çıkarları için de devletin aşiretleri bilinçli olarak kullandığını” belirtti. DEP Urfa Belediye Başkan Adayı Melik, “bu tür feodal kalıntılar DEP’i etkileyemeyecek. Kürdistan’da aşiret bağları yıkılırken, Urfa’da ise bu bağlar zorla ayakta tutulmaya çalışılıyor” dedi.

* * * * *

14 Mart 1994

ÖZGÜR GÜNDEM

KÖY HİZMETLERİ'NE İŞÇİ ALINMIYOR

Nazım BABAOĞLU

Urfa- Devlet Bakanı ve Urfa Milletvekili Necmettin Cevheri ile DYP'nin Urfa Belediye Başkan adayı Esat Akgün, Köy Hizmetlerine işçi alınacağını söylemesine karşın Köy Hizmetleri Bölge Müdürlüğü yetkilileri işçi alımının söz konusu olmadığını söylüyorlar. Köy Hizmetlerine işçi alımı yılan hikayesine dönerken, DYP'li belediye başkan adayı,

milletvekilleri ve bakanlar, işçi alımı meselesini yerel seçimler için malzeme olarak kullanılıyor.

Köy Hizmetlerine işe girmeyi bekleyen 1950 işçi arasında ilk etapta 200 işçinin asgari ücretle işe başlayacağı belirtilmişti. Ancak bu 200 işçinin girişleri Köy Hizmetleri bütçesinde para olmaması nedeniyle iptal edildi.

DYP Belediye başkan adayı Uğur Esat Akgül, her defasında seçimlerde kazanırlarsa tüm işçilerin Köy Hizmetlerine alınacağını söylerken, Köy Hizmetleri Bölge Müdürü Oktay Şendur, 24 trilyon olan Köy Hizmetleri bütçesinin 20trilyonun işçilere ödendiğinin, yatırım için ise sadece 4 trilyon lira olduğunu bu nedenle işe almanın mümkün olmadığını söyledi. Siyasilerin işçi alımı konusunda bazı medya kuruluşlarında spekülasyon yarattıklarına değinen Şendur, “bugüne kadar ne tek bir işçi Köy Hizmetlerine girdi, ne de tek bir işçi işten çıkarıldı. Yapılan tek bir olay vardır. O da sondajda, kamyonunda çalışan işçilerin maaşlarını Köye Hizmet Götürme Birliğinden karşılayarak onları çalıştırmaktadır. Mevcut spekülasyonların tümü asılsızdır” dedi.

Yol-İş Sendikası Urfa Şube Başkanı Ahmet Bayık ise, “DYP’li bakan işçi alacağını diyor; ama ne zaman alacak, kaç ay çalıştıracak onu söylemiyor. Biz sendika olarak bir kısım işçilerin işe alınmasına karşıyız. Eğer işçi alınacaksa hepsi alınmalıdır” dedi. İşçilerin gururuyla oynandığını söyleyen Bayık, 15 Mayıs’tan önce işçi alımının mümkün olmadığını da ayrıca belirtti.

* * * * *

24 Mart 1994
ÖZGÜR GÜNDEM

TARİHİ DEĞERLERE GAP DARBESİ

Nazım BABAOĞLU

Urfa- “Pencereden dışarı bakarı, ölümle kuşatılmış kısır düzen, yaşamı çirkinleştirmiş beton yükseltelerin arasında, insana özgü güzelden yoksun, duygusuz, hiçbir anlatıma gelmeyen düşler, geometrik diziyle anlatılabilecek kararlar” diyor Vecihi Timuroğlu.

GAP nedeniyle sular altında yalnız büyük yerleşmiş yerleri, köyler, tarihi yerler kalmıyor. Aynı zamanda kentlerde de insan tarihi, kültür ve emeğini de yok ediyor. GAP’ın Urfa’ya getireceği ekonomik gelişme ve büyük nüfus patlamasına hazırlık olarak(sanki en önemli hazırlık buymuş gibi) kentin eski mimarı dokusunu ortadan kaldırılarak betonlaşmayla başlanmış. Ve bu olumsuz hazırlık halen hızla sürdürülüyor. Sit alanı olarak bulunan yerlerin koruma kararı olmasına rağmen, Urfa’nın hızla betonlaşmakta olduğunu belirten Harran Üniversitesi Öğretim görevlisi Arkeoloji ve sanat tarihi bilim Başkanı Cihat Kürkçüoğlu, eski mimari dokunun günden güne erimekte olduğunu, bir daha yerine getirilemez tahribatlar yapıldığını söyledi.

Tarih öncesi devirlerden günümüze kadar çok değerli eserlerle dolu olan bu bölge, yüzyıllar boyu çevresinin kültür merkezi olmuş. Kentle ilgili ilk imar planı çalışmaları 1954 yılına rastlamaktadır. Ancak Urfa’da 1954’te yapılan ilk imar planının, kentin gelişme hızının gerisinde kalması üzerine, yapılan ikinci imar planı 1974’te onaylanarak yürürlüğe girmişti. 20 yıllık bir döneme yönelik olarak yapılan plan, kentin gelişme yönlerinin ve ulaşım ağının şekillenmesinde belirleyici rol oynamıştır. Her iki plan çalışmalarında kendi tarihi ve mimari değerleri dikkate alınmamış, yeni açılacak yollar ve caddeler, anıtsal değerdeki birçok yapının üzerinden geçirilmiş ve bu yapıların yıkımını öngörmüştür.

Birbirinden önemli birbirinden özgün izler taşıyan tarih boyutu derin ve zengin yerleşme yerleri olan Urfa gibi kentleri yok etmekle, insan ilişkilerinin de sağlıklı bir çizgiye itildiğini savunan Prof. Dr. Metin Sözen, “dünün hemşehrillik duygusu yerine, yabancılaştırmış, dayanışmadan yoksun yeni çevreler yaratmanın da, gelecekte büyük bir bedeli olacaktır. Yakıp yıkmakla geçmiş sanat ve mimarlık ürünleri değil, bir daha yerine konulamaz çevre elden gitmektedir. Bir gün bunu nasıl bir biçimde, ne yoğunlukta yansıması olacaktır bilinemez” dedi.

Sözde, yeni bir kentleşmeye gidildiğine değinen Sözen, kişisiz yapılarla donatılmış yepyeni bir kentin, gösterilecek bir yanı olmayacağını, Urfa halkı ve yöneticilerinin, kentlerin mimarlıktan müzeye kadar bütün geçmiş köklü özelliklere sahip çıkar, yeni gelişmeleri, bunları yok edici olarak değil de, destekleyici bir biçimde bulunabilirlerse, dünya tarihi ve kültürünün bir büyük şansa doğru kullanmış olacağını söyledi.

Yaratılan zenginliğin, gerçekleştirilen değişikliklerin ve ortaya çıkan yeni üretim ilişkilerinin, mülkiyetten ticarete kadar birçok değişik yeni ilişkiler yaratacağını belirten Harran Üniversitesi Arkeoloji ve Sanat Tarihi Bölüm Başkanı Cihat Kürkçüoğlu, Urfa’nın tarihi yerlerini denetleyerek, tedbirleri alarak ileride olabilecek gelişmelerin büyük sorunlara dönüşmesini önleyeceğini söyledi. Sit alanı olarak koruma kararı bulunmasına rağmen, urfa’nın hızla betonlaştığını, eski mimari dokunun günden güne erimekte olduğunu belirten Cihan Kürkçüoğlu, sırf GAP’a hazırlık olsun diye kentin eski mimari dokusunun ortadan kaldırıldığını, yerine betonlaştırma getirildiğini söyledi.

40-50 yıldan beri sık sık yapılan şehir imar planı ve değişiklikleri nedeniyle, Urfa’da eski eserleri, özellikle köşkleri, tarihi planları ile tarihi çarşı ve pazarı yıkılıp, yerlerine beton binalar yapıldı. Eski Saray, Divanhane, Kapı altı (şimdiki Jandarma Merkez Komutanlığı), Kütüphane Parkı, Arasa, Ayaklı Hamamı, Danakvan, Eski Paşa Hamamı, Arasa Hamamı ve Haşimiye Çarşısının akıbeti biliniyor.